కర్నాటక ప్రభుత్వ

కమిషనర్ కార్యాలయం, సర్వజన విద్యాశాఖ

నృపతుంగ రోడ్డు, బెంగళూరు – **560 001**

మరియు

ఉర్దు మరియు ఇతర అల్ప సంఖ్యాత భాషా పాఠశాలల నిర్దేశనాలయం

నృపతుంగ రోడ్డు, బెంగళూరు

సహాయోగం

కర్నాటక ఉన్నడ విద్యా పరీక్షా మండళి

మల్లేశ్వరం, బెంగళూరు.

చేతన

పద్య తరగతి ఫలితాలు ఉత్తమీకరణ కొరకు

ప్రశ్నోత్తర మాల

సమాజ విజ్ఞానం

ఆయోజకులు

శ్రీ. మోహమ్మద్ మొహసిన్,

కమిషనర్

సర్వజన విద్యాశాఖ, నృపతుంగ రోడ్డు, బెంగళూరు – **560001**

పరికల్పన

శ్రీమతి జోహరా జబీన్ యం. (నిర్దేశకులు)

ఉర్దు మరియు ఇతర అల్ప సంఖ్యాత భాషా పాఠశాల నిర్దేశనాలయం

కమిషనర్ కార్యాలయం, నృపతుంగ రోడ్డు, బెంగళూరు – **560001**

ఆశయం

ఆత్మీయ ఉపాధ్యాయ మిత్రులారా,

కర్నాటక ప్రభుత్వపు సర్వజన విద్యా శాఖయొక్క ఉర్ధ మరియు ఇతర అల్ప సంఖ్యాత భాషా పాఠశాలల ఉర్దు మరియు ఇతర అల్ప సంఖ్యాత భాషా పాఠశాలల నిర్దేశనాలయం, బెంగళూరు వారి కర్నాటక ఉన్నత విద్యా పరీక్షా మండళి, బెంగళూరు వారి సహాయోగంతో 2014-15వ సంవత్సరంలో అమలైన పదవ తరగతి నూతన పాఠ్య పుస్తకం ఆధారంగా 2015 ఏప్రిల్ నెలలో జరిగి) నూత పరీక్షా పద్ధతికి అనుగుణంగా అభ్యసనా నాణ్యాతా స్థాయి మరియు సార్వత్రిక పరీక్షా ఫలితాలు ఉత్తమ పరచు దృష్టితో విద్యార్థుల అభ్యసనా వేగాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని అన్ని భాషలు మరియు కోర్ విషయాలలో అభ్యసనానికి సహాయ పడునట్లు ప్రశ్నోత్తర మాలలను రాశారు. దీనిని రాష్ట్రంలోని వివిధ జిల్లాల ఉన్నత పాఠశాలల కర్తవ్య నిపుణుం విషయంవారు ఎన్నుకోబడిన సంపన్మూల ఉపాధ్యాయులు తయారు చేశారు. రాష్ట్రంలోని పాఠశాలలన్నింటి ప్రధానోపాధ్యాయులు మరియు విషయవారిగా ఉపాధ్యాయులు దీని మరియు విషయం వారిగా ఉపాధ్యాయులు దీని పూర్తి ప్రయోజనాలను పొందడం ద్వారా విద్యార్థుల పురోభివృ ద్ధికి శ్రమించిన ఉర్దు మరియు ఇతర అల్ప సంఖ్యాత పాఠశాలల నిర్దేశనాలయపు నిర్దేశకులు మరియు వారి కార్యాలయ అధికార వర్గం వారికి ఈ కార్యపు సఫలతకొరకు అభినందనలు తెలుపుతున్నాయి.

శ్రీమోహమ్మద్ మొహసిన్
కమిషనర్
సర్వజన విద్యా శాఖ
కమిషనర్ కార్యాలయం
నృపతుంగ రోడ్డు, బెంగళూరు – 560001

తొలిపలుకు

ఆత్మీయ ఉపాధ్యాయ మిత్రులారా,

కర్నాటక ప్రభుత్వవు సర్వజన విద్యా శాఖయొక్క ఉర్ధ మరియు ఇతర అల్ప సంఖ్యాత భాషా పాఠశాలల ఉర్దు మరియు ఇతర అల్ప సంఖ్యాత భాషా పాఠశాలల నిర్దేశనాలయం, కర్నాటక ఉన్నత విద్యా పరీక్షా మండళి, బెంగళూరు వారి సహయోగంతో పదవ తరగతి యొక్క అభ్యసనాన్ని గుణాత్మకంగా ఉత్తమ పరచడానికి మరియు ఎస్.ఎస్.ఎల్.సి పరీక్షా ఫలితాలను ఉన్నతీకరించు దృష్టితో అన్ని భాషలు మరియు కార్ విషయాలలో విద్యార్థుల అభ్యసనా వేగాన్ని అనుసరించి, అభ్యసనానికి సహాయ పడునట్లు ప్రశ్నోత్తర మాలలను రాశారు. దీనిని రాష్ట్రం నిపుణుల విషయంవారు ఎన్నుకోబడిన సంపన్మూల ఉపాధ్యాయులతో తయారు చేయ బడినది. ఈ అభ్యసనా సహాయకాలను ఉపాధ్యాయులు పాఠ్య పుస్తకాలకు పూరకంగా వినియోగించుకొని విద్యార్థుల రాష్ట్రంలోని పాఠశాలలన్నింటి ప్రధానోపాధ్యాయులు మరియు విషయంవారిగా ఉపాధ్యాయులు దీని పూర్తి ప్రయోజనాలను పొందడం ద్వారా విద్యార్థుల ఉత్తమ ఫలితాలకొరకు శ్రమించాలి. ఈ కార్యంలో పాల్గొని చిరు పుస్తకాలను ప్రకటించడాఇకి శ్రమిమచిన అధికారవర్గమంతటికీ, ప్రభుత్వ ఉపాధ్యాయ శిక్షణ మహావిద్యాలయాల ప్రవాచకులకు, ఉపన్యాసకులకు, సంపన్మూల ఉపాధ్యాయులు మరియు సిబ్బంది వర్గంవారికి హృదయ పూర్వక ధన్యవాదాలు.

శ్రీమతి జోహరా జబీన్ యం

నిర్దేశకులు

ఉర్దు మరియు ఇతర భాషా పాఠశాలల

నిర్దేశనాలయం, కమిషనర్ కార్యాలయం

నృపతుంగ రోడ్డు, బెంగళూరు – 560001

సూచనలు

- కార్యక్రమాన్ని విజియవంతంగా అమలు చేయడానికి మీ అందరి సహకారం అవసరం. దానికొరకు ఇవ్వబడిన 'చేతన' సమృద్ధి మరియు 'సమర్థ' అను పుస్తకాలను 'చేతన', 'సమృద్ధి' మరియు 'సమర్థ' అను పుస్తకాలను ఉపాధ్యాయులు చదివి మననం చేసుకోవాలి.
- విద్యార్థులను వారి అభ్యసనా వేగవు సామర్థ్యానికి అనుగుణంగా.

  1) నిధానంగా చదివేవారు.

  2) సాధారణ వేగంలో చదివేవారు మరియు

  3) శీఘ్రగతిలో సవాల్‌తో చదివేవారు అను మూడు గుంపులుగా విభజించుకోవాలి.
- నిధానంగా చదివేవారికి నిర్దిష్ట సమయంలో పరీక్షలను ఎదుర్కొవడానికి పాఠ్యాంశంలో చాలా ముఖ్యం అనిపించిన కొన్ని అంశాలను 'చేతన' అభ్యసనా సహాయకంలో సేకరించబడినవి. వాటిని ముందుగా నేర్చుకొనునట్లు చేయాలి.
- సాధారణ వేగంలో నేర్చుకొనువారికి ముందుగా 'చేతన' అభ్యసగా, సహాయన పాఠ్యాంశాలను నేర్పించి, తరువాత 'సమృద్ధి' మరియు చెవరిలో 'సమర్థ' అభ్యసనా సహాయకవు పాఠ్యాంశాల అధిక అభ్యసనాసికి అవకాశం కల్పించాలి.
- ఈ అభ్యసనా సహాయకాల పాఠ్యాంశాలను పాఠశాల అవధి పూర్వవు విశేష తరగతి మరియు పాఠశాల అవధి తరువాతి విశేష తరగతులలో వరుసగా అభ్యాసం చేయించాలి.
- నిర్దిష్ట సమయ పట్టికలాగా తరగతి అవధులలో వార్షిక పాఠ్యప్రణాళికలాగా అభ్యసన మరియు బోధనా కార్యాచరణాలు జరపాలి.
- విద్యార్థులకు పాఠ్యపుస్తకం చదివే అలవాటును ఖచ్చితంగా రూఢీ చేయాలి.
- నిరంతర అభ్యాసం మరియు పునరావలోకానికి అధిక ప్రాధాన్యత నివ్వాలి.
- 'చేతన', 'సమృద్ధి' మరియు 'సమర్థ' ఇవి కేవలం అభ్యసనా సహాయకాలీ మినహా పరీక్షా తయారీకి అంతిమం కాదని గమనించాల్సిన అంశం.
- 'దారిదీపం'. సమాజవిజ్ఞాన విషయవు ఫలితాలలో ఎక్కువ సాధనకు సహాయ పడవచ్చు.

సంయోజకులు

- శ్రీమతి మంజుళ. ఆర్. సీనియర్ సహాయక నిర్దేశకులు, ఉర్దు మరియు ఇతర అల్ప సంఖ్యాత భాషా పాఠ శాలల నిర్దేశనాలయం, బెంగళూరు.
- శ్రీమరిగౌడ. బి.ఎన్. సీనియర్ సహాయక నిర్దేశకులు, ఉర్దు మరియు ఇతర అల్పసంఖ్యాత భాషా పాఠశాలల నిర్దేశనాలయం, బెంగళూరు.

సలహాలు మరియు మార్గ దర్శనం :

- శ్రీమతి మైమున్నిసాచేగం, ఉపన్యాసకులు, ప్రభుత్వ ఉపాధ్యాయ శిక్షణ విద్యాలయం, మంగళూరు.

సంపన్మూల ఉపాధ్యాయులు :

- శ్రీమతి భారతి శాస్త్రి, ఇ.సి.ఓ. మైసూరు ఉత్తర వలయం, మైసూరు మొ. 99000402545.
- శ్రీ సిద్దేగౌడ, ప్ర.ఉ.పాఠశాల, కేర్గళ్ళి, మైసూరు తాలూకా, దావణగెరె జిల్లా. మొ. 8197817620.
- శ్రీ రమేష్ యం. ప్ర.ఉ.పాఠ శాల, జి.కె.హళ్ళి, చన్నగిరి తాలూకా, దావణగెరె జిల్లా. మొ. 9901867082
- శ్రీమతి లిల్లీ జోసెఫ్, ప్ర.ఉ.పాఠ శాల, మేలూరు, కె.ఆర్.నగర్ తాలూకా, మైసూరు జిల్లా మొ. 99000402545.
- శ్రీ బసవ రాజు. ప్ర.ఉ.పాఠ శాల, హదినారు, నంజనగూడు తాలూకా, మైసూరు జిల్లా మొ. 9972261467.
- శ్రీ సి.తీర్థలింగప్ప, ప్ర.ఉ.పాఠ శాల, కత్తిగె, హొన్నాళి తాలూకా, దావణగెరె జిల్లా మొ. 9945912224.
- శ్రీ మహేష్ .కె. ప్ర. ఉ. పాఠశాల, నవిలూరు, నంజనగూడు తాలూకు, మైసూరు జిల్లా మొ. 9844728007

అనువాదం :

- శ్రీ జి. రవింద్రారెడ్డి. ప్రభుత్వ తెలుగు మరియు కన్నడ ప్రాథమిక కోన్నత పాఠశాల ఓ.పి.హెచ్. రోడ్డు, శివాజినగర్, బెంగళూరు – 560001. మొ : 9481475830

చేతన

సమాజ విజ్ఞానం

ప్రశ్నోత్తర

తెలుగు మాధ్యమం

కార్డ్ : 1

వాణిజ్య అధ్యయనం : కార్డ్ -1

బ్యాంకు లావాదేవీలు

అధ్యాయం -1

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1. బ్యాంకుల బ్యాంక్.

ఎ) ఇండియన్ బ్యాంక్ బి) స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ మైసూరు

సి) రిసర్వ్ బ్యాంక్ డి) కెనరా బ్యాంక్

2. మన దేశ కేంద్ర బ్యాంక్.

ఎ) స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా బి) రిసర్వ్ బ్యాంక్

సి) సిటి బ్యాంక్ డి) అలహాబాద్ బ్యాంక్

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి:

1. బ్యాంక్ అనుపదం ఏ ఇటాలియన్ మూల పదం నుండి వచ్చింది?

జ. బ్యాంక్.

2. బ్యాంక్ లావాదేవి అనగానేమి?

జ. బ్యాంకులోగల సేవలను ప్రజలు ఉపయోగించుకొను లావాదేవీని బ్యాంక్ లావాదేవి అంటారు. (లేదా) ఏదైనా ఒక ఆర్థిక వ్యవహారానికి సంబంధించిన లెక్కలను బ్యాంక్ లావాదేవి అంటారు.

3. కరెంట్ (ప్రస్తుత) ఖాతాను సాధారణంగా ఎవరు తెరుస్తారు?

జ. సాధారణంగా అధిక బ్యాంక్ వ్యవహారాలు జరుపు వ్యాపారస్థులు, వాణిజ్య మరియు పారిశ్రామిక సంస్థలవారు తెరుస్తారు.

III. కింది ప్రశ్నలకు ఐదు-ఆరు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి :

1. బ్యాంకుల సేవలను పట్టీ చేయండి?

జ.
- పరపతి కార్డులను ఇవ్వడం .
- ప్రైవేట్ అప్పులు.
- ఇండ్లు కట్టు కోవడానికి లేదా వాహనాలు కొనుక్కోవడానికి అప్పులివ్వడం.
- పరస్పర నిధులు నిర్వహించడం.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 02-03-2015 / 3 : 44 PM

- వ్యాపారానికి కావలసిన అప్పులు.
- భద్రత మరియు రక్షణా అల్మరా (లాకర్లు) లివ్వడం.
- భరోసాసేవలు.
- సంతకాలకు జవాబ్దారి వేయడం.

2. తపాలా శాఖ అనేక ఆర్థిక వ్యవహారాలు చేపట్టింది అదెలాగో చెప్పండి?

జ.
- జాతీయ పొదుపు పత్రాలు.
- తపాలా పొదుపు ఖాతా.
- కిసాన్ వికాస్ పత్రం.
- నెలవారి నిల్వ(జమ)లు.
- తపాలా భీమా.
- నివృత్తి వేతనం.
- డబ్బును మార్పిడి చేయడం.

మొదలగు ఆర్థిక లావాదేవీలు చేపట్టింది.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 02-03-2015 / 3 : 44 PM

వాణిజ్య అధ్యయనం : కార్డ్ -2

బ్యాంకు లావాదేవీలు

అధ్యాయం -1

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1. వ్యాపారస్థులు, వాణిజ్య మరియు పారిశ్రామిక సంస్థల వారు సాధారణంగా ఈ ఖాతా తెరుస్తారు.

జ. ఎ) ఆవర్తనా నిర్వ ఖాతా.

బి) పొదుపు ఖాతా

సి) కరెంట్ (ప్రస్తుత) ఖాతా

డి) నిశ్చిత నిల్వ ఖాతా

2. సాధారణంగా వేతనం పొందువారు లేదా ఒక నిర్దిష్ట ఆదాయం కలిగిన ప్రజలనుండి ఈ ఖాతా తెరువ బడుతుంది.

ఎ) పొదుపు ఖాతా బి) ఆవర్తనా నిల్వఖాతా

సి) నిశ్చిత నిల్వ ఖాతా డి) కరెంట్ ఖాతా

II. కింది ప్రశ్నలకు ఆరు లేదా ఎనిమిది వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి:

1. కొన్ని ముఖ్య బ్యాంకుల రకాలను పేర్కొనుండి.

జ.
- కేంద్ర బ్యాంక్ లేదా రిజర్వ్ బ్యాంక్.
- వాణిజ్య బ్యాంక్.
- పారిశ్రామికాభివృద్ధి బ్యాంక్.
- భూ-అభివృద్ధి లేదా వ్యవసాయ బ్యాంక్.
- స్థానిక బ్యాంక్.
- సహకార బ్యాంక్.

2. బ్యాంక్‌లో ఖాతా తెరవడం చాలా అనుకూల కరం ఈ వ్యాఖ్యానాన్ని నిర్వచించండి.

జ.
- డబ్బును భద్రంగా కాపాడుతుంది.
- డబ్బు చెల్లింపులు.
- డబ్బు వసూలు.
- అప్పు సౌకర్యం.
- సులభ లావాదే.
- భద్రతా అల్మరాలు (లాకర్లు).

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 02-03-2015 / 3 : 44 PM

వాణిజ్య అధ్యయనం : కార్డ్ –3

బ్యాంకు లావాదేవీలు

అధ్యాయం –1

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1. ఇది ఒక రోజులకు ఎన్ని సార్లు అయిననూ ఆర్థిక లావాదేవీలు చేయదగు ఖాతా.

ఎ) <u>కరెంట్ (ప్రస్తుత) ఖాతా</u> బి) పొదవు ఖాతా

సి) ఆవర్తనా నిల్వ ఖాతా డి) నిశ్చిత నిల్వ ఖాతా

II. కింది ప్రశ్నలకు ఆరు నుండి ఎనిమిది వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి:

1. బ్యాంకుల లక్షణాలను రాయండి.

జ.
- డబ్బు లావాదేవి.
- జమలు అంగీకరించడం.
- అప్పులు ఇవ్వడం.
- చెల్లింపులు మరియు వాపసు పొందడం.
- ఏజెంట్ నియోజనం మరియు ఉపయోగకర సేవలు
- లాభాలు – సేవాభావన
- నిరంతరం విస్తరస్తూ సాగు కార్యాలు.
- సంబంధం కల్పించుకోండి.
- బ్యాంకింగ్ వ్యవహారం

2. బ్యాంకుల కార్యాలను తెల్పండి.

జ.
- సర్వజనులకు మరియు సంఘ సంస్థలకు అప్పులివ్వడం.
- డబ్బును ఒక చోట నుండి మరొక చోటకు మార్చడం.
- చెక్కులు మరియు డి.డి.లపైన డబ్బు వసూలు చేయడం.
- డి.డిలను నగదీకరించడం.
- భద్రతా అల్మరాలను (లాకర్లు) బాడుగకు ఇవ్వడం.
- విదేశీ వినిమయ లావాదేవీలు నిర్వహించడం.
- విలువైన వస్తువులను తమ ఆధీనంలో భద్రంగా పెట్టుకోవడం.
- అప్పుల పత్రాలు మరియు జవాబ్దారి పత్రాలివ్వడం.
- ప్రభుత్వ (కేంద్రం మరియు రాష్ట్రం) ఆర్థిక లావాదేవీలను నిర్వహించడం.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 02-03-2015 / 3 : 44 PM

3. మీరు బ్యాంకు ఖాతా తెరవాలంటే ఏ ఏ దశలను అనుసరిస్తారు?

జ.
- ఏ విధమైన ఖాతా తెరవాలనే నిర్ణయం.
- బ్యాంక్ అధికారిని సందర్శించడం.
- ప్రస్తావనా అర్జి, ఖాతా తెరయువ లెక్కా బారవు నమూనా భర్తి.
- పరిచితుల ఉల్లేఖనం
- భర్తీ చేసిన నమూనా ఒప్పించడం.
- అధికారి అమోదం.
- ప్రారంభ జమ.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 02-03-2015 / 3 : 44 PM

వాణిజ్య అధ్యయనం : కార్డ్ -1

బీమా

అధ్యాయం -2

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి.

1. బీమాలో నష్ట పరిహారాన్ని ఇవ్వడానికి ఒప్పుకొనువారు.

ఎ) బీమాదారుడు బి) బీమా ఏజెంట్

సి) బీమా కర్త డి) బీమా నిర్దేశకుడు

2. బీమాలో నష్ట పరిహారం పొందువారు.

ఎ) బీమా నిర్దేశకుడు బి) బీమా కర్త

సి) బీమా ఏజెంట్ డి) <u>బీమా దారుడు</u>

3. ఇది సాధారణ బీమాకు చేరదు.

ఎ) వాహన బీమా బి) <u>మానవుని జీవిత బీమా</u>

సి) ఇంటి మీది బీమా డి) పంట బీమా

4. కింది వాటిలో ఏది దొరికిన తరువాతనే బీమా పాలసి అంగీకారమైనదని అర్థం.

ఎ) నామినేషన్ ఫారం బి) ప్రపోజల్ ఫారం

సి) బీమా పాలసి అర్జి డి) <u>బీమా బాండ్</u>

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. బీమా అనగానేమి?

జ. ఒక నిర్దిష్ట డబ్బు విలువగల కంతును జమ చేసి ఒక మనిషి తనకుగాని, తన వస్తువులకుగాని లోనగు ప్రమాదాలనుండి. లేదా అపాయాల నుండి రక్షించుకోవడానికి ఒక సంస్థలో ఒప్పందం చేసుకోవడం.

2. బీమా పాలసి అనగానేమి?

జ. బీమా కర్త మరియు బీమాదారుని మధ్య ఏర్పడు ఒక రాతద్వారా జరుగు కరారు పత్రం.

III. కింది ప్రశ్నలకు ఆరు-ఎనిమిది వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి.

1. బీమా అత్యధిక ప్రాముఖ్యత పొందినది ఈ వ్యాఖ్యానాన్ని నిర్వచించండి.

జ. • ప్రమాదం, హాని లేదా మరణం సంబంధాలనుండి రక్షిస్తుంది.

• నిర్బంధ పొదుపుకు ప్రోత్సాహం.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 02-03-2015 / 3 : 44 PM

- బీమాదారుని ఇష్టాలను నెరవేర్చడానికి సహాయం.
- ప్రాణం మరియు వస్తు నష్టాలను భరించడం వలన బీమాదారునికి శాంతి.
- ప్రాణ నష్ట నివారణకు సహాయం.
- సామాజిక ఉన్నతికి సహాయం.
- డబ్బు జమలకు ప్రోత్సాహం.
- ఋణ సందాయాలకు అవకాశం.
- అప్పులివ్వడం.
- పన్నుల రిబేటుకు సహాయం.

2. బీమా సంస్థలు ఒక వ్యక్తికి అత్యధిక అనుకూల మయ్యాయని ఎలా చెప్పగలరు?

జ.
- ఒక వ్యక్తికి విపత్తు లేదా ప్రమాదం సంభవించినప్పుడు వెంటనే కావలసిన డబ్బు సంరక్షణ కొరకు.
- పిల్లల విద్యాభ్యాసం లేదా ఇతర అవసరాలకు.
- నివృత్తి చెందిన తరువాత ఒక నిరంతర ఆదాయం మూలం కొరకు లేదా పొదుపు ప్రణాళిక కొరకు.
- ఏ మైనా ప్రమాదాలు లేదా గంభీరమైన రోగాల వలన ఆదాయం కుంటు పడినప్పుడు కావలసిన డబ్బు భరోసాకొరకు.
- జీవన శైలి మార్పులకు అనుగుణంగా లేదా ఇతర ఏమైనా డబ్బు అనిశ్చిత సంభవాల కొరకు.

3. బీమా పాలసి రకాలేవి?

జ.
- కాల పరిమితి బీమా.
- జీవితాంతరం దత్తు బీమా పాలిసి.
- డబ్బుబు పునర్ చెల్లింపు బీమా.
- పిల్లల భవిష్యత్ బీమా.
- వార్షిక (నివృత్తి) పునర్ చెల్లంపు పాలిసి.
- షేర్ల విలువాధారిత బీమా పాలిసి.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 02-03-2015 / 3 : 44 PM

వాణిజ్య అధ్యయనం : కార్డ్ – 2

బీమా

అధ్యాయం – 2

I. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. అగ్ని ప్రమాదాలు, వాహన ప్రమాదాలు మొదలగు వాటి నష్టాన్ని నింపి ఇచ్చు బీమా ఏది?

జ. సాధారణ బీమా.

II. కింది ప్రశ్నలకు ఐదారు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి.

1. బీమా కర్త బీమాను పాటించడానికి ఏ ఏ నియమాలను అనుసరించాలి?

జ.
- అత్యధిక విశ్వాసార్హత.
- నష్ట పరిహారం.
- సేవా తత్వం.
- సమానంగా అనుభవించు తత్వం.
- కనిష్ట నష్ట ఉపశమనం.
- నికట కారణ తత్వం.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 02-03-2015 / 3 : 44 PM

బీమా

అధ్యాయం –2

I. కింది ప్రశ్నలకు ఆరు-ఎనిమిది వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి.

1. జీవిత బీమా సా ధారణ బీమా కంటే ఎలా భిన్నమైనది?

జ.

జీవిత బీమా	సాధారణ బీమా
• ఇది ఒక మానవుని ప్రాణాన్ని నింపి ఇచ్చు బీమా • ఇది సాధారణంగా దీర్ఘకాలంతో కూడి ఉంటుంది. • ఇది అజీవ బీమా పాలిసి, ఎండో మెంట్ బీమా, ఆరోగ్య పాలిసి మొదలగునవి ఉంటాయి. • ఇది నష్ట పరిహార తత్వం కలిసి ఉండదు.	• ఇది ప్రాణంలేని వస్తువుల బీమా. • ఇది అల్పకాలికాంగా ఉంటుంది. • వాహన బీమా అగ్ని ప్రమాదాల బీమా, ఇంటి మీదా బీమా మొదలగునవి ఉంటాయి. • ఇది నష్ట పరిహార తత్వం కలిసి ఉంటుంది.

పాఠ్య పుస్తకంలోని ఇతర అంశాలను కూడా పరిగణించవచ్చు.

2. మీరు ఒక బీమా పాలిసీ తీసుకోవాలంటే ఏ ఏ విధానాలను అనుసరించాల్సి ఉంటుంది?

జ.
- బీమా పాలిసీ పొందు సంస్థను గుర్తించడం.
- వయస్సుకు అనుగుణమైన ఖర్చు మరియు కంతు వివరాలు తెలుసుకోవడం.
- అర్జీ నమూనాను పొందడం.
- అర్జీ నమూనాను సమర్థవంతంగా నింపడం.
- ఏజెంట్లు లేదా అధికారుల సహాయం పొందడం.
- బీమా కంతు డబ్బు మరియు పాలిసీతోపాటు.
- బీమా బాండు డబ్బు మరియు పాలిసీతోపాటు అవసరమైన పత్రాలు పంపడం.
- బీమా బాండు సురక్షత.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 02-03-2015 / 3 : 44 PM

వాణిజ్య అధ్యయనం: కార్డ్ – 1

పారిశ్రామిక రంగం

అధ్యాయం-3

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి.

1. " అపోలో" వైద్య శాలల సమూహాన్ని ప్రారంభించిన వారు.

ఎ) నరేశ్ గోయల్ | బి) డా॥ ప్రతాప రెడ్డి
సి) అజీం ప్రేమ్‌జీ | డి) ఏక్తా కపూర్

2. విప్రో సాంకేతిక జ్ఞాన సంస్థ అధ్యక్షులు.

ఎ) ధీరుబాయి అంబాని | బి) నారాయణ మూర్తి
సి) కిరణ్ ముజుమ్‌దార్ షా | డి) అజీం ప్రేమ్‌జీ

3. భారతదేశ అతి పెద్ద జెట్ విమాన మార్గం సంస్థ అధ్యక్షులు.

ఎ) నరేష్ గోయల్ | బి) వర్గీస్ కురియన్
సి) ఏక్తా కపూర్ | డి) ధీరూ బాయి అంబాని

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. ఇన్‌ఫోసిస్ సాంకేతిక జ్ఞాన దృష్టిని ఎవరు ప్రారంభించారు?

జ. నారాయణ మూర్తి.

2. 'శ్వేత విప్లవ పితామహుడు' అని ఎవరిని పిలుస్తారు?

జ. వర్గీస్ కురియన్.

3. 'పారిశ్రామిక వేత్త' అను పదం ఏ ఫ్రెంచ్ నుండి వచ్చింది?

జ. ఎంట్ర ప్రెండె.

4. 'రిలయన్స్' సంస్థ స్థాపకులు ఎవరు?

జ. ధీరుభాయి అంబాని.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 02-03-2015 / 3 : 44 PM

III. కింది ప్రశ్నలకు నాలుగు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి.

1. పారిశ్రామిక రంగం యొక్క లక్షణాలను తెల్పండి.

జ. • సృజనాత్మకత, • క్రియాత్మక, • గుంపు కట్టడం.

• సమస్యల పరిష్కారం • నష్ట భరితానికి సిద్ధం.

• వచనబద్ధత • క్రొత్త పద్ధతిని రూఢీ చేసి తీవడం.

• నాయకత్వం • ప్రచోదనల సాధన • గురి చేరడం.

• నిర్ణయాలను చేపట్టుకోవడం.

2. పరిశ్రమల ప్రవర్తక (అభివృద్ధి) సంస్థలను పేర్కొనండి.

జ. • జిల్లా పారిశ్రామిక కేంద్రాలు

• చిన్న పరిశ్రమల అభివృద్ధి సంస్థ

• జాతీయ చిన్న పరిశ్రమల సంస్థ

• చిన్న ప్రమాణ పారిశ్రామిక సేవా సంస్థ

• పారిశ్రామిక ప్రదేశాలు

• ఖాది మరియు గ్రామోద్యోగ మండళి.

• సాంకేతిక సలహా సంస్థలు.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 02-03-2015 / 3 : 44 PM

వాణిజ్య అధ్యయనం: కార్డ్ – 2

పారిశ్రామిక రంగం

అధ్యాయం–3

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి.

1. భారతీయ దూరదర్శన్ క్షేత్రంలో "ఆధిపత్యం సాధించిన రాణి" అని పేరు గడించిన వారు.

ఎ) అజీం ప్రేమ్‌జీ బి) కిరణ్ ముజిమ్‌దార్ షా

సి) <u>ఏక్తా కపూర్</u> డి) ధీరుభాయి అంబాని

2. వీరు జీవ విజ్ఞాన సాంకేతిక జ్ఞానవు "బయోకాన్" సంస్థ అధ్యక్షులు.

ఎ) వర్గీస్ కురియన్ బి) నారాయణ మూర్తి

సి) ధీరూ భాయి అంబాని డి) <u>కిరణ్ ముజుమ్‌దార్ షా</u>

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. పారిశ్రామిక రంగం అనగానేమి?

జ. ఒక పారిశ్రామిక వేత్త తన పరిశ్రమను స్థాపించడానికి చేపట్టు క్రియాలు.

2. జిల్లా పారిశ్రామిక కేంద్రం ఏ సంవత్సరంలో స్థాపించబడింది?

జ. 1978.

III. కింది ప్రశ్నలకు ఆరు వాక్యలలో జవాబులివ్వండి.

1. పారిశ్రామిక వేత్త కార్యాలను తెల్పండి.

జ.
- వ్యాపార కార్యాచరణాలను అనేక ప్రణాళికల ద్వారా ప్రారంభించడం.
- ఉత్పాదనాంశాలను సంయోజించడం.
- ఉత్పత్తి చేయు వస్తువులు, సాంకేతికలు, మార్కెట్‌లు, ఉద్యోగాలు గురించి నిర్ణయించడం.
- అంశాలన్నింటిని సమంజసంగా సంయోజించడం.
- క్రొత్త క్రొత్త విధానాలు రూఢీలోనికి తీవడం.
- తమ పరిశ్రమల ఆర్థిక ఆదాయ – వ్యయాలను నిభాయించడం.
- కష్టనష్టాలు మరియు అనిశ్చితులను ఎదుర్కొవడం.
- వ్యాపార మార్గాలను తెలుసుకొని, వాటిని సరైన విధానంలో కార్యక్రమాలు చేయునట్లు మార్గ దర్శనం చేయడం.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 02-03-2015 / 3 : 44 PM

2. 'వర్గీస్ కురియన్' ను శ్వేత విప్లవ పితామహుడు అనడానికి కారణాలేవి?

జ.
- లక్షలాది లీటర్ల పాల ఉత్పాదనా కల్పన.
- పాలను ప్రవహింపచేయడం ద్వారా వ్యవసాయాభివృద్ధిలో అత్యంత ఉన్నత వ్యక్తి.
- అములో పాలు, పాల ఉత్పత్తుల తయారీ వీరి సాధన.
- గుజరాత్‌లోని కైరా జిల్లాకు చెందిన అనంద్ పాడి పరిశ్రమను చిన్న ప్రమాణంలో ప్రారంభించి, పాడి పరిశ్రమలో అభివృద్ధి సాధించారు.

(భారత దేశంలోనే పెద్ద పాడి పరిశ్రమ)

3. జిల్లా పారిశ్రామిక కేంద్రాలనుండి ఏ ఏ సేవలు పొందవచ్చు?

జ.
- పరిశ్రమలు స్థాపించడానికి ముందుగా తయారు చేసుకోవాల్సిన ప్రణాళికా నివేదిత.
- యంత్రాలన, సాధనా ఉపకరణాల గురించి వివరాలు.
- క్రొత్తగా పారిశ్రామిక ప్రదేశాల నిర్మణాం.
- విశేష విధాన ప్రణాళిక నివేదికలను అంగీకరించడం.
- పారిశ్రామికాభివృద్ధి కార్యక్రమాల వైపు తర్ఫీదు.
- ముడి పదార్థాల పరిపకం.
- స్వయం ఉద్యోగాలలోగల వ్యవస్థలో ఆర్థిక సహాయం.
- జాతీయ చిన్న పరిశ్రమల నియమాల ద్వారా సాధనా, ఉపకరణాలను కౌలు (గుత్త) ద్వారా వ్యవస్థ చేయడం.
- కేంద్ర ప్రభుత్వం జతలో మార్కెట్ సహాయం.
- ప్రభుత్వ ఆధీన పరిశ్రమల జతతో కలిసి సహాయక సంస్థలకు సహాయపడటం.
- వస్తు ప్రదర్శనలలో, వ్యాపార జాత్రలలో కొనేవారు మరియు అమ్మేవారిని సంధింపజేయు సం దర్శనలలో మార్కెట్ వ్యవస్థ చేయడం.
- చిన్న పరిశ్రమల నమోదు వ్యవస్థలో, బ్యాంకుల అప్పులలో మరియు ఉత్పాదిత వస్తువుల మార్కెట్ సమస్యలపై దృష్టి సారించడం.
- పరిశ్రమలను ఎగుమతి చేయడానికి సహాయం పడటు.
- వస్తువులను ఎగుమతి చేయడానికి సహాయ పడటం.
- నష్టాలను అను భవిస్తున్న పరిశ్రమలకు సహాయం చేయడం.
- మార్పులు లేదా మార్పు చేసిన వస్తువులకు ఉత్తేజనం ఇచ్చి, జాతీయ స్థాయిలో ప్రశస్తులు ఇవ్వడానికి ప్రయత్నించడం.
- సాంప్రదాయకంకాని శక్తి సాధనాలు ఉపయోగించి, వస్తువులు తయారు చేయడానికి

ఉత్తేజనమివ్వడం.

- ప్రమాణ బద్ధ వస్తువులు తయారు చేయడంలో సహాయ పడటం.
- కుటీర పరిశ్రమల వస్తువులు తయారు చేయడంలో మాదరి వస్తువులు తయారు చేయడానికి సహాయ పడటం.

4. స్వయం ఉద్యోగం కొరకు ఆర్థిక సహాయం చేసే సంస్థలేవి?

జ.
- భారతీయ పారిశ్రామిక అభివృద్ధి జాతీయ బ్యాంకు.
- వ్యవసాయం మరియు గ్రామీణాభివృద్ధి జాతీయ బ్యాంకు.
- దిగుమతులు మరియు ఎగుమతుల బ్యాంకు.
- భారతీయ చిన్న పరిశ్రమల అభివృద్ధి బ్యాంకు
- భారతీయ పరిశ్రమలకు ఆర్థిక సహాయం మరియు అప్పుల సంస్థ.
- భారతీయ పారిశ్రామిక పునర్నిర్మాణ బ్యాంకు భారతీయ వాణిజ్య మరియు ఇతర బ్యాంకులు.
- రాష్ట్ర ఆర్థిక సంస్థ.
- భారతీయ జీవిత బీమా సంస్థ.
- యూనిట్ ట్రస్ట్ ఆఫ్ ఇండియా.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 02-03-2015 / 3 : 44 PM

వాణిజ్య అధ్యయనం: కార్డ్ – 3

పారిశ్రామిక రంగం

అధ్యాయం–3

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి.

1. NASDAQ నమోదు చేయబడిన ప్రప్రథమ సాంకేతిక జ్ఞాన సంస్థ.

ఎ) రిలయన్స్   బి) బయోకాన్

సి) విప్రో   డి) ఇన్ఫోసిస్

2. A పట్టీకలో పారిశ్రామికవేత్తలు, B పట్టికలో వారికి సంబంధించిన సమాచారం ఇవ్వబడినది. వీటికి సరిపోవు జవాబు గుంపు.

a)

A	B
ఎ) డా॥ ప్రతాప రెడ్డి	a) శ్వేత విప్లవ పితామహుడు
బి) విప్రో	b) ఇన్ఫోసిస్
సి) నారాయణ మూర్తి	c) జెట్ వాయుమార్గం
డి) వర్గీస్ కురియన్	d) ఇన్ఫో సిస్

A) 1-d, 2-a, 3-b, 4-c

B) 1-b, 2-c, 3-a, 4-d

C) 1-a, 2-d, 3-c, 4-b

D) 1-b, 2-c, 3-d, 4-a

b)

A	B
ఎ) ధీరూ భాయి అంబాని	a) బాలాజి దూరదర్శన్ చిత్రం
బి) అజీమ్ ప్రేమ్‌జీ	b) రిలయన్స్
సి) ఏక్తా కపూర్	c) బయోకాన్
డి) కిరణ్ ముజుమ్‌దార్ షా	d) విప్రో

A) 1-a, 2-c, 3-b, 4-d

B) 1-c, 2-b, 3-d, 4-a

C) 1-b, 2-d, 3-a, 4-c

D) 1-b, 2-d, 3-c, 4-a

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 02-03-2015 / 3 : 44 PM

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. జిల్లా పారిశ్రామిక కేంద్రాలను స్థాపించిన ఉద్దేశమేమి?

జ. గ్రామీణా ప్రదేశాలలో పరిశ్రమలను స్థాపించడానికి మరియు వాటి పరిపాలన మరియు సమగ్రత కేంద్రీకరించడం.

2. సాఫ్ట్‌వేర్ సాంకేతిక జ్ఞాన క్షేత్రంలో భారతదేశంలోనే అతిపెద్ద సంస్థ ఏది?

జ. ఇన్‌ఫోసిస్.

III. కింది ప్రశ్నలకు ఆరు లేదా ఎనిమిది వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి.

1. భారతదేశ ఆర్థికాభివృద్ధిలో పారిశ్రామిక వేత్తల ప్రాముఖ్యాన్ని వివరించండి.

జ.
- పారిశ్రామిక వేత్తలు మరియు వారి కార్యాచరణాలు దేశ ప్రగతి, అభివృద్ధి, పెరుగుదల మరియు సమయోచిత, నిర్ణయాత్మక నిర్ణయాలుగా ఉంటాయి.
- సమాజాలు క్రియాత్మక/చలనాత్మకం చెందుతాయి.
- చట్ట నిర్మాణాలు పారిశ్రామిక వేత్తల కార్యాచరణాలు దేశప్రగతి, అభివృద్ధి, పెరుగుదల మరియు సమయోచిత, నిర్ణయాత్మక నిర్ణయాలుగా ఉంటాయి.
- సమాజాలు క్రియాత్మక/చలనాత్మకం చెందుతాయి.
- చట్ట నిర్మాణాలు పారిశ్రామికవేత్తల కార్యాచరణాలు చేపట్టడానికి ఉత్తేజపరుస్తాయి.
- పారిశ్రామిక వేత్తలు ప్రజలకు ప్రయోజనం కాని పొదుపుల నుండి పెట్టుబడులు పెంచుతారు.
- తమ్మదే అయిన/అప్పులు పొందిన వనరుల ద్వారా పరిశ్రమలు స్థాపిస్తారు.
- ఈ విధమైన పరిశ్రమలు దేశంలోని విలువాధారిత సంపదను సృజిస్తాయి.
- పారిశ్రామిక వేత్తల సామర్థ్యం మరియు ప్రచోదన ఉత్పాదనలు పెంచుతుంది.

2. పారిశ్రామిక రంగం ఒక సృజనాత్మక కార్యాచరణం ఎలా అయింది?

జ.
- పరిశ్రమకు ఏదైనా ఒక దానిని సృజింపజేయడం.
- కష్టసాధ్యమైన గొందలమయం వ్యతిరేకాత్మక మరియు అస్తవ్యస్తంతో కూడిన ఒక అవకాశం గుర్తించు కార్యం అయింది.
- ఇది క్రొత్త మార్పును రూఢీలోనికి తెచ్చి, సాంకేతికతను మార్చడం.
- క్రొత్త వస్తువులు మరియు సేవలను రూఢీ చేయడం.
- క్రొత్త క్రొత్త విధానాలను రూఢీలోనికి తీవడం.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 02-03-2015 / 3 : 44 PM

3. మీరు ఏ దైనా స్వంత ఉద్యోగం చేపట్టాలంటే ఏ ఏ సరైన లావాదేవీ సంస్థలను ఎంచుకొంటారు?

జ.
- ప్రకటనా సేవా సంస్థలు.
- మార్కెట్ సేవా సంస్థలు.
- పారిశ్రామిక సలహా సంస్థలు.
- వస్తువులను బాడుగకు, కౌలుకు ఇచ్చు సంస్థలు.
- ఛాయా ప్రతి తీయు కేంద్రాలు.
- పారిశ్రామిక పరిశోధన మరియు అభివృద్ధి ప్రయోగాలయాలు.
- పారిశ్రామిక వస్తువుల నాణ్యతా ప్రయోగాలయాలు.
- అంతర్జాలం మరియు సంవహన అంగళ్ళు.
- దూరదర్శన్ జాల బందపు సేవా క్షేత్రాలు.
- క్రెచ్ మరియు బ్యూటి పార్లర్‌లు.

4. పారిశ్రామిక రంగం ఒక సాహస కార్యం అయింది. ఈ వ్యాఖ్యానాన్ని నిర్వచించండి.

జ.
- ఇది అవకాశాలను అన్వేషించి, నష్టాలను లెక్కించి, దానినుండి లాభం పొందడానికి ఒక సాహస కార్యమయింది.
- ఇది కొన్ని అపురూప సంఘటనల సంయోజనంలో ఉద్దేశం కలిగిన మరియు సంఘటితమైన మార్పులకొరకు ఒక అన్వేషణను క్రమబద్ధమైన పరిసరంలో విశ్లేషించు కార్యమైంది.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 02-03-2015 / 3 : 44 PM

వాణిజ్య అధ్యయనం: కార్డ్ - 1
ప్రపంచీకరణ లావాదేవీలు

అధ్యాయం-4

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి.

1. ప్రపంచ వ్యాపార సంస్థ కేంద్ర స్థలం.

ఎ) ప్యారిస్ | బి) జెనీవా
సి) న్యూయార్క్ | డి) రోమ్

2. ప్రపంచ వ్యాపార సంస్థ స్థాపించబడిన సంవత్సరం.

ఎ) 1990 | బి) 1992
సి) 1993 | డి) 1995

II. కింది ప్రశ్నలకు నాలుగైదు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి.

1. ప్రపంచీకరణ యొక్క ప్రయోజనాలు తెల్పండి.

జ.
- ఆర్థికాభివృద్ధి.
- దేశ జాతీయ ఉత్పత్తుల పెరుగుదల.
- ఉత్పాదనలో ప్రావీణ్యాతా సృష్టి.
- దేశాల మధ్య ఉత్తమ సామాజిక మరియు రాజకీయ సామరస్యం.
- ప్రపంచమంతటా ఒకే విధమైన వస్తువుల లభ్యత.
- తక్కువ దరలో ఉత్తమ నాణ్యతగల వస్తువుల లభ్యత.

(పై వాటిలో ఏవైనా నాలుగు అంశాలు)

2. ప్రపంచ వ్యాపార సంస్థయొక్క ముఖ్య ఉద్దేశాలేవి?

జ.
- బహుళజాతి వ్యాపార ఒప్పందాలను అమల్లోకి తీవడం.
- అంతర్జాతీయ వ్యాపారంలో పన్నులు తక్కువ చేయడం.
- అంతర్జాతీయ వ్యాపారాన్ని చట్ట పరిధిలోనికి తీవడం.
- అంతర్జాతీయ వ్యాపారం వలన వెనుక బడిన దేశాలు అధిక ప్రయోజనాలు పొందడానికి సహాయపడటం.
- ముక్త మరియు స్వతంత్ర అంతర జాతీయ వ్యాపారానికి ప్రాధాన్యతనివ్వడం.
- అంతర్జాతీయ వ్యాపారాలను చట్ట పరిధిలోనికి తీవడం.

(ఏ వైనా నాలుగు అంశాలు)

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 02-03-2015 / 3 : 44 PM

వాణిజ్య అధ్యయనం: కార్డ్ – 2

ప్రపంచీకరణ లావాదేవీలు

అధ్యాయం-4

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి.

1. ఈ సంస్థ ప్రపంచ వ్యాపారానికి సంబంధించిన అన్ని విషయాల పర్యవేక్షణ చూసుకుంటుంది.

ఎ) అంతర్జాతీయ ఆర్థిక సంస్థ　　బి) ప్రపంచ బ్యాంకు

సి) ప్రపంచ వ్యాపార సంస్థ　　డి) అంతర్జాతీయ ఆర్థిక అత్యవసర నిధి

II. కింది ప్రశ్నలకు మూడు/నాలుగు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి.

1. ప్రపంచీకరణ వలన ఏర్పడు దుష్పరిణామాలు ఏవి.

జ.
- అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలలో వెట్టి చాకిరి మరియు బాల కార్మిక పద్ధతులు ఏర్పడుట.
- లావాదేవీలలో చట్ట వ్యతిరేక పద్ధతులు.
- భయోత్పాదన మరియు దోపిడీలకు సహాయం.
- పట్టణాలలో పారిశ్రామిక వ్యర్థ పదార్థాల శేఖరణ.
- ప్రజల ఆరోగ్య పతనం.
- ప్రాణాంతక వ్యాధులు ప్రబలడం.
- పర్యావరణ కాలుష్యం.
- పేదలు – ధనికుల మధ్య అంతరం పెరుగుదల.

(పై వాటిలో ఏవైనా నాలుగు అంశాలు)

2. ప్రపంచీకరణం యొక్క ముఖ్య లక్షణాలను పట్టీచేయండి.

జ.
- అంతర్జాతీయ వ్యాపారం పెరుగుదల.
- అంతర్జాతీయ పెట్టు బడుల ప్రవాహం, ప్రత్యక్ష పెట్టు బడులు పెరుగుదల.
- అంతర్జాతీయ వ్యాపార ఒప్పందాల సృష్టి.
- ప్రపంచ ఆర్థిక పద్ధతి అభివృద్ధి.
- IMF మరియు WTO ల పాత్ర పెరుగుదల.
- వెలుపలి సహాయం పెరుగుదల.
- సాంస్కృతిక వినిమయాల పెరుగుదల.

(పై వాటిలో ఏవైనా నాలుగు అంశాలు)

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 02-03-2015 / 3 : 44 PM

వాణిజ్య అధ్యయనం: కార్డ్ – 3

ప్రపంచీకరణ లావాదేవీలు

అధ్యాయం–4

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి.

1. IMF ప్రకారం ప్రపంచీకరణ అర్థాన్ని తెల్పండి.

జ. సరుకులు, సేవలు మరియు అంతర్జాతీయ పెట్టు బడుల ప్రవాహం అలాగే విస్తారమైన సాంకేతిక జ్ఞానాల ప్రకరణల ద్వారా ప్రపంచమంతటా అధిక ప్రమాణంలో వైవిధమయమైన సరిహద్దు వెలుపలి వ్యవహారాల వలన పెరుగుతున్న దేశాల అంతర స్వావలంబనం.

II. కింది ప్రశ్నలకు నాలుగైదు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి.

1. ప్రపంచీకరణ ప్రపంచ ఆర్థిక చలనానికి సహకారి ఈ వ్యాఖ్యానాన్ని పుష్టీకరించండి.

జ.
- అధిక సరుకులు, సేవలు విశాలంగా ఉత్పత్తి కావడానికి సహాయకారి.
- దేశ జాతీయ ఉత్పత్తులను పెంచుతుంది.
- దేశ ప్రజల ఆదాయాన్ని పెంచుతుంది.
- పెట్టు బడులు నేరుగా పెట్టడాన్ని పెంచుతుంది.
- సరకుల ఉత్పాదనలో ప్రావీణ్యతను సృష్టిస్తుంది.
- ప్రపంచ ఆర్థిక నీతిని అభివృద్ధి చేస్తుంది.

2. సాంప్రదాయక ఆహార సేవనం మీద ప్రపంచీకరణ ప్రభావమేమి?

జ.
- శీఘ్ర ఆహార సరళి ప్రవహిస్తుంది.
- ప్రయోజనకారి కాని ఆహార సేవనం ఎక్కువ అవుతుంది.
- ఆహార సేవన రూఢీ అవుతుంది.
- ప్రజల ఆరోగ్యం మీద పతనానికి కారణం అవుతుంది.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 02-03-2015 / 3 : 44 PM

అర్థశాస్త్రం : కార్డ్ –1

అభివృద్ధి

అధ్యాయం –1

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1. 2011 జనాభా లెక్కల ప్రకారం భారతదేశ లింగశాతం.

ఎ) 933 బి) 940 సి) 859 డి) 917

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి:

1. ఆర్థికాభివృద్ధి యొక్క ముఖ్య గురి ఏది?

జ. మానవ అభివృద్ధి ఆర్థికాభివృద్ధియొక్క ముఖ్య గురి.

2. మానవ జీవనపు నాణ్యతను కొలవడానికి గల ప్రమాణం ఏది?

జ. మానవ అభివృద్ధి సూచిక.

3. జాతీయాదాయాన్ని నిర్వచించండి?

జ. ఒక దేశంలో ఒక సంవత్సర అవధిలో ఉత్పత్తి అయ్యే సరుకులు – సేవలన్నింటి మొత్తం విలువను జాతీయాదాయం అని పిలుస్తారు.

4. 'మానవ అభివృద్ధి సూచిక HDI ను' రూపించిన సంస్థ ఏది?

జ. ప్రపంచ సంస్థ యొక్క అభివృద్ధి కార్యక్రమం (UNDP).

5. నిరేక్షిత జీవితావధి అనగానేమి?

జ. దేశ ప్రజలు జీవించదగు సరాసరి వయస్సును 'నిరీక్షిత జీవితావధి' అంటారు.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 28-02-2015 / 4 :00 PM

III. కింది ప్రశ్నలకు రెండు–మూడు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి :

1. ప్రజలు ఉత్తమ జీవనం గడపడానికి ఏ ఏ సౌకర్యాలు లభించాలి?

జ. పౌష్ఠిక ఆహారం, కావలసినంత బట్టలు, వసతి, గుణాత్మక విద్య, ఆరోగ్య సురక్షత, శుద్ధమైన త్రాగునీరు, శుభ్రమైన గాలి, ఉత్తమ మరుగుదొడ్ల వ్యవస్థ, ఉత్తమ పరిసరాలు, నిష్పక్షపాత న్యాయ వ్యవస్థ మొదలగునవి.

2. మానవ అభివృద్ధియొక్క సూచికలేవి?

జ. a. నిరీక్షిత జీవితావధి, b. విద్యాసాధన, c. జీవన స్థాయి.

3. మానవుని వయస్సును పెంచడానికి సహాయపడు అంశాలేవి?

జ. పౌష్ఠికాహార లభ్యత, ఉత్తమ ఆరోగ్యం, నైర్మల్య సౌకర్యాలు, శుభ్రమైన పరిసరాలు మొదలగునవి.

4. మహిళా సబలీకరణవు అర్థం తెల్పండి.

జ. పురుషులలాగనే మహిళలను సామాజిక, ఆర్థిక మరియు రాజకీయ నిర్ణయాలను తీసుకొనునట్లు సబలులుగా చేయడమే ''మహిళా సబలీకరణం'' అంటారు.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 28-02-2015 / 4 :00 PM

అర్థశాస్త్రం : కార్డ్ –2

అభివృద్ధి

అధ్యాయం –1

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1. ప్రస్తుతం భారత దేశం ఈ దేశాల గుంపుకు చేరింది.

జ. ఎ) అధిక మానవ అభివృద్ధి సాధించిన దేశాల గుంపు.

బి)మధ్యమ మానవ అభివృద్ధి సాధించిన దేశాల గుంపు.

సి) తక్కువ మానవ అభివృద్ధి సాధించిన దేశాల గుంపు

డి) అత్యంత తక్కువ మానవ అభివృద్ధి సాధించిన దేశాల గుంపు

2. 2011 జనాభా లెక్కల ప్రకారం పురుషుల అక్షరాస్యతా ప్రమాణం 82.4 శాతం ఉండగా మహిళల అక్షరాస్యతా ప్రమాణం.

ఎ) 54.17 శాతం　　బి) 58.21 శాతం

సి) 65.46 శాతం　　డి) 62.81 శాతం

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి:

1. 'అనాభివృద్ధి' అను శబ్ధం ఏ మేమి సూచిస్తుంది?

జ. అనాభివృద్ధి అను శబ్ధం వెనుక బడిన, అభివృద్ధి చెందని నిశ్చల స్థితిని సూచిస్తుంది.

2. ఆర్థికాభివృద్ధి యొక్క ఉద్దేశమేమి?

జ. ప్రజలు మరియు నాణ్యతగల (ఉత్తమ) జీవనం గడపడానికి అవకాశం కల్పించడమే ఆర్థికాభివృద్ధి యొక్క ఉద్దేశం.

3. 'ఆర్థిక వ్యవస్థలో నిర్మాణాత్మక మార్పు' అనగానేమి?

జ. ఆర్థిక వ్యవస్థలో వ్యవసాయ క్షేత్రం నుండి వ్యవసాయేతర క్షేత్రాలలో ఎక్కువ మంది చేసి, జాతీయాదాయానికి ఎక్కువ సేవ చేయడాన్ని 'నిర్మాణాత్మక మార్పు' అంటారు.

4. 'HDI' ని విస్తరించి రాయండి.

జ. మానవ అభివృద్ధి సూచిక (Hm arD ev lpm en Indicato s).

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 28-02-2015 / 4 :00 PM

III. కింది ప్రశ్నలకు రెండు–మూడు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి :

1. అనాభివృద్ధి దేశాల లక్షణాలేవి?

జ.
- దేశవు మొత్తం ఉత్పాదన తక్కువగా ఉండి, ప్రజల ఆదాయం చాలా తక్కువ ఉంటుంది.
- చాలామంది ప్రజలకు కనిష్ఠ ప్రాథమిక అవసరాలు పొందడం కష్టంగా ఉంటుంది.
- బహు సంఖ్యాతద ప్రజలు నిరక్షరాస్యులైవుండి, మూఢ నమ్మకాలలో మునిగి ఉంటారు.
- ప్రజలు అనారోగ్యంతో బాధపడుతూ, పౌర సౌకర్యాలు ఉండవు.

2. ప్రపంచ అభివృద్ధి నివేదిక ప్రకారం అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాల అర్థం తెల్పండి.

జ. ప్రపంచ అభివృద్ధి నివేదిక ప్రకారం మధ్యమ వరమానవు (ఆదాయం) మరియు తక్కువ ఆదాయవు దేశాలుగా గుర్తించ బడు దేశాలన్నింటిని అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలుగా పిలువబడుతాయి.

3. జాతీయాదాయం ద్వారా అభివృద్ధిని కొలవడం సమంజసం కాదు ఎలా?

జ. ఒక దేశవు జాతీయాదాయం పెరిగేకొద్దీ జనాభాలో పెరుగుదల జరిగితే ఆర్థికాభివృద్ధి సాధ్యపడదు. వేర్వేరు ప్రమాణవు జనాభా కల్గిన దేశాల అభివృద్ధిని జాతీయాదాయం నుండి కొలవడం సమంజసం కాదు.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 28-02-2015 / 4 :00 PM

అర్థశాస్త్రం : కార్డ్ -3

అభివృద్ధి

అధ్యాయం -1

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1. 2011లో భారతదేశంలో మానవ అభివృద్ధి సూచిక ఎంత?

ఎ) 0.267 బి) 0.968

సి) 0.635 డి) <u>0.547</u>

2. 2009-10 లెక్కల ప్రకారం మహిళలు పనిలో పాల్గొను రేటు.

ఎ) 28.1 శాతం బి) 32.6 శాతం

సి) <u>22.8 శాతం</u> డి) 34.2 శాత

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి:

1. లింగ సంబంధ అభివృద్ధిలో పౌర సమాజపు కర్తవ్యమేమి?

జ. మహిళలకు సామాజిక, ఆర్థిక, విద్య మరియు రాజకీయ సమానత్వాన్ని సమకూర్చడం పౌర సమాజపు కర్తవ్యం.

III. కింది ప్రశ్నలకు రెండు-మూడు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి :

1. తలసరి ఆదాయం అభివృద్ధియొక్క నైజ మాపకం కాకూడదు. ఎందుకు?

జ. తలసరి ఆదాయం పెరిగేకొద్దీ ప్రజల జీవన స్థాయిలో పెరుగుదల అయి ఆర్థికాభివృద్ధి సాధ్యమని భావించబడింది. అయితే, అది ఆదాయం ప్రజల మధ్య ఎలా పంపకమైనదో తెలియనందువలన, అది అభివృద్ధియొక్క నైజ మాపకం కాదు.

2. ఒక దేశ విద్యా సాధనను కొలవడం ఎలా?

జ. దేశంలోని 25 సంవత్సరాలు పై బడిన ప్రజలు పూర్తి చేసిన 'సరాసరి పాఠశాల విద్యా సంవత్సరాలు' మరియు 5 సంవత్సరాల పిల్లలు తమ జీవితావధిలో పొందగల నిరీక్షిత పాఠశాల విద్యా సంవత్సారాలు ~~ఈ~~ రెండు అంశాలాధారంగా ఒక దేశపు విద్యా సాధనను కొలవబడుతుంది.

3. మహిళలు పనిలో పాల్గొను రేటు యొక్క అర్థం తెల్పండి.

జ. దేశంలోని మొత్తం మహిళలలో వివిధ ప్రమాణాన్ని ''మహిళలు పనిలో పాల్గొను రేటు'' అంటారు.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 28-02-2015 / 4 :00 PM

అర్థశాస్త్రం : కార్డ్ –1

ఆర్థిక వ్యవస్థ – ప్రభుత్వం

అధ్యాయం–2

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి.

1. మొట్టమొదట ఆర్థిక ప్రణాళికలను అమల్లోకి తెచ్చిన దేశం.

ఎ) సోవియట్ రష్యా | బి) అమెరికా
సి) ఇంగ్లాండు | డి) జర్మని

2. ''భారతదేశ ఆర్థిక ప్రణాళికా పితామహుడు'' ఎవరు?

ఎ) సర్. యం. విశ్వేశ్వరయ్య | బి) జవహర్ లాల్ నెహ్రూ
సి) మహాత్మాగాంధి | డి) డా॥ యం. ఎస్. స్వామినాథన్

3. భారతదేశ హరిత విప్లవం పితామహుడు.

ఎ) మహాత్మాగాంధి | బి) డా॥ యం ఎస్. స్వామి నాథన్
సి) డా॥ నార్మన్ బోర్లాగ్ | డి) వర్గీస్ కురియన్

4. వీరు జాతీయ ప్రణాళికా కమిషన్ అధ్యక్షులవుతారు.

ఎ) రాష్ట్రపతి | బి) గవర్నర్
సి) ప్రధానమంత్రి | డి) ముఖ్యమంత్రి

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. పంచవార్షిక ప్రణాళికలకు ఆమోదం ఇచ్చే సంస్థ ఏది?

జ. జాతీయ అభివృద్ధి మండళి.

2. హరిత విప్లవం అనగానేమి?

జ. ఆహార ధాన్యాలు ఉత్పాదనలో అయినటువంటి శీఘ్ర ప్రగతి.

3. పంటకోత తరువాతి సాంకేతిక జ్ఞానం అనగానేమి ?

జ. వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల నేకరణ, సంస్కరణ మరియు అమ్మకంలో వినియోగానికి తెచ్చిన సంస్కరణా సాంకేతిక జ్ఞానం.

4. ప్రపంచీకరణ అనగానేమి?

జ. భారతీయ అర్థవ్యవస్థను ప్రపంచవు అర్థ వ్యవస్థతో కలిపే ప్రక్రియ.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 28-02-2015 / 4 :00 PM

5. పంటకోత పూర్వ సాంకేతిక జ్ఞానం అనగానేమి?

జ. వ్యవసాయ ఉత్పాదనలో ఉపయోగించిన సంస్కరణా సాంకేతిక జ్ఞానం.

III. కింది ప్రశ్నలకు రెండు-మూడు వాక్యలలో జవాబులివ్వండి.

1. ఆర్థిక ప్రణాళిక అర్థం తెల్పండి.

జ. ప్రభుత్వం కొనని నిర్దిష్టధ్యేయోద్దేశాలతోపాటు, దేశంలోని వనరులను సమర్థవంతంగా ఉపయోగించుకొని, ప్రజల సుఖాన్ని గరిష్టస్థాయికి పెంచడానికి, ప్రజ్ఞాపూర్వకంగా, వివేచనాయుతంగా అమలుచేయు ప్రక్రియే.

2. పంచవార్షిక ప్రణాళికల ఉద్దేశాలేవి?

జ.
- ఉత్పాదనను గరిష్ట స్థాయికి పెంచడం.
- ఉద్యోగావకాశాలను పెంచడం.
- ఆర్థిక అసమానతలను తక్కువ చేయడం.
- ఆర్థిక స్థిరత్వాన్ని కాపాడటం.
- అర్థ వ్యవస్థను ఆధునీకరించడం.

3. హరిత విప్లవానికి ప్రేరణనిచ్చిన అంశాలేవి?

జ.
- గోధుమల అధిక దిగుబడినిచ్చే విత్తనాలు.
- రసాయని ఎరువులు మరియు కీటక నాశినుల వినియోగం.
- నీటిపారుదల సౌకర్యాల విస్తరణ.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 28-02-2015 / 4 :00 PM

అర్థశాస్త్రం : కార్డ్ –2

ఆర్థిక వ్యవస్థ – ప్రభుత్వం

అధ్యాయం–2

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి.

1. భారత ప్రభుత్వం జాతీయ ప్రణాళికా సంఘాన్ని నిర్మించిన సంవత్సరం.

ఎ) 1955 | బి) 1962

సి) <u>1950</u> | డి) 1964

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. ఆర్థిక హెచ్చు తగ్గులు అనగానేమి?

జ. ఆర్థిక వ్యవస్థలోని జాతీయాదాయం, ఉత్పాదన, ఉద్యోగం, పెట్టుబడి, దరలు మొదలగువాటి నిరంతర పెరుగుదల–తగ్గుదల.

2. ఆర్థిక స్థిరత్వం అనగానేమి?

జ. ఆర్థిక వ్యవస్థ కూడా ఎక్కువ హెచ్చు–తగ్గులు లే కుండా ప్రగతి వైపు సాగడం.

3. ''జాతీయ అభివృద్ధి మండళి'' ఎప్పుడు స్థాపించ బడింది?

జ. 1952.

4. భారత ప్రభుత్వం రైతులకు సేంద్రీయ వ్యవసాయాన్ని ప్రోత్సహిస్తున్నది. ఎందుకు?

జ. పరిసర స్నేహి మరియు సుస్థిర వ్యవసాయం కొరకు.

5. 'ద్వితీయ హరిత విప్లవం' లేదా 'సదా హరిత విప్లవం' అనగానేమి?

జ. వ్యవసాయంలో పరిసరస్నేహి తంత్రాలు ఉపయోగించడం ద్వారా వ్యవసాయ ఉత్పత్తులను ద్విగుణం చేయడం.

6. ఉదారీకరణం అనగానేమి?

జ. ప్రభుత్వం ప్రజల ఆర్థిక కార్యాచరణాలపైన అనవసర నియంత్రణ మరియు నిర్బంధాలను తగ్గించి, ముక్త ఆర్థిక వ్యవస్థకు అవకాశం కల్పించడం.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 28-02-2015 / 4 :00 PM

III. కింది ప్రశ్నలకు మూడు–నాలుగు వాక్యలలో జవాబులివ్వండి.

1. సంక్షేమ రాష్ట్రాలలో ప్రభుత్వాల కార్య క్షేత్రం ఎలా విస్తరించ బడింది?

జ.
- ప్రజలందరికి ఆహారం, దుస్తులు, వసతి, విద్య, ఆరోగ్యం నైర్మల్యం, రవాణా సంపర్కం మొదలగు చాలా రకాల సౌకర్యాలు సమకూర్చడం.
- నిరుద్యోగం, పేదరికం, వ్యవసాయం వెనుక బడియుండుట, ఆదాయం మరియు వనరుల అసమాన పంపకం లాంటి సమస్యలకు పరిష్కారం.

2. వ్యవసాయ క్షేత్రం (వలయం) ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలకు పరిష్కారాలేవి?

జ.
- రైతులు సేంద్రీయ వ్యవసాయ విధానం ఉపయోగించడానికి ప్రోత్సహించడం.
- రసాయన ఎరువులకు బదులుగా జైవిక ఎరువుల వినియోగం.
- రసాయనిక కీటక నాశినులకు బదులుగా జైవిక కీటక నాశినుల వినియోగం.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 28-02-2015 / 4 :00 PM

అర్థశాస్త్రం : కార్డ్ – 3

ఆర్థిక వ్యవస్థ – ప్రభుత్వం

అధ్యాయం–2

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి.

1. 11 వ పంచవార్షిక ప్రణాళికలో దీనికి ప్రాముఖ్యత ఇవ్వబడినది.

ఎ) వ్యవసాయాభివృద్ధికి　　బి) పరిశ్రమల అభివృద్ధికి

సి) <u>అందరితో కూడిన అభివృద్ధికి</u>　　డి) రవాణా – సంపర్క అభివృద్ధికి

2. భారతదేశంలో మొదటి పంచవార్షిక ప్రణాళిక అమల్లోకి వచ్చిన లేది.

ఎ) 03.03.1962　　బి) 16.05.1954

సి) <u>01.04.1951</u>　　డి) 10.04.1952

3. 2001–2010 అవధిలో తలసరి ఆదాయపు పెరుగుదల సరాసరి వార్షికరేటు.

ఎ) <u>5.6 శాతం</u>　　బి) 4.2 శాతం

సి) 6.4 శాతం　　డి) 6.8 శాతం

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. భారతదేశంలో ఆర్థిక ప్రణాళికల మూల ఉద్దేశమేమి?

జ. పేదరిక నిర్మూలన మరియు ప్రజల జీవన ప్రమాణాన్ని గరిష్ట స్థాయికి పెంచడం.

2. వ్యవసాయ శాస్త్రజ్ఞుడు డా. నార్మన్ బోర్లాగ్ మెక్సికో దేశంలో జరిపిన ప్రయోగ ఫలితం ఏమి?

జ. గోధుమలో అధిక దిగుబడినిచ్చే ఎత్తైనాల పరిశోధన.

III. కింది ప్రశ్నలకు రెండు – మూడు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి.

1. సర్. యం. విశ్వేశ్వరయ్య గారిని " భారతీయ ఆర్థిక ప్రణాళికా పితామహుడు" అని ఎందుకు పిలుస్తారు?

జ.
- భారత దేశంలో మొట్ట మొదట ఆధునిక ప్రణాళికల గురించి చింతించినారు.
- భారత దేశానికి ప్రణాళికా ఆర్థిక వ్యవస్థ అను పుస్తకం ప్రకటించి, భారతదేశ ఆర్థికాభివృద్ధికి ప్రణాళికా అవసరాలను నొక్కి చెప్పారు.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 28-02-2015 / 4 :00 PM

2. ప్రభుత్వం ఉదీకరణ ప్రక్రియలవు నాదిలో ఏ విధానాలను చేపట్టింది?

జ. • ప్రజల ఆర్థిక కార్యాచరణాలలో ప్రభుత్వం మధ్య ప్రవేశ అయినంత తక్కువ చేసింది.

• సరుకులు– సేవల ఉత్పాదన మరియు అమ్మకంలో పోటీకి అవకాశం కల్పించింది.

3. ఉదారీకరణం మరియు ప్రపంచీకరణ ప్రక్రియలు భారతీయుల మీద చూపిన దుష్పరిణామాలేవి?

జ. • మధ్యమ మరియు చిన్న పరిశ్రమలు నశిస్తున్నాయి.

• నగరాలు – గ్రామీణ మరియు పేద–ధనికుల మధ్య అంతరం అగాధం పెరిగింది.

• వ్యవసాయ సరుకులకు సరైన దరలు లభించక రైతుల ఆత్మహత్యలు పెరిగాయి.

• కార్మికులు అభద్రత ఎదుర్కొను నట్లయింది.

అర్థశాస్త్రం : కార్డ్ –1
గ్రామీణాభివృద్ధి

అధ్యాయం–3

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి.

1. ''భారతదేశ నిజమైన అభివృద్ధి అనగా, అది గ్రామాల అభివృద్ధి'' అని చెప్పినవారు.

ఎ) జవహర్ లాల్ నెహ్రూ బి) మహాత్మాగాంధి

సి) డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ డి) సర్. యం. విశ్వేశ్వరయ్య

2. పంచాయతి సంస్థలు ఈ తత్వాల ఆధీనంలో పనిచేస్తాయి.

ఎ) ప్రజాప్రభుత్వం బి) సర్వాధికారత్వం

సి) నిరంకుశాధికారత్వం డి) కేంద్రీకృతం

3. మహిళల ఈ పనిని శ్రమ అని పరిగణించబడదు.

ఎ) ఇంట్లో చేయు కూలిరహిత పని

బి) వ్యవసాయ క్షేత్రాలలో చేయు పని

సి) పరిశ్రమలలో చేయు పని

డి) సార్వజనిక క్షేత్రాలలో చేయు పని

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. మూడు దశల పంచాయతి రాజ్ సంస్థలను పేర్కొనండి?

జ. గ్రామ పంచాయతి, తాలూకా పంచాయతి మరియు జిల్లా పంచాయతి.

2. ఏ వైనా రెండు వసతి ప్రణాళికలను తెల్పండి.

జ. ఇందిరా ఆవాస్ యోజన, అంబేద్కర్ – వాల్మీకి వసతి యోజన, ఆశ్రమ యోజన (ఏవైనా రెండు).

III. కింది ప్రశ్నలకు ఆరు లేదా ఎనిమిది వాక్యలలో జవాబులివ్వండి.

1. గ్రామీణాభివృద్ధిలో పంచాయతి రాజ్ సంస్థల పాత్రను రాయండి.

జ.
- గ్రామాలకు రోడ్లు, మురికి కాలువలు, త్రాగునీరు, వీధి ద్వీపాలు, మరుగుదొడ్లు, పాఠశాల, ఆసుపత్రి, మార్కెట్, మొదలైన మూల సౌకర్యాలనం అభివృద్ధి చేయడం.
- ప్రాథమిక మరియు మాధమిక విద్య, వయోజన విద్య, సాంకేతిక మరియు వృత్తి తర్ఫీదుకు ప్రోత్సాహం, ఆరోగ్యం మరియు నైర్మల్య సౌకర్యాల విస్తరణ ద్వారా మానవ వనరులను అభివృద్ధి చేయడం.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 28-02-2015 / 4 :00 PM

- గ్రామీణ ఉత్పాదక కార్యాచరణాలైన వ్యవసాయం, పాడి పరిశ్రమ, కోళ్ళ పెంపకం, మత్స్య పరిశ్రమ, సామాజిక అడవుల అభివృద్ధి చేయడం ద్వారా ప్రజలకు సంపాదనా అవకాశాలు పెంచడం.
- చెరువులు– కట్టల నిర్మాణం, వాటి పూడిక తీయడం, చిన్న నీటి పారుదల ప్రణాళికల నిర్వహణ ద్వారా వ్యవసాయ నీటి పారుదల పెంచడం.
- గ్రామీణ మరియు కుటీర పరిశ్రమలను అభివృద్ధి చేయడం.
- ఆహార సంస్కరణా కేంద్రాల స్థాపనకు ప్రోత్సాహం.
- గ్రామీణాభివృద్ధికొరకు సమ్మేళనాలు, చర్చా గోష్టుల, తర్ఫీదు కార్యాక్రమాలు ఏర్పాటు చేయడం.

2. గ్రామీణాభివృద్ధిలో మహిళల పాత్రను వివరించండి.

జ.
- పంచాయతి రాజ్ సంస్థలలో మహిళలకు రిజర్వేషన్ కల్పించడం వలన అధికార పెత్తనం పట్టుకొని గ్రామాల అభివృద్ధికి పనిచేస్తారు.
- గ్రామీణ భాగాలలో మహిళా స్వయం సహాయ సంఘాల (స్త్రీ శక్తి సంఘాలు) ను ఉనికిలోనికి తీవడమైనది.
- సంఘాల సభ్యులయిన మహిళలు సులభంగా అప్పుపొంది ఉత్పాదనా కార్యాచరణాలలో క్రియాశీలకంగా పనిచేస్తారు.
- గ్రామీణ భాగాలలో పొసువు సేకరణలో మరియు అప్పులు వసూళ్ళలో ఉత్తమ సాధన అవుతుంది.
- గ్రామాలలో త్రాగుడు, పేకాట మొదలగు దుశ్యంఘటనలను నిర్మూలించడంలో మహిళా సంఘాలు ముఖ్య పాత్ర వహిస్తాయి.
- బాల్య వివాహాలు, వరకట్నాలు, కుల పద్ధతి, మూఢదమ్మకాలు, మహిళా మరియు పిల్లల శోషణ మొదలగు సామాజిక పిడుగులకు వ్యతిరేకంగా సంఘటిక పోరాటం చేయడంలో ముఖ్యపాత్ర వహిస్తాయి.
- స్వచ్ఛ మరియు ప్రగతిపర సమాజాన్ని నిర్మించడంలో సహాయ పడుతారు.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 28-02-2015 / 4 :00 PM

అర్థశాస్త్రం : కార్డ్ –2

గ్రామీణాభివృద్ధి

అధ్యాయం–3

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి.

1. భారతదేశంలో మూలభూత సౌకర్యాలను బలపరచడానికి అమల్లోకి తెచ్చిన యోజనం.

ఎ) ఆశ్రయ యోజనం బి) ఇందిరా ఆవాస్ యోజనం

సి) స్వర్ణ జయంతి గ్రామ స్వయం ఉద్యోగ యోజనం

డి) సువర్ణ గ్రామోదయ యోజనం

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. అధికార వికేంద్రీకరణ అనగానేమి?

జ. ప్రతి గ్రామ పరిపాలనా అధికారం మరియు అభివృద్ధి యొక్క జవాబ్దారిని గ్రామీణ ప్రజలకు వహించడం.

2. గ్రామీణ ప్రజలకు సంపాదించు అవకాశాన్ని ఎలా పెంచవచ్చు?

జ. వ్యవసాయం, పశుపోషణ, కోళ్ళ పెంపకం, మత్స్య పరిశ్రమ, సామాజిక అడవులు మొదలగువాటిని అభివృద్ధి చేయడం ద్వారా పెంచవచ్చు.

III. కింది ప్రశ్నలకు ఆరు లేదా ఎనిమిది వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి.

1. భారతదేశ గ్రామీణ పరిస్థితికి గురించి వివరించండి.

జ.
- ప్రజలు చాలా పేదరికంలో జీవిస్తున్నారు.
- ఆధునీకరణ పరిణామాలు కుటీర పరిశ్రమల నాశనం.
- గ్రామీణ ప్రజలు నగరాలకు వలస.
- జాతీయాదాయానికి వ్యవసాయ సేవ చాలా తక్కువగా ఉంది మరియు నిరంతరం తక్కువ అవుతున్నది.
- నగరాలు మరియు గ్రామీణ ప్రదేశాల మధ్య అంతరం పెరుగుతున్నది.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 28-02-2015 / 4 :00 PM

2. గ్రామీణాభివృద్ధికి పంచాయతిరాజ్ సంస్థల ఆధీనంలో చేపట్టిన ప్రణాళికలను పట్టీ చేయండి.

జ.
- మహాత్మాగాంధి జాతీయ గ్రామీణ ఉద్యోగ ఖాతరి యోజనం .
- ఇందిరా ఆవాస్ యోజనం.
- అంబేద్కర్ – వాల్మీకి వసతి యోజనం.
- ఆశ్రయ యోజనం.
- సువర్ణ గ్రామోదయ యోజనం.
- రేషన్ వ్యవస్థ.
- సామాజిక సంక్షేమ యోజనలు.
- మహిళా స్వయం సహాయ సంఘాల అభివృద్ధికి యోజనలు
- గ్రామీణ కళలు మరియు సంస్కృతి అభివృద్ధికి యోజనలు.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 28-02-2015 / 4 :00 PM

అర్థశాస్త్రం : కార్డ్ –3

గ్రామీణాభివృద్ధి

అధ్యాయం–3

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి.

1. గ్రామాలలో ఉద్యోగ నిర్మాణం మరియు పేదరికం.

ఎ) ఆశ్రయ యోజనం బి) సువర్ణ గ్రామోదయ యోజనం

సి) <u>మహాత్మాగాంధీ జాతీయ గ్రామీణ ఉద్యోగ ఖాతం యోజనం</u>

డి) రేషన్ వ్యవస్థ

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. గ్రామీణాభివృద్ధి అర్థం తెల్పండి.

జ. స్థానికంగా లభించు నైసర్గిక మరియు మానవ వనరులను సమర్థవంతంగా ఉపయోగించుకొని ప్రజల సామాజిక – ఆర్థిక స్థితిగతులను ఉన్నతీకరించడం.

2. 'మహిళా స్వయం–సహాయ సంఘాలు' (స్త్రీ శక్తి సంఘాలు) ఉనికిలోనికి రావడానికి ఉద్దేశమేమి?

జ. గ్రామీణ పేద మహిళలను సంఘటించడానికి మరియు వారిని ఆర్థిక స్వావలంబులుగా చేయాలి.

III. కింది ప్రశ్నలకు ఆరు లేదా ఎనిమిది వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి.

1. ''భారతదేశ ఆర్థికాభివృద్ధికి గ్రామీణాభివృద్ధి కూడా పూరకమైనది'' – ఈ వ్యాఖ్యానాన్ని నిర్వచించండి.

జ.
- వ్యవసాయాన్ని లాభదాయకం మరియు ఆకర్షణీయ ఉద్యోగంగా అభివృద్ధి చేయడం.
- మూలభూత సౌకర్యాలను సమకూర్చడం.
- వ్యవసాయ ఉత్పత్తులను గ్రామాలలోనే సంస్కరించి సిద్ధ వస్తువులుగా చేసి, విలువవర్ధన చేసి అమ్మడం.
- ఉద్యోగావకాశాలు మరియు ఆదాయాలు పెంచడం.
- చిన్న మరియు కుటీర పరిశ్రమలు అభివృద్ధి చేసి, గ్రామీణ ఆర్థి వ్యవస్థకు బలంచే కూర్చడం.
- పేదరికం మరియు వెనుక బడిన వర్గాలకు అధిక సౌకర్యాలు కల్పించడం.

2. మహాత్మాగాంధీగారి గ్రామ స్వరాజ్యం కల్పనను వికేంద్రీకరణ నేపథ్యంలో తెల్పండి.

జ.
- స్వావలంబి, స్వయం పూర్ణం మరియు సమృద్ధ గ్రామాల అభివృద్ధి.
- అన్నిరకాల శోషణలను అరికట్టడం.
- మానవుల స్వాతంత్ర్యం మరియు ఘనతల రక్షణ
- సహోను భూతి మరియు సహకార విలువ వృద్ధి
- గ్రామాలు మరియు నగరాల అంతరాన్ని తగ్గించడం..
- సామాన్య ప్రజలకు కూడా పరిపాలనా పరిజ్ఞానం.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 28-02-2015 / 4 :00 PM

అర్థశాస్త్రం : కార్డ్ -1

సర్వజన ద్రవ్యం మరియు ఆదాయ-వ్యయాలు

అధ్యాయం-4

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి.

1. ప్రజలు ఎటువంటి ప్రతిఫలాపేక్ష తీకుండా ప్రభుత్వానికి ఇవ్వవలసిన నిర్బంద భాగం.

ఎ) కానంకలు   బి) <u>పన్నులు</u>

సి) సహాయధనం   డి) ప్రోత్సాహ ధనం

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. సార్వజనిక ద్రవ్యం అనగానేమి?

జ. ప్రభుత్వ ఆదాయం – ఖర్చు మరియు అప్పుల నిర్వహణ గురించిన అధ్యయనం.

2. సార్వజనిక ఖర్చు అనగానేమి.

జ. ప్రభుత్వం దేశ రక్షణ, పరిపాలనా నిర్వహణ ఆర్థికాభివృద్ధి మరియు ప్రజల యోగ క్షేమాల దృష్టితో వివిధ కార్యాచరణాల కొరకు డబ్బును ఖర్చు చేయడం.

3. ప్రత్యక్ష పన్నులు అనగానేమి?

జ. ప్రభుత్వం ఎవరిపైన పన్నులను విధిస్తుందో వారే ఆ భారాన్ని మోయాడం.

4. పరోక్ష పన్నులు అనగానేమి?

జ. ప్రభుత్వం విధించు పన్నుల భారాన్ని ఇతరుల మీద మార్చడం.

5. రాబడి ఆదాయం అనగానేమి?

జ. ప్రభుత్వం వివిధ పన్నులు మరియు పన్నేతర మూలాలనుండి సేకరించు ఆదాయం.

III. కింది ప్రశ్నలకు ఆరు నుండి ఎనిమిది వాక్యలలో జవాబులివ్వండి.

1. సర్వజన ద్రవ్య మహత్వాన్ని వివరించండి.

జ.
- దేశ నైసర్గిక సంపద, శ్రమ మరియు భౌతిక పెట్టు బడులు ఉత్పాదకులు మధ్య సమర్థవంతంగా పంపకం జరుగునట్లు తంత్రాలు రూపించడం.
- ఉత్పాదనను గరిష్ట స్థాయికి పెంచడం.
- ఆదాయం ప్రజలకు సమానంగా పంపకం అగునట్లు చూసుకోవడం.
- వ్యవసాయం, చిన్న పరిశ్రమలు, మూల సౌకర్య వలయాల పెట్టు బడులు పెంచడం.
- పేదరికం, నిరుద్యోగాలను పారద్రోలడం.
- ఆర్థిక స్థిరత్వం సాధించడం.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 28-02-2015 / 4 :00 PM

అర్థశాస్త్రం : కార్డ్ -2

సర్వజన ద్రవ్యం మరియు ఆదాయ-వ్యయాలు

అధ్యాయం-4

I. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. వ్యక్తిగత ద్రవ్యం అనగానేమి?

జ. వ్యక్తి లేదా కుటుంబ ఆదాయం, ఖర్చు మరియు అప్పుల నిర్వహణ గురించి తెల్పడం.

2. ప్రణాళిక వ్యయవు అర్థం తెల్పండి.

జ. ప్రభుత్వ వివిధ ఆర్థిక మరియు సామాజిక సేవలు దేశ నిర్మాణ కార్యాలు మొదలగు అభివృద్ధి కార్యాలకు చేయు వ్యయం.

3. సర్వజన ఆదాయం అనగానేమి?

జ. ప్రభుత్వ తన ఖర్చులను భరించడానికి వివిధ మూలాలనుండి డబ్బును సేకరించడం.

4. పన్నేతర ఆదాయవు అర్థం తెల్పండి?

జ. ప్రభుత్వం పన్నులు మినహా ఇతర మూలాలనుండి కూడా ఆదాయాన్ని సేకరించడం.

II. కింది ప్రశ్నలకు ఆరు లేదా ఎనిమిది వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి.

1. సర్వజన ద్రవ్య మరియు వ్యక్తిగత ద్రవ్యాల మధ్య భిన్నత్వాలను తెల్పండి.

జ.

వ్యక్తిగత ద్రవ్యం	సర్వజన ద్రవ్యం
• ఒక వ్యక్తి లేదా కుటుంబ ఆదాయ వ్యయాలకు సంబంధించినది. • ముందుగా తమ ఆదాయాన్ని అందాజు వేసి, తరువాత దానికి అనుగుణంగా ఖర్చు చేస్తారు. • ద్రవ్య వ్యవహారాలను అయినంత గోప్యంగా ఉంచబడుతుంది. • పొదుపు చేసినచో అదివారి ప్రగతికి పూరకమవుతుంది.	• ప్రభుత్వ ఆదాయ వ్యయాలకు సంబంధించినది. • ముందుగా తన ఖర్చులను అందాజు వేసి, దానికి తగినట్లుగా ఆదాయం పొందుతుంది. • ద్రవ్యాన్ని చట్ట సభలలో చర్చించి, మాధ్యమాలలో అందరికి తెలుసునట్లుగా ప్రచారం చేయబడుతుంది. • పొదుపు చేసినచో దేశ ప్రగతి కూడా కుంటుపడినందున తమ ఆదాయం కంటే ఎక్కువ డబ్బును అభివృద్ధి పనులకొరకు ఖర్చు చేస్తాయి.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 28-02-2015 / 4 :00 PM

అర్థశాస్త్రం : కార్డ్ –3

సర్వజన ద్రవ్యం మరియు ఆదాయ–వ్యయాలు

అధ్యాయం–4

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి.

1. ప్రభుత్వం సర్వజన ద్రవ్యాన్ని దీని ద్వారా నిర్వహిస్తుంది.

ఎ) కోశీయనీతి | బి) రాజకీయ నీతి
సి) విదేశీ నీతి | డి) సామాజిక నీతి

2. ఆదాయ – వ్యయాలలో ప్రభుత్వ ఆదాయం దాని ఖర్చు కంటే ఎక్కువగా ఉన్నచో, అది.

ఎ) సమతోలన ఆదాయం–వ్యయం
బి) లోటు ఆదాయ–వ్యయం
సి) పొదుపు ఆదాయ–వ్యయం
డి) అసమతోలన ఆదాయ–వ్యయం

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. కోశీయ నీతి లేదా విత్తీయ నీతి అర్థం తెల్పండి.

జ. ప్రభుత్వం తన ఆదాయం వ్యయం మరియు అప్పులకు సంబంధించి కాలకాలానికి అనుసరించునీతి.

2. ఆదాయ–వ్యయాలు లేదా ముందుగా ఇచ్చు పత్రం అర్థం తెల్పండి.

జ. ప్రభుత్వ యొక్క ఒక సంవత్సర ఆదాయం మరియు ఖర్చుల గురించి తయారు చేసిన అందాజు పట్టిక.

3. ప్రణాళికొతర ఖర్చు అనగానేమి?

జ. అభివృద్ధి కార్యాలను మినహాయించి, పరిపాలనా నిర్వహణ, దేశ రక్షణ, వడ్డీజమలు మొదలగు బాబ్తులకు చేయదగు ఖర్చు.

4. పెట్టు బడి ఆదాయవు అర్థం తెల్పండి?

జ. ప్రభుత్వం ఆర్థిక వ్యవస్థయొక్క వివిధ క్షేత్రాల అభివృద్ధికి క్రొత్తగా క్రొత్తగా పెట్టుబడి పెట్టడం కొరకు సేకరించు ఆదాయం.

5. ఆర్థికలోటు అనగానేమి?

జ. ప్రభుత్వం తన ఆదాయం కంటే ఖర్చును ఎక్కువ చేయడం.

6. ద్రవ్యలోటు అనగానేమి?

జ. ఆదాయ–వ్యయాలలో ప్రభుత్వ రాబడి ఆదాయం మరియు అప్పుతీతర పెట్టుబడి ఆదాయాల కంటే ప్రభుత్వవు మొత్తం ఖర్చు ఎక్కువగా ఉండటం.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 28-02-2015 / 4 :00 PM

II. కింది ప్రశ్నలకు ఆరు లేదా ఎనిమిది వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి.

1. కేంద్ర ప్రభుత్వ ప్రణాళికా వ్యయాలను పట్టీ చేయండి.

జ. ఆర్థిక సేవలు : వ్యవసాయం మరియు వ్యవసాయ సంబంధించిన కార్యాచరణాలు, పరిశ్రమలు, రవాణా, సంపర్కం, ఇంధనాలు, విజ్ఞానం, సాంకేతిక జ్ఞానం మరియు గ్రామీణాభివృద్ధి.

సామాజిక సేవలు : విద్య, ఆరోగ్యం, నైర్మల్యం, కుటుంబ సంక్షేమం, త్రాగునీరు, గృహనిర్మాణం, సమాజ సంక్షేయం.

సాధారణ సేవలు : శాంతి–సువ్యవస్థ కాపాడటానికి చేయు ఖర్చులు.

2. కేంద్ర ప్రభుత్వ పన్నేతర ఆదాయ మూలాలను తెల్పండి.

జ.
- భారతీయ రిజర్వు బ్యాంకు గడించిన నిఖర లాభం.
- భారతీయ రైల్వే గడించిన నిఖర లాభం.
- తపాలా మరియు దూరవాణి సేవలనుండి వచ్చే ఆదాయం.
- సార్వజనిక పరిశ్రమలు గడించు ఆదాయం.
- నాణేలు మరియు టంకశాలల నుండి వచ్చీ ఆదాయం.
- వివిధ రకాల శుల్కములు, జరిమానాలు మొదలగునవి.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 28-02-2015 / 4 :00 PM

భూగోళ శాస్త్రం : అధ్యాయం -1

భారత దేశం మన మాతృభూమి

ప్రశ్నాకార్డ్ 1

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1 . ఇడి భారతదెశ దక్షిణంలోగల అత్యంత తుట్టతుది

ఎ) తిరువనంతపురం బి) ఇందిరా పాయింట్

సి) తూతుకుడి డి) లక్షదీవులు

2. ఈ రేఖాంశాల ఆధారంగా భారతదేశ సమయాన్ను నిర్ణయించ బడుతుంది.

ఎ) $82\frac{1}{2}^{o}$ పశ్చిమ రేఖాంశం బి) $82\frac{1}{2}^{o}$ తూర్పు రేఖాంశం

సి) 82^{0} తూర్పు రేఖాంశం డి) 82^{0} పశ్చిమ రేఖాంశం

3. భారతదేశం మధ్యలో సాగిపోయిన ప్రముఖ అక్షాంశం

ఎ) $66\frac{1}{2}^{0}$ ఉత్తర అక్షాంశం బి) $66\frac{1}{2}^{0}$ పశ్చిమ అక్షాంశం

సి) $23\frac{1}{2}^{0}$ ఉత్తర అక్షాంశం డి) $23\frac{1}{2}^{0}$ దక్షిణ అక్షాంశం

4. భారతదేశం మధ్యలో సాగిపోయిన $82\frac{1}{2}^{o}$ తూర్పు రేఖాంశన్ను ఇలాకూడా పిలుస్తారు.

ఎ) అహ్మదా బాద్ రేఖ బి) అలహా బాద్ రేఖ

సి) జబ్బల్ పూర్ దేఖ డి) హైదరా బాద్ రేఖ

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి :

1. భారతదేశం మధ్యలో సాగిపోవు రేఖాంశం పిదె?

జ $82\frac{1}{2}^{0}$ తూత్పు రేఖంశం లెదా అలహా బాద్ రేఖ

2. భారతదేశం వైశాల్యంలో ప్రపంపంచంలోని ఎన్నవ పెద్ద దేశం?

జ. 7వ పెద్ద దేశం.

3. భారతీయ కాలమానం గ్రీనిచ్ కాలమానం కంటే ఎంత సమయం ముందుంది?

జ. 5 గంటల 30 నిమిషాలు

భూగోళ శాస్త్రం : అధ్యాయం -1

భారత దేశం మన మాతృభూమి

ప్రశ్నాకార్డ్ 2

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1. భారతదేశ నైఋుతి దిక్కులో ఈ దేశం ఉంది.

ఎ) బాంగ్లాదేశ్ బి) మాల్దీవులు

సి) శ్రీలంక డి) పాకిస్తాన్

2. కింది 4 గుంపులలో ఒక గుంపు భారతదేశ సరిహద్దు దేశాలను మాత్రమే కలిగి ఉంది.

ఎ) భూటాన్, పాకిస్తాన్, మయన్మార్, నేపాల్

బి) భూటాన్, పాకిస్తాన్, ఇరాక్, నేపాల్

సి) ఇరాన్, ఆఫ్ఘనిస్తాన్, మయన్మార్, నేపాల్

డి) శ్రీలంక, ఆఫ్ఘనిస్తాన్ ఇండోనేషియా, మయన్మార్

3. ఈ నగరాన్ని జాతియ రాజధాని ప్రదేశ అంటారు.

ఎ) ముంబై బి) ఢిల్లీ

సి) కోల్కత్తా డి) చెన్నై

4. భారతదేశం కండి ఉ దేశంలో భూసరిహద్దు కలిగి తేదు.

ఎ) శ్రోలంక బి) నేపాల్

సి) పాకిస్తాన్ డి) మయన్మార్

5. ప్రపంచ ముత్తం జనాభాలో భారతీయ జనాభా.

ఎ) 17 శాతం బి) 18 శాతం

సి) 17.5 శాతం డి) 18.5శాతం

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి :

1. భారతదేశ భూసరిహద్దు పొడవు ఎంత?

జ. 15,200 కి. మీ

2. భారతదేశ తరప్రాంత మాడవు ఎంత?

జ. 6,100 కి.మీ

3. భారతదేశన్ని ఉపఖండం అని ఎందుకు పిలుస్తారు?

జ. వివిధ రకాల భౌగోళిక లక్షణాలు, శితోష్ణస్థితి, వృక్ష జాలం మరియు ప్రజలలోగల వైవిధ్యత చలన ఉప ఖండం అని పిలుస్తారు.

4. భారతదేశం భూమియొక్క ఏ గోళార్ధంలో ఉంది?

జ. ఉత్తరార్ధగోళం

భూగోళ శాస్త్రం : అధ్యాయం –1

భారత దేశం మన మాతృభూమి

ప్రశ్నాకార్డ్ 3

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1. ఇండియా అనుపదం ఈ నదివలన వినియోగంలోనికి వచ్చింది.
   ఎ) గంగ బి) యమున
   సి) <u>సింధూ</u> డి) నర్మదా
2. 'భారతదేశం' అనుపేరు ఈ చక్రవర్తి పరిపాలన వలన వచ్చంది.
   ఎ) <u>భరతుడు</u> బి) చంద్రగుప్తుడు
   సి) అశోతుడు డి) కనిష్కుడు
3. ఈ దేశం భారతదేశానికె దక్షిణంలో ఉంది.
   ఎ) బాంగ్లాదేశ్ బి) పాకిస్తాన్
   సి) మాల్దీవులు డి) <u>శ్రీలంక</u>
4. ఇందిరా పాయింట్ ఈ దేవిలో ఉంది.
   ఎ) లక్షదేవి బి) సెయింట్ మేరీస్‌దేవి
   సి) <u>గ్రేట్ నికోబార్ దీవి</u> డి) అండమాన్ దీవి
5. భారతదేశం ఆసియా ఖండంలోని ఈ భాగంల్ ఉంది.
   ఎ) ఉత్తరం బి) <u>దక్షిణం</u>
   సి) పూర్వ్య డి) పశ్చిమం
6. ప్రపంచంలో మొత్తం భూక్షేత్రంలో భారతదేశ శాతం.
   ఎ) 2.1 శాతం బి) 2.2 శాతం
   సి) 2.3 శాతం డి) <u>2.4 శాతం</u>

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి :

1. భారతదేశ ఎన్ని పదరవు విస్తరంగా ఉంది.
   జ. 32, 87, 263, చ.కి.మీ.
2. భారతదేశం ఏ అక్షాంశంనుంది ఏ అక్షాంశం వరకు వ్యాపించింది?
   జ $8^0 4^{I}$, ఉత్తర అక్షాంశం నుంది 37^0 6^{I} ఉత్తర అక్షాంశం వరకు.
3. భారతదేశం ఏ రేఖాంశం నుంది ఏ రేఖాంశం వరకు వ్యాపించింది?
   జ 68^0 7^{I} తూర్పు రేఖాంశం నుంది 97^0 25^{I} తూర్పు రేఖాంశం.

భూగోళ శాస్త్రం : అధ్యాయం -2

భారత దేశం భూగోళిక లక్షణాలు

ప్రశ్నాకార్డ్ 1

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1 . హిమాలయ శ్రేణులలో ఇది ఇటీవల నిర్మితమైనది మరియు దీనిని కొండపాదాలని కూడా పిలుస్తారు.

ఎ) హిమాలయం బి) ప్రధాన హిమాలయం

సి) శివాలిక్ శ్రేణి డి) హిమాద్రి

2. ఇడి భారత దేశంలోగల చాలా ఎత్తైన శిఖరం.

ఎ) (K_2) గాడ్విన్ అస్టిన్ బి) మౌంట్ ఎవరెస్ట్

సి) ధవళగిరి డి) కాంచన గంగ

3. ఇది భారతదేశ భూ స్వరూపాలలో చాలా పురాతనమైనది.

ఎ) కోస్తామైదానం బి) పెర్యాయ పీఠభూమి

సి) ఉత్తర ప్రధాన మైదానం డి) ఉత్తర పర్వతాలు

4. ఉత్తర ప్రధాన మైదానాన్ని ఇలా కూడా పిలుస్తారు.

ఎ) రావి–గంగా బి) నర్మదా – గంగా

సి) సట్లేజ్ – గంగా డి) సట్లేజ్ – యమునా

5. ఉత్తర భారతదేశ మైదానం ఈ మట్టలో కూడెయుంది.

ఎ) ఎర్రమట్టి బి) బంకమట్టి

సి) ఒంద్రుమట్టి డి) పర్వత మట్టి

6. పశ్చిమ కనుమలను మహారాష్ట్ర మరియు కర్నాటకలో ఈ పేరుతో కూడా పిలుస్తారు.

ఎ) ఆనైముడి బి) <u>సహ్యాద్రి</u>

సి) నీలగిరి డి) అరావళి

7. ఇది దక్షిణ భారత దేశంలోనే చాలా ఎత్తైన శిఖరం.

ఎ) ఆనైముడి బి) <u>మౌంట్ ఎవరెస్ట్</u>

సి) మహాదేవ డి) అమర కంటక

8. తూర్పు కనుమలు మరియు పశ్చిమ కనుమలు కలిసే స్థళం.

ఎ) నీలగిరి బి) ఆనైముడి

సి) అణ్ణామలై డి) అమర కంటక

9. ఇది గంగానది పుట్టుక స్థానం.

ఎ) హిమాద్రి బి) <u>గంగోత్రి</u>

సి) గంగాముఖం డి) వింద్య

10. పులికాట్ సరస్సు ఈ రాష్ట్రంలో ఉంది.

ఎ) ఒడిశా బి) <u>తమిళనాడు</u>

సి) కర్నాటక డి) కేరళ

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబులివ్వండి :

1. హిమాచల్‌లోగల ఏవైనా రెండు ప్రసిద్ధ లోయలను పేర్కొనండి.

జ. కంగ్రా, కులు.

2. హిమాలయవు కొండపాదాలని ఏ శ్రేణిని పిలుస్తారు?

జ శివాలిక్.

3. భారతదేశంలో ఇటీవలి అవధిలో నిర్మితమైన భూ స్వరూపం ఏది?

జ శివాలిక్.

4. అండమాన్-నికోబార్ దీవులు ఏ శిలలతో నిర్మాణ మయ్యాయి.

జ జ్వాలాముఖ శిలలతో.

III. కింది ప్రశ్నలకు రెండు-మూడు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి :

1. భారతదేశ జన జీవనం మీద హిమాలయ పర్వతాల ప్రభావం ఏమిటి?

జ.
- రక్షణ.
- ఆసియా నుండి వీచెడి శీతలగాలి నిలువుదల.
- నదుల పుట్టు స్థానం.
- జల విద్యుత్ ఉత్పాదనకు సహకారి.
- విశాలమైన మైదానాల నిర్మాణం.
- వైవిధ్యమయమైన సస్యాలు ప్రాణులు మరియు పక్షులకు ఆశ్రయ స్థానం.
- ఖనిజ వనరుల లభ్యం.

2. భారతదేశ పర్యాయ పీఠభూమి ఆర్థికంగా ఎక్కువ ప్రాముఖ్యం పొందినది. ఈ వ్యాఖ్యానాన్ని నిర్వచించండి?

జ.
- అపారమైన ఖనిజ వనరులు ఉన్నాయి.
- జలపాతాలతో కూడియుండి, జలవిద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పాదనకు అవకాశం.

3. పశ్చిమ కనుమలు తూర్పు కనుమల కంటే ఎలా భిన్నంగా ఉన్నాయి?

జ.
- పశ్చిమ కనుమలు ఎత్తుగా ఉన్నాయి.
- ఇవి నిరంతరంగా ఉన్నాయి.
- ఇవి పీఠభూమికి పశ్చిమంలో ఉన్నాయి.

4. పశ్చిమ తీర ప్రాంతం మరియు తూర్పు తీర ప్రాంతానికి గల వ్యత్యాసాలు రాయండి.

జ.

పశ్చిమ తీర ప్రాంతం	తూర్పు తీర ప్రాంతం
• అరేబియా సముద్రం మరియు పశ్చిమ కనుమల మధ్య గుజరాత్‌లోని కచ్ నుండి కన్యాకుమారి వరకు విస్తరించింది. • దీనిని మలబార్, కొంకణ్ మరియు గుజరాత్ తీర ప్రాంతాలుగా విభజించబడింది.	• తూరు కనుమలు మరియు బంగాళా ఖాతం మధ్య విస్తరించింది. • దీనిని ఉత్కల తీరం మరియు కోరమండల తీరంగా విభజించబడింది.

భూగోళ శాస్త్రం : అధ్యాయం -2

భారత దేశం భూగోళిక లక్షణాలు

ప్రశ్నాకార్డ్ - 2

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1. ఈ దీవిని హవళ దీవి అని అంటారు.

ఎ) అండమాన్ దీవి | బి) నికోబార్ దీవి

సి) లక్ష దీవులు | డి) సెయింట్ మెరీస్ దీవి

2. లక్ష దీవులు ఈ సముద్రంలో ఉన్నాయి.

ఎ) అరేబియా సముద్రం | బి) బంగాళా ఖాతాం

సి) మన్నార్ ఖాతం | డి) ఎర్ర సముద్రం

3. హిమాలయా పర్వతాలు ఇక్కడి నుండి ప్రారంభమై అరుణాచల్ వరకు విస్తరించాయి.

ఎ) పామిర్ గ్రంధి | బి) నాగాల్యాండ్

సి) బదరినాథ్ | డి) కైలాస్ పర్వతం

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబులివ్వండి :

1. డూన్‌లు అనగానేమి?

జ. హిమాలయాలలోని శివాలిక్ శ్రేణులలోగల సమతలమైన ఇరుకైన మైదానం.

2. భారతదేశ శీతోష్ణ స్థితిపైన హిమాలయ పర్వతాం ప్రభావం ఏమి?

జ.
- ఆసియా నుండి వీచెడి శీతల గాలిని ఆపుతాయి.
- వర్షపు పవనాలను ఆవుతాయి.

3. భారతదేశానికి చెందిన మొత్తం దీవులు ఎన్ని?

జ. 247.

4. పశ్చిమ తీరప్రాంతాన్ని మహా రాష్ట్ర గోవా మరియు కర్నాటకలో ఏ మని పిలుస్తారు.

జ. మలబార్ మరియు కొంకణ్ తీరం.

III. కింది ప్రశ్నలకు రెండు-మూడు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి :

1. భారతదేశ నాలుగు ప్రధాన భూ స్వరూపాలను పేర్కొనండి.

జ.
- ఉత్తర పర్వతాలు.
- ఉత్తర ప్రధాన మైదానం.

- పర్యాయ పీఠభూమి.
- తీర ప్రాంత మైదానాలు.

2. పశ్చిమ తీరంలోగల ఏవైనా నాలుగు ఓడరేవులను పేర్కొనండి.

జ.
- ముంబై
- కారవార
- మార్మగోవా
- మంగళూరు
- కొచ్చిన్
- కాండ్లా

3. ఉత్తర ప్రధాన మైదానాన్ని "సంచయన మైదానం" అనడానికి కారణమేమి?

జ.
- ఈ మైదానం చాలా తక్కువ ప్రమాణంలో హెచ్చు – తగ్గుల వ్యత్యాసం కలిగియుంది.
- ఇది సంపూర్ణంగా సమతలమైన మైదానం.
- నదులు ఈ మైదానానికి ఒండ్రుమట్టిని తెచ్చి వేస్తాల.
- ఒండ్రు మట్టితో నిర్మితమైన మైదాన మైనందున ఇది సంచయన మైదానం అయింది.

భూగోళ శాస్త్రం : అధ్యాయం –2

భారత దేశం భూగోళిక లక్షణాలు

ప్రశ్నాకార్డ్ – 3

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1 . హిమాలయంలోని ముఖ్య శిఖరాలైన కాంచన గంగ, ధవళగిరి, నందాదేవి, గౌరి శంకర ఉన్న ప్రాంతం.

ఎ) శివాలిక్ శ్రేణి బి) హిమాచల్

సి) <u>ప్రధాన హిమాలయం</u> డి) కైలాద పర్వతం

2. చిల్కా ఒడిశాల్ ఉండగా, పులికాట్ సరస్సుగల రాష్ట్రం.

ఎ) కర్నాటక బి) కేరళ

సి) <u>తమిళ నాడు</u> డి) ఆంధ్ర ప్రదేశ్

3. మౌంట్ ఎవరెస్ట్ శిఖరం ఎత్తు.

ఎ) 8648 మీ బి) 6848 మీ

సి) <u>8848 మీ</u> డి) 8948 మీ

4. హిమాలయా శ్రేణి ఇక్కడ ఉంది.

ఎ) హిమాచల్ బి) <u>కారాకోరం</u>

సి) శివాలిక్ డి) హిమాద్రి

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబులివ్వండి :

1. ప్రధాన హిమాలయాన్ని హిమాద్రి అని పిలువడానికి కారణమేమి?

జ. • హిమాలయ పర్వతాలలో చాలా ఎత్తైన మరియు మొదట నిర్మితమైన సరళి.

• ఇది పూర్తిగా హిమంతో ఆవృతమైనందున.

III. కింది ప్రశ్నలకు రెండు–మూడు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి :

1. శివాలిక్ శ్రేణిలోగల ఏవైనా నాలుగు డూన్‌లను పేర్కొనండి.

జ. • డెహరాడూన్, కోటా, పాట్లి, చౌకాంబా, ఉదాంపూర్, కోట్లా.

2. హిమాలయాలలోగల లోయ మార్గాల ప్రాముఖ్యతను తెల్పండి.

జ. • ఉత్తమ సంచార సౌకర్యాలను సమకూర్చాయి.

• పర్యాటకులకు ఆకర్షణీయ కేంద్రాలియ్యాయి.

3. మధ్య హిమాలయాలలోగల ఏ వైనా నాలుగు గిరిధామాలను పేర్కొనండి.

జ. • శిమ్లా, మస్సూరి, నైనితాల్, రాణిఖేట్, చక్రాత, డార్జిలింగ్.

4. హిమాలయ ప్రదేశంలోగల ప్రముఖ లోయలను పేర్కొనండి.

జ. • కంగ్రా, కులు.

5. శివాలిక్ పర్వత లక్షణాలను తెల్పండి.

జ. • ఇటీవల నిర్మితమైనవి.

- చాలా దక్షిణంలోగల సరళి
- చాలా తక్కువ ఎత్తు కల్గియుంది.
- సమతలమైన ఇరుకైన మైదానాలున్నాయి.

6. పర్యాయ పీఠ భూమి వ్యాప్తిని తెల్పండి.

జ. • సట్లేజ్ – గంగా మైదానపు దక్షిణంలో హిందూ మహా సముద్రానికి చానుకొని ఉంది.

- మొత్తం క్షేత్రం 16 ల. చ. కి.మీ
- ఉత్తరంలో అరావళినుండి దక్షిణంలో కన్యా కుమారి వరకు వ్యాపించింది.

భూగోళ శాస్త్రం : అధ్యాయం –3

భారత దేశ మాన్సూన్ శీతోష్ణస్థితి ఋతు పవనాలు మరియు లక్షణాలు

ప్రశ్నాకార్డ్ – 1

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1 . భారత దేశంలానే చాలా ఎక్కువ జవాబు ఎన్నుకొని రాయండి.

ఎ) ఆగుంబె బి) చిరపుంజి

సి) <u>మౌసిన్ రాయ్</u> డి) హులీకల్

2. బంగాళా ఖాతం మరియు అరేబియా సముద్రాలలో ఈ అవధిలో ఆవర్తనా పవనాలు (తుఫానులు) నిర్మాణమవుతాయి.

ఎ) నైఋతి మాన్సూన్ బి) <u>నిర్గమన మాన్సూన్ కాలం (రబీ వర్షాకాలం)</u>

సి) వేసవి కాలం డి) చలికాలం

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబులివ్వండి :

1. వేసవి కాలంలో కురిసే వర్షాన్ని పశ్చిమ బెంగాల్‌లో ఏ మని పిలుస్తారు?

జ. కాలబై సాకి.

2. వేసవి కాలంలో కురిసే వర్షాన్ని దక్షిణ భారతదేశంలో ఏ మని పిలుస్తారు?

జ. మామిడి కోత లేదా కాఫి జల్లులు.

3. భారతదేశంలో చాలా తక్కువ వర్షం కురిసే ప్రదేశం ఏది?

జ. రూయ్లి.

4. భారతదేశంలో చాలా ఎక్కువ ఉష్ణోగ్రత కల్గిన ప్రదేశం ఏది?

జ. గంగా నగర్.

III. కింది ప్రశ్నలకు మూడు/నాలుగు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి :

1. భారతదేశ శీతోష్ణ స్థితి మీద ప్రభావం చూపెడి ప్రముఖ అంశాలేవి?

జ.
- అక్షాంశాలు.
- సముద్ర మట్టం నుండి గల ఎత్తు.
- సముద్రాల నుండి గల దూరం.
- పవనాల దిక్కు.

- పర్వత సరళులు వ్యాపించిన విధానం.
- సముద్ర ప్రవాహాలు.

2. భారతదేశంలో కనబడు వార్షిక శీతోష్ణ స్థితి యొక్క నాలుగు ఋతువులను పేర్కొనండి.

జ. • వేసవి కాలం – మార్చి నుండి మే వరకు
- నైఋతి మాన్సూన్ కాలం లేదా తొలకరి వర్షాకాలం – జూన్ నుండి – సెప్టెంబర్ వరకు
- మాన్సూన్ పవనాల నిర్గమన కాలం లేదా రబీ వర్షాకాలం – అక్టోబర్ నుండి నవంబర్ వరకు.
- చలికాలం – డిసెంబర్ నుండి ఫిబ్రవరి వరకు.

3. భారతదేశంలో అధిక వర్షం కురిసే ప్రదేశాలేవి?

జ. పశ్చిమ కనుమల పశ్చిమ భాగం, అస్సాం మరియు ఇతర ఈశాన్య రాష్ట్రాలు అలాగే పశ్చిమ బెంగాల్.

4. భారత దేశంలో తక్కువ వర్షం కురియు ప్రదేశీలేవి?

జ. రాజస్తాన్‌లోని థార్ ఎడారి, పంజాబ్, హర్యానా, గుజరాత్‌లోని కఛ్ ప్రదేశం, జమ్ము, కాశ్మీర్, మహా రాష్ట్రలోని తూర్పు భాగం మరియు కర్నాటకలోని మధ్యభాగం.

5. భారతదేశ వ్యవసాయం వ్యవసాయంతోపాటు ఆడే జూజాట అయింది. ఎలా?

జ. • భారతదేశం వ్యవసాయ ప్రధాన దేశం.
- నైఋతి, మాన్సూన్ వర్షం సరైన సమయానికి వస్తే ఉత్తమ పరచడానికి.
- వర్షం విఫలవాయితీ కరువుకాలం.
- చాలా అధిక వర్షం మరిస్తే వరదలు ఏర్పడి ప్రాణ నష్టం మరియు ఆస్తి–పాస్తులకు నష్టం ఏర్పడుతుంది.

భూగోళ శాస్త్రం : అధ్యాయం -3

భారత దేశ మాన్సూన్ శీతోష్ణస్థితి ఋతు పవనాలు మరియు లక్షణాలు

ప్రశ్నాకార్డ్ - 3

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1 . మార్చినుండి మే నెల వరకు ఉత్తర భారతదేశంలో ఉష్ణోగ్రత అధికంగా ఉంటుంది. ఎందుకనగా.

ఎ) దీర్ఘ పగలు మరియు సముద్రానికి దూరంగా ఉంది.

బి) దీర్ఘ రాత్రి మరియు సముద్రానికి దగ్గరగా ఉంది.

సి) దీర్ఘ పగలు మరియు సముద్రానికి దూరంగా ఉంది.

డి) దీర్ఘ పగలు మరియు సముద్రానికి దూరంగా ఉంది.

2. అక్టోబర్ నెల చివరి భాగంలో ఉత్తరార్ధ గోళంలో ఉష్ణోగ్రత తక్కువగా ఉంటుంది. ఎందుకనగా సూర్య కిరణాలు.

ఎ) ఉత్తరార్ధ గోళం మీద నేరుగా పడుతాయి.

బి) దక్షిణార్ధ గోళం మీద నేరుగా పడుతాయి.

సి) దక్షిణార్ధ గోళం మీద ఏట వాలుగా పడుతాయి.

డి) భూ మధ్య రేఖ మీద నేరుగా పడుతాయి.

3. బంగాళా ఖాతం మరియు అరేబియా సముద్రాలలో ఆవర్తనా పవనాలు ఎక్కువగా ఏ కాలంలో నిర్మితమవుతాయి.

ఎ) వేసవి కాలం

బి) మాన్సూన్ పవనాల నిర్గమన కాలం (రబీ వర్షా కాలం)

సి) చలికాలం.

డి) నైఋుతి మాన్సూన్ వర్షాకాలం.

4. నైఋుతి మాన్సూన్ పవనాలు అక్టోబర్ నుండి వాపసు వెళ్ళడం ప్రారంభిస్తాయి. ఎందు కనగా ఒత్తిడి.

ఎ) ఉత్తరార్ధ గోళంలో ఎక్కువగా ఉంటుంది.

బి) దక్షిణార్ధ గోళంలో ఎక్కువగా ఉంటుంది.

సి) ఉత్తర గోళార్ధంలో తక్కువగా ఉంటుంది.

డి) భూ మధ్య రేఖ ప్రదేశంలో ఎక్కువగా ఉంటాయి.

భూగోళ శాస్త్రం : అధ్యాయం -4

భారత దేశ మట్టి

ప్రశ్నాకార్డ్ - 1

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1 . మెట్ట వ్యవసాయానికి అనువైన మట్టి.

ఎ) నల్ల రేగడి మట్టి   బి) ఎర్ర మట్టి

సి) ఒండ్రు మట్టి   డి) ఎడారి మట్టి

2. భారత దేశంలో అధిక విస్తారమైన ప్రదేశంలో వ్యాప్తి చెందిన మట్టి.

ఎ) నల్ల రేగడి మట్టి   బి) ఎర్ర మట్టి

సి) గరుగు మట్టి   డి) ఒండ్రుమట్టి

3. ~~ఈ~~ జంట మట్టి కాఫి, టీ మొదలగు తోటల పంటలకు సరైనవి.

ఎ) ఒండ్రుమట్టి మరియు గరుగు (ల్యాటరైట్) మట్టి

బి) గరుగు (ల్యాటరైట్) మట్టి మరియు పర్వత మట్టి

సి) నల్ల రేగడి మట్టి మరియు ఎర్ర మట్టి

డి) పర్వత మట్టి మరియు నల్ల రేగడి మట్టి

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబులివ్వండి :

1. నల్ల రేగడి మట్టి ఏ పంటకు చాలా అనువైనది?

జ. ప్రత్తి.

2. పర్యాయ పీఠభూమిలో అధికంగా వ్యాపించిన మట్టి ఏది?

జ. ఎర్ర మట్టి.

3. ఒండ్రు మట్టి అనగానేమి?

జ. నదులు పర్వతాలు మరియు కొండల ప్రదేశాల నుండి ప్రవహించు నప్పుడు కొట్టుకొని వచ్చి సేకరించ బడిన మట్టి ఒండ్రు మట్టి అంటారు.

4. రాగి మరియు నూనెగింజలు పండటానికి సరైన మట్టి ఏది?

జ. ఎర్ర మట్టి.

5. నల్ల రేగడి మట్టి ఎలా ఏర్పడుతుంది?

జ. అగ్ని శిలల శిథిలీకరణం వలన నల్లరేగడి మట్టి ఏర్పడుతుంది.

III. **కింది ప్రశ్నలకు నాలుగైదు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి :**

1. భారతదేశంలో కనబడు ప్రముఖ మట్టి రకాలను పేర్కొనండి?

జ.
- ఒండ్రు మట్టి
- నల్ల రేగడి మట్టి
- ఎర్ర మట్టి
- గరుగు (ల్యాటరైట్) మట్టి
- పర్వత మట్టి
- ఎడారి మట్టి.

2. మట్టిని సంరక్షించు విధానాలేవి?

జ.
- ఏ టవాళ్ళకు అడ్డంగా దున్నడం.
- అడ్డ వరుసలు నిర్మించడం.
- దశ–దశలుగా వ్యవసాయ క్షేత్రాల నిర్మణం.
- అరణ్య నాశనాలను అరికట్టడం.
- అడవుల పెంపకాలను ప్రోత్సహించడం.
- ప్రాణులు మేయడాన్ని నియంత్రించడం.
- నీటిని ప్రణాళికాబద్ధంగా ఉపయోగించడం.
- చెక్ డ్యామ్ ల నిర్మాణం.

3. మట్టి హరింపుకు కారణలేవి?

జ.
- అరణ్య నాశనం
- ప్రాణులను ఎక్కువగా మేపడం.
- అవైజ్ఞానిక వ్యవసాయం వ్యవసాయం
- అధికంగా నీటిని వినియోగించడం
- ఇటుకలు, పెంకులు మరియు కడవలు మొదలగు వాటి తయారీ వలన పైమట్టి నాశనమవుతోంది.

భారత దేశ మట్టి

ప్రశ్నాకార్డ్ – 2

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

A పట్టికలో మట్టి రకం మరియు B పట్టికలో వాటికి సంబంధించిన వివరాలు ఇవ్వబడినవి. సరైన జవాబు గుంపు గుర్తించండి.

'A'	'B'
1) ఒండ్రు మట్టి	a) డెక్కన్ ట్రాప్
2) నల్ళరేగడి మట్టి	b) గంగా నదీ మైదానం
3) ఒండ్రు మట్టి	c) డెక్కన్ ట్రాప్
4) నల్ళరేగడి మట్టి	d) గంగా నదీ మైదానం

A) 1-d, 2-b, 3-a, 4-c
B) 1-b, 2-c, 3-a, 4-d
C) 1-a, 2-b, 3-d, 4-c
D) <u>1-d, 2-a, 3-b, 4-c</u>

2.

'A'	'B'
1) పర్వత మట్టి	a) ఆరావళి శ్రేణిలోని పశ్చిమ భాగం
2) ఎడారి మట్టి	b) ప్రత్తి పంట
3) నల్లరేగడి మట్టి	c) పర్యాయ పీఠ భూమి
4) ఎర్ర మట్టి	d) కాఫి మరియు తీయాకు

A) <u>1-d, 2-a, 3-b, 4-c</u>
B) 1-a, 2-d, 3-c, 4-b
C) 1-c, 2-b, 3-d, 4-a
D) 1-b, 2-a, 3-d, 4-c

3. 'రెగ్యూర్ మట్టి' అని పిలువ బడుతున్న మట్టి.

ఎ) ఎర్రమట్టి	బి) నల్ల రేగడి మట్టి

సి) గరుగు (ల్యాటరైట్) మట్టి	డి) ఒండ్రు మట్టి

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబులివ్వండి :

1. మట్టి హరింపు లేదా భూ హరింపు అనగానేమి?

జ. భూ ఉపరి భాగంలో కనబడు వదులైన మట్టి వివిధ నైసర్గిక శక్తుల వలన స్థళాంతరం చెందు ప్రక్రియ.

2. 'మట్టి సంరక్షణ' అనగానేమి?

జ. మట్టి హరింపును అరికట్టడం మరియు దాని సారవంతాన్ని రక్షించడం.

3. హిమాలయ పర్వతాలలో కనబడు మట్టి ఏది?

జ. పర్వత మట్టి.

4. మట్టి హరింపు తీదా భూహరింపుకు కారణమైన అంశాలేవి?

జ. ప్రవహించు నీరు, గాలి మరియు సముద్రపు అలలు మొదలగునవి.

భూగోళ శాస్త్రం : అధ్యాయం -4

భారత దేశ మట్టి

ప్రశ్నాకార్డ్ - 3

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1 . పర్వత మట్టి కాఫి, తీయాకు మరియు సంబార్ పదార్థాలకు చాలా అనుకూలమైనది. ఎందుకనగా.

ఎ) లంక మట్టి కణాలు ఎక్కువగా ఉంటాయి.

బి) ఐరన్ ఆక్సైడ్ మరియు అల్యూమినియం ఎక్కువగా ఉంటాయి.

సి) సార్వజనిక మరియు సేంద్రీయ అవశేషాలు ఎక్కువగా ఉంటాయి.

డి) సున్నం మరియు మెగ్నీషియం కార్బొనేట్‌లు అధికంగా ఉంటాయి.

భూగోళ శాస్త్రం : అధ్యాయం –5

భారత దేశ మట్టి

ప్రశ్నాకార్డ్ – 1

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1 . చాలా ఎక్కువ అరణ్య ప్రదేశం కల్గియున్న రాష్ట్రం.

ఎ) కర్నాటక బి) మధ్య ప్రదేశ్

సి) అస్సాం డి) కేరళ

2. కింది వాటిలో ఏది ఉష్ణవలయవు వృక్షజాలానికి చెందదు.

ఎ) లారెల్ బి) బబూల్

సి) శీఘమ్ డి) సభాయ్

3. చాలా తక్కువ అరణ్య ప్రదేశం కల్గియున్న రాష్ట్రం.

ఎ) పంచాబ్ బి) మేఘాలయ

సి) హరియానా డి) తమిళ నాడు

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబులివ్వండి :

1. సహజ వృక్షజాలం అనగానేమి?

జ. ఒక ప్రదేశంలో ప్రకృతి వరంగా పెరిగిన అన్ని రకాల సస్య సమూహాన్ని సహజ వృక్షజాలం అంటారు.

2. భారతదేశంలో స్థాపించ బడిన మొదటి జాతీయ ఉద్యానవనం ఏది?

జ. ఉత్తరాంచల్‌లోని జిమ్ కార్బెట్.

3. అటవీ సంరక్షణ అనగానేమి?

జ. అరణ్యాలను మానవులు, ప్రాణులు మరియు ప్రకృతి విపత్తులనుండి రక్షించడాన్నే అటవీ సంరక్షణ అంటారు.

4. భారతదేశంలో సుమారు ఎన్ని వన్య జీవి ధామాలున్నాయి?

జ. సుమారు 523.

III. కింది ప్రశ్నలకు నాలుగైదు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి :

1. భారతదేశంలో కనబడు వివిధ రకాల అరణ్యాలను పేర్కొనండి.

జ.
- నిత్య హరిద్వర్ణ అరణ్యాలు.
- ఆకురాల్చు మాన్సూన్ అరణ్యాలు

- ఉష్ణ వలయ పచ్చిక బయళ్ళ అరణ్యాలు.
- మ్యాంగ్రోవ్ అరణ్యాలు
- ఎడారి అరణ్యాలు
- హిమాలయ ఆల్ఫైన్ అరణ్యాలు

2. అటవీ సంరక్షణా విధానాలు రాయండి.

జ.
- అడవులు కాలిపోవడానికి ఏర్పడు ఘర్షణ వృక్షాలను తీసివేయడం.
- వృక్షాలకు తగిలీ రోగాలను నియంత్రించడం.
- సామాజిక అరణ్య ప్రణాళికల విజయవంత కార్యరూపం.
- బీజాలు చల్లడం.
- మొక్కలు నీటడం.
- చట్ట విరుద్ధంగా వృక్షాలు నరకడాన్ని నియంత్రించడం.
- ప్రాణులు మేయడాన్ని నియంత్రించడం.
- సార్వజనికులను వృక్షాలు నాటడానికి ప్రోత్సహించడం.
- వృక్షాల ప్రాముఖ్యత గురించి చైతన్య పరచడం.

భూగోళ శాస్త్రం : అధ్యాయం –5

భారత దేశ మట్టి

ప్రశ్నాకార్డ్ – 2

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1 . నదీముఖజ భూమి మరియు నదులన తీరాలలో మాత్రమే కనబడు వృక్షజాలం.

ఎ) ఆల్పైన్ బి) నిత్య హరిద్వర్ణ

సి) <u>మ్యాంగ్రోవ్</u> డి) ఆకురాల్చు మాన్సూన్

2. అస్సాం, మేఘాలయ మరియు అండమాన్, నికోబార్ దీవులలో ఈ వృక్షజాలం కనబడుతుంది.

ఎ) మ్యాంగ్రోవ్ బి) ఆకురాల్చు మాన్సూన్

సి) <u>నిత్య హరిద్వర్ణ</u> డి) ఉష్ణవలయపు పచ్చిక బయళ్ళు

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబులివ్వండి :

1. భారతదేశంలో గల జైవిక వలయాలు ఎన్ని?

జ. 18.

2. గిర్ నేషనల్ పార్ ఏ రాష్ట్రంలో ఉంది?

జ. గుజరాత్.

III. కింది ప్రశ్నలకు నాలుగైదు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి :

1. సహజ వృక్షజాలం మీద ప్రభావం చూపు ప్రముఖ అంశాలేవి?

జ. • ఉష్ణోగ్రత • వర్షం • భూ స్వరూపం • మట్టి.

2. భారతదేశంలోని ఏవైనా నాలుగు వన్య జీవి ధామాలను పేర్కొనండి.

జ. • అణ్ణామలై • మదారి హాత్ • భరత్ పూర్
• బీర్ మోతిబాగ్ • నాగార్జున సాగర్ మొదలగునవి.

3. భారత దేశంలోని ఏ వైనా నాలుగు జాతీయ ఉద్యానవనాలును పేర్కొనండి.

జ.
- కాజిరంగ నేషనల్ పార్క్
- సుందర్ బన్
- హజారి బాగ్ నేషనల్ పార్క్
- గిర్ నేషనల్ పార్క్
- కన్హా నేషనల్ పార్క్
- తాండోవా నేషనల్ పార్క్...... మొదలగునవి.

4. భారతదేశంలోని ఏ వైనా నాలుగు జైవిక వలయాలను పేర్కొనండి.

జ.
- నీలగిరి
- నందాదేవి
- నందాదేవి
- నోక్రెక్
- గ్రేట్ నికోబార్
- సిమిలి పాల్
- పన్నా
- శేషా చలం..... మొదలగునవి.

భూగోళ శాస్త్రం : అధ్యాయం –5

భారత దేశ మట్టి

ప్రశ్నాకార్డ్ – 3

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1 . టూన్, సిల్వర్ ఫ్లోక్, లారెల్ మరియు సాల్ వృక్షాలు కనబడు అరణ్యం.

ఎ) ఉష్ణవలయపు పచ్చిక బయళ్ళు బి) నిత్య హరిద్వర్ణ

సి) ఆకురాల్చు మాన్సూన్ డి) <u>హిమాలయ ఆల్పైన్</u>

2. కాజిరంగ నేషనల్ పార్క్ అస్సాం రాష్ట్రంలో ఉండగా, తాండోవా జాతీయ ఉద్యానవనం ఈ రాష్ట్రంలో ఉంది.

ఎ) బీహార్ బి) గుజరాత్

సి) <u>మహారాష్ట్ర</u> డి) కర్నాటక

3 'A' పట్టికలో జాతీయ ఉద్యానవనాలు 'B' పట్టికలో రాష్ట్రల పేర్లు ఇవ్వబడినవి. ఇవి సరిపోవు జవాబు గుంపు.

'A'	'B'
1) కన్హా	a) గుజరాత్
2) హజారి బాగ్	b) మహా రాష్ట్ర
3) గిర్	c) మధ్య ప్రదేశ్
4) తాండోవా	d) బీహార్

A) 1-d, 2-c, 3-b, 4-a

B) <u>1-c, 2-d, 3-a, 4-b</u>

C) 1-b, 2-a, 3-d, 4-c

D) 1-a, 2-c, 3-b, 4-d

4. 'A' పట్టికలో వన్య జీవి ధామాలను 'B' పట్టికలో అవిగల రాష్ట్రాలు ఇవ్వ బడినవి. వీటికి సరిపోవు జవాబు గుంపు.

'A'	'B'
1) అణ్ణామలై	a) రాజస్తాన్
2) జాల్దాపార	b) ఆంధ్రప్రదేశ్
3) కివోల డివో	c) పశ్చిమ బెంగాల్
4) నాగార్జున సాగర్	d) తమిళనాడు

A) 1-d, 2-c, 3-b, 4-a

B) 1-c, 2-d, 3-a, 4-b

C) 1-b, 2-a, 3-d, 4-c

D) 1-a, 2-c, 3-b, 4-d

II. **కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబులివ్వండి :**

1. వన్య జీవిధామాలను నిర్మించిన ఉద్దేశమేమి?

జ. వివిధ ప్రాణులను వాటి మూల స్థలాలలోనే సంరక్షించడానికి.

ಲ

భూగోళ శాస్త్రం : అధ్యాయం – 6

జల వనరులు

ప్రశ్నాకార్డ్ – 2

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1 . ఇది కర్నాటకలోనే పెద్ద వివిధోద్దేశ యోజనం.

ఎ) తుంగభద్రా బి) కాళి

సి) కృష్ణా మేల్దండ డి) శివన సముద్రం

2. ఇది భారతదేశం మరియు నేపాల్ దేశాల సంయుక్త యోజనం.

ఎ) హిరాకుడా యోజన బి) భాక్రా–నంగల్ యోజన

సి) దామోదర నదీలోయ యోజనం డి) కోసి యోజనం

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబులివ్వండి :

1. ప్రవాహ కాలువ అనగానేమి?

జ. ఎటువంటి ఆనకట్టలు కట్ట కుండా నదులనుండి నేరుగా కాలువల ద్వారా నీరు ప్రవహింప జేయడం.

2. సర్వ కాలిక కాలువ అనగానేమి?

జ. నదులకు ఆనకట్టలు కట్టి జలాశయాలను నిర్మించి, నీటిని సేకరించి వ్యవసాయానికి నీటికి సమకూర్చడం.

భూగోళ శాస్త్రం : అధ్యాయం – 6

జల వనరులు

ప్రశ్నాకార్డ్ – 3

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1 . ఇది కర్నాటక మరియు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రాల సంయుక్త యోజనం.

ఎ) కృష్ణా మేల్దండ యోజన బి) కోసి యోజన

సి) నాగార్జున సాగర్ యోజన డి) తుంగభద్రా యోజనం

2. ఈ నది పశ్చిమ బెంగాల్ కన్నీటి నదిగా పిలువబడుతోంది.

ఎ) కోసి బి) సట్లేజ్

సి) మహానది డి) దామోదర్

3 'A' పట్టికలో నీటి పారుదల యోజనలను 'B' పట్టికలో గల రాష్ట్రాలతో జతపరచి రాయండి.

'A'	'B'
1) భాక్రా నంగల్ యోజన	a) బీహార్
2) తుంగభద్రా యోజన	b) హిమాచల్ ప్రదేశ్
3) ఘిర్‌కుడ్ యోజన	c) కర్నాటక్
4) కోసి యోజన	d) ఒరిస్సా

A) 1-a, 2-d, 3-b, 4-c

B) 1-d, 2-b, 3-c, 4-a

C) 1-c, 2-b, 3-a, 4-d

D) 1-b, 2-c, 3-d, 4-a

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబులివ్వండి :

1. జాతీయ విద్యుత్ జాలాన్ని ఎందుకు నిర్మించ బడింది?

జ. అధిక విద్యుత్‌ను కొరతగల ప్రదేశాలకు సాగించడానికి మరియు విద్యుత్తును సమర్థవంతంగా ప్రసరణ చేయడానికి.

2. వర్షపు నీటి సంరక్షణ లేదా వర్షపు నీటి సేకరణ రకాలు ఏవి?

జ. • వర్షం కురిసిన స్థలంలోనే నీటిని సేకరించడం.
- వర్షం కురిసిన తరువాత ప్రవహించు నీటిని సేకరించడం.

భూగోళ శాస్త్రం : అధ్యాయం – 7

భారతదేశ భూవినియోగం – వ్యవసాయం

ప్రశ్నాకార్డ్ – 1

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1 . వాణిజ్య వ్యవసాయ పంటలకు ఇది ఉదాహరణ.

ఎ) వరి బి) గోధుమ

సి) <u>పొగాకు</u> డి) రాగి

2. ఇది భారత దేశ గోధుమ కణజం (ధాన్యాగారం).

ఎ) హర్యానా బి) <u>పంజాబ్</u>

సి) ఉత్తర ప్రదేశ్ డి) రాజస్తాన్

3. ఇది భారతదేశ ప్రాచీన వృత్తులలో ఒకటి.

ఎ) గనుల పరిశ్రమ బి) కుటీర పరిశ్రమ

సి) తేనెటీగల పెంపకం డి) <u>వ్యవసాయం</u>

4. భారతదేశంలోనే చాలా ఎక్కువగా చెరుకు ఉత్పాదించు రాష్ట్రం.

ఎ) <u>ఉత్తర ప్రదేశ్</u> బి) మహా రాష్ట్ర

సి) కర్నాటక డి) తమిళనాడు

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబులివ్వండి :

1. భూవినియోగం అనగానేమి?

జ. భూమిని వివిధ ఉద్దేశాలకు వినియోగించడాన్ని భూవినియోగం అంటారు.

2. భారతదేశంలో చాలా ఎక్కువగా వరిని ఉత్పాదించు రాష్ట్రం ఏది?

జ. పశ్చిమ బెంగాల్.

3. వ్యవసాయవు అర్థం తెల్పండి.

జ. భూమిని దున్ని సస్యాలను పోషించి, మానవులు మరియు ప్రాణులకు ఉపయోగం పొందడమే వ్యవసాయం.

4. జీవనాధార వ్యవసాయం అనగానేమి ?

జ. రైతులు తమ జీవనానికి అవసరంగల పంటలకు పండించడాన్ని జీవనాధార వ్యవసాయం అంటారు.

5. కర్నాటకలో ప్రముఖ పొగాకు అమ్మకపు కేంద్రం ఎక్కడ ఉంది?

జ. బెళగావి జిల్లాలోని నిప్పాణిలో ఉంది.

III. కింది ప్రశ్నలకు నాలుగు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి :

1. వ్యవసాయ రకాలు ఏవి?

జ.
- సాంద్ర వ్యవసాయం.
- జీవనాధార వ్యవసాయం.
- వాణిజ్య వ్యవసాయం.
- మిశ్రమ వ్యవసాయం.
- తోటల పెంపకం.

2. రబీ మరియు ఖరీఫ్ వ్యవసాయాలకు గల వ్యత్యాసాలు తెల్పండి.

జ.

రబి వ్యవసాయం	ఖరీఫ్ వ్యవసాయం
• చలికాలంలోని వ్యవసాయం	• నైరుతి మాన్సూన్ పవనాల అవధి వ్యవసాయం.
• గోధుమ పంటకు చాలా మంచిది.	• వరి, రాగి, జొన్నలు నూనెగింజలకు మంచిది.
• అక్టోబర్ – నవెంబర్ నెలల్లో విత్తనాల నాట్లు	• జూన్ – జులై నెలల్లో విత్తనాల నాట్లు

3. భారతదేశపు 3 వ్యవసాయ అవధులు ఏవి?

జ.
- తొలకరి లేదా ఖరీఫ్ వ్యవసాయం.
- చలికాలం లేదా రబి వ్యవసాయం.
- వేసవి లేదా జేడ్ వ్యవసాయం.

IV. కింది ప్రశ్నలకు ఆరు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి :

1. భూవినియోగ విధానాలేవి?

జ.
- నికర సాగుబడి క్షేత్రం.
- అటవీ భూములు.
- వ్యవసాయేతర భూవిని యోగం.
- బీడు భూములు.
- పచ్చిక బయళ్ళు.
- ఉపయోగించని వ్యవసాయ యోగ్య భూమి.

2. వరి పంటకు అవసరమైన భౌగోళిక అంశాలేవి?

జ.
- 25^{0}C ఉష్ణోగ్రత ఉండాలి.
- 100 నుండి 200 సెం.మీ. వర్షం అవసరం.
- సారవంతమైన ఒండ్రుమట్టి లేదా బంకమట్టి కావాలి.
- సమతలమైన భూమి కావాలి.
- పైరు అడుగు భాగంలో నీరు నిలిచి ఉండాలి.
- కొన్నిచోట్ల నీటి పారుదల అవసరం.

భూగోళ శాస్త్రం : అధ్యాయం – 7

భారతదేశ భూవినియోగం – వ్యవసాయం

ప్రశ్నాకార్డ్ – 2

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1 . ఇవి నార పంటలు.

ఎ) ప్రత్తి – పొగాకు బి) జనుము – పొగాకు

సి) ప్రత్తి – జనుము డి) జనుము – కాఫీ

2. చాలా ఎక్కువ గోధుమలు పండించు రాష్ట్రం ఉత్తర ప్రదేశ్ అయితే, చాలా ఎక్కువ వరి పండించు రాష్ట్రం.

ఎ) పంజాబ్ బి) ఆంధ్ర ప్రదేశ్

సి) పశ్చిమ బెంగాల్ డి) ఒడిశా

3. పంటలు పండించడంతో పాటు పాడి పరిశ్రమ చేయడం.

ఎ) వాణిజ్య వ్యవసాయం బి) సాంద్ర వ్యవసాయం

సి) తోటల పెంపకం డి) మిశ్రమ వ్యవసాయం

4. తోటల పెంపక ప్రగతిని ఏమని పిలుస్తారు?

ఎ) సువర్ణ క్రాంతి (విప్లవం) బి) శ్వేత విప్లవం

సి) పచ్చుట విప్లవం డి) నీలి విప్లవం

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబులివ్వండి :

1. సాంద్ర వ్యవసాయవు అర్థ తెల్పండి.

జ. ఒక ఏడాదిలో ఒకే భూమిలో 2–3 పంటలు పండించడాన్ని 'సాంద్ర వ్యవసాయం' అంటారు.

2. మిశ్రమ వ్యవసాయం అనగానేమి?

జ. వ్యవసాయ భూమిని పంటలు పండించడంతోపాటు, తేనెటీగల పెంపకం, రేష్మవ్యవసాయం, మొదలగు ఉద్దేశాలకు కూడా ఉపయోగించడాన్ని మిశ్రమ వ్యవసాయం అంటారు.

III. కింది ప్రశ్నలకు నాలుగు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి :

1. 'వ్యవసాయం చాలా పరిశ్రమలను పోషిస్తున్నది' ఈ వ్యాఖ్యానాన్ని పుష్టీకరించండి.

జ.
- పరిశ్రమలకు ముడి పదార్థాలను పూరిస్తున్నది.
- యంత్రోపకరణాల పరిశ్రమలకు సహాయకారి.
- రసాయన ఎరువుల పరిశ్రమల అభివృద్ధికి సహాయకారి.
- క్రిమి–కీటకనాశినుల పరిశ్రమల అభివృద్ధికి సహాయకారి.

2. పంటల మాదరిని నిర్ణయించు అంశాలేవి?

జ. • నైసర్గిక అంశాలు ______ • భూస్వరూపాలు, శీతోష్ణస్థితి మొదలగునవి.

• ఆర్థిక అంశాలు

• సామాజిక అంశాలు

• రైతుల మనోభావం.

IV. కింది ప్రశ్నలకు ఆరు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి :

1. భూవినియోగం మీద ప్రభావం చూపు అంశాలేవి?

జ. • భూ స్వరూపాలు • శీతోష్ణ స్థితి

• మట్టి లక్షణాలు • భూసాగుబడి.

• జనాభా • ప్రజల మనోభావం.

(మొదలగువాటికి కొరకు పాఠ్య పుస్తకం చూడండి.)

2. భారత దేశంలో వ్యవసాయ ప్రాముఖ్యత ఏమిటి?

జ. • ఆహార ధాన్యాలను పూరిస్తుంది.

• ఉద్యోగాలను సమకూర్చుతుంది.

• పరిశ్రమలకు ముడిపదార్థాలను ఒడిశిస్తుంది.

• తృతీయ ఆర్థిక ఉద్యోగాలను పోషిస్తుంది.

• జీవనాధారం అయింది.

• పరిశ్రమలకు మార్కెట్ సమకూర్చి, వాటిని పోషిస్తున్నది.

3. తీయాకు పండించడానికి కావలసిన భౌగోళిక అంశాలేవి?

జ. • ఉష్ణవలయపు మరియు ఉప ఉష్ణవలయపు పంట.

• 21^0C ఉష్ణోగ్రత ఉండాలి.

• 100 నుండి 200 సెం.మీ వర్షపాతం అవసరం.

• ఇసుక మిశ్రమ బంకమట్టి అవసరం.

• ఏటవాలు ప్రదేశం అవసరం.

• క్రుళ్ళిన జైవికాంశాలు గల మట్టి అవసరం.

4. పొగాకు పండించడానికి అవసరమైన పూరక అంశాలేవి?

జ. • ఉష్ణవలయపు పంట.

• 21^0C నుండి 27^0C సెల్సియస్ ఉష్ణోగ్ర అవసరం.

• సరాసరి 50 సెం.మీ వర్షపాతం కావాలి.

• ఇసుక మిశ్రమ మట్టి కావాలి.

• రసాయనిక ఎరువులు అవసరం.

5. గోధుమలు మరియు చెరకు పండించడానికి కావలసిన భౌగోళిక అంశాలేవి?

జ. **గోధుమలు :**

- 10^0C నుండి 15^0 సెల్సియస్ ఉష్ణోగ్రత కావాలి.
- 50 నుండి 70 సెం.మీ వర్షపాతం కావాలి.
- ఇసుక మిశ్రమ బంకమట్టి మరియు నల్ల రేగడి మట్టి అవసరం.

చెరకు :

- నీటి పారుదల అవసరం.
- 21^0C నుండి 26^0 సెల్సియస్ ఉష్ణోగ్రత కావాలి.
- 100 నుండి 250 సెం.మీ వర్షపాతం కావాలి.
- ఒండ్రుమట్టి మరియు నల్ల రేగడి మట్టి అవసరం.

భారతదేశ భూవినియోగం – వ్యవసాయం

ప్రశ్నాకార్డ్ – 2

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1 . ఫ్లోరికల్చర్ అనగా.

ఎ) పుష్ప వ్యవసాయం　　బి) తోటల పెంపకం

సి) పానీయ పంటలు　　డి) నీర పంటలు

2. భారతదేశంలో చాలా ప్రాచీన కాలం నుండి కూడా రూఢీలోగల వాణిజ్య వ్యవసాయం.

ఎ) చెరకు వ్యవసాయం　　బి) పోగాకు వ్యవసాయం

సి) ప్రత్తి వ్యవసాయం　　డి) తీయాకు వ్యవసాయం.

3. ప్రత్తి పండించడానికి నల్ల రేగడి మట్టి మంచిదైతే, తీయాకు పండించడానికి.

ఎ) ఎర్ర మట్టి　　బి) ఇసుక మిశ్రమ బంకమట్టి

సి) ఒండ్రు మట్టి　　డి) బురద మట్టి

4. 'A' పట్టికలో పంటల రకాలను 'B' పట్టికలో వాటికి ఉదాహరణలు ఇవ్వబడినవి. వీటికి సరిపోవు జవాబు గుంపు.

'A'	'B'
1) ఆహార పంటలు	a) ప్రత్తి–జనుము
2) తోటల పెంపకం	b) తేయాకు – కాఫి
3) పానీయ పంటలు	c) మామిడి – అరటి
4) నార పంటలు	d) గోధుమ – వరి

A)	1-d,	2-c,	3-b,	4-a
B)	1-d,	2-b,	3-c,	4-a
C)	1-d,	2-c,	3-a,	4-b
D)	1-c,	2-d,	3-b,	4-a

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబులివ్వండి :

1. పంటల మాదరి అనగానేమి?

జ. ఒక ప్రదేశంలో ఒక నిర్దిష్ట కాలావధిలో వివిధ పంటలను పండిస్తారు. ఆ పంటల నిష్పత్తిని పంటల మాదరి అంటారు.

2. జేడ్ (వేసవి) వ్యవసాయం అనగానేమి?

జ. రబీ మరియు ఖరీఫ్ పంటల మధ్య వేసవిలో చేయు వ్యవసాయాన్ని జేడ్ వ్యవసాయం అంటారు.

III. **కింది ప్రశ్నలకు నాలుగు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి :**

1. స్థిర వ్యవసాయం మరియు స్థళాంతర వ్యవసాయాలకు గల వ్యత్యాసాలేవి?

జ.

స్థిర వ్యవసాయం	**స్థళాంతర వ్యవసాయం**
• ఒకే స్థళంలో శాశ్వతంగా స్థిరబడి వ్యవసాయం చేస్తారు.	• ఒకే స్థళంలో స్థిరంగా స్థిర పడరు మట్టి సారవంతం తక్కువైనప్పుడు వేరే ప్రదేశానికి వెళ్ళుతారు.
• ఈ వ్యవసాయం సాంప్రదాయకమైనది.	• ఇది అటవీ ప్రదేశాలలో రూఢీలో ఉండేది.

2. ప్రత్తి పంటకు అవసరమైన భౌగోళిక అంశాలేవి?

జ.
- ఉష్ణవలయం మరియు ఉష్ణవలయ ప్రదేశం మంచిది.
- 20^0C నుండి 25^0 ఉష్ణోగ్రత ఉండాలి.
- 75 సెం.మీ నుండి 150 సెం.మీ వర్షపాతం అవసరం.
- నల్లరేగడి మరియు ఒండ్రుమట్టిలో బాగా పండుతుంది.
- తేమాంశం పట్టి ఉంచుకొను మట్టి మంచిది.
- ఖరీఫ్ కాలవు పంట.

3. ''భారతదేశం తోటల పెంపకానికి ఎక్కువ పూరకమైనది'' నిర్వచించండి.

జ.
- వైవిధ్యమయమైన నిర్వచించండి.
- వైవిధ్యమయ మట్టి కల్గియుంది.
- కార్మికుల దొరుకుతారు.
- ఉత్తమ మార్కెట్ కలిగియుంది.
- ప్రభుత్వం చాలారకాల ఉత్తేజిత కార్యక్రమాలు చేపట్టిది.

భూగోళ శాస్త్రం : అధ్యాయం – 8

ఖనిజాలు – శక్తివనరులు

ప్రశ్నాకార్డ్ – 1

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1 . ఇది అసాంప్రదాయక శక్తి వనరు.

ఎ) నేల బొగ్గు | బి) వంటచెరకు
సి) వాయుశక్తి | డి) పెట్రోలియం శక్తి

2. ఇది ఇనుప మిశ్రమలోహం.

ఎ) మ్యాంగనీస్ | బి) మెగ్నీషియం
సి) బాక్సైట్ | డి) అభ్రకం

3. 'బాక్సైట్' ఈ కింది లోహపు ముడి పదార్థ.

ఎ) రాగి | బి) అల్యూమినియం
సి) ఇనుము | డి) మ్యాంగనీస్

4. దీనిని 'అధ్భుతలోహం' అని పిలుస్తారు.

ఎ) మ్యాంగనీస్ | బి) ఇనుము
సి) బాక్సైట్ | డి) అభ్రకం

5. కర్నాటకలో బాక్సైట్ లభించు స్థళం.

ఎ) బెళగావి | బి) కోలారు
సి) గదగ్ | డి) బళ్ళారి

6 . 'కాకి బంగారం' అని పిలువబడు ఖనిజం అభ్రకం అయితే, నల్ల బంగారం అని పిలువబడు ఖనిజం.

ఎ) ఇనుము | బి) అభ్రకం
సి) నేలబొగ్గు | డి) బాక్సైట్

7. భారతదేశ మొదటి తైలబావి.

ఎ) దిగ్బాయ్ | బి) బాంబెహై
సి) లకిమ్‌పూర్ | డి) అంకలేశ్వరం

8. బంగారం ఇక్కడ బండరాళ్ళ శిలాస్తరాలలో ఆకుల రూపంలో లభిస్తుంది.

ఎ) హట్టి | బి) కోలారు
సి) అనంతపురం | డి) కప్పతగుడ్డ

9. భారతదేశ అతిపెద్ద తైల నిక్షేపం.

ఎ) దిగ్బాయ్ బి) <u>బాంబెహై</u>

సి) <u>అంకలేశ్వరం</u> డి) లకిమ్‌పూర్

10. భారతదేశంలోని మొదటి సౌర విద్యుత్ ఉత్పాదనా కేంద్రం.

ఎ) <u>రాజస్థాన్‌లోని కల్పాకం</u> బి) మహారాష్ట్రలోని బాంబెహై

సి) తమిళనాడులోని కల్పాకం డి) కర్నాటకలోని రాయచూరు

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబులివ్వండి :

1. ముడి తైలం అనగానేమి?

జ. భూమినుండి బయటకు తీసిన చాలారకాల మిశ్రమాల తోకూడిన పెట్రోలియం వస్తువును ముడితైలం అంటారు.

2. భారతదేశంలో పెట్రోళియంను మొదట గుర్తించిన స్థళం ఏది?

జ. అస్సాంలోని దిగ్బాయ్.

III. కింది ప్రశ్నలకు నాలుగు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి :

1. భారతదేశంలో లభించు ప్రముఖ ఖనిజాలేవి?

జ. ఇనుమ, మ్యాంగనీస్, బాక్సైట్, అభ్రకం, బంగారం, నేలబొగ్గు, పెట్రోలియం, అణుఖనిజాలు మొదలగునవి.

2. ఏ పైనా నాలుగు అసాంపదాయక శక్తి వనరులను పేర్కొనండి.

జ. సౌరశ్కతి, వాయుశక్తి, భూగర్భ శక్తి, జైవిక వాయుశక్తి, ఉబ్బు తరుగు శక్తి మొదలగునవి.

3. కర్నాటకలో ఇనుప ఖనిజ నిక్షేపాలు కలిగిన స్థళాలు ఏవి?

జ. కెమ్మణ్ణు గుండి, హొసపేటె, సండూరు, కుదురేముఖ.

4. భారతదేశం ముడి తైలాన్ని ఏ దేశాల నుండి దిగుమతి చేసుకుంటున్నది.

జ. ఇరాన్, ఇరాక్, సౌదీ అరేబియా, రష్యా.

భూగోళ శాస్త్రం : అధ్యాయం – 8

ఖనిజాలు – శక్తివనరులు

ప్రశ్నాకార్డ్ – 2

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1 . భారతదేశంలో లభించు మ్యాంగనీస్ ముడిపదార్థాలు.

ఎ) మ్యాగ్న టైట్–హెమటైట్ బి) అంత్రసైట్ – బిటుమినస్

సి) మస్కొవైట్ – బయోటైట్ డి) <u>పైరోలోసైట్ – సైలోమెలెన్</u>

2. భూపటంలో గుర్తించిన ప్రదేశాలకు సరిగ్గా పోలునది.

ఎ) 1.బాంబెహ్రా, 2.సూరత్, 3.నరోర

బి) <u>1.కైగా, 2.సూరత్, 3.నరోర</u>

సి) 1.కైగా, 2.సూరత్, 3.రాణా ప్రతాప్ నగర్

డి) 1.బాంబెహ్రా, 2.తారాపురం, 3.నరోర

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబులివ్వండి :

1. సౌర శక్తి అనగానేమి?

జ. సూర్య కిరణాలనుండి బయటకు చిమ్మబడు ఉష్ణపు వినియోగాన్ని 'సౌరశక్తి' అంటారు.

2. బాక్సైట్ (అల్యూమినియం)ను అద్భుతలోహం అనడానికి కారణమేమి?

జ. దీనిని వైవిధ్యమయ ఉపయోగాల కొరకు ఉపయోగించడం వలన 'అద్భుత లోహం' అంటారు.

III. కింది ప్రశ్నలకు నాలుగు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి :

1. మ్యాంగనీస్ ఉపయోగాలను తెల్పండి.

జ.
- ఉక్కు ఉత్పాదన కొరకు.
- రసాయనిక పరిశ్రమలలో
- విద్యుత్ ఉపకరణాల తయారీలో.
- రంగు గాజుల తయారీలో.

2. మ్యాంగనీస్ ముఖ్య ముడి పదార్థాలను పేర్కొనండి.

జ.
- పైరోలోసైట్.
- సైలోమెలెన్.
- బ్రానైట్.
- హోల్యాండైట్.
- మ్యాగ్నటైట్.

3. భారతదేశం నుండి ఇనుప ఖనిజం ఏఏ దేశాలకు ఎగుమతి అవుతోంది.

జ. జపాన్, చైనా, ఇటలీ, ఇరాన్ మొదలగునవి.

4. భారతదేశంలో మ్యాంగనీస్ ముడిపదార్థాన్ని ఉత్పాదించు ప్రముఖ రాష్ట్రాలేవి?

జ. ఒడిశా, కర్నాటక, మధ్యప్రదేశ్ మరియు మహారాష్ట్ర.

5. అభ్రకం రకాలేవి?

జ.
- మస్కోవైట్ (శ్వేత అభ్రకం).
- బయోటైట్ (నల్లటి అభ్రకం)
- ఫ్లోగోపైట్ (గోధుమరంగు అభ్రకం)

6. భారతదేశంలో కనబడు అణు ఖనిజాలేవి?

జ. యురేనియం, థోరియం, బెరిలియం, లిథియం.

7. శక్తి వనరుల కొరత నివారించడానికి చేపట్టదను విధానాలేవి?

జ.
- అసాంప్రదాయక శక్తి వనరుల వినియోగం.
- జల విద్యుత్ ఉత్పాదనకు ప్రాముఖ్యత.
- స్థానిక వనరులను మార్చి ఉపయోగించడం.
- శక్తి వనరుల మితమైన వినియోగం.
- నిరుపయోగ వస్తువుల వినియోగం వలన విద్యుత్ తయా

ఖనిజాలు – శక్తివనరులు

ప్రశ్నాకార్డ్ – 3

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1 . అంతర్జాతీయ ఆర్థిక వ్యవస్థ మరియు విలువ నిర్ణయించడంలో నిర్ధారక మాధ్యమం.

ఎ) రాగి బి) ఇనుము

సి) బాక్సైట్ డి) బంగారం

2. భూపటంలో గుర్తించిన ప్రదేశాలకు సరైన పోలిక.

ఎ) 1.సూరత్, 2.నరోర, 3.కల్పాకం.

బి) 1.బాంబెహై, 2.రాణా ప్రతాపసాగర్, 3.కైగా.

సి) 1.బాంబెహై, 2.రాణాప్రతాప సాగర్, 3.కల్పాకం.

డి) 1.బాంబెహై, 2.కైగా, 3.కల్పాకం.

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబులివ్వండి :

1. గ్లోబల్ వార్మింగ్ అనగానేమి?

జ. హరిత గృహ వాయువుల కారణంవలన వాయు మండల ఉష్ణోగ్రత పెరుగుతుండటాన్ని గ్లోబల్ వార్మింగ్ అంటారు.

2. నేలబొగ్గును 'నల్లబంగారం' అని ఎందుకు పిలుస్తారు?

జ. నేలబొగ్గు బహుపయోగ ఖనిజం కావడం వలన 'నల్ల బంగారం' అనుబడుతోంది.

III. కింది ప్రశ్నలకు నాలుగు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి :

1. అభ్రకపు విశేష గుణాలేవి?

జ.
- పారదర్శకత.
- స్థితి స్థాపకత్వం
- ఉష్ణ నిరోధకం.
- మెరుగు కల్గియుంటుంది.

2. అభ్రకం ప్రాముఖ్యతను తెల్పండి.

జ.
- టెలిఫోన్ మరియు టెలిగ్రాఫ్ ఉపకరణాల తయారీ.
- గాజు తయారు చేయడం.
- రంగు వార్నిష్ తయారు చేయడం.
- కృత్రిమ రబ్బర్ తయారు చేయడం.

- రసాయనిక పరిశ్రమలు.
- డైనమో తయారీ చేయడం.

3. 'నేలబొగ్గు ఒక బహుపయోగ ఖనిజం' నిర్వచించండి.

జ.
- శక్తి వనరుగా వినియోగం.
- కీటక నిరోధకంగా వినియోగం.
- ప్రేలుడు వస్తువుల తయారీలో వినియోగం.
- కృత్రిమ రబ్బర్ మరియు కృత్రిమ నార తయారీలో వినియోగం.
- ప్లాస్టిక్ తయారీలో వినియోగం.
- రసాయనిక ఎరువుల తయారీలో వినియోగం (ఏ వైనా నాలుగు).

4. అసాంప్రదాయక శక్తి వనరుల వినియోగం అని వార్యమైనది ఎందుకు?

జ.
- ఇవి పర్యావరణ కాలుష్యం కలిగించవు.
- శక్తి వనరుల దిగుమతి కొరకు ఎక్కువ ఖర్చు కావడం వలన.
- అసాంప్రదాయక శక్తి వనరులు ఎంత ఉపయోగించిననూ తరగిపోవు.

భూగోళ శాస్త్రం : అధ్యాయం – 9

భారతదేశ భూ రవాణా సౌకర్యాలు

ప్రశ్నాకార్డ్ – 1

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1 . భారతదేశ ముఖద్వారం అని ఈ ఓడరేవును పిలుస్తారు.

ఎ) కోల్కత్తా బి) <u>ముంబై</u>

సి) చెన్నై డి) మంగళూరు

2. భారతదేశ అత్యంత పురాతన కృత్రిమ ఓడరేవు.

ఎ) చెన్నై బి) <u>ముంబై</u>

సి) కోల్కత్తా డి) విశాఖ పట్టణం

3. భారతదేశ తీయారు ఓడరేవు.

ఎ) మంగళూరు బి) <u>పారాదీపం</u>

సి) నవశేవా డి) <u>కోల్కత్తా</u>

4. కోల్కత్తా ఓడరేవుకు ఒత్తిడి తక్కువ చేయడానికి నిర్మించిన కృత్రిమ ఓడరేవు.

ఎ) పారాదీపం బి) <u>హాల్దియా</u>

సి) విశాఖ పట్టణం డి) నవశేవా

5. ముంబై ఓడరేవుకు ఓడరేవు తక్కువ చేయడానికి నిర్మించిన అత్యాధునిక సౌకర్యాలతో నిర్మించిన ఓడరేవు.

ఎ) కొచ్చిన్ బి) మంగళూరు

సి) <u>నవశేవా</u> డి) కాండ్లా

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబులివ్వండి :

1. రవణా సౌకర్యం అనగానేమి?

జ. వస్తువులు, సేవలు మరియు సమాచారాన్ని ఒక స్థళం నుండి మరొక స్థళానికి సాగించు వ్యవస్థను రవాణా సౌకర్యం అంటారు.

III. కింది ప్రశ్నలకు నాలుగు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి :

1. వివిధ రకాల రవణా సౌకర్యాలను పేర్కొనండి.

జ.
- రోడ్డు మార్గాలు.
- రైలు మార్గాలు
- వాయు మార్గాలు
- జల మార్గాలు.

2. భారతదేశంలో రోడ్ల ప్రాముఖ్యత ఏమిటి?

జ.
- ముడి పదార్థాలను కర్మాగారాలకు సాగించడానికి.
- సిద్ధ వస్తువులను మార్కెట్‌కు సాగించడానికి.
- రైతులు తాము పండించిన పంటలను మార్కెట్‌కు సాగించడానికి.
- గ్రామాలకు అవసరమైన వస్తువులను పొందడానికి.
- రోడు మార్గాలు (రవాణా) రైలు మార్గాలకు పూరకం.
- అన్ని రకాల స్థళాలకూ సంపర్కం ఒదిగించవచ్చు.

భూగోళ శాస్త్రం : అధ్యాయం - 9

భారతదేశ భూ రవాణా సౌకర్యాలు

ప్రశ్నాకార్డ్ - 2

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1 . జాతీయ రహదారుల నిర్మాణ-నిర్వహణ ఈ ప్రభుత్వ బాధ్యత.

ఎ) కేంద్ర ప్రభుత్వం బి) రాష్ట్ర ప్రభుత్వం

సి) స్థానిక ప్రభుత్వం డి) కేంద్ర- రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు

2. ఇది భారతీయ సహజ ఓడరేవులలో ఒకటి.

ఎ) చెన్నై బి) హాల్దియా

సి) నవశేవా డి) <u>విశాఖ పట్టణం</u>

3. కచ్ ఖాతంలోగల ఓడరేవు కాండ్లా అయితే ఝువారి ఖాతంలోగల ఓడరేవు.

ఎ) నవ మంగళూరు బి) <u>మర్మగోవా</u>

సి) తూతుకుడి డి) కొచ్చిన్

4. గ్రామాలు మరియు వ్యవసాయాభివృద్ధికి ఇది ఎక్కువ మంచిది.

ఎ) రైలు మార్గం బి) జలమార్గం

సి) వాయు మార్గం డి) రోడ్డు మార్గం

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబులివ్వండి :

1. జాతీయ రహదారి నిర్మాణ-నిర్వహణ కొరకు భారత ప్రభుత్వం స్థాపించిన సంస్థ ఏది?

జ. జాతీయ రహదారి ప్రాధికారం (క్రి.శ 1989లో).

2. భారతదేశ చాలా పొడవైన జాతీయ రహదారి ఏది?

జ. వారణాసి-కన్యాకుమారిలను సంపర్కించు 7వ జాతీయ రహదారి. ఇది 2343 కి.మీ పొడవు ఉంది.

III. కింది ప్రశ్నలకు ఆరు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి :

1. రోడ్డు మార్గాల వలన కలిగే సమస్యలేవి?

జ.
- వర్షాకాలంలో వాహనాల సంచారానికి కొన్ని సమయాలలో నిరుపయోగం.
- పర్యావరణ కాలుష్యం ఏర్పడుతుంది.
- వాహనాల రద్దీ మరియు ప్రమాదాలకు కారణమవుతుంది.
- జాతీయ మరియు రాష్ట్ర రహదారుల నిర్మాణం మరియు నిర్వహణ అసంపూర్ణం.
- వర్షం, వరదలు మరియు తుఫానుల వలన నాశనమవుతాయి.
- రోడ్ల ప్రక్కలో కావలసిన అవసరాల కొరత ఉంది.

భూగోళ శాస్త్రం : అధ్యాయం – 9

భారతదేశ భూ రవాణా సౌకర్యాలు

ప్రశ్నాకార్డ్ – 3

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1. 'A' పట్టికలో పంటల రకాలను 'B' పట్టికలో అక్కడి విమానాశ్రయాల పేర్లు ఇవ్వబడినవి. వీటికి సరిపోవు జవాబు గుంపు.

'A'	'B'
1) బెంగళూరు	a) ఇందిరా గాంధి విమానాశ్రమం.
2) ఢిల్లీ	b) సుభాష్ చంద్ర బోస్ విమానాశ్రమం
3) చెన్నై	c) నాడ ప్రభు కెంపేగౌడ విమానాశ్రయం
4) కోల్కత్తా	d) అణ్ణా విమానాశ్రయం

A) 1-c, 2-a, 3-b, 4-d
B) 1-b, 2-a, 3-d, 4-c
C) <u>1-c, 2-a, 3-d, 4-b</u>
D) 1-c, 2-d, 3-b, 4-a

2. ముంబై విమానాశ్రయాన్ని ఇలా పిలుస్తారు.

ఎ) ఇందిరా గాంధి
బి) సుభాష్ చంద్రబోస్
సి) అణ్ణా
డి) <u>సహారా మరియు సాంత్రాక్రజ్</u>

3. 'A' పట్టికలో ఓడరేవులు 'B' పట్టికలో అవిగాల రాష్ట్రాలు సూచించబడింది వాటికి సరిపోవు జవాబు గుంపు.

'A'	'B'
1) పారాదీప్	a) ఆంధ్రప్రదేశ్.
2) తూతుకూడి	b) ఒరిస్సా
3) విశాఖ పట్టణం	c) గుజరాత్
4) కాండ్లా	d) తమిళనాడు

A) 1-c, 2-d, 3-b, 4-a
B) 1-b, 2-d, 3-a, 4-c
C) <u>1-b, 2-c, 3-a, 4-d</u>
D) 1-d, 2-c, 3-b, 4-a

4. భూపటంలో గుర్తించిన ప్రదేశాలలో సరిగా పోలునది.

ఎ) <u>1. కాండ్లా 2. హైదరాబాద్ 3. గౌహతి</u>

బి) 1. సూరత్ 2. హైదరాబాద్ 3. గౌహతి

సి) 1. సూరత్ 2. ముంబై 3. గౌహతి

డి) 1. కాండ్లా 2. తూతుకుడి 3. కోల్కత్తా

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబులివ్వండి :

1. ప్రపంచంలోనే చాలా పెద్ద భారతదేశ రహదారుల అభివృద్ధి పథకం ఏది?

జ. సువర్ణ చతుష్కోన మరియు కారిడార్ రహదారుల యోజనా.

2. సువర్ణ చతుష్కోన జాతీయ రహదారి అనగానేమి?

జ. దేశాన్ని ఉత్తరం మరియు దక్షిణం అలాగేతూర్పు మరియు పశ్చిమంగా సంపర్కించు చతుష్కోన రహదారి అంటారు.

3. ఆంగ్లేయుల కాలంలో రోడ్లను ముఖ్యంగా ఏ ఉద్దేశాల కొరకు నిర్మించబడ్డాయి?

జ. రక్షణా వ్యవస్థ కొరకు.

III. కింది ప్రశ్నలకు నాలుగు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి :

1. జాతీయ రహదారులు ముఖ్యంగా ఏ ఏ స్థళాలను సంపర్కిస్తాయి?

జ.
- రాష్ట్రాల రాజధానులు.
- ప్రధాన ఓడరేవులు.
- పారిశ్రామిక నగరాలు.
- ప్రముఖ పర్యాటక కేంద్రాలు.

IV. కింది ప్రశ్నలకు ఆరు నుండి ఎనిమిది వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి :

1. దేశ ఆర్థికాభివృద్ధిలో రవాణా సౌకర్యాల పాత్ర ఏమిటి?

జ.
- పరిశ్రమల అభివృద్ధికి సహాయకారి.
- వ్యవసాయ అభివృద్ధికి సహాయకారి.
- గనుల పరిశ్రమకు సహాయకారి.
- అటవీ సంపర్కం ఒసిగిస్తాయి.
- గనుల పరిశ్రమకు సహాయకారి.
- అటవీ సంపద, మత్స్యపరిశ్రమ, పాడి పరిశ్రమలకు మార్కెట్ సంపర్కం ఒడిగిస్తాయి.
- సేవావలయవు చలనాలకు కూడా సహాయకారి.
- కార్మికులు కర్మాగారాలకు చేరడానికి సహాయకారి.

2. ''కారిడార్ రహదారులు దేశాభివృద్ధికి పూరకమైనవి'' ఈ వ్యాఖ్యానాన్ని నిర్వచించండి.

జ.
- దేశాన్ని అన్ని దిక్కులనుండి సంపర్కిస్తాయి.
- సరుకులు సామగ్రులను వేగంగా సాగించవచ్చు.
- తక్కువ ఖర్చుతో సరుకులను సాగించవచ్చు.

- పరిశ్రమలకు వరప్రసాదం అవుతాయి.
- దేశంలోని మహానగరాలకు సంపర్కం ఒదిగిస్తాయి.
- వ్యవసాయాభివృద్ధికి సహాయకారి.

3. భారతదేశ తూర్పు తీరంలోని ఓడరేవులను పేర్కొనండి.

జ. • కోల్కత్తా • హాల్దియా • పారాదీప్ • విశాఖ పట్టణం • చైన్నై • తూతుకుడి.

4. భారతదేశ పశ్చిమ తీరంలోని ఓడరేవులను పేర్కొనండి.

జ. • కాండ్లా • ముంబై • నవశేవా • మర్మగోవా • నవమంగళూరు • కొచ్చిన్.

భూగోళ శాస్త్రం : అధ్యాయం – 10

భారతదేశ ప్రముఖ పరిశ్రమలు

ప్రశ్నాకార్డ్ – 1

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1 సరైన జవాబు గుంపు.

'A'	'B'
1) ప్రత్తి బట్టలు	a) చెరకు
2) చక్కెర	b) ప్రత్తి
3) బాక్సైట్	c) కాగితం
4) వృక్షపు మొద్దులు	d) అల్యూమినియం

A)	1-b,	2-a,	3-c,	4-d
B)	1-d,	2-b,	3-a,	4-a
C)	1-b,	2-a,	3-d,	4-c
D)	1-a,	2-d,	3-c,	4-b

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబులివ్వండి :

1. భారతీయ మ్యాంచెస్టర్ అని ఏ స్థలాన్ని పిలుస్తారు?

జ. ముంబై.

2. చక్కెర ఉత్పాదనలో భారతదేశం ప్రపంచంలో ఎన్నో స్థానం పొందినది?

జ. ద్వితీయ స్థానం.

3. భారత దేశంలో చాలా మటుకు చక్కెర పరిశ్రమలు స్థాపించ బడిన స్థలం ఏది?

జ. గంగానది మైదాన ప్రదేశం.

4. భారతదేశం మొదట స్థాపించబడిన కాగితపు పరిశ్రమ ఏది?

జ. పశ్చిమ బెంగాల్‌కు చెందిన సెరాంపురలోని హాలాగ్లి నది ఒడ్డు.

5. దేశంలో కాగిత పరిశ్రమ కనబడు స్థలం ఏది?

జ. పశ్చిమ బెంగాల్.

III. కింది ప్రశ్నలకు నాలుగు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి :

1. జాతీయ రహదారులు ముఖ్యంగా ఏ ఏ స్థళాలను సంపర్కిస్తాయి?

జ.
- రాష్ట్రాల రాజధానులు.
- ప్రధాన ఓడరేవులు.

- పారిశ్రామిక నగరాలు.
- ప్రముఖ పర్యాటక కేంద్రాలు.

IV. కింది ప్రశ్నలకు ఆరు నుండి ఎనిమిది వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి :

1. దేశ ఆర్థికాభివృద్ధిలో రవాణా సౌకర్యాల పాత్ర ఏమిటి?

జ.
- పరిశ్రమల అభివృద్ధికి సహాయకారి.
- వ్యవసాయ అభివృద్ధికి సహాయకారి.
- గనుల పరిశ్రమకు సహాయకారి.
- అటవీ సంపర్కం ఒసిగిస్తాయి.
- గనుల పరిశ్రమకు సహాయకారి.
- అటవీ సంపద, మత్స్యపరిశ్రమ, పాడి పరిశ్రమలకు మార్కెట్ సంపర్కం ఒడిగిస్తాయి.
- సేవావలయపు చలనాలకు కూడా సహాయకారి.
- కార్మికులు కర్మాగారాలకు చేరడానికి సహాయకారి.

2. ''కారిడార్ రహదారులు దేశాభివృద్ధికి పూరకమైనవి'' ఈ వ్యాఖ్యానాన్ని నిర్వచించండి.

జ.
- దేశాన్ని అన్ని దిక్కులనుండి సంపర్కిస్తాయి.
- సరుకులు సామగ్రులను వేగంగా సాగించవచ్చు.
- తక్కువ ఖర్చుతో సరుకులను సాగించవచ్చు.
- పరిశ్రమలకు వరప్రసాదం అవుతాయి.
- దేశంలోని మహానగరాలకు సంపర్కం ఒదిగిస్తాయి.
- వ్యవసాయాభివృద్ధికి సహాయకారి.

3. భారతదేశ తూర్పు తీరంలోని ఓడరేవులను పేర్కొనండి.

జ. • కోల్కత్తా • హాల్దియా • పారాదీప్ • విశాఖ పట్టణం • చైన్నై • తూతుకుడి.

4. భారతదేశ పశ్చిమ తీరంలోని ఓడరేవులను పేర్కొనండి.

జ. • కాండ్లా • ముంబై • నవశేవా • మర్మగోవా • నవమంగళూరు • కొచ్చిన్.

చరిత్ర : అధ్యాయం -1

భారత దేశానికి యూరోపియన్ల ఆగమనం

ప్రశ్నాకార్డ్ 1

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1. క్రొత్త భూభాగలను వెతికే నావికులకు ప్రోత్సాహ మిచ్చిన దేశాలు

ఎ) స్పెయిన్ మరియు ఇటలీ　　బి) పోర్చుగల్ మరియు బ్రిటన్

సి) స్పెయిన్ మరియు పోర్చుగల్　　డి) బ్రిటన్ మరియు పోర్చుగల్

జ. సి) స్పెయిన్ మరియు పోర్చుగల్

2. ఆంగ్లేయులకు కల్కత్తా సమీపంలోని కొన్ని గ్రామాలను దత్తుగా ఇచ్చిన మొఘల్ చక్రవర్తి.

ఎ) జహంగీర్　　బి) రెండవ బహద్దూర్ షా

సి) బాబర్　　డి) ఫరూక్ సియార్

జ. సి) బాబర్

3. సిరాజ్ – ఉద్–దౌలా ఈ ప్రాంతపు నవాబు అయ్యాడు.

ఎ) బెంగాల్　　బి) మద్రాసు

సి) మైసూర్　　డి) కర్నాటక

జ. ఎ) బెంగాల్

4. ప్లాసీ యుద్ధం జరిగిన సంవత్సరం.

ఎ) 1857　　బి) 1758

సి) 1757　　డి) 1775

జ. సి) 1757

5. బెంగాల్ ప్రాంతంలో ఆంగ్లేయులకు దివాన్ హక్కును ఇచ్చినవారు.

ఎ) షా ఆలం　　బి) జహంగీర్

సి) ఫరూక్ సియార్　　డి) రెండవ బహద్దూర్ షా

జ. ఎ) షా ఆలం

6. వాండివాష్ యుద్ధంలో బ్రిటిష్ సైన్యానికి నాయకత్వం వహించినవారు.

ఎ) డూప్లె　　బి) సర్ ఐర్‌కూట్

సి) రాబర్ట్‌క్లైవ్　　డి) లార్డ్ వెల్లెస్లి

జ. బి) సర్ ఐర్‌కూట్

7. ప్లాసీ యుద్ధంలో బ్రిటిష్ సైన్యానికి నాయకత్వం వహించినవారు.

ఎ) సర్ ఐర్‌క్యూట్ | బి) రాబర్ట్ క్లైవ్

సి) లార్డ్‌వెల్లెస్లి | డి) లార్డ్ డల్ హౌసి

జ. బి) రాబర్ట్‌క్లైవ్

8. బెంగాల్‌లో ద్విప్రభుత్వాన్ని అమల్లోకి తెచ్చినవారు.

ఎ) సిరాజ్ ఉద్‌దౌల | బి) డూప్లె

సి) రాబర్ట్ క్లైవ్ | డి) మీర్ జాఫర్

జ. సి) రాబర్ట్ క్లైవ్

9. మీర్ జాఫర్ తరువాతి బెంగాల్ నవాబు

ఎ) షా ఆలం | బి) ఘూజి ఉద్ దౌల

సి) మీర్ ఖాసిమ్ | డి) సిరాజ్ ఉద్‌దౌల

జ. సి) మీర్ ఖాసిమ్

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి:

1. భారతదేశానికి క్రొత్త జలమార్గాన్ని ఎవరు కనుగొన్నారు?

జ. భారతదేశానికి క్రొత్త జలమార్గాన్ని వాస్కోడ గామా కనుగొన్నారు.

2. యూరప్‌లో భారతీయ ఏ వస్తువులకు అవసరం(డిమ్యాండ్) ఉండేది?

జ. భారతదేశ సాంబార్ పదార్థాలైన మిరప, చెక్క (దాల్చిన్ని), ఏలకులు, అల్లం మొదలగు పదార్థాలకు యూరప్‌లో డిమ్యాండ్ ఉండేది.

3. మధ్యయుగంలో యూరప్ మరియు ఆసియా ఖండాల మధ్య వ్యాపారాలు ఏ ప్రదేశాల ద్వారా జరుగుచుండేది?

జ. మధ్యయుగంలో యూరప్ మరియు ఆసియా ఖండాల మధ్య వ్యాపారాలు పర్షియన్ ఖాతం, ఎర్ర సముద్రం మరియు భారతదేశ వాయువ్య ప్రదేశాల ద్వారా జరిగేవి.

4. సముద్రయానంలో నావికులకు సహాయపడిన వైజ్ఞానిక ఉపకరణాలేవి?

జ. దిక్సూచి, మందుగుండు, నౌకాఉపకరణాలు, భూపటాలు మొదలగునవి.

5. అరేబియా సముద్రం మీద ఎవరు ఆధిపత్యం పొందినారు?

జ. పోర్చుగీసువారు

6. ఇటలీలో సాంబార్ పదార్థాలను వితరణ చేయు కేంద్రాలేవి?

జ. వెనిస్, జినోవా, మిలాన్, ఫ్లారెన్స్.

7. ఆంగ్లేయులు భారతదేశంలో వ్యాపారం చేయడానికి ఎవరి అనుమతి పొందారు?

జ. స్థానిక రాజులు మరియు మొఘల్ చక్రవర్తి.

8. ఫ్రెంచివారు ఆంగ్లేయుల ఏ కోటను వశపరచుకొన్నారు?

జ. సెయింట్ జార్జ్ కోట.

9. మీర్ ఖాసిమ్ ఆంగ్లేయులకు బహుమానంగా ఇచ్చిన ప్రదేశాలేవి?
జ. బర్ద్వాన, మిడ్నాపురం మరియు చిత్తగాంగ్

10. ఫ్రెంచివారు మద్ధతునిచ్చిన కర్నాటకకు చెందిన నవాబు నవాబు ఎవరు?
జ. అన్వరుద్దీన్

III. కింది ప్రశ్నలకు రెండు లేదా మూడు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి :

1. ద్వి-ప్రభుత్వ పద్ధతిని వివరించండి.
జ.
- ఆంగ్లేయులు దివాన్ హక్కువలన భూశిస్తు వసూలు చేయడం.
- పరిపాలన, న్యాయ ప్రతిపాదన మొదలగు పరిపాలనాత్మక కార్యాలను నవాబు నిర్వహించడం.

2. భారత దేశానికి పర్యాయ వ్యాపార మార్గం కనుగొనడానికి ప్రేరణనిచ్చిన అంశాలేవి?
జ.
- క్రొత్త వైజ్ఞానిక పరికరాలైన దిక్సూచి, మందుగుండు (ప్రేలుడు మందు), నౌకా ఉపకరణాలు, భూపటాల అన్వేషణ.
- తూర్పు దేశాల సంపద గురించి చెప్పబడుతున్న కథలు.
- మత ప్రచారం కొరకు ఉత్సాహకులైన మిషనరీలు.

3. ప్లాసీ యుద్ధపు ఫలితాంశాలేవి?
జ.
- మీర్ జాఫర్ బెంగాల్ నవాబుకావడం.
- దీనికి ప్రతిఫలంగా మీర్ జాఫర్ ఆంగ్లేయులకు 24 పరగణాల మీద జమీన్దారి హక్కునివ్వడం.
- బెంగాల్ ప్రాంతం మీద ఆంగ్లేయులు పట్టుసాధించడం.

కార్డ్ –2

భారతదేశానికి యూరోపియన్ల ఆగమనం

అధ్యాయం–1

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి.

1. వాస్కోడగామా భారతదేశంలోని ఈ ప్రదేశానికి వచ్చి చేరాడు.

ఎ) కణ్ణనూరు బి) కల్లికోట
సి) మాహె డి) కొచ్చిన్

జ. బి) కల్లికోట

2. ఆంగ్లేయులు ఆక్రమించుకొన్న భారతదేశ మొదటి ప్రదేశం.

ఎ) మద్రాసు బి) కల్కత్తా
సి) బెంగాల్ డి) కర్నాటిక్

జ. సి) బెంగాల్

3. రాబర్ట్ క్లైవ్ కంపెనీ గవర్నర్‌గా నియమించబడిన సంవత్సరం.

ఎ) 1765 బి) 1756
సి) 1757 డి) 1675

జ. బి) 1756

4. త్రిమైత్రి కూటమిలోగల ఔద్ యొక్క నవాబు.

ఎ) షా ఆలం బి) మీర్ జాఫర్
సి) మీర్ ఖాసిమ్ డి) షూజ ఉద్‌దౌల

జ. డి) షూజ ఉద్‌దౌల

5. మొదటి కర్నాటిక్ యుద్ధం ఒప్పందం ద్వారా ఫ్రెంచివారు ఆంగ్లేయులకు వాపసు ఇచ్చిన ప్రదేశం.

ఎ) కల్కత్తా బి) మాహె
సి) మద్రాసు డి) బెంగాల్

జ. సి) మద్రాసు

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. బ్రిటిష్ ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీ యొక్క వ్యాపార కోఠిలు ఏవి?

జ. మద్రాసు, కల్కత్తా, ముంబై.

2. ఏ దేశీయ సంస్థానాల పుట్టుక మొఘల్ సామ్రాజ్య పతనానికి కారణమయింది?

జ. బెంగాల్, ఔద్, హైదరాబాద్, మరాఠా సంస్థానాలు.

3. ఫ్రెంచివారిని ఓడించిన బ్రిటిష్ సేనాధికారి ఎవరు?

జ. సర్ ఐర్ కూట్

4. భారతీయ సాంబార్ పదార్థాలను ఐరోపాలోని ఏ సామ్రాజ్యాలకు ఎగుమతి చేయబడేవి?

జ. గ్రీక్ మరియు రోమ్.

III. కింది ప్రశ్నలకు రెండు-మూడు వాక్యాల జవాబులివ్వండి.

1. బక్సార్ యుద్ధపు పరిణామాలేవి?

జ.
- బిహార్, ఒరిస్సా, బెంగాల్ ప్రదేశాలు ఆంగ్లేయుల వశమయ్యాయి.
- మొఘల్ చక్రవర్తి షా ఆలం దివాన్ హక్కును ఆంగ్లేయులకు ఇచ్చాడు.
- బెంగాల్‌లో రాబర్ట్ క్లైవ్ ద్వి-ప్రభుత్వం అమల్లోకి తెచ్చాడు.

2. మూడవ కర్నాటిక్ యుద్ధ పరిణామాలేవి?

జ.
- ఫ్రెంచివారు చాలామటుకు తమ అధికారాలన్నింటిని పోగొట్టుకొన్నారు.
- ఒప్పందం పరిణామంగా ఫ్రెంచివారికి ఆంగ్లేయులు తమ కానుకలన్నింటిని వాపసుచేశారు.
- ఫ్రెంచివారు కోటలు కట్టి రక్షించునట్లుతేరు.
- వారి కోటలు కేవలం వ్యాపార కేంద్రాలుగా పని చేయాల్సి ఉండేది.

కార్డ్-3
భారత దేశానికి యూరోపియన్ల ఆగమనం

అధ్యాయం - 1

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబు ఎన్నుకొని రాయండి.

1. భారతదేశంలో వీరి ప్రవేశంతో పోర్చుగీసు వారి అధిపత్యం శిథిలమైనది.
ఎ) డచ్చివారు మరియు ఫ్రెంచివారు బి) డచ్చివారు మరియు ఆంగ్లేయులు
సి) ఫ్రెంచివారు మరియు ఆంగ్లేయులు డి) ఆంగ్లేయులు మరియు స్పెయిన్‌వారు
జ. బి) డచ్చివారు మరియు ఆంగ్లేయులు

2. దక్షిన్ ప్రదేశం మీద ఫ్రెంచివారి ప్రభావాన్ని తక్కువ చేసిన యుద్ధం.
ఎ) 2 వ కర్నాటిక్ యుద్ధం బి) బక్సార్ యుద్ధం
సి) 3వ కర్నాటిక్ యుద్ధం డి) ప్లాసీయుద్ధం
జ. ఎ) 2 వ కర్నాటిక్ యుద్ధం

3. బ్రిటిష్‌వ్యాపారులు సామ్రాట్టులు కావడానికి ఈ ముఖ్య అంశం వలన
ఎ) కంపెని సైన్యంతో బి) రాజకీయ అనుభవంతో
సి) బ్రిటిష్ అధికారుల వలన డి) కుటిల రాజకీయం వలన
జ. డి) కుటిల రాజకీయం వలన.

4. భారతదేశం మీద ఆధిపత్యం స్థాపించడానికి దేశీయ సంస్థానాల రాజకీయంలో కలుగజేసుకొన్నవారు.
ఎ) పోర్చుగీసువారు మరియు ఆంగ్లేయులు బి) ఆంగ్లేయులు మరియు ఫ్రెంచివారు
సి) పోర్చుగీసువారు మరియు ఆంగ్లేయులు డి) డచ్చివారు మరియు ఆంగ్లేయులు
జ. బి) ఆంగ్లేయులు మరియు ఫ్రెంచివారు

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. వ్యాపార సంబంధాలను పునః స్థాపించడానికి భారతదేశానికి వచ్చిన మొదటి యూరోపియన్ ఎవరు?
జ. వాస్కోడగామా

2. బ్రిటిష్ సామ్రాజ్య స్థాపనను మొదట వ్యతిరేకించిన రాజు ఎవరు?
జ. బెంగాల్‌కు చెందిన సిరాజ్ ఉద్‌దౌల.

3. ఏ యుద్ధం పరిణామంగా ఆంగ్లేయులకు హైదరాబాద్ వశమయింది?
జ. 2వ కర్నాటిక్ యుద్ధం.

III. కింది ప్రశ్నలకు రెండు–మూడు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి.

1. సముద్ర యానానికి వైజ్ఞానికాభివృద్ధి కారణం ఈ వ్యాఖ్యానాన్ని సమర్థించండి.

జ.
- వైజ్ఞానికాభివృద్ధివలన క్రొత్త ఆవిష్కరణలయ్యాయి.
- సముద్రయానానికి అవసరమైన వైజ్ఞానిక ఉపకరణాల ఆవిష్కారమయింది.
- నావికులకు అవసరమైన దిక్సూచి, మందుగుండు (ప్రేలుడు పదార్థం), నౌకా ఉపకరణాలు, భూపటాలు సముద్రయానానికి సహాయపడ్డాయి.

2. కర్నాటిక్ యుద్ధాలు ఆంగ్లేయులు భారతదేశంలో బలపడటానికి ఎలా సహాయపడ్డాయి?

జ.
- **మొదటి కర్నాటిక్ యుద్ధం :** ఆంగ్లేయులు మరియు ఫ్రెంచివారు తమ పైపోటీలో కర్నాటిక్ నవాబును పాచికగా ఉపయోగించుకున్నారు. ఫ్రెంచివారు వశపరచుకొన్న మద్రాసును ఈ ఒప్పందం ద్వారా ఆంగ్లేయులు పొందారు.
- రెండవ కర్నాటిక్ యుద్ధం వలన కర్నాటిక్ ప్రదేశం ఆంగ్లేయుల వశమయింది. ఫ్రెంచివారి ప్రభావం తక్కువ అయింది.
- మూడవ కర్నాటిక్ యుద్ధంలో ఫ్రెంచివారు పరాభవం చెంది అధికారాలన్నీ పోగొట్టుకున్నారు.

చరిత్ర - ప్రశ్నా కార్డ్-1

వర్తక స్థావరాల పాలనలో కన్నడ ప్రదేశాలు

అధ్యాయం-2

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి.

1. మొదటి ఆంగ్లో-మైసూరు యుద్ధం ఈ ఒప్పందంతో అంతమొందింది.
   ఎ) మంగళూరు ఒప్పందం బి) శ్రీరంగపట్టణ ఒప్పందం
   సి) మైసూరు ఒప్పందం డి) మద్రాస్ ఒప్పందం.

జ. డి) మద్రాస్ ఒప్పందం

2. మూడవ ఆంగ్లో-మైసూరు యుద్ధం జరిగిన సంవత్సరం.
   ఎ) 1767 బి) 1790
   సి) 1792 డి) 1799

జ. బి) 1790

3. ఫ్రెంచివారి వర్తక కేంద్రం.
   ఎ) శ్రీరంగ పట్టణం బి) మంగళూరు
   సి) మాహె డి) మద్రాసు

జ. సి) మాహె

4. సైన్య సహకార పద్ధతిని అమల్లోకి తెచ్చినవారు
   ఎ) లార్డ్ వెల్లెస్లి బి) రాబర్ట్ క్లైవ్
   సి) వారన్ హేస్టింగ్స్ డి) లార్డ్ డల్ హౌసి

జ. ఎ) లార్డ్ వెల్లెస్లి

5. హైదర్ ఆలి ఓడించిన బ్రిటిష్ సైన్యాధికారి
   ఎ) రాబర్ట్ క్లైవ్ బి) సర్ ఐర్ కూట్
   సి) లార్డ్ వెల్లెస్లి డి) వారన్ హేస్టింగ్స్

జ. బి) సర్ ఐర్ కూట్

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. హైదర్ ఆలికి వ్యతిరేకంగా ఆంగ్లేయులకు సహాయపడిన దేశీయులు ఎవరు?

జ. హైదరాబాద్ నిజామ్, మరాఠులు.

2. మద్రాస్ శాంతి ఒప్పందం షరతు ఏమి?

జ. మూడవ శక్తివలన ఆక్రమణకు లోనైనప్పుడు ఆంగ్లేయులు మరియు హైదర్ ఆలి పరస్పరం సహాయం చేయడం.

3. మూడవ మైసూరు యుద్ధం వలన నిజామ్‌కు లభించిన ప్రదేశాలేవి?

జ. బళ్ళారి, కడప, తుంగభద్రా, దో–అబ్ ప్రదేశం.

4. హైదరాబాద్ – కర్నాటక ప్రదేశాలు ఎవరి పాలనకు లోనైనాయి?

జ. హైదరాబాద్ నిజామ్

చరిత్ర కార్డ్–2

వర్తక స్థావరాల పాలనలో కన్నడ ప్రదేశాలు

అధ్యాయం–2

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1. హైదర్ అలి నౌకా కేంద్రంగా ఉంచుకొన్న ప్రదేశం

ఎ) మద్రాస్ బి) మంగళూరు

సి) కల్కత్తా డి) దక్షిణ కన్నడ

జ. బి) మంగళూరు

2. మైసూరులో ఒడెయార్ల పరిపాలన వీరి కాలంలో ప్రారంభమైనది.

ఎ) రాజా ఒడెయరు మరియు చిక్క దేవరాజు బి) కంఠీరవ నరసరాజు మరియు చిక్క దేవరాజు

సి) యదురాయలు మరియు కృష్ణరాయలు డి) కృష్ణదేవరాయలు మరియు ముమ్మడి కృష్ణరాజు

జ. సి) యదురాయలు మరియు చిక్కదేవరాజు

3. ఔరంగజేబు మరణానంతరం దఖ్ఖన్ ప్రాంతం వీరి పరిపాలనకులోనైనది.

ఎ) ముమ్మడి కృష్ణరాజు బి) హైదర్ అలి

సి) టిప్పు సుల్తాన్ డి) హైదరాబాద్ నిజామ్

జ. డి) హైదరాబాద్ నిజామ్

4. మైసూరు రాజ్యపు చివరి రాజు

ఎ) ముమ్మడి కృష్ణరాజు బి) జయచాయరాజు

సి) నాల్వడి కృష్ణరాజు డి) చిక్క దేవరాజు

జ. బి) జయచాయరాజు

5. మైసూరు రాజ్యం వీరి కాలంలో రామరాజ్యంగా ప్రసిద్ధికెక్కింది.

ఎ)రాజా ఒడెయరు బి) చిక్క దేవరాజు

సి) ముమ్మడి కృష్ణరాజు డి) నాల్వడి కృష్ణరాజు

జ. డి) నాల్వడి కృష్ణరాజు

6. ధారవాడనుండి బెళగావిని వేరు చేసిన సంవత్సరం

ఎ)1836 బి) 1863

సి) 1638 డి) 1837

జ. ఎ)1836

7. భారతదేశం నుండి వెలుపలికి కాలుమోపిన మొదటి దేశీయ రాజు

ఎ)లింగరాజు బి) చిక్క వీరరాజు

సి) దొడ్డ వీరరాజు డి) వీరరాజు

జ. బి) చిక్క వీరరాజు

8. ఆంగ్లేయులు కింది కొడగు ప్రదేశాన్ని ఈ ప్రెసిడెన్సీలో కలిపారు.

ఎ) ముంబై బి) బెంగాల్

సి) కల్కత్తా డి) మద్రాసు

జ. డి) మద్రాసు

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. మూడవ మైసూరు యుద్ధంవలన ఆంగ్లేయులకు లభించిన ప్రదేశాలేవి?

జ. మైసూరు ఆధీనంలోగల తమిళనాడుకు చెందిన కొన్ని ప్రదేశాలు మరియు మలబార్.

2. హైదరాబాద్ నిజామ్ ఎప్పుడు స్వతంత్రుడయ్యాడు?

జ. ఔరంగజేబు తరువాత వచ్చిన మొఘల్ చక్రవర్తులు బలహీనపడినప్పుడు హైదరాబాద్ నిజామ్ స్వతంత్రుడయ్యాడు.

3. 19 వ శతాబ్ధంలో మద్రాస్ ప్రాంతానికి లోబడిన కన్నడ మాట్లాడు ప్రదేశాలేవి?

జ. బళ్ళారి, దక్షిణ కన్నడకు చెందిన ప్రదేశాలు

4. ఇక్కేరి వెంకటప్ప నాయకుడు 17వ శతాబ్ధంలో వశపరచుకొన్న ప్రదేశం ఏది?

జ. దక్షిణ కన్నడ

5. దక్షిణ కన్నడతో ఆంగ్లేయుల సంబంధం ఎప్పుడు ప్రారంభమయింది?

జ. 1737లో

6. 'శ్రీరంగ పట్టణ ఒప్పందం' ప్రకారం టిప్పు సుల్తాన్ ఆంగ్లేయులకు ఇవ్వవలసిన డబ్బు ఎంత?

జ. 330 లక్షల రూపాయలు.

III. కింది ప్రశ్నలకు రెండు-మూడు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి.

1. ఆంగ్లేయులు మరియు ఇక్కేరికి చెందిన వెంకటప్ప నాయకుల బాంధవ్యాలను వివరించండి?

జ.
- 17వ శతాబ్ధంలో వెంకటప్ప నాయకుడు దక్షిణ కన్నడను వశపరచుకొన్నాడు.
- తన రాజధానిని బిదనూరుకు మార్చాడు.
- ఆంగ్లేయుల సంబంధాలు దక్షిణ కన్నడతో 1737లో ప్రారంభమైంది.
- బిదనూరు రాజునుండి ఆంగ్లేయులు వ్యాపారానికి అవకాశం పొందారు.

2. 'శ్రీరంగ పట్టణం ఒప్పందపు' షరతులేమి?

జ.
- టిప్పు సుల్తాన్ తన అర్ధ రాజ్యాన్ని ఆంగ్లేయులకు ఇవ్వాలి.
- యుద్ధ పరిహార ధనంగా 330 లక్షల రూపాయలు ఇవ్వాలి.
- పరిహారధనం ఇచ్చేవరకు తన ఇద్దరు పిల్లలను తాకట్టుగా ఆంగ్లేయులకు ఒప్పించాలి.

కార్డ్-3

వర్తక స్థావరాల పాలనలో కన్నడ ప్రదేశాలు

అధ్యాయం - 2

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1. టిప్పు సుల్తాన్ తన సైన్యానికి తర్ఫీదు నివ్వడానికి సహాయం పొందిన దేశం.
   ఎ) ఇంగ్లాండు బి) టర్కి
   సి) ఫ్రాన్స్ డి) స్పెయిన్

జ. సి) ఫ్రాన్స్

2. శ్రీరంగ పట్టణం వీరి రాజధానిగా ఉండేది.
   ఎ) మైసూరు ఒడెయార్లు బి) హైదర్ ఆలి
   సి) టిప్పు సుల్తాన్ డి) ఆంగ్లేయులు

జ. సి) టిప్పు సుల్తాన్

3. 1784 లో టిప్పు సుల్తాన్ ఆంగ్లేయులతో ఈ స్థళంలో ఒప్పందం చేసుకున్నాడు.
   ఎ) మద్రాస్ బి) శ్రీరంగ పట్టణం
   సి) మైసూరు డి) మంగళూరు

జ. డి) మంగళూరు

4. మూడవ మైసూరు యుద్ధానికి తక్షణ కారణం.
   ఎ) ఆంగ్లేయులు మాహె వశపరచుకోవడం.
   బి) టిప్పుసుల్తాన్ తిరువాంకూరు పైన దాడి చేయడం.
   సి) ఆంగ్లేయులు హైదర్ ఆలి మీద ఆక్రమణ చేయడం
   డి) టిప్పు సుల్తాన్ సైన్య సహకార పద్ధతిని తిరస్కరించడం.

జ. బి) టిప్పుసుల్తాన్ తిరువాంకూరు పైన దాడి చేయడం.

5. బిదనూరు రాజునుండి ఆంగ్లేయులు ఈ సాంబారు పదార్థాలకు ఆధిపత్యం పొందారు.
   ఎ) మిరియాలు మరియు చెక్క (దాల్జిన్ని) బి) ఏలకులు మరియు అల్లం
   సి) మిరియాలు మరియు ఏలకులు డి) అల్లం మరియు మిరియాలు

జ. సి) మిరియాలు మరియు ఏలకులు

6. ఆంగ్లేయులు టిప్పుసుల్తాన్‌ను వ్యతిరేకంగా యుద్ధంలో సాధించిన ముంబై కర్నాటక ఒక ప్రదేశం.
   ఎ) ఇక్కేరి బి) హొన్నావర
   సి) ధారవాడ డి) విజయాపురం

జ. బి) హొన్నావర

7. కొడగు తిరుగుబాటులో ముఖ్యపాత్ర వహించినవారు.

ఎ) అప్పయ్యగౌడ బి) కల్యాణస్వామి

సి) రామగౌడ డి) అపరాంపర

జ. ఎ) అప్పయ్యగౌడ

8. మరాఠులు కెనరా ప్రదేశాన్ని వశపరచుకొన్నది.

ఎ)1685 బి) 1763

సి) 1700 డి) 1707

జ. బి) 1700

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. 1857 లో కర్నాటకలో ఆంగ్లేయులకు వ్యతిరేకంగా జరిగిన ప్రముఖ తిరుగుబాటు ఏది?

జ. నరగుంద తిరుగుబాటు

2. 18వ శతాబ్దంలో ఉనికిలోనికి వచ్చిన ప్రాదేశిక శక్తులేవి?

జ. మైసూరు, మరాఠులు, హైదరాబాద్ నిజాములు, కర్నాటిక్ నవాబులు.

3. మద్రాస్ శాంతి ఒప్పందం నాశనమవడానికి కారణమేమి?

జ. మరాఠులు మైసూరు మీద దాడి చేసినప్పుడు ఆంగ్లేయులు ఒప్పందం ప్రకారం సహాయానికి రాలేదు.

4. ప్రారంభ ఒడెయార్లలో ఎవరు ముఖ్యులు?

జ. కంఠీరవ నరసరాజు మరియు చిక్కదేవరాజు ఒడెయారు.

5. ఆంగ్లేయులు కొడగుకు చెందిన ఏ రాజును పొలిమేర దాటించారు?

జ. చిక్కవీర రాజు

III. కింది ప్రశ్నలకు రెండు-మూడు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి.

1. శ్రీరంగ పట్టణ ఒప్పందం టిప్పు సుల్తాన్‌కు అనివార్యమైంది. దీనిని విమర్శించండి?

జ.
- ఆంగ్లేయులు బల పడ్డారు.
- టిప్పు సుల్తాన్‌కు ఏ దేశీయ సంస్థానాల సహాయం లభించలేదు.
- రెండు సంవత్సరాల ధీర్ఘకాలం పోరాటంతో టిప్పు సుల్తాన్ నలిగిపోయాడు.
- ఈ యుద్ధంలో (3వ మైసూరు యుద్ధం) టిప్పు సుల్తాన్ తీవ్రంగా ఓటమి అనుభవించాడు.

2. కొడగు తిరుగుబాటులో గుడ్డమనె అప్పయ్య గౌడ పాత్ర వివరించండి?

జ.
- కొడగు లోపల అప్పయ్య గౌడ పోరాటానికి నాయకత్వం వహించారు.
- ఆంగ్లేయులు దివానుల ద్వారా దీనిని అణచివేశారు.
- మద్రాస్ నుండి వచ్చిన సైన్యం మంగళూరు నుండి పోరాట గారులను అణచివేసింది.
- పోరాట గారులను పొలిమేర దాటు మరియు ఉరి స్తంభం ఎక్కించడమైనది.

3. రెండవ మైసూరు యుద్ధానికి కారణాలేవి?

జ. • మాహె ఫ్రెంచివారి వర్తక స్థావరమైంది.
- మాహె హైదర్ ఆలి నియంత్రణకు లోబడింది.
- మాహెను ఆంగ్లేయులు వశపరచుకొన్నారు.

4. నాల్గవ ఆంగ్లో-మైసూరు యుద్ధ పరిణామాలేవి?

జ. • మైసూరు రాజ్య ప్రదేశాలను ఆంగ్లేయులు మరియు నిజాములు పంచుకున్నారు.
- పాత మైసూరు భాగాన్ని ముమ్మడి కృష్ణరాజ ఒడెయార్‌కు ఒప్పించడమైనది.
- కొడగుకు చెందిన అనేక ప్రదేశాలను కొడగు రాజుకు ఇవ్వడమైంది.

5. లార్డ్ వెల్లెస్లి టిప్పు సుల్తాన్ మీద యుద్ధం ప్రకటించడానికి కారణాలేవి?

జ. • సైన్య సహకార పద్ధతిని టిప్పు సుల్తాన్ తిరస్కరించాడు.
- టిప్పు సుల్తాన్ రాజధాని రక్షణకొరకు చర్య చేపట్టడం.
- ఫ్రెంచివారినుండి సైనికులకు తర్ఫీదు ఇప్పించడం.
- టర్కి, ఫ్రాన్స్ మొదలగు దేశాలను సహాయం కొరకు సంపర్కించడం.

చరిత్ర కార్డ్ – 1

జానపద చరిత్ర

అధ్యాయం – 3

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి.

1. భారతదేశ చరిత్ర రాత మీద ప్రభావం చూపినవారు.

ఎ) పర్షియనులు　　బి) ఆంగ్లేయులు

సి) ఫ్రెంచివారు　　డి) గ్రీకువారు

జ. బి) ఆంగ్లేయులు

2. సామాన్య ప్రజలైన వీరి చరిత్ర నేపథ్యం అభ్యసించడం చరిత్రకారులకు సవాలయ్యింది.

ఎ) వ్యాపారుల　　బి) రాజుల

సి) పర్యాటకుల　　డి) రైతు వర్గాల

జ. డి) రైతు వర్గాల

3. చరిత్ర కారుల ప్రకారం చరిత్ర రచనకు ముఖ్యమైనది.

ఎ) కాలం　　బి) కృతి

సి) మూలం　　డి) కర్తృం

జ. సి) మూలం

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. స్వాతంత్ర్యానంతరం చరిత్ర రాతకు నాందియైన అంశాలేవి?

జ. భారతీయులు రూపించిన ఘటనలు, వివరాలు, సిద్ధాంతాలు.

2. మౌఖిక చరిత్రయొక్క మూలాలు ఏవి?

జ. ఐతహ్యం, లావణి, జానపదగీతాలు, కావ్యాలు

3. 'యుగం' ఈ పదాన్ని నిర్వసించండి?

జ. ఒక కాల చక్రం ఆవర్తనం ముగిసిద తరువాత మరొక కాలచక్రం ఆవర్తనం చెందడాన్ని యుగం అంటారు.

4. నాలుగు యుగాలను పేర్కొనండి?

జ. కృతయుగం, త్రేతాయుగం, ద్వాపర యుగం, కలియుగం.

5. ఏ సముదాయానికి సిద్ధ చరిత్ర లేము?

జ. ఆఫ్రికన్ సముదాయం

6. భారతీయ పరంపరలో చరిత్ర రాత (నోట) మాట ఏది?

జ. చక్రదోపాది నోట (మాట) లేదా కాల చక్రపు ఆవర్తనం.

చరిత్ర కార్డ్ – 2

జానపద చరిత్ర

అధ్యాయం – 3

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి.

1. బ్రిటిష్ రాతలు భారతీయుల స్వాతంత్ర్య పోరాటాన్ని ఇలా నిరూపించాయి.

ఎ) యుద్ధాలు　　బి) తిరుగుబాట్లు

సి) కలిహాలు　　డి) పోరాటాలు

జ. సి) కల హాలు

2. బళ్ళారి ప్రదేశంలో సామాన్య ప్రజల మనసులో నేటికీ గుర్తుంచుకున్న వ్యక్తి .

ఎ) టిప్పు సుల్తాన్　　బి) శ్రీకృష్ణ దేవరాయలు

సి) కుమార రాయలు　　డి) సంగొళ్ళి రాయణ్ణ

జ. సి) కుమార రాయలు

3. అక్షరాలురాని చాలా సముదాయాలలో చరిత్ర రూపించడానికి సహాయపడునది.

ఎ) ప్రజల ఆచారం　　బి) ప్రజల భాష

సి) ప్రజల సంప్రదాయం　　డి) ప్రజల సంవేదనం

జ. డి) ప్రజల సంవేదనం

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. భారతదేశ చరిత్రకారులు మీద ఆంగ్లేయులు చూపిన పరిణామ మేమి?

జ. భారతీయ చరిత్రకారులు ఏవైనా ఘటనలను నిరూపించునప్పుడు తాత్విక రూపం ఇవ్వడం.

2. చరిత్రకారులకు జిజ్ఞాసను కల్గించిన అంశమేది?

జ. ఎటువంటి నమోదు లేని రైతు వర్గాలు మరియు సామాన్య ప్రజల చరిత్ర నిరూపించడం ఎలాగో అనునది.

3. ఎటువంటి జానపద మూలాలు నేడు చరిత్రకారులకు వర ప్రసాద మయ్యాయి?

జ. భావనాత్మక వాదం, ఆతిమానుషవాదం, సృజనశీలతతో కూడిన జానపద మూలాలు.

4. మౌఖిక మూలాలనుండి రచించబడిన చరిత్ర ఏది?

జ. జానపద చరిత్ర.

చరిత్ర కార్డ్ – 3

జానపద చరిత్ర

అధ్యాయం – 3

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి.

1. మౌఖిక చరిత్రను నిరూపించు ఒక మూలం.

ఎ) నాణెములు　　బి) శాసనాలు

సి) లావణీలు　　డి) పర్యాటక కథలు

జ. సి) లావణీలు

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒకవాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. చరిత్ర రాతయొక్క రేఖాత్మక మాదరిని వివరించండి.

జ. • ఒకటవ సంవత్సరం అయిన తరువాత రెండవ సంవత్సరం రావాలి.

• 17వ శతాబ్దపు ఘటనలకు నిరూపించిన తరువాత 18వ శతాబ్దపు ఘటనలను నిరూపించాలి.

2. ఆఫ్రికన్లకు చరిత్ర రాయడానికి సహాయపడిన అంశం ఏది?

జ. మౌఖిక పరంపర ద్వారా సముదాయాలు, వ్యక్త పరచిన సంవేదనల సహాయంతో చరిత్ర రచించ బడింది.

చరిత్ర కార్డ్-1

బ్రిటిష్ పరిపాలనా పునాది - దాని పరిణామాలు

అధ్యాయం - 4

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1. లార్డ్ వెల్లెస్లి అమల్లోకి తెచ్చిన పద్ధతి.
   ఎ) జమీన్దారి పద్ధతి బి) రైతువారి పద్ధతి
   సి) దత్తు పిల్లలకు హక్కులేదు డి) సైన్య సహకార పద్ధతి

జ. డి) సైన్య సహకార పద్ధతి

2. మొదటి ఆంగ్లో-మరాఠ యుద్ధం ఈ ఒప్పందంతో అంతమొందింది.
   ఎ) మంగళూరు ఒప్పందం బి) శ్రీరంగ పట్టణం ఒప్పందం
   సి) సాల్ బాయి ఒప్పందం డి) బస్సిన్ ఒప్పందం

జ. సి) సాల్ బాయి ఒప్పందం

3. రెండవ బాజీరావ్ పేష్వా ఈ ఒప్పందం ద్వారా సైన్య సహకార పద్ధతికి ఒప్పుకొన్నాడు.
   ఎ) బస్సిన్ ఒప్పందం బి) సాల్ బాయి ఒప్పందం
   సి) అహ్మదాబాద్ ఒప్పందం డి) మంగళూరు ఒప్పందం

జ. ఎ) బస్సిన్ ఒప్పందం

4. పంజాబ్ సింహం గా ప్రసిద్ధి చెందినవారు.
   ఎ) లాల్ సింగ్ బి) రణజిత్ సింగ్
   సి) దులీప్ సింగ్ డి) మానసింగ్

జ. బి) రణజిత్ సింగ్

5. రాబర్ట్ క్లైవ్ యొక్క ద్విప్రభుత్వాన్ని రద్దు చేసిన శాసనం.
   ఎ) మింటో - మార్లె శాసనం బి) పిట్స్ ఇండియా శాసనం
   సి) రేగ్యులేటింగ్ శాసనం డి) ఇండియన్ కౌన్సిల్ శాసనం

జ. సి) రేగ్యులేటింగ్ శాసనం

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. మొదటి ఆంగ్లో-మరాఠ యుద్ధంతో ఆంగ్లేయులకు ఏ ప్రదేశం లభించింది?

జ. అహ్మదాబాద్

2. రెండవ ఆంగ్లో-మరాఠ యుద్ధానికి కారణమైన ప్రముఖ అంశం ఏది?

జ. మరాఠ నాయకుల ఆంతరిక యుద్ధాలు.

3. రెండవ ఆంగ్లో-మరాఠ యుద్ధంలో ఆంగ్లేయులు ఎవరికి సహాయం చేశారు?

జ. రెండవ బాజీరావ్ పేష్వా.

4. రణజిత్ సింగ్ ఏ ప్రదేశాల మీద పట్టు సాధించాడు?

జ. అమృత్‌సర్, లూధియాన.

5. సిక్కుల సైన్యపు పేరేమి?

జ. ఖాల్సా

6. దులీప్ సింగ్ యొక్క ప్రధానమంత్రి ఎవరు?

జ. లాల్ సింగ్.

7. బ్రిటిష్‌వ్యాపార సంస్థయొక్క పేరేమిటి?

జ. ఈస్ట్ ఇండియా కంపెని.

8. భారతదేశ మొదటి గవర్నర్ జనరల్ ఎవరు?

జ. వారన్ హేస్టింగ్స్.

9. పిట్స్ ఇండియా చట్టం ఏ సంవత్సరంలో అమల్లోకి వచ్చింది?

జ. 1784.

10. సర్వోన్నత న్యాయాలయ స్థాపనకు అవకాశం కల్పించిన చట్టం ఏది?

జ. 1773 నాటి రెగ్యులేటింగ్ యాక్ట్.

11. భారతదేశంలో సర్వోన్నత న్యాయాలయం మొదట ఎక్కడ స్థాపించబడింది?

జ. కల్కత్తా.

12. 1935 చట్టం ప్రముఖ లక్షణమేమి?

జ. ప్రాంతాలకు స్వయం ప్రతిపత్తి కల్పించడం.

13. భారతీయులు శాసనీయ మరియు పరిపాలనా కార్యంలో పాల్గొనునట్లు చేసిన చట్టం ఏది?

జ. 1861 నాటి ఇండియన్ కౌన్సిల్ చట్టం

14. ఉత్తమ పరిపాలనకొరకు నియంత్రణ మండళి నియామకానికి అవకాశం కల్పించిన చట్టం ఏది?

జ. 1784 నాటి పిట్స్ ఇండియా చట్టం.

15. ప్రాంతాలలో ద్వి-దళ ప్రభుత్వాన్ని అమల్లోకి తెచ్చిన చట్టం ఏది?

జ. 1919 నాటి భారత ప్రభుత్వ చట్టం (మాంటెగ్యూ-చెమ్స్ ఫర్డ్)

16. 1909 నాటి చట్టాన్ని ఎవరు రూపించారు?

జ. 1909లో భారతదేశ వైస్రాయ్ మింటో మరియు కార్యదర్శి మార్లెగారు రూపించారు.

చరిత్ర కార్డ్-2

బ్రిటిష్ పరిపాలనా పునాది - దాని పరిణామాలు

అధ్యాయం - 4

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1. సర్వోన్నత న్యాయాలయ స్థాపనకు అవకాశం కల్పించిన శాసనం.

ఎ) భారతప్రభుత్వ చట్టం బి) పిట్స్ ఇండియా చట్టం

సి) రెగ్యులేటింగ్ చట్టం డి) ఇండియన్ కౌన్సిల్ చట్టం

జ. సి) రెగ్యులేటింగ్ చట్టం

2. భూ అన్వేషణ సాహసంలో పైచేయి సాధించిన దేశాలు.

ఎ) ఇంగ్లాండు, స్పెయిన్, పోర్చుగల్ బి) స్పెయిన్, పోర్చుగల్, హాలెండ్

సి) అమెరికా, ఇంగ్లాండు, స్పెయిన్ డి) ఇంగ్లాండు, అమెరికా, స్పెయిన్

జ. ఎ) ఇంగ్లాండు, స్పెయిన్, పోర్చుగల్

3. భారతదేశానికి హైకమిషనర్ నియామకానికి అవకాశం కల్పించిన శాసనం.

ఎ) రెగ్యులేటింగ్ చట్టం బి) పిట్స్ ఇండియా చట్టం

సి) భారత ప్రభుత్వ చట్టం డి) ఇండియన్ కౌన్సిల్ చట్టం

జ. సి) భారత ప్రభుత్వ చట్టం

4. ఆధునిక పారిశ్రామిక మరియు సంపర్కం వలన పుట్టుకొచ్చిన ఒక వర్గం.

ఎ) చేతివృత్తుల వర్గం బి) రైతు వర్గం

సి) రాజ ప్రభుత్వ వర్గం డి) పెట్టు బడిదారీ వర్గం

జ. డి) పెట్టు బడిదారీ వర్గం

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. 3వ ఆంగ్లో–మరాఠ యుద్ధ పరిణామాలేవి?

జ. • పేష్వాకు పదవీచ్యుతి

• హోళ్కర్ మరియు బోంస్లె సైన్య సహకార పద్ధతికి లో బడినారు.

2. మతాధారంగా ప్రత్యేక ఎన్నికల క్షేత్రానికి అవకాశం కల్పించిన చట్టం ఏది?

జ. 1909 నాటి మింటో – మార్లె సంస్కరణలు

3. 1919 నాటి భారత ప్రభుత్వ చట్టపు మరొక పేరేమి?

జ. మాంటెగ్యూ–చెమ్స్ ఫర్డ్.

4. అఖిల భారతీయ సంయుక్త రాజ్యానికి అవకాశం కల్పించిన చట్టం ఏది?

జ. 1935 నాటి భారత ప్రభుత్వ చట్టం.

5. సిక్కులలోప్రసిద్ధ రాజు ఎవరు?

జ. రణజిత్ సింగ్

6. బ్రిటన్ భారతదేశాన్ని పెట్టుబడి మరియు ఆర్థిక అవసరాలకు ఎందుకు ఉపయోగించుకోలేదు?

జ. భారతదేశంలోని ధార్మిక మరియు సామాజిక వ్యవస్థల అడ్డంకి అయినందున ఉపయోగించుకోలేదు.

చరిత్ర కార్డ్–3

బ్రిటిష్ పరిపాలనా పునాది – దాని పరిణామాలు

అధ్యాయం – 4

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1. సాగరోత్తర ఆక్రమణ మరియు వర్తక స్థావర స్థాపనకు కారణమైన ఒక ప్రముఖ అంశం.

ఎ) దేశాల విస్తరణా నీతి　　బి) సరకుల వ్యాపారీకరణం

సి) ముడి పదార్థాలు పొందడానికి　　డి) దేశాలలోని పైపోటి

జ. బి) సరకుల వ్యాపారీకరణం

2. పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థవలన కనుమరుగైన సమాజంలోని ఒక గుంపు.

ఎ) వర్తక గుంపు　　బి) ప్రభుత్వగుంపు

సి) చేతి వృత్తుల వారిగుంపు　　డి) రైతువారి గుంపు

జ. సి) చేతి వృత్తుల వారిగుంపు

3. 1909 నాటి మింటో–మార్లె చట్టం ఈ అంశాన్ని లోబడిలేదు.

ఎ) కేంద్ర శాసనాంగ విస్తరణ　　బి) ప్రాంతాల శాసన సభ విస్తరణ

సి) మతాలాధారంగా ప్రత్యేక ఎన్నికల క్షేత్రం　　డి) ప్రాంతాలకు స్వయం ప్రతిపత్తి ఇవ్వడం.

జ. డి) ప్రాంతాలకు స్వయం ప్రతిపత్తి ఇవ్వడం.

4. సైన్యసహకార పద్ధతిని మొదట అంగీకరించినవారు.

ఎ) మైసూరు ఒడెయారు　　బి) ఔద్ నవాబు

సి) హైదాబాద్ నవాబు　　డి) బెంగాల్ నవాబు

జ. సి) హైదాబాద్ నవాబు

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. సైన్య సహకార పద్ధతిని వివరించండి (2 అంకములకు)

జ.
- ఒప్పందానికిలోనైనవారు ఆంగ్లసైన్య నిర్వహణ చేయడం.
- ఆ రాజ్యంలో బ్రిటిష్ రెసిడెంట్ నియామకం ద్వారా ఆంతరిక వ్యవహారంలో ఆంగ్లేయులు కలుగజేసుకోవడం.

2. సైన్య సహకార పద్ధతి ముఖ్య ఉద్దేశమేమి?

జ. ఆంగ్లేయుల పెద్ద సైన్యాన్ని దేశీయ రాజుల ఖర్చుతో నిర్వహించడం.

3. సరుకుల దిగుమతి మరియు ఎగుమతి వలన జరిగిన వ్యత్యాసాలను ఏ రూపంలో ఇవ్వాల్సి ఉండేది?

జ. అమూల్యమైన లోహాల రూపంలో.

4. భారతదేశ రాజ్యాంగ అభివృద్ధిలో 1861 నాటి చట్టం ఎందుకు మహత్వం పొందినది?

జ. కార్యకారక సమితిలో భారతీయులను నామినేట్ చేసుకొను అవకాశం కల్పించడమైనది.

5. పరిపాలనా శాఖలో విషయాలను విభజించిన చట్టం ఏది?

జ. 1919 నాటి భారత ప్రభుత్వ చట్టం (మాంటెగ్యూ-చెమ్స్ ఫర్డ్ సంస్కరణ)

6. హోళ్కర్‌కు వ్యతిరేకంగా పోరాడిన మరాఠా నాయకులు ఎవరు?

జ. సింధియా మరియు రెండవ బాజీరావ్ పేష్వా.

7. పెట్టుబడిదారీ తనానికి కారణమైన అంశాలేవి?

జ. యూరప్‌లోని క్రొత్త సాంకేతిక జ్ఞానం మరియు అన్వేషణలు.

8. ఉత్తరాధికారం కొరకు జరిగిన యుద్ధంలో నానా పడ్నవీస్ ఎవరికి మద్దతునిచ్చాడు?

జ. రెండవ మాధవరావ్ పేష్వా.

9. భారతదేశంలో అధునిక పరిశ్రమలు మరియు రవాణా వలన పుట్టు కొచ్చిన వర్గాలేవి?

జ. భూసాగుబడిదారులు, కౌలుదారులు, పెట్టుబడిదారులు, కార్మిక వర్గం, రవాణా వర్గం, వ్యవసాయ కార్మికుల వర్గం.

10. 1773 నాటి రెగ్యులేటింగ్ చట్టంలోని ముఖ్యాంశాలేవి?

జ.
- ద్విముఖ ప్రభుత్వం రద్దు
- బెంగాల్ గవర్నర్ పదవి 'భారతదేశ గవర్నర్ జనరల్ 'గా పిలువబడింది.
- సలహాల కొరకు సలహా సమితి నియామకం.
- భారతదేశంలో సర్వోన్నత న్యాయాలయ స్థాపన

11. 1784 నాటి పిట్స్ ఇండియా చట్టంలోని ముఖ్యాంశాలేవి?

జ.
- ఉత్తమ పరిపాలన కొరకు నియంత్రణా మండళి నియామకానికి అవకాశం.
- సలహా సమితిలో ప్రైవి కౌన్సిల్ స్థాపించడానికి అవకాశం.
- బ్రిటిష్ ప్రభుత్వ నియామకానికి ఈస్ట్ ఇండియా కంపెని లోబడింది.

12. 1861 నాటి ఇండియన్ కౌన్సిల్ చట్టంలోని ముఖ్యాంశాలేవి?

జ.
- కార్యకారక సమితిలో భారతీయుల నామినేషన్‌కు అవకాశం.
- మొదటిసారి శాసనీయ మరియు పరిపాలనా కార్యంలో భారతీయులకు అవకాశం.
- భారత దేశ రాజ్యాంగ అభివృద్ధిలో ముఖ్యమైనది.

13. 1909 నాటి మింటో–మార్లె సంస్కరణల ముఖ్యాంశాలేవి?

జ.
- కేంద్ర శాసనాంగ విస్తరణ.
- ప్రాంతాల శాసన సభ విస్తరణ.
- ప్రాంతీయ శాసన సభలలో ఎన్నుకోబడిన వారికీ అవకాశం.
- మతాలాధారంగా ప్రత్యేక ఎన్నికల క్షేత్రం ప్రారంభం.

14. 1935 నాటి భారత ప్రభుత్వ చట్టంలోని ముఖ్యాంశాలేవి?

జ.
- ఇది ఒక ముఖ్య నమోదు, స్వతంత్ర భారత దేశ రాజ్యాంగానికి ఆధారం.
- అఖిల భారతీయ సంయుక్త రాజ్యానికి అవకాశం.
- పరిపాలనలో ప్రాంతాలకు స్వయంప్రతిపత్తినివ్వడం.

చరిత్ర కార్డ్-1

సాంఘిక మరియు మత సంస్కరణలు

అధ్యాయం - 5

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1. భారతదేశ చరిత్రలో భారతీయ నవోదయ కాలంగా గుర్తించ బడినది.

ఎ) 17వ శతాబ్దం | బి) 18వ శతాబ్దం
సి) 16వ శతాబ్దం | డి) 19వ శతాబ్దం

జ. బి) 19వ శతాబ్దం

2. భారతీయ నవోదయ కాలపు జనకుడు.

ఎ) స్వామి దయానంద సరస్వతి | బి) స్వామి వివేకానందుడు
సి) రాజారామ మోహన్ రాయ్ | డి) జ్యోతిభా పులె

జ. సి) రాజారామ మోహన్ రాయ్

3. ఆర్య సమాజ స్థాపకులు.

ఎ) ఆత్మారాం పాండురంగడు | బి) రామకృష్ణ పరమహంస
సి) రాజారామ మోహన్ రాయ్ | డి) స్వామి దయానంద సరస్వతి.

జ. డి) స్వామి దయానంద సరస్వతి.

4. ఆత్మారాం పాండురంగడు స్థాపించిన సమాజం.

ఎ) బ్రహ్మ సమాజం | బి) ఆర్య సమాజం
సి) ప్రార్థనా సమాజం | డి) సత్య శోధక సమాజం

జ. సి) ప్రార్థనా సమాజం

5. ప్రార్థనా సమాజాన్ని స్థాపించిన స్థళం.

ఎ) మద్రాస్ | బి) ముంబై
సి) కల్కత్తా | డి) ఆలిఘుర్

జ. బి) బి) ముంబై

6. స్వామి వివేకానందుని గురువు.

ఎ) స్వామి దయానంద సరస్వతి | బి) జ్యోతిభా పులె
సి) రాణడె | డి) రామకృష్ణ పరమహంస

జ. డి) రామకృష్ణ పరమహంస

7. అనిబెసెంట్ ఈ దేశపు మహిళ

ఎ) ఐర్లాండు
బి) ఫ్రాన్స్
సి) ఇంగ్లాండు
డి) స్పెయిన్

జ. ఎ) ఐర్లాండు.

8. హోంరూల్ ఉద్యమాన్ని ప్రారంభించిన సంవత్సరం.

ఎ) 1917
బి) 1916
సి) 1920
డి) 1919

జ. బి) 1916

9. ఆర్య సమాజాన్ని స్వామి దయానంద సరస్వతి స్థాపించగా, బ్రహ్మ సమాజ స్థాపకులు

ఎ) జ్యోతిభా పులె
బి) ఆత్మారాయ్ పాండురంగడు
సి) యం. జి. రాణడె
డి) రాజా రామ మోహన్ రాయ్

జ. డి) రాజా రామ మోహన్ రాయ్.

10. సర్ సయ్యద్ అహ్మద్ ఖాన్ ప్రారంభించిన ఉద్యమం

ఎ) శుద్ధి ఉద్యమం
బి) పునరుజ్జీవన ఉద్యమం
సి) ఆలీఘర్ ఉద్యమం
డి) నవోదయ ఉద్యమం.

జ. సి) ఆలీఘర్ ఉద్యమం.

11. జ్యోతిభా పులె గారినుండి స్థాపించబడిన సమాజం

ఎ) ఆర్య సమాజం
బి) బ్రహ్మ సమాజం
సి) ప్రార్థనా సమాజం
డి) సత్యశోధక సమాజం

జ. డి) సత్యశోధక సమాజం.

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. పాశ్చాత్య పరికల్పనలు భారతీయులలో ఏ విచారాల చైతన్యం కల్పించింది?

జ. ప్రజాప్రభుత్వం, స్వాతంత్ర్యం, సమానత్వం, జాతీయతల చైతన్యం.

2. సతీ సహగమన పద్ధతికి వ్యతిరేక చట్టాన్ని అమల్లోకి ఎవరు తెచ్చారు?

జ. లార్డ్ విలియం బెంటింక్.

3. సాంఘిక, మత సంస్కరణలలో ఏ సంస్థ ముందంజలో ఉండేది?

జ. బ్రహ్మ సమాజం.

4. ప్రార్థనా సమాజాన్ని ఎవరు జనప్రాచుర్యం చేశారు?

జ. యం.జి.రాణడె.

5. సత్య శోధక సమాజానికి ఎవరు ప్రభావితులైరి?

జ. శాహు మహారాజు.

6. రామకృష్ణ మిషన్ సంస్థ ఉద్దేశమేమి?

జ. సర్వధర్మ సమన్వయ తత్వ ప్రచారం మరియు అమలు.

7. 1893 నాటి విశ్వమత సమ్మేళనం ఎక్కడ జరిగింది?

జ. చికాగో.

8. థియోసాఫికల్ సొసైటి మూల స్థాపకులెవరు?

జ. మేడమ్ బ్లావటిస్కి, కర్నల్ హెచ్. ఎస్. అల్కాట్.

9. తిలక్ ప్రారంభించిన పత్రికలేవి?

జ. మరాతా మరియు కేసరి.

10. వేదాలకు వెను తిరగండి అని ఎవరు పిలుపు నిచ్చారు?

జ. స్వామి దయానంద సరస్వతి.

III. కింది ప్రశ్నలకు నాలుగు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి.

1. భారతదేశ చరిత్రలో 19వ శతాబ్ధాన్ని భారతీయ నహోదకాలంగా పిలవడానికి కారణాలేవి?

జ.
- పాశ్చిమాత్య నాగరికత సంపర్కం.
- వైచారిక మనోభావనల అభివృద్ధి.
- మూఢ నమ్మకాలను ప్రశ్నించు మనోభావం.
- ఆంగ్ల విద్యాభ్యాసపు సౌకర్యాలు లభించడం.
- ద్వంద్వనీతి, విరోధభావం మరియు స్వహితాశక్తుల జ్ఞానం.

2. సత్యశోధక సమాజపు సంస్కరణలేవి?

జ.
- మద్యపాన నిషేధానికి ఒత్తిడి చేసింది.
- స్త్రీ-పురుషుల సమానత్వానికి ప్రోత్సాహమిచ్చింది.
- మానవ హక్కులను ప్రతిపాదించింది.
- ప్రజల శోషణ, అస్పృశ్యతా ఆచరణలను వ్యతిరేకించింది.
- సామాజిక న్యాయం కొరకు ఉద్యమం జరిపింది.
- విద్యార్థినుల విద్యకొరకు పాఠశాల స్థాపించింది.
- సమాజ వ్యవస్థ సంస్కరణల కొరకు ఉచిత మరియు నిర్బంద విద్యను ప్రతిపాదించింది.
- రైతుల పరంగా పోరాటం జరిపింది.

3. సాంఘిక సంస్కరణల కొరకు ఎవరు శ్రమించారు?

జ. రాజారామమోహన్‌రాయ్, స్వామి దయానంద సరస్వతి, యం.జి.రాణడె, జ్యోతిభాపులె, స్వామి వివేకానందుడు, అనిబెసెంట్, సర్ సయ్యద్ అహ్మద్ ఖాన్.

4. ఆలీఘర్ ఉద్యమ ఉద్దేశాలను విశ్లేషించండి?

జ.
- ముస్లింలు రాజకీయ, సామాజిక, విద్య, ధార్మిక, తాత్మిక విచారాలను మార్చుకొని తూర్పు–పశ్చిమ విచారాల సంగమానికి మద్దతివ్వడం.
- ముస్లిం వర్గానికి ఆధునిక విద్యనివ్వడం.
- ఆంగ్లో–ఓరియంటల్ కళాశాల ద్వారా పాశ్చాత్య విద్యతోపాటు ధార్మిక విద్య ఇవ్వడం.

5. రామకృష్ణ మిషన్ దృష్టికోణాన్ని వివరించండి?

జ.
- సర్వమత సమానత్వపు తత్వప్రచారం మరియు అమలు.
- రామకృష్ణ పరమహంసుల ధ్యేయాదర్శకాల ప్రచారం.
- విద్య మరియు సమాజ సేవ ద్వారా భారతీయ సంస్కృతుల అభివృద్ధి.

6. స్వామి వివేకానందుడు యువశక్తి ప్రేరకుడు ఎలా అయ్యాడో వివరించండి.

జ.
- జీవన ప్రేమలోగల మహత్వాలను తెరచి ఉంచి, భారతీయులను మేల్కొల్పిన విప్లవ సన్యాసి.
- వ్యక్తి మరియు వ్యక్తి ఉండటానికి మరియు సామర్ధ్యానికి మహత్వమిచ్చారు.
- మోక్షం కొరకు పనిచేయడానికి ప్రార్థన, యోగా సాధనలేకాకుండా సమాజసేవ కూడా ముఖ్యమన్నారు.
- రామకృష్ణ మిషన్ ద్వారా విద్య మరియు సమాజ సేవ చేస్తూ, భారతీయ సంస్కృతి అభివృద్ధి చేశారు.
- 1893లో విశ్వమత సమ్మేళనంలో భారతదేశ ప్రతినిధిగా పాల్గొని, భారతదేశ గొప్పతనాన్ని ప్రపంచానికి చాటి చెప్పారు.

చరిత్ర కార్డ్-2

సాంఘిక మరియు మత సంస్కరణలు

అధ్యాయం - 5

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1. తిలక్ ప్రారంభించిన పత్రిక మరాఠా అయితే అనిబెసెంట్ ప్రారంభించిన పత్రిక.
   ఎ) కేసరి బి) సంవాద కేయుది
   సి) యంగ్ ఇండియా డి) ది బెంగాల్ గెజెట్

జ. సి) యంగ్ ఇండియా

2. వీరు థియోసాఫికల్ మూల స్థాపకులలో ఒకరు.
   ఎ)స్వామి వివేకానందుడు బి) ఎ.ఓ. హ్యూమ్
   సి) మేడమ్ బ్లావటిస్కి డి) యం. జి. రాణడె

జ. సి) మేడమ్ బ్లావటిస్కి

3. స్వామి వివేకానందుడి ఆలోచనలకు గాంధీజీ ప్రేరితులయినట్లుగా జ్యోతిభా ఫులె తత్వాలకు ప్రభావితులైనవారు.
   ఎ) రామకృష్ణ పరమహంస బి) డా బి. ఆర్. అంబేద్కర్
   సి) రాజారామమోహన్ రాయ్ డి) ఆత్మారామ్ పాండురంగడు

జ. బి) డా బి. ఆర్. అంబేద్కర్

4. 'కులం యోగ్యాతవల్ల మినహా పుట్టుకతో కాదు' అని ప్రతిపాదించినవారు.
   ఎ) స్వామి దయానంద సరస్వతి బి) రాజారామమోహన్ రాయ్
   సి) రామకృష్ణ పరమహంస డి) స్వామి వివేకానందుడు

జ. ఎ) స్వామి దయానంద సరస్వతి

5. వీటికి సరిపోవు జవాబు గుంపు.

A	B
1) ఆర్య సమాజం	a) జ్యోతిభా ఫులె
2) సత్యశోధక సమాజం	b) ఆత్మారామ్ పాండురంగడు
3) ప్రార్థనా సమాజం	c) రాజారామ్ మోహన్ రాయ్
4) బ్రహ్మ సమాజం	d) స్వామి దయానంద సరస్వతి

A) 1-d 2-a 3-c 4-b
B) 1-a 2-d 3-b 4-c
C) 1-b 2-a 3-d 4-c
D) 1-d 2-a 3-b 4-c

జ. D) 1-d 2-a 3-b 4-c

6. 1917లో కాంగ్రెస్ సమావేశానికి అధ్యక్షత వహించినవారు.
ఎ) గాంధీజీ
బి) జవహర్ లాల్ నెహ్రూ
సి) అనిబెసెంట్
డి) ఎ.ఓ. హ్యూమ్

జ. సి) అనిబెసెంట్

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. స్వాతంత్ర్యం ప్రతి మానవుని ప్రథమ అవసరం అని ఎవరు చెప్పారు?
జ. జ్యోతి భా పులె.
2. ఆత్మారామ్ పాండురంగడు స్థాపించిన సంస్థ ఏది?
జ. డెక్కన్ విద్యా సంస్థ
3. ఆలీఘర్ ఉద్యమానికి ఎవరు నాయకత్వం వహించారు?
జ. సర్ సయ్యద్ అహ్మద్ ఖాన్.
4. రాజారామ మోహన్ రాయ్ ఏ ఏ భాషలలో పాండిత్యం కల్గియుండేవారు?
జ. సంస్కృతం, అరబిక్, పర్షియన్, ఇంగ్లీష్, గ్రీక్, ఫ్రెంచ్, ల్యాటిన్ మొదలగు భాషలు.
5. రాజారామమోహన్ రాయ్ సంవాద కౌముది పత్రికను ఏ భాషలో ప్రారంభించారు?
జ. బెంగాలి.

III. కింది ప్రశ్నలకు నాలుగు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి.

1. థియోసాఫికల్ సొసైటి స్థాపనా ఉద్దేశాలేవి?
జ.
- బేధ–భావాలు లేని విశ్వ భాతృత్వ నిర్మాణం.
- వైచారికతల తులనాత్మక అధ్యయనం.
- ప్రకృతి నియమం మరియు మానవుని సుప్త శక్తులను గుర్తించడం.

2. భారతదేశంలో సాంఘిక మత సంస్కరణలకు కారణమైన అంశాలేవి?
జ.
- పాశ్చిమాత్య నాగరికతల సంపర్కం.
- వైచారికతల మనోభావం.
- మూఢనమ్మకాలను ప్రశ్నించు మనోభావం.
- ద్వంద్వనీతి, వ్యతిరేక భావనలు మరియు స్వహితాసక్తుల జ్ఞానం.

3. సాంఘిక సంస్కరణలలో ప్రార్థనా సమాజపు పాత్ర ఏమిటి?

జ.
- విద్యా ప్రసారానికి అధిక ప్రాధాన్యత.
- వితంతు వివాహం, స్త్రీవిద్య, కులాంతర వివాహం, సహభోజన కార్యక్రమాలకు ప్రోత్సాహం బాల్యవివాహం, కులపద్ధతి, విగ్రహారాధన, పరధాపద్ధతికి వ్యతిరేకం.
- సర్వమతాలు సత్యపు ప్రతీకలని ప్రతిపాదన.
- అనాథాశ్రమాలు, జాతీయ పాఠశాలలు మరియు వితంతు ఆశ్రమాల స్థాపన.

4. బ్రహ్మ సమాజపు సంస్కరణలేవి? / తత్వాలేవి?

జ.
- హిందూ మతంలో గల ఆచార-విచారాల సంస్కరణ.
- విగ్రహారాధన మరియు బహుదేవతారాధనను వ్యతిరేకించింది.
- ఏక దేవ తారాధనకు ప్రోత్సాహం.
- యజ్ఞ యాగాదులను ఖండించి, పౌరోహితాన్ని వ్యతిరేకించింది.
- ఆంగ్ల విద్య ద్వారా భారతీయులలో దేశప్రేమ కల్పించింది.

5. సాంఘిక-మత సంస్కరణలలో యం.జి. రాణడెగారి పాత్ర ఏమిటి ?

జ.
- ప్రార్థనా సమాజాన్ని జనప్రియం చేశారు.
- సమాజపు సంస్కరణ మినహా రాజకీయ, ఆర్థిక ప్రగతి అసాధ్యమన్నారు.
- హిందూ-ముస్లిం ఐక్యతా ప్రతిపాదకులయ్యారు.
- కాంగ్రెస్‌లో సక్రమంగా పాల్గొన్నారు.
- ఆడపిల్లల విద్య కొరకు ఉన్నతపాఠశాలను ప్రారంభించారు.

చరిత్ర కార్డ్-3

సాంఘిక మరియు మత సంస్కరణలు

అధ్యాయం - 5

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1. సత్యార్థ ప్రకాశ గ్రంథాన్ని స్వామి దయానంద సరస్వతి రాయగా, గులామగిరి (వెట్టి చాకిరి) గ్రంథాన్ని రాసినవారు.

ఎ) రాజారామ మోహన్ రాయ్ — బి) స్వామి దయానంద సరస్వతి

సి) జ్యోతి భా పులె — డి) ఆత్మారామ్ పాండురంగడు

జ. సి) జ్యోతి భా పులె

2. మోక్ష సాధన కొరకు సమాజసేవే ముఖ్యమని చెప్పినవారు.

ఎ) రామకృష్ణ పరమహంస — బి) అనిబెసెంట్

సి) స్వామి వివేకానందుడు — డి) గాంధీజీ

జ. సి) స్వామి వివేకానందుడు

3. కింది వాటికి సరిపోవు జవాబు గుంపు.

A	B
1) రాజారామ్ మోహన్ రాయ్	a) గులామ గిరి
2) స్వామి దయానంద సరస్వతి	b) యంగ్ ఇండియా
3) అనిబెసెంట్	c) సంవాద కౌముది
4) జ్యోతి భా పులె	d) సత్యార్థ ప్రకాశ

A) 1-c	2-d	3-a	4-b
B) 1-c	2-d	3-b	4-a
C) 1-b	2-d	3-c	4-a
D) 1-d	2-a	3-c	4-b

జ. B) 1-c 2-d 3-b 4-a

6. సతీ సహ గమన పద్ధతికి వ్యతిరేక చట్టానికి మద్ధతిచ్చినవారు.

ఎ) లార్డ్ విలియం బెంటింక్ — బి) రాజారామ్ మోహన్ రాయ్

సి) స్వామి దయానంద సరస్వతి — డి) సయ్యద్ అహ్మద్ ఖాన్

జ. బి) రాజారామ్ మోహన్ రాయ్

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. స్వామి దయానంద సరస్వతి గ్రంథాన్ని పేర్కొనండి?

జ. సత్యార్థ ప్రకాశ.

2. భారతదేశంలో థియోసాఫికల్ సొసైటి కార్యాచరణాలను ఎవరు ప్రారంభించారు?

జ. అనిబెసెంట్

3. ఆర్య సమాజపు ప్రముఖ కార్యాచరణ ఏది?

జ. శుద్ధి ఉద్యమం.

4. మద్యపాన నిషేధానికి ఒత్తిడి చేసిన సమాజం (సంస్థ) ఏది ?

జ. సత్య శోధక సమాజం.

5. ఆంగ్లో ఓరియంటల్ కళాశాల ఏ పేరుతో ప్రఖ్యాతి చెందినది?

జ. ఆలీఘర్ ముస్లిం విశ్వవిద్యాలయం.

6. రామకృష్ణ పరమహంస ఆలోచనలకు ఆధారమ్మైన అంశం ఏది?

జ. భారతీయ సంస్కృతి.

III. కింది ప్రశ్నలకు నాలుగు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి.

1. రాజారామ్ మోహన్ రాయ్‌ను భారతీయ నవోదయ జనకుడు అని పిలవడానికి కారణమేమి?

జ.
- ఆధునిక విజ్ఞానం మరియు ఆంగ్ల విద్య భారతదేశ నవీకరణానికి అవసరమని ప్రతిపాదించారు.
- స్త్రీశోషణ, బాల్య వివాహం మరియు సతీ సహగమన పద్ధతిని వ్యతిరేకించారు.
- సతీ సహగమన పద్ధతికి వ్యతిరేక చట్టానికి మద్ధతునిచ్చారు.
- యజ్ఞ, యాగాదులను ఖండించి, పౌరోహిత్యాన్ని వ్యతిరేకించారు.
- పత్రికోద్యమం ద్వారా ప్రజలలో వైచారికతను పెంచారు.
- విగ్రహారాధనను ప్రశ్నించిన వీరు ఉప నిషత్తుల నిజమైన అర్థాన్ని ఇచ్చారు.

2. సాంఘిక మరియు మత సంస్కరణలలో స్వామి దయానంద సరస్వతి పాత్ర ఏమిటి?

జ.
- వేదాలకు వెను తిరగండి అను పిలుపు ద్వారా శుద్ధీకరణ ఉద్యమంను ప్రారంభించారు.
- కుల పద్ధతి, విగ్రహారాధనలను ఖండించారు.
- అర్థహీన పద్ధతులు మరియు పౌరోహిత్యాన్ని తిరస్కరించాడు.
- స్వదేశీ వస్తువుల వినియోగానికి పిలుపు నిచ్చారు.
- ప్రజలను స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో పాల్గొనడానికి ప్రేరణ నిచ్చారు.
- పాఠశాల – కళాశాలలను అనేక చోట్ల ప్రారంభించారు.
- ఆత్మాభిమానం మరియు స్వావలంబనకు పిలుపు నిచ్చారు.

చరిత్ర కార్డ్–1

భారత దేశ ప్రథమ స్వాతంత్ర్య సంగ్రామం

అధ్యాయం – 6

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1. భారతదేశ ప్రథమ స్వాతంత్ర్య సంగ్రామం జరిగిన సంవత్సరం.
   ఎ) 1867 బి) 1857
   సి) 1875 డి) 1785

జ. బి) 1857

2. ఇది ఆంగ్లేయుల బలమైన సైన్య స్థావరం .
   ఎ) బ్యారక్ పూర్ బి) మీరట్
   సి) ఢిల్లీ డి) కాన్పూర్

జ. బి) మీరట్

3. 'భారతీయ చక్రావర్తి'గా ప్రకటించబడిన రాజు.
   ఎ) షా ఆలం బి) నానా సాహేబ్
   సి) రెండవ బహద్దూర్ షా డి) తాంత్యాటోపే

జ. సి) రెండవ బహద్దూర్ షా

4. బ్యారక్ పూర్‌లో ఆంగ్లేయ సైన్యాధికారిని చంపిన భారతీయ సైనికుడు.
   ఎ) నాన సాహేబ్ బి) తాంత్యాటోపే
   సి) మంగల పాండె డి) నారాయణ రావ్

జ. సి) మంగల పాండె

5. ఆంగ్లేయులకు వ్యతిరేకంగా తిరుగుబాటు చేసిన ఝాన్సీ రాణి.
   ఎ) ఓబవ్వ బి) లక్ష్మీ బాయి
   సి) చెన్నమ్మ డి) మల్లమ్మ

జ. బి) లక్ష్మీ బాయి

6. పారిశ్రామిక విప్లవం ఈ దేశంలో జరిగింది.
   ఎ) అమెరికా బి) ఫ్రాన్స్
   సి) రష్యా డి) బ్రిటన్

జ. డి) బ్రిటన్

7. బ్రిటన్ రాణి ప్రకటనను విడుదల చేసిన సంవత్సరం.

ఎ) 1857 బి) 1858

సి) 1758 డి) 1785

జ. బి) 1858

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. భారత దేశ ప్రథమ స్వాతంత్ర్య సంగ్రామాన్ని ఆంగ్ల చరిత్ర కారులు ఏమని పిలిచారు?

జ. సిపాయిల తిరుగుబాటు.

2. డల్ హౌసి ఏ నవాబుల రాజ పదవిని రద్దు చేశాడు?

జ. తంజావూరు, కర్నాటిక్

3. భారతీయ హస్తకళలు మరియు దేశీయ పరిశ్రమలు క్షీణించడానికి ముఖ్య కారణమేమి?

జ. ఇంగ్లాండులో జరిగిన పారిశ్రామిక విప్లవ పరిణామం.

4. ఆంగ్లేయులు భారతదేశంలో సైనికులకు ఇచ్చిన తుపాకి పేరేమి ?

జ. 'రాయల్ ఎన్ ఫీల్డ్'.

5. 1857 నాటి తిరుగుబాటును భారతీయులు ఏమని పిలించారు?

జ. ప్రథమ స్వాతంత్ర్య సంగ్రామం.

III. కింది ప్రశ్నలకు నాలుగు /ఆరు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి.

1. ప్రథమ స్వాతంత్ర్య సంగ్రామానికి తక్షణ కారణాలేవి?

జ.
- ఆంగ్లేయులు సైనికులకు ఆధునిక రాయల్ ఎన్ ఫీల్డ్ తుపాకులు వితరణ చేశారు.
- వాటికి పశువులు మరియు పందుల క్రొవ్వు పూచారనే వదంతి వ్యాపించింది.
- హిందువులకు ఆవులు పవిత్రమైనచో, ముస్లింలకు పందులు నిషిద్ధంగా ఉండేవి.
- తుపాకులను వినియోగించమని ఆంగ్లేయులు తెలిపినప్పుడు, వాటిని పంటితో కొరకి తీయడానికి నిరాకరించిన సైనికులు తిరుగుబాటు చేశారు.

2. ప్రథమ స్వాతంత్ర్య సంగ్రామానికి రాజకీయ కారణాలేవి?

జ.
- ఆంగ్లేయులు అమల్లోకి తెచ్చిన దత్తు పిల్లలకు హక్కులేదు అను పద్ధతి వలన దేశీయ సంస్థానాలు తమ ఉనికిని పోగొట్టు కున్నాయి.
- సతార, ఝాన్సి, జైపూర్, ఉదయపూర్ ఆంగ్లేయుల వశమయ్యాయి.
- తంజావూరు మరియు కర్నాటిక్ నవాబుల రాజ పదవి రద్దు చేయబడింది.
- మొఘల్ మరియు ఔద్ నవాబుల పదవీచ్యుతి వలన లక్షలాది సైనికులు నిరుద్యోగులియ్యారు.

3. ప్రథమ స్వాతంత్ర్య సంగ్రామనికి ఆర్థిక కారణాలేవి?

జ.
- బ్రిటన్ పారిశ్రామిక విప్లవం వలన హస్తకళలు మరియు దేశీయ పరిశ్రమలు క్షీణించాయి.
- కార్మికులు (చేతి వృత్తులవారు) నిరుద్యోగులయ్యారు.

- ఇంగ్లాండులో భారతీయ సరుకులకు వృధా పన్నులు పెరిగిన కారణం వ్యాపారులు ఇబ్బందులకు గురియయ్యారు.
- ఇనామ్ భూములను ఇనాం కమిషన్ వాపస్సు పొందిన కారణంగా తాల్లూకుదారులు కష్టాలకు గురియయ్యారు.

4. ప్రథమ స్వాతంత్ర్య సంగ్రామానికి పరిపాలనాత్మక కారణాలేవి?

జ.
- క్రొత్త నాగరికత మరియు అపరాధ చట్టాలను ఆంగ్లేయులు అమల్లోకి తెచ్చారు.
- చట్టంలో పక్ష పాతం మరియు భారతీయులకు ప్రత్యేక నియమాలు వర్తించబడేవి.
- ఆంగ్లభాష న్యాయాలయ భాష అయిన కారణంగా భారతీయులు ఇబ్బందులకు గురియయ్యారు.
- ఇంగ్లీష్ న్యాయమూర్తులు ఆంగ్లేయుల పరంగానే తీర్పు నిచ్చేవారు.
- క్రొత్త చట్టం ఆశయం భారతీయులకు అర్థంకాలేదు.

5. ప్రథమ స్వాతంత్ర్య సంగ్రామానికి సైనిక కారణాలేవి?

జ.
- ఆంగ్లేయుల సైన్యంలో భారతీయ సైనికుల స్థితి శోచనీయంగా ఉండేది.
- ఆంగ్లేయులకుగల హోదా వీరి కుండేది లేదు.
- భర్తీ (భడ్తి), వేతనాలలో భారతీయులకు తారతమ్యం చేయబడేది.
- సాగరోత్తర సేవకు భారతీయ సైనికులను నియోజించబడేది.

6. ప్రథమ స్వాతంత్ర్య సంగ్రామం విఫలం కావడానికి కారణాలేవి?

జ.
- ఇడి దేశమంతటా వ్యాపించలేదు.
- దేశవు విడుదల కంటే వ్యక్తుల స్వహితాసక్తి మరియు హక్కులకు జరిగిన పోరాటంగా ఉండేది.
- ప్రణాళికా బద్ధమైన పోరాటంగా లేదు.
- బ్రిటిష్ సైనికులలో గల ఐకమత్యం భారతీయులలో లేదు.
- సరైన నాయకత్వ మరియు మార్గదర్శనంకొరత ఉండేది.
- యుద్ధ తంత్రాలు, సైనిక పరిణతి, క్రమశిక్షణా కొరత ఉండేది.
- పోరాటగారులకు నిశ్చితమైన గురి లేదు.
- దేశీయ రాజులు ఆంగ్లేయులకు విధేయత చూపించారు.
- సిపాయిలు లూటి, దోపిడీలు చేస్తూ ప్రజల విశ్వాసాన్ని పోగొట్టుకున్నారు.

7. ప్రథమ స్వాతంత్ర్య సంగ్రామవు పరిణామాలను విశ్లేషించండి.

జ.
- ఈస్ట్ ఇండియా కంపెని పరిపాలన అంతమొందింది.
- బ్రిటన్ స్రామాజ్ఞకు పరిపాలన బదిలీ అయింది.
- భారతదేశ వ్యవహారాలను బ్రిటిష్ పార్లమెంట్ యొక్క భారతదేశ వ్యవహారాల కార్యదర్శికి ఒప్పించ బడింది.
- బ్రిటన్ రాణి 1858 లో ప్రతిపాదనను విడుదల చేసింది.

చరిత్ర కార్డ్–2

భారత దేశ ప్రథమ స్వాతంత్ర్య సంగ్రామం

అధ్యాయం – 6

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1. దత్తు పిల్లలకు హక్కులేదు అను నీతి వలను ఆంగ్లేయుల వశమైన సంస్థానాలు.
   ఎ) సతార, ఢిల్లీ, బెంగాల్, ఝాన్సి
   బి) ఝాన్సి, సతార, జైపూర్, ఉదయపూర్
   సి) జైపూర్, ఢిల్లీ, ఉదయపూర్, ఝాన్సి
   డి) బెంగాల్, సతార, జైపూర్, ఉదయపూర్

జ. బి) ఝాన్సి, సతార, జైపూర్, ఉదయపూర్

2. ప్రథమ స్వాతంత్ర్య సంగ్రామం విఫలం కావడానికి ఒక కారణం.
   ఎ) పోరాటంలో ఆంగ్లేయులు పాల్గొనలేదు.
   బి) పోరాటగారులు శౌర్యంతో పోరాడినారు.
   సి) పోరాటం తీవ్ర స్వరూపం దాల్చింది.
   డి) పోరాటగారులలో నిశ్చితమైన గురి లేదు.

జ. డి) పోరాటగారులలో నిశ్చితమైన గురి లేదు.

3. కాన్పూర్‌లో తిరుగుబాటు చేసిన నాయకులు.
   ఎ) నానాసాహెబ్ మరియు మంగల పాండె
   బి) నానాసాహెబ్ మరియు తాంత్యాటోపి
   సి) తాంత్యాటోపె మరియు మంగలపాండె
   డి) బహద్దూర్ షా మరియు తాంత్యాటోపె

జ. బి) నానాసాహెబ్ మరియు తాంత్యాటోపె

4. 1857లో భారతదేశంలోని న్యాయాలయంలో వినియోగిస్తున్న భాష.
   ఎ) ఆంగ్లం   బి) పర్షియన్
   సి) హిందీ   డి) బెంగాల్

జ. ఎ) ఆంగ్లం

5. ప్రథమ స్వాతంత్ర్య సంగ్రామం ఈ ప్రదేశాలలో వ్యాపించింది.
   ఎ) ఝాన్సి, బెంగాల్, డిల్లీ   బి) డిల్లీ, బీహార్, ఝాన్సి
   సి) కాన్పూర్, ఒరిస్సా, బెంగాల్   డి) డిల్లీ, కాన్పూర్, ఝాన్సి

జ. డి) ఢిల్లీ, కాన్పూర్, ఝాన్సి

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. భారతదేశంలో అధికార విస్తరణా ఉద్దేశంతో ఆంగ్లేయులు అమల్లోకి తెచ్చిన నియమాలేవి?

జ. • సైన్య సహకార పద్ధతి • దత్తు పిల్లలకు హక్కు లేదు.

2. సైనికులు నిరుద్యోగులు కావడానికి కారణమేమి?

జ. మొఘల్ మరియు ఔద్ నవాబుల అధికార పదవీచ్యుతి.

3. 1857 నాటి స్వాతంత్ర్య సమరం తరువాత భారతదేశ వ్యవహారాలను ఎవరికి ఒప్పించబడింది?

జ. భారతదేశ వ్యవహారాల కార్యదర్శికి.

4. దత్తు పిల్లలకు హక్కులేదు అను నీతిని ఎవరు అమల్లోకి తెచ్చారు?

జ. డల్ హౌసి.

5. ఆంగ్లేయులకు వ్యతిరేకంగా ఝాన్సిరాణి గెలిచిన ప్రదేశం ఏది?

జ. గ్వాలియర్.

III. కింది ప్రశ్నలకు నాలుగు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి.

1. దత్తు పిల్లలకు హక్కులేదు అను నియమం వలన అయిన పరిణామాలేవి?

జ.
- చాలా దేశీయ సంస్థానాలు తమ ఉనికిని పోగొట్టుకున్నాయి.
- సతార, ఝాన్సి, జైపూర్ మరియు ఉదయపూర్ ఆంగ్లేయులకు వశమయ్యాయి.
- ఝాన్సి రాణి లక్ష్మీబాయి ఆంగ్లేయులకు వ్యతిరేకంగా తిరుగుబాటు చేసింది.
- 1857 నాటి ప్రథమ స్వాతంత్ర్య పోరాటానికి నాంది అయింది.

2. 1857 నాటి స్వాతంత్ర్య పోరాటానికి ఆర్థిక మార్పులు కారణమయ్యాయి ఈ వ్యాఖ్యానాన్ని నిర్వచించండి?

జ.
- ఇంగ్లాండులోని పారిశ్రామిక విప్లవం వలన దేశీయ పరిశ్రములు పతనం చెందాయి.
- హస్తకళల కార్మికులు మరియు చేనేత కార్మికులు వృత్తులు పోగొట్టుకున్నారు.
- భారతీయ సరకులకు ఆంగ్లేయులు వృథా పన్నులు పెంచిన కారణంగా వ్యాపారులు వృత్తులు పోగొట్టు కున్నారు.
- జమీన్దారి పద్ధతి వలన రైతులు నిరంతరంగా శోషణకులోనై భూమిని పోగొట్టుకున్నారు.
- ఇనాం కమిషన్‌వలన తాల్లూకుదారులు భూమిని పోగొట్టుకున్నారు.

3. 1857 నాటి స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో సైనికుల ధార్మిక మనోభావనలను ప్రేరేపించిన అంశాలేవి?

జ.
- సైనికులకు క్రొత్తగా వితరణ చేసిన తుపాకీలకు (రాయల్ ఎన్ ఫీల్డ్) ఆవులు మరియు పందుల క్రొవ్వును పూసినారనే వదంతి.
- భారతీయ సైనికులను సాగరోత్తర సేవకు ఒత్తిడి చేయడం.

చరిత్ర కార్డ్-3

భారత దేశ ప్రథమ స్వాతంత్ర్య సంగ్రామం

అధ్యాయం - 6

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1. ఆంగ్లేయుల వలన పదవీచ్యుతి చెందిన రాజులు.
   ఎ) మొఘల్ చక్రవర్తి మరియు ఔద్ నవాబు
   బి) హైదరాబాద్ మరియు ఔద్ నవాబులు
   సి) మొఘల్ చక్రవర్తి మరియు హైదరాబాద్ నవాబు
   డి) ఔద్ నవాబు మరియు షా ఆలం

జ. ఎ) మొఘల్ చక్రవర్తి మరియు ఔద్ నవాబు

2. భారతదేశ వ్యాపారులు నిరుద్యోగులు కావడానికి ఒక కారణం.
   ఎ) 1857 నాటి స్వాతంత్ర్య పోరాటం.
   బి) ఉత్పాదనలో పెరుగుదల.
   సి) ఆంగ్లేయులు వృధాగా పన్నులు పెంచడం.
   డి) కుటీర పరిశ్రమలు పతనం చెందడం.

జ. సి) ఆంగ్లేయులు వృధాగా పన్నులు పెంచడం.

3. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వ మరియు రైతుల మధ్యగల మధ్యవర్తి.
   ఎ) గవర్నర్ జనరల్ బి) సైనికులు
   సి) వైశ్రాయ్ డి) జమీన్దార్

జ. డి) జమీన్దార్

4. ఝాన్సీలో తిరుగుబాటుకు నాయకత్వం వహించిన వారు.
   ఎ) నానాసాహెబ్ బి) లక్ష్మీబాయి
   సి) తాంత్యాటోపే డి) రెండవ బహద్దూర్ షా

జ. బి) లక్ష్మీబాయి

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. మంగల పాండేను జైలు పాలు చేయడానికి కారణమేమి?

జ. ఇతడు బ్యారక్‌పూర్‌లో సైన్యాధికారిని చంపిన కారణంగా.

2. భారతీయ స్వాతంత్ర్య పోరాటగారులు (సిపాయిలు) ప్రజల విశ్వాసం పోగొట్టు కోవడానికి కారణమేమి?

జ. సిపాయిలు చేసిన దోపిడీలు మరియు లూటీలు లాంటి తీవ్రమైన తప్పులవలన.

3. 1857 నాటి స్వాతంత్ర్య పోరాటం తరువాత భారతదేశ వ్యవహారాలను ఎవరికి వహించబడింది?

జ. బ్రిటిష్ పార్లమెంటులోని భారతదేశ వ్యవహారాల కార్యదర్శికి.

4. బ్రిటిన్ రాణి ఏ సంవత్సరంలో ప్రతిపాదన విడుదల చేసింది?

జ. 1858.

III. కింది ప్రశ్నలకు నాలుగు /ఆరు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి.

1. 1857 నాటి ప్రథమ స్వాతంత్ర్య సంగ్రామానికి అంకురార్పణ ఘటనలను వివరించండి?

జ.
- మీరట్ ఆంగ్లేయుల బలమైన సైన్యస్థావరంగా ఉండేది.
- భారతీయ సైనికులు తమకు వితరణచేసిన రాయల్ ఎన్‌ఫీల్డ్ ఉపయోగించడానికి నిరాకరించారు.
- నిరాకరించిన సిపాయిలను బంధించడమైంది.
- దీనివలన బాధపడ్డ సైనికులు కారాగారంలోగల భారతీయ సిపాయిలను విడుదల చేశారు.

2. 1857 నాటి బ్రిటిష్‌రాణి ప్రకటనలోని అంశాలేవి?

జ.
- ప్రాంతీయ విస్తరణా అపేక్షను వదిలేయడం.
- భారతీయులకు సుభద్ర ప్రభుత్వాన్నివ్వడం.
- చట్టం ముందు అందరికీ సమాన హోదా కల్పించడం.
- ధార్మిక సహింపుతోపాటు ధార్మిక విషయాలలో కలుగజేసుకోకపోవడం.

చరిత్ర కార్డ్–1

భారత దేశంలో బ్రిటిష్ పరిపాలనా పరిణామాలు

అధ్యాయం – 7

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1. మహల్ అనగా–

ఎ) జిల్లా   బి) తాలూకా

సి) గ్రామం   డి) ఇల్లు

జ. బి) తాలూకా

2. భారతదేశంలో ఆంగ్లవిద్యను అమలు చేసినవారు.

ఎ) లార్డ్‌మెకాలె   బి) లార్డ్ కర్జన్.

సి) లార్డ్ విలియం బెంటింక్.   డి) లార్డ్ కార్న్ వాలీస్

జ. సి) లార్డ్ విలియం బెంటింక్.

3. భారతదేశంలో మొదటి రైలు సంచారం ఈ రెండు నగరాల మధ్య ప్రారంభమయింది.

ఎ) ముంబై మరియు థాణా   బి) కోల్కత్తా మరియు రాణిగంజ్

సి) బెంగళూరు–చెన్నై   డి) సూరత్–అహ్మదాబాద్

జ. ఎ) ముంబై మరియు థాణా

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. కన్నడ మొదటి పత్రిక ఏది?

జ. మంగళూరు సమాచార.

2. కన్నడ మొదటి పత్రిక మంగళూరు సమాచార పత్రికను ఎవరు ప్రారంభించారు?

జ. మోగ్లింగ్ మిషనరి.

3. భారతీయ భాషా పత్రికలు ఏ సంవత్సరంలో ప్రారంభమైనాయి?

జ. క్రీ.శ. 1818

4. చాల్స్‌వుడ్ కమిషన్ ఇచ్చిన సలహా ఏమి?

జ. సర్వజన విద్యాశాఖను స్థాపించి, ప్రాథమిక విద్యకు ప్రాధాన్యతనివ్వడం.

చరిత్ర కార్డ్–2

భారత దేశంలో బ్రిటిష్ పరిపాలనా పరిణామాలు

అధ్యాయం – 7

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1. బెంగాల్‌లో జరిగిన నీలిరైతుల పోరాటంలో ఈ పత్రిక మహత్తరమైన పాత్ర వహించింది.
ఎ) అమృత్ బజార్ బి) ది ట్రిబ్యునల్
సి) హిందూ పేట్రియాట్ డి) ది బెంగాలి
జ. సి) హిందూ పేట్రియాట్

2. 18వ శతాబ్దంలో ఉత్పాదనా కేంద్రమైన భారతదేశం కేవలం ముడిపదార్థాలను ఎగుమతి చేయు స్థితికి చేరింది ఎందు కనగా.
ఎ) దేశీయ ఉత్పత్తుల నాణ్యత తగ్గుదల
బి) ఇంగ్లాండులో జరిగిన పారిశ్రామిక విప్లవం.
సి) ముడి పదార్థాల ఉత్పాదనలో జరిగిన పెరుగుదల.
డి) ఐరోపా మార్కెట్‌లో అయిన అసమతోలనం.
జ. బి) ఇంగ్లాండులో జరిగిన పారిశ్రామిక విప్లవం.

3. లార్డ్ కార్న్ వాలీస్ జమీన్దారి పద్ధతిని ఇక్కడ అమల్లోకి తెచ్చాడు.
ఎ) కొడగు బి) మద్రాస్
సి) ముంబై డి) బెంగాల్
జ. డి) బెంగాల్

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. భారతదేశంలో ఆంగ్లేయులు రోడ్డు మరియు రైలు వ్యవస్థ ఎందుకు కల్పించారు?
జ. భారతదేశ మూల – మూలలకు త్వరగా చేరడం,
ముడిపదార్థాలు – సిద్ధ వస్తువుల రవాణా మరియు సైన్యం సంచరించడానికి.

III. కింది ప్రశ్నలకు రెండు–మూడు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి.

1. పారిశ్రామిక విప్లవం వలన భారతదేశంలో జరిగిన మార్పులేవి?
జ.
- ఉత్పాదనా కేంద్రమైన భారతదేశం కేవలం ముడి పదార్థాలను ఎగుమతి చేయు స్థితికి చేరింది.
- ఆంగ్లేయులు సిద్ధవస్తువులను భారతదేశానికి తెచ్చి తక్కువ వెలకు అమ్మడం ప్రారంభించారు.
- ఇంగ్లాండు సరుకులతో భారతీయ సరుకులు పోటీ పడలేక ఓడిపోయాయి.
- పరిశ్రమలు తీవ్రమైన నష్టం అనుభవించి, కార్మికులు నిరుద్యోగులయ్యారు.

చరిత్ర కార్డ్–3

భారత దేశంలో బ్రిటిష్ పరిపాలనా పరిణామాలు

అధ్యాయం – 7

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1. 'అ' పట్టికలో పత్రికల పేర్లు 'ఆ' పట్టికలో వాటి సంపాదకుల పేర్లు ఇవ్వబడినవి. వీటికి సరిపోవు జవాబు గుంపును ఎన్నుకొని రాయండి.

'అ' పట్టిక	'ఆ' పట్టిక
1) సంవాద కేముది	క) సురేంద్రనాథ బెనర్జి
2) కల్కత్తా జనరల్	ఖ) ఈశ్వర చంద్ర విద్యాసాగర్
3) సోమె ప్రకాశ	గ) రామ్ మోహన్ రాయ్
4) ది బెంగాలి	ఘ) బక్కింగ్ హ్యామ్

జవాబు గుంపు

A) 1–గ, 2–ఖ, 3–ఘ, 4–క

B) 1–గ, 2–ఘ, 3–ఖ, 4–క

C) 1–క, 2–గ, 3–ఘ, 4–ఖ

D) 1–ఘ, 2–ఖ, 3–క, 4–గ

జవాబు : B) 1–గ, 2–ఘ, 3–ఖ, 4–క

2. ఆంగ్లేయులు భారతదేశంలో ఏకరూప పరిపాలనా వ్యవస్థను అమల్లోకి తేవడానికి ఈ కింది ఏ వ్యాఖ్యానం సహాయం కాలేదు.

ఎ) ఆంగ్లేయులు కొట్టి పాలించు పద్ధతిని అనుసరించారు.

బి) లార్డ్ డల్‌హౌసి దత్తు పిల్లలకు హక్కులేదు అను పద్ధతి అమల్లోకి తెచ్చాడు.

సి) లార్డ్ వెల్లెస్లి సైన్య సహకార పద్ధతి అమల్లోకి తెచ్చాడు.

డి) ఆంగ్లేయులు వివిధ రకాల శిస్తు (కందాయం) పద్ధతిని అమల్లోకి తెచ్చారు.

జ. డి) ఆంగ్లేయులు వివిధ రకాల శిస్తు (కందాయం) పద్ధతిని అమల్లోకి తెచ్చారు.

II. కింది ప్రశ్నలకు ఐదారు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి.

1. ఆంగ్లేయులు విద్యా క్షేత్రంలో చేపట్టిన సంస్కరణలేవి?

జ.
- విలియం బెంటింక్ మెకాలె నివేదిత ప్రకారం ఆంగ్లవిద్యకు పునాది వేశాడు.
- ఈస్ట్ ఇండియా కంపెని బెంగాల్‌లోని హిందూ కళాశాలలో పాశ్చిమాత్య సాహిత్యం, మానవ శాస్త్రం మరియు విజ్ఞానం బోధించడం ప్రారంభించింది.
- కల్కత్తా, మద్రాస్ మరియు ముంబైలలో విశ్వవిద్యాలయాలను స్థాపించారు.
- రూర్కెలో విద్యాశాఖను ప్రారంభించారు.
- ప్రాథమిక విద్యకు ప్రాధాన్యతనిచ్చారు.

చరిత్ర కార్డ్-1

స్వాతంత్ర్యోద్యమం

అధ్యాయం - 8

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1. భారతదేశంలో భారతీయ జాతీయ కాంగ్రెస్ స్థాపించబడిన సంవత్సరం.
   ఎ) క్రీ.శ.1884   బి) క్రీ.శ.1885
   సి) క్రీ.శ.1886   డి) క్రీ.శ.1883

జ. బి) క్రీ.శ.1885

2. భారతీయ జాతీయ కాంగ్రెస్ స్థాపకులు.
   ఎ) జవహర్ లాల్ నెహ్రూ   బి) W.C. బెనర్జి
   సి) A.O. హ్యూం   డి) జిన్నా

జ. సి) A.O. హ్యూం

3. వీరు సంపద కారిపోవు సిద్ధాంతపు ప్రతిపాదకులు.
   ఎ) బాలగంగాధర తిలక్   బి) మహదేవ గోవింద రాణడె
   సి) గోపాల కృష్ణ గోఖలె   డి) దాదాబాయి నౌరోజి

జ. డి) దాదాబాయి నౌరోజి

4. బెంగాల్ విభంజించబడిన సంవత్సరం.
   ఎ) క్రీ.శ.1885   బి) క్రీ.శ.1901
   సి) క్రీ.శ.1905   డి) క్రీ.శ.1911

జ. సి) క్రీ.శ.1905

5. బెంగాల్ విభజనను బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమే వాపసు పొందిన సంవత్సరం.
   ఎ) క్రీ.శ.1901   బి) క్రీ.శ.1905
   సి) క్రీ.శ.1906   డి) క్రీ.శ.1911

జ. డి) క్రీ.శ.1911

6. తిలక్ మరాఠి భాషలో స్థాపించిన పత్రిక.
   ఎ) మరాఠా   బి) సంవాద కౌముది
   సి) సత్యార్థ ప్రకాశ   డి) కేసరి

జ. డి) కేసరి

7. 'స్వరాజ్యం నా జన్మ హక్కు' దానిని పొంది తీరుతానని ప్రకటించినవారు.
   ఎ) బిపిన్ చంద్రపాల్   బి) బాలగంగాధర తిలక్
   సి) లాలా లజపత్ రాయ్   డి) మోతిలాల్ నెహ్రూ

జ. బి) బాలగంగాధర తిలక్

8. రౌలత్ చట్టాన్ని అమల్లోకి తెచ్చిన ఉద్దేశం.

ఎ) తీవ్రగతిన ఆర్థిక సంస్కరణల కొరకు
బి) విప్లవాత్మక కార్యాచరణాలను అణిచివేయడానికి
సి) స్వరాజ్యం ఇవ్వడానికి
డి) దేశ విభజన కొరకు

జ. బి) విప్లవాత్మక కార్యాచరణాలను అణిచివేయడానికి

9. స్వరాజ్య పక్షాన్ని స్థాపించినవారు.

ఎ) మోతిలాల్ నెహ్రూ – చిత్తరంజన్ దాస్
బి) ముహ్మద్ ఆలిజిన్నా – శౌకత్ ఆలి
సి) సురేంద్ర నాథ బెనర్జి – దాదాబాయి నౌరోజి
డి) భగత్ సింగ్ – చిత్రరంజన్ దాస్

జ. ఎ) మోతిలాల్ నెహ్రూ – చిత్తరంజన్ దాస్

10. 1929నాటి లాహోర్ సమావేశానికి అధ్యక్షత వహించుకున్నవారు.

ఎ) మహాత్మాగాంధి
బి) జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ
సి) సర్దార్ వల్లభాయ్ పటేల్
డి) మోతిలాల్ నెహ్రూ

జ. బి) జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ

11. ఆంగ్లెయులారా భారతదేశం వదలి వెళ్ళండి ఉద్యమంలో గాంధీజీ స్వదేశీయులకు ఇచ్చిన పిలుపు.

ఎ) చేయి లేదా చావు
బి) స్వరాజ్యం నాజన్మహక్కు
సి) విముక్తి దివాన్
డి) పై వన్నియు

జ. ఎ) చేయి లేదా చావు

12. సుభాష్ చంద్రబోస్‌ను ప్రజలు ప్రేమగా ఇలా పిలిచారు.

ఎ) మహాత్మా
బి) నేతాజి
సి) బాపూజి
డి) చాచా

జ. బి) నేతాజి

13. సుభాష్ చంద్రబోస్ స్థాపించిన సైన్యం.

ఎ) భారతీయ జాతీయ సైన్యం
బి) స్వరాజ్య పక్షం
సి) జాతీయ కాంగ్రెస్
డి) సమాజవాది పక్షం

జ. ఎ) భారతీయ జాతీయ సైన్యం

14. స్వతంత్ర కార్మిక పక్షంను స్థాపించినవారు.

ఎ) జవహర్ లాల్ నెహ్రూ
బి) మహాత్మాగాంధి
సి) బి.ఆర్. అంబేద్కర్
డి) సర్దార్ వల్ల భాయ్ పటేల్

జ. సి) బి.ఆర్. అంబేద్కర్

15. భారతదేశ ఉక్కు మనిషిగా పిలువబడినవారు.

ఎ) సర్దార్ వల్లభాయ్ పటేల్
బి) మౌలానా అబ్దుల్ కలాం
సి) నెహ్రూ
డి) లాల్ బహదూర్ శాస్త్రీ

జ. ఎ) సర్దార్ వల్లభాయ్ పటేల్

16. పాకిస్తాన్ దేశ విభజనకు కారణమైన ముస్లిం లీగ్ నాయకుడు.

ఎ) మౌలానా అబ్దుల్ కలాం బి) శౌకత్ ఆలి

సి) మహ్మద్ ఆలి జిన్నా డి) గఫర్ ఖాన్

జ. సి) మహ్మద్ ఆలి జిన్నా

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. ఇల్బర్ట్ చట్టాన్ని ఎవరు అమల్లోకి తెచ్చారు?

జ. లార్డ్ రిప్పన్.

2. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం బెంగాల్ విభజనను ఎప్పుడు వాపసు పొందింది?

జ. 1911 లో

3. విప్లవకారుల ముఖ్య రహస్య సంఘటనలను పేర్కొనండి?

జ. అనుశీలన సమితి మరియు అభినవ భారతదేశం.

4. గాంధీజీ పోరాటపు ముఖ్య అస్త్రం ఏది ?

జ. సత్యాగ్రహం.

5. జలియన్ వాలా బాగ్ హత్యాకాండపు విచారణ కొరకు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం నియమించిన కమిషన్ ఏది?

జ. హంటర్ కమిషన్.

6. జలియన్ వాలా బాగ్ హత్యాకాండానికి కారణమైన బ్రిటిష్ సైన్యాధికారి ఎవరు?

జ. జనరల్ డయర్.

7. నీలి ఉద్యమాన్ని రైతులు ఎక్కడ వ్యతిరేకించారు?

జ. చంపారణ్య జిల్లాలో

8. భారతీయ జాతీయ సైన్యపు (I.N.A) ఝాన్సి రెజిమెంట్‌కు ఎవరు నేతృత్వం వహించారు?

జ. కెప్టిన్ లక్ష్మి.

9. స్వతంత్ర భారతదేశ మొదటి న్యాయశాఖా మంత్రి ఎవరు?

జ. డా. బి.ఆర్. అంబేద్కర్.

10. స్వతంత్ర భారత దేశ మొదటి హోంమంత్రి ఎవరు?

జ. సర్దార్ వల్లభాయ్ పటేల్.

III. కింది ప్రశ్నలకు నాలుగైదు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి.

1. స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో మితవాదుల పాత్ర ఏమిటి?

జ.
- రాజ్యాంగ చౌకట్టులోపల మనవి ద్వారా తమ అవసరాలను ప్రభుత్వం ముందుంచేవారు.
- ప్రజలకు రాజకీయ విద్య ఇవ్వడానికి ప్రయత్నించారు.
- దేశ పరిశ్రమలను అభివృద్ధి చేయు అవసరాన్ని ఉంచారు.
- సైనికి ఖర్చులు తక్కువ చేయు అవసరాన్ని ముందుంచారు.

- భారతీయులకు ఉత్తమ విద్యనివ్వడం గురించి ఒత్తిడి చేశారు.
- పేదరికం గురించి అధ్యయనం జరిపి సమస్యలు పరిష్కరించడానికి పోరాడినారు.
- భారతదేశ సంపద బ్రిటన్‌కు సాగిపోవడం మరియు వాటి ఆటంక కారక పరిణామాలను ఎత్తి చూపారు.
- మితవాదుల ఈ పోరాటపు స్వరూపం ఉదారమైన దేశవాదపు కాలంగా ప్రసిద్ధి కెక్కింది.

2. స్వాతంత్ర్య పోరాటపు తీవ్రతను పెంచడంలో అతివాదుల పాత్ర ఏమి?

జ.
- మితవాదుల మృధుధోరణులకు బదులుగా తీవ్ర ప్రతిఘటనలను పోరాట తీవ్రంగా చేసుకొన్నారు.
- బెంగాల్ విభజనకు వ్యతిరేకంగా దేశమంతటా వ్యతిరేకం ప్రారంభించారు.
- స్వదేశీ ఉద్యమాలను దేశమంతటా తీసుకెళ్ళారు.
- ఉత్తమ పరిపాలన అయినా కూడా స్వయం పరిపాలనకు ప్రత్యామ్నాయం కాలేదని ప్రతిపాదించారు.
- దీనిలో తిలక్ 'స్వరాజ్యం నా జన్మ హక్కు' దానిని పొంది తీరుతానని ప్రకటించారు.
- సంపూర్ణ స్వరాజ్యాన్ని పొందడం అతివాదుల లక్ష్యంగా ఉండేది.
- దార్మిక ఆచరణల ద్వారా ప్రజలను కలిపి బ్రిటిష్ వ్యతిరేక పోరాటానికి వారిని ఐకమత్యం చేశారు.
- కేసరి, మరాఠాలాంటి పత్రికల ద్వారా ప్రజలను చైతన్య పరిచి పోరాటాలకు ఉపయోగించుకున్నారు.

చరిత్ర కార్డ్-2

స్వాతంత్ర్యోద్యమం

అధ్యాయం - 8

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1. వీటిలో సరైన జవాబు గుంపు.

A	B
1) దేశీయ పత్రికల నియంత్రణ చట్టం	a) 1858
2) బ్రిటిన్ రాణి ప్రకటన	b) 1905
3) బెంగాల్ విభజన	c) 1906
4) ముస్లిం లీగ్ స్థాపన	d) 1878

A) 1-d, 2-a, 3-c, 4-b
B) 1-d, 2-a, 3-b, 4-c
C) 1-a, 2-d, 3-b, 4-c
D) 1-b, 2-a, 3-c, 4-d

జ: B) 1-d, 2-a, 3-b, 4-c

2.

A	B
1) బెంగాల్ విభజన రద్దు	a) 1919
2) సహాయ నిరాకరణోద్యమం	b) 1922
3) రౌలత్ చట్టం	c) 1920
4) స్వరాజ్ పక్ష స్థాపన	d) 1911

A) 1-d, 2-c, 3-a, 4-b
B) 1-c, 2-a, 3-b, 4-d
C) 1-d, 2-c, 3-b, 4-a
D) 1-a, 2-b, 3-c, 4-d

జ: A) 1-d, 2-c, 3-a, 4-b

3.

A	B
1) బెళగావి సమావేశం	a) 1927
2) లాహోర్ సమావేశం	b) 1930
3) జాన్ సైమన్ కమిషన్	c) 1929
4) మొదటి రౌండ్ టేబుల్ పరిషత్తు	d) 1924

A) 1-b, 2-c, 3-d, 4-a
B) 1-a, 2-b, 3-c, 4-d

C) 1-b, 2-c, 3-a, 4-d
D) 1-c, 2-d, 3-b, 4-a

జ: B) 1-b, 2-c, 3-a, 4-d

4.

A	B
1) మూడవ రౌండ్ టేబుల్ పరిషత్ సమావేశం	a) 1942
2) క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం	b) 1938
3) త్రిపురలో కాంగ్రెస్ సమావేశం	c) 1932
4) నేరు కార్యాచరణం	d) 1946

A) 1-c, 2-a, 3-d, 4-b
B) 1-b, 2-c, 3-d, 4-a
C) 1-a, 2-b, 3-c, 4-d
D) 1-c, 2-a, 3-b, 4-d

జ: D) 1-c, 2-a, 3-b, 4-d

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. లార్డ్ లిట్టన్ అమల్లోకి తెచ్చిన చట్టం ఏది?

జ. దేశీయ పత్రికల నియంత్రణ చట్టం.

2. మితవాదుల యుగం ఏది?

జ. భారతీయ జాతీయ కాంగ్రెస్ ప్రారంభపు 20 సంవత్సరాలు.

3. సంపద కారిపోవడం సిద్ధాంతం అనగానేమి?

జ. దాదా బాయి నౌరోజిగారు ఇంగ్లాండుకు తరిలిపోతున్నం సంపద గురించి చేసిన విశ్లేషణ.

4. మితవాదులను రాజకీయ బిక్షువులు అని ఎవరు పిలిచారు? ?

జ. అతివాదులు.

5. విప్లవకారుల బలమైన నమ్మకం ఏది?

జ. ఆంగ్లేయులను హింసాత్మక మార్గం నుండి మాత్రమే భారతదేశం నుండి తరిమేయవచ్చు.

6. ఏ కాలఘట్టాన్ని గాంధీయుగం అని పిలుస్తారు?

జ. భారతదేశ స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో 1920 నుండి 1947 వరకుగల కాలం.

7. గాంధీజీ రౌలత్ చట్టాన్ని వ్యతిరేకించడానికి కారణమేమి?

జ. సందేశం ఆధారంగా ప్రజలను బంధించి విచారణ జరుపు అధికారం న్యాయమూర్తులకు ఇచ్చినందున.

8. సమాజవాదులు ఆంగ్లేయులకు వ్యతిరేకంగా ఏ నమోదుల ద్వారా కార్యతంత్రాలను అమల్లోకి తెచ్చారు?

జ. 'ది ఫ్రీడం స్ట్రగల్ ఫ్రంట్'.

9. భారత్-పాకిస్తాన్ దేశాల సరిహద్దును గుర్తించిన కమిషన్ ఏది?

జ. ర్యాడక్లిఫ్ కమిషన్.

10. భారతదేశ స్వాతంత్ర్య సందర్భంలో భారతదేశ వైశ్రాయ్‌గా ఎవరు ఉండిరి?

జ. లార్డ్ మౌంట్ బ్యాటన్.

III. కింది వాటిలో సరైన జవాబు గుంపును ఎన్నుకొని రాయండి.

A	B
1) లార్డ్ మౌంట్ బ్యాటన్	a) భారతీయ జాతీయ కాంగ్రెస్ స్థాపకలు
2) ఎ. ఓ. హ్యూమ్	b) సంపద కారిపోవు సిద్ధాంతం
3) దాదా బాయి నౌరోజి	c) బెంగాల్ విభజన
4) లార్డ్ కర్జన్	d) స్వాతంత్ర్య సమయంలో భారతదేశ వైశ్రాయ్

A) 1-d, 2-a, 3-b, 4-c
B) 1-d, 2-b, 3-a, 4-c
C) 1-d, 2-a, 3-b, 4-c
D) 1-a, 2-b, 3-c, 4-d

జ: B) 1-d, 2-b, 3-a, 4-c

2.

A	B
1) బాలగంగాధర తిలక్	a) పరోక్ష వ్యతిరేకం
2) గాంధీజీ	b) ఖిలాఫత్ ఉద్యమం
3) జనరల్ డయర్	c) స్వరాజ్యం నా జన్మ హక్కు
4) మహ్మద్ ఆలి శౌకత్ ఆలి	d) జలియన్ వాలా బాగ్ హత్యాకాండ

A) 1-c, 2-b, 3-a, 4-d
B) 1-c, 2-d, 3-b, 4-a
C) 1-d, 2-a, 3-b, 4-c
D) 1-c, 2-a, 3-d, 4-b

జ: D) 1-c, 2-a, 3-d, 4-b

3.

A	B
1) రాజ్యాంగ కమిషన్	a) సుభాష్ చంద్రబోస్
2) వైశ్రాయ్	b) జాన్ సైమన్
3) ముస్లిం లీగ్	c) మహ్మద్ ఆలి జిన్నా
4) ఫార్వర్డ్ బ్లాక్	d) ఇర్విన్

A) 1-a, 2-b, 3-c, 4-d
B) 1-b, 2-d, 3-c, 4-a
C) 1-b, 2-d, 3-a, 4-c
D) 1-a, 2-d, 3-b, 4-c

జ: D) 1-a, 2-d, 3-b, 4-c

4. A B

1) కేసరి మరియు మరాఠా a) గాంధీజీ
2) హరిజన మరియు హింద్ స్వరాజ్ b) సుభాష్ చంద్ర బోస్
3) ఆజాద్ హింద్ రేడియో c) డా. బి. ఆర్. అంబేద్కర్
4) బహిష్కృత భారతదేశం మరియు జనతా d) బాలగంగాధర తిలక్

A) 1-c, 2-b, 3-a, 4-d
B) 1-a, 2-d, 3-b, 4-c
C) 1-d, 2-a, 3-c, 4-b
D) 1-d, 2-a, 3-b, 4-c

జ: D) 1-d, 2-a, 3-b, 4-c

5. A B

1) నాకు రక్తం ఇవ్వండి నేను మీకు స్వాతంత్ర్యం ఇస్తారు. a) గాంధీజీ
2) చేయి లేదా చావు b) బాలగంగాధర తిలక్
3) స్వరాజ్యం నా జన్మ హక్కు c) జవహర్ లాల్ నెహ్రూ
4) పోరాటం ప్రజా ప్రభుత్వం కొరకే గాని సమాజ వాదానికి కాదు d) సుభాష్ చంద్ర

A) 1-b, 2-c, 3-d, 4-a
B) 1-a, 2-d, 3-b, 4-c
C) 1-d, 2-a, 3-c, 4-b
D) 1-d, 2-a, 3-b, 4-c

జ: D) 1-d, 2-a, 3-b, 4-c

చరిత్ర కార్డ్-3

స్వాతంత్ర్యోద్యమం

అధ్యాయం - 8

I. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. భారతీయులను బ్రిటన్ ప్రజలుగా పరిగణించిన ప్రకటన ఏది?

జ. 1858 నాటి రాణి ప్రకటన.

2. మితవాదుల నమ్మకం ఏది?

జ. ఆంగ్లేయుల పరిపాలన మరియు న్యాయకౌరత.

3. లార్డ్ కర్జన్ పరిపాలనాత్మక నెపం ఒడ్డి బెంగాల్ విభజన ప్రణాళికను రూపించడానికి కారణమేమి?

జ. బెంగాల్‌యొక్క బ్రిటన్ వ్యతిరేక భావన మరియు కార్యాచరణాల కేంద్రంగా ఉండేది.

4. విప్లవకారులు ఏ కల కన్నారు?

జ. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యం.

5. అతివాదియై ఉండి తరువాత విప్లవకారుడిగా రూపుగొన్న ముఖ్య నాయకుడు ఎవరు?

జ. అరవింద్ ఘోష్.

III. కింది ప్రశ్నలకు నాలుగు వాక్యాలలో సమాధానాలివ్వండి.జవాబివ్వండి.

1. సామాజిక మరియు ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యం లభించనచో, రాజకీయ స్వాతంత్ర్యానికి అర్థం లేదు. ఈ వ్యాఖ్యానం నేపథ్యంలో డా. బి. ఆర్. అంబేద్కర్ మాటలకు పుష్టినింపండి?

జ.
- మన దేశాన్ని పరిపాలించువారు మన వారే అయినప్పటికీ కూడా అసమానత్వం మరియు పేదరికాలు అలాగే మిగిలాయి.
- వీరు కుల వ్యవస్థ గురించి అధ్యయనం జలిపి, దాని వినాశనానికి పోరాటాలు రూపించారు.
- మహ్మద్ మరియు కాలారాం ఉద్యమాలను రూపించారు.
- 3 రౌండ్ టేబుల్ సమావేశాలలో పాల్గొని హరిజనోద్ధరణకు అమూల్యమైన సలహాలిచ్చారు.
- అస్పృశ్యుల రక్షణకొరకు ప్రత్యేక ఎన్నికల క్షేత్రాల రిజర్వేషన్ కొరకు పోరాడినారు.
- బహిష్కృత హితకారుల సభా అను సంఘటనలతోపాటు 'స్వతంత్ర కార్మిక పక్షం' ద్వారా అస్పృశ్యతా నివారణకు పోరాడినారు.
- ప్రబుద్ధ భారతదేశం, మూకనాయక, జనతల, బహిష్కృత భారతదేశం మొదలగు పత్రికల ద్వారా సామాజిక, ఆర్థిక, అసమానతల నివారణకు పోరాడినారు.
- రాజ్యాంగంలో సమానత్వాన్ని ప్రతిపాదించి అస్పృశ్యతా ఆచరణకు వ్యతిరేక చట్ట రక్షణ నిచ్చారు.

2. జవహర్ లాల్ నెహ్రూను 'నవభారతదేశ శిల్పి' అని పిలువబడింది. ఈ వ్యాఖ్యానాన్ని నిర్వచించండి?

లేదా

నెహ్రూ ప్రధానమంత్రి అయిన తరువాత దేశానికి చేసిన ప్రముఖ సేవలను వివరించండి.

జ.
- దేశీయ సంస్థానాల విలీనానికి శ్రమించారు.
- భాషలవారిగా ప్రాంతాలను రచించి, ప్రజాప్రభుత్వానికి బునాది వేశారు.
- మిశ్రమ ఆర్థిక పద్ధతి ద్వారా భారతదేశ ఆర్థికాభివృద్ధికి శ్రమించారు.
- బృహత్ పరిశ్రమల ద్వారా పారిశ్రామిక పితామహుడు అనిపించుకొన్నాడు.
- పంచవార్షిక ప్రణాళికలను అమల్లోకి తీవడం ద్వారా దేశాభివృద్ధికి ముందాలోచన రాశారు.
- అలీన విధానం ద్వారా భారతదేశ విదేశాంగ పద్ధతియొక్క శిల్పి అనిపించుకున్నారు.
- పంచశీల తత్వాల ఆధారంగా యుద్ధాలకు దూరంగా ఉండి శాంతి సహజీవన సూత్రాల పరిపాలనను అమలు చేశారు.
- సమాజవాది మరియు కమ్యూనిస్ట్ విచారాల గురించి మృధుధోరణుల ద్వారా సంపూర్ణ ప్రజాప్రభుత్వానికి ప్రాధాన్యత నిచ్చారు.

3. రైతులు మరియు కార్మిక సంఘటనలు స్వాతంత్ర్య సంగ్రామంలో ప్రముఖ పాత్ర వహించాయని ఎలా చెప్పగలరు?

జ.
- జమీన్దారులు మరియు యూరోపియన్ ప్లాంటర్లకు వ్యతిరేకంగా రైతులు చాలా చోట్ల తిరుగుబాట్లు చేశారు.
- చంపారణ్య జిల్లాలో నీలి పంటలు పండించడాన్ని వ్యతిరేకించారు.
- ఆర్థిక భూశిస్తు పెరుగుదలకు వ్యతిరేకంగా పోరాటాలు చేశారు.
- సహాయ నిరాకరణోద్యమం, క్విట్ ఇండియా ఉద్యమాలలో రైతులు సక్రమంగా పాల్గొన్నారు.
- వ్యతిరేక వర్గాల విచార ధారల నుండి నిర్మించబడిన కిసాన్ సభ ద్వారా పోరాటాలు రూపించారు.
- మహారాష్ట్రలో రైతులు తక్కువ కూలికి వ్యతిరేకంగా ఉద్యమాలు చేశారు.
- కార్మిక సంఘటనలు తమ్మ హక్కుల కొరకు పోరాడుతూ కార్మికులలో చైతన్యం కల్గించారు.
- జనుము, బట్టల యంత్రాలు మరియు రైల్వేకూలి కార్మికులు తమ డిమ్యాండ్ల (అవసరాల) కొరకు ఐకమత్యంగా పోరాడినారు.

4. స్వాతంత్ర్య సంగ్రామంలో సంతాలక బుడ కట్టు తిరుగుబాట్లను భారతీయ ప్రాధాన్యతా పోరాటం అని ఎలా చెప్పగలరు.

జ.
- ఆంగ్లేయుల శాశ్వత జమీన్దారి పద్ధతి వలన ఈ ప్రజలు నిరాశ్రయులయ్యారు.
- వీరి భూమి జమీన్దారుల చేతిక వెళ్ళిపోయింది.
- బెంగాల్ జమీన్దారులు, లావాదేవీదారులు, కంపెని ప్రభుత్వం నేరుగా శోషణకు కారకులయ్యారు.
- కంపెని బుడకట్టువారిని శాంతి మరియు సభ్యతను శోషణకు ఉపయోగించుకొండి.
- అసమాధానితులైన బుడకట్టువారు రహస్య సభలు నిర్వహించి, జమీన్దారులు మరియు ఉన్నత

వర్గాలను లూటీ చేశారు.

- వీరు వారి శత్రువులను హత్య చేశారు.
- దీనివలన జమీన్దారులు, లావాదేవీదారులు పారిపోయారు.
- తిరుగుబాటును అణచివేయడానికి ఆంగ్లేయులు సైన్యాన్ని ఉపయోగించుకున్నారు.
- బుడకట్టువారి తిరుగుబాటు అనేక పోరాటాలకు ప్రేరణ అయింది.

5. స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో సుభాష్ చంద్రబోస్ పాత్ర 'ఒక మైలు రాయి'. నిరూపించండి?

జ.
- గాంధీజీగారి శాంత పోరాటానికి బదులుగా విదేశాలలో స్థిరపడిన భారతీయులను ఐక్యంచేసి, పోరాడటానికి ప్రేరేపించారు.
- సమాజవాద వ్యతిరేక వర్గాలలాగా విచారవు నేపథ్యంలో నెహ్రూ మరియు నేతాజి కాంగ్రెస్ సమాజవాద పక్షం స్థాపించారు.
- ప్రగతిపర మరియు తీవ్రతర ఆశయాలను ఎత్తి చూపి ఫార్వర్డ్ బ్లాక్ అను పక్షం స్థాపించారు.
- జర్మన్‌కు చెందిన హిట్లర్ సహాయం పొందడం ద్వారా జర్మనీలో భారతీయ యుద్ధ ఖైదీలను ఐక్యం చేశారు.
- 'ఆజాద్ హింద్ రేడియో' ద్వారా తమం భాషలను ప్రసారం చేసి, పోరాటానికి ప్రేరేపించాడు.
- రాన్ బిహారి బోస్‌తో చేయి కలిపి ఐ.ఎన్.ఎ ను స్థాపించాడు.
- భారతీయ జాతీయ సైన్యవు మహిళా రెజిమెంట్‌కు కెప్టెన్ లక్ష్మి నేతృత్వం వహించునట్లు చేశాడు.
- నాకు రక్తం ఇవ్వండి, నేను మీకు స్వాతంత్ర్యం ఇస్తానని ప్రమాణం చేస్తున్నాను అను ప్రకటన ద్వారా ఢిల్లీ చలో ఉద్యమానికి చోదకం ఇచ్చారు.

6. స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో గాంధీజీ పాత్ర ఏమిటి

జ.
- గాంధీజీ తమ పోరాటంలో అహింస మరియు సత్యాగ్రహంను ముఖ్య అస్త్రంగా ఉపయోగించుకున్నారు.
- చౌరిచౌరా ఘటనకు నేతృత్వం వహించారు.
- రౌలత్ చట్టాన్ని వ్యతిరేకించి, సత్యాగ్రహం చేశారు.
- ముస్లిం భాగస్వామ్యానికి ఖిలాఫత్ ఉద్యమానికి మద్ధతునిచ్చారు.
- సహాయ నిరాకరణోద్యమం ద్వారా బ్రిటిష్ ప్రభుత్వంలో వ్యతిరేఖ వాతావరణం ఏర్పరచారు.
- చట్ట భంగ ఉద్యమానికి పూర్తిబాధ్యత తీసుకొని, దండి సత్యాగ్రహానికి చోదకమిచ్చారు.
- ఆంగ్లేయులారా భారతదేశం వదిలివెళ్ళండి ఉద్యమానికి పిలవు నిచ్చారు.

7. సహాయ నిరాకరణోద్యమాన్ని వివరించండి?

జ.
- గాంధీజీ ఆంగ్లేయులకు వ్యతిరేకంగా 1920 లో ఈ ఉద్యమానికి పిలుపునిచ్చాడు.
- విద్యార్థులు, లాయర్లు, గొప్ప వ్యక్తులు ఉద్యమానికి మద్ధతునిచ్చి పాఠశాలలు, కళాశాలలను, న్యాయాలయాలను, పురస్కారాలను బహిష్కరించారు.
- బ్రిటన్ రాజకుమారుని భారతదేశ సందర్శనకు వ్యతిరేకంగా దేశమంతటా ప్రతిఘటనలు జరిగాయి.

- ఉత్తర ప్రదేశ్‌లోని చౌరిచౌరా అనుచోట 1922లో ఉద్యమం జరిగి, గోలీబార్ జరిగి పోలీసుల సజీవ దహనం అయింది.
- చౌరిచౌరా ఘటనకు గాంధీజీని నేరుగా బాధ్యున్ని చేసిన బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం వారిని జైలుకు పంపింది.
- 1922లో మోతిలాల్ నెహ్రూ, సి.ఆర్. దాస్‌లు స్వరాజ్య పక్షాన్ని స్థాపించారు.
- భారతీయులను కలుపుకోని సైమన్ కమిషన్‌ను బహిష్కరించడమైనది.
- సైమన్ కమిషన్‌కు వ్యతిరేకంగా జరిగిన ప్రతిఘటనలో లాలాలజపతి రాయ్ గారు తొక్కిసలాటలో మరణం చెందారు.

8. శాసనోల్లంగనోద్యమాన్ని వివరించండి.

జ.
- గాంధీజీ వైస్రాయ్ ఇర్విన్ ముందు ఉప్పుమీద పన్నుల రద్దుతోపాటు పదకొండు కోరికలు పెట్టాడు దీనిని ఇర్విన్ పరిష్కరించలేదు.
- ఉప్పుమీద పన్నులను వ్యతిరేకించి, తామే ఉప్పు తయారుచేసి శాసనోల్లంఘున ఉద్యమాన్ని ప్రారంభించాడు.
- ఈ ఉద్యమం దేశంలోని చాలాభాగాలలో ఆంగ్లేయుల చట్టాలను వ్యతిరేకించడానికి వ్యాపించి ప్రేరేపించింది.

9. ఆంగ్లేయులారా భారతదేశం వదలి వెళ్ళండి ఉద్యమాన్ని వివరించండి?

జ.
- క్రిప్స్ కమిషన్‌ను వ్యతిరేకించి ఆంగ్లేయులారా భారతదేశం వదలి వెళ్ళండి ఉద్యమం రూపుదాల్చింది.
- గాంధీజీ భారతీయులకు చేయండి లేదా చావండి పిలుపు నిచ్చారు.
- ఉద్యమ నేపథ్యంలో పోరాట నాయకులను బంధనానికి గురిచేశారు.
- కాంగ్రెస్ నాయకులు బంధనం ఉన్న కారణంగా కాంగ్రెస్సేతర సంఘటనలు పోరాటంలో ముఖ్య పాత్ర వహించాయి.
- తరువాతి ఉద్యమ నేతృత్వాన్ని జయప్రకాష్ నారాయణ వహించుకున్నారు.
- సమాజవాదులు 'ది ఫ్రీడమ్ స్ట్రగల్ ఫ్రంట్' అను నమోదు ద్వారా కార్య తంత్రాలు అమల్లోకి తెచ్చారు.
- కార్మికులకు తర్ఫీదునివ్వడం ద్వారా పోరాటంలో పాల్గొనునట్లు పిలుపునిచ్చారు.
- ఈ ఉద్యమంలో ముస్లిం లీగ్ పాల్గొనలేదు.

చరిత్ర కార్డ్-1

స్వాతంత్ర్యానంతర భారతదేశం

అధ్యాయం - 9

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1. భారతదేశం మరియు పాకిస్తాన్ అను రెండు స్వతంత్ర దేశాల ఉనికికి కారణమైన నివేదిత.
   ఎ) మౌంట్ బ్యాటన్ నివేదిక బి) సైమన్ కమిషన్ నివేదిక
   సి) క్రిప్స్ నివేదిక డి) హంటర్స్ నివేదిక
   జ. ఎ) మౌంట్ బ్యాటన్ నివేదిక
2. భారతదేశ విభజన వలన ఏర్పడిన ఒక ఘోర పరిణామం.
   ఎ) పేదరిక సమస్య బి) నిరుద్యోగ సమస్య
   సి) విద్యాసమస్య డి) నిరాశ్రముల సమస్య
   జ. డి) నిరాశ్రముల సమస్య
3. బ్రిటిష్ ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనియొక్క చివరి గవర్నర్ జనరల్.
   ఎ) లార్డ్ డల్ హౌసి బి) లార్డ్ మౌంట్ బ్యాటన్
   సి) ర్యాడ్ క్లిప్ డి) ఇర్విన్
   జ. డి) లార్డ్ మౌంట్ బ్యాటన్
4. భారతదేశ ప్రథమ ప్రధాన మంత్రి.
   ఎ) నెహ్రూ బి) వల్లభాయ్ పటేల్
   సి) మౌంట్ బ్యాటన్ డి) డా॥ రాజేంద్ర ప్రసాద్
   జ. ఎ) నెహ్రూ
5. భారతదేశ ప్రథమ రాష్ట్రపతి.
   ఎ) నెహ్రూ బి) డా॥ రాజేంద్ర ప్రసాద్
   సి) వల్లభాయ్ పటేల్ డి) లాల్ బహుదూర్ శాస్త్రి
   జ. సి) వల్లభాయ్ పటేల్
6. మన రాజ్యాంగం అమల్లోకి వచ్చిన సంవత్సరం.
   ఎ) 1950 జనవరి 26 బి) 1949 నవంబర్ 26
   సి) 1947 ఆగష్టు 15 డి) 1950 ఆగష్టు 15
   జ. ఎ) 1950 జనవరి 26
7. ఆంగ్లేయులు భారతదేశం వదలి వెళ్ళునప్పుడు భారతదేశంలోని మొత్తం సంస్థానాలు.
   ఎ) 572 బి) 562 సి) 652 డి) 563
   జ. బి) 562

8. భారతదేశంలో ‘ఉక్కుమనిషి ’గా ప్రసిద్ధి చెందినవారు.

ఎ) దాదాబాయి నౌరోజి　　బి) సర్దార్ వల్లబాయ్ పటేల్

సి) జవహర్ లాల్ నెహ్రూ　　డి) గోపాల కృష్ణ గోఖలే

జ. బి) సర్దార్ వల్లబాయ్ పటేల్

9. భారతదేశ మొదటి హోంమంత్రి

ఎ) జవహర్ లాల్ నెహ్రూ　　బి) మహాత్మాగాంధి

సి) దాదాబాయి నౌరోజి　　డి) సర్దార్ వల్లభాయ్ పటేల్

జ. డి) సర్దార్ వల్లభాయ్ పటేల్

10. భారతదేశ కూటమిలో జునాగడ్ కలుపబడిన సంవత్సరం.

ఎ) 1947　　బి) 1949　　సి) 1948　　డి) 1950

జ. బి) 1949

11. 1948లో భారతదేశ కూటమిలో విలీనమైన సంస్థానం.

ఎ) జునాగడ్　　బి) హైదరాబాద్

సి) కాశ్మీర్　　డి) ఔద్

జ. బి) హైదరాబాద్

12. భారతదేశ కూటమిలో కలువకుండా స్వతంత్రంగా ఉండటానికి ఇష్టపడిన కాశ్మీర్ రాజు.

ఎ) హరిసింగ్　　బి) షేక్ అబ్దుల్లా

సి) రజాక్　　డి) రణజిత్ సింగ్

జ. ఎ) హరిసింగ్

13. ‘పాక్ ఆక్రమిత ప్రదేశం’ అని ఇప్పుడుకూడా పిలువబడుతున్న ప్రదేశం.

ఎ) కాశ్మీర్‌లోని ఈశాన్య భాగం　　బి) కాశ్మీర్‌లోని ఆగ్నేయ భాగం

సి) కాశ్మీర్‌లోని వాయువ్య భాగం　　డి) కాశ్మీర్‌లోని నైఋతి భాగం

జ. సి) కాశ్మీర్‌లోని వాయువ్య భాగం

14. 1963లో భారతదేశ కేంద్ర పరిపాలనకులో నైన ప్రదేశం.

ఎ) పాండిచ్చేరి　　బి) ఢిల్లీ

సి) గోవా　　డి) లక్షదీవులు

జ. ఎ) పాండిచ్చేరి

15. ఇది భారతదేశంలోని పోర్చుగీసుల వలస స్థావరం.

ఎ) మాహె　　బి) గోవా

సి) మచలీపట్టణం　　డి) కొచ్చిన

జ. బి) గోవా

16. 1987 వరకు కేంద్ర పాలిత ప్రదేశంగా ఉండి, తరువాత రాష్ట్ర హోదా పొందిన ప్రదేశం.

ఎ) గోవా బి) పాండిచ్చేరి

సి) మాహె డి) కాశ్మీర్

జ. ఎ) గోవా

17. జస్టిస్ ఫజల్ ఆలి కమిషన్ నిర్మాణమైన సంవత్సరం.

ఎ) 1935 బి) 1950

సి) 1947 డి) 1953

జ. డి) 1953

18. 1953 లో నిర్మాణమైన మొదటి భాషాప్రాతిపదిక రాష్ట్రం.

ఎ) కర్నాటక బి) తమిళనాడు

సి) ఆంధ్రప్రదేశ్ డి) కేరళ

జ. సి) ఆంధ్రప్రదేశ్

19. రాష్ట్ర పునర్విభజన చట్టం అమల్లోకి వచ్చిన సంవత్సరం.

ఎ) 1973 బి) 1956

సి) 1955 డి) 1950

జ. బి) 1956

20. రాష్ట్ర పునర్విభజన చట్టం ప్రకారం ఉనికిలోకి వచ్చిన రాష్ట్రాల సంఖ్య.

ఎ)14 రాష్ట్రాలు బి) 28 రాష్ట్రాలు

సి) 15 రాష్ట్రాలు డి) 30 రాష్ట్రాలు

జ. ఎ)14 రాష్ట్రాలు

21. మైసూరు రాష్ట్రం ఉనికిలోనికి వచ్చిన సంవత్సరం.

ఎ) 1956 ఆగష్టు 15 బి) 1956 నవంబర్ 1

సి) 1973 నవంబర్ 1 డి) 1950 జనవరి 26

జ. బి) 1956 నవంబర్ 1

22. మైసూరు రాష్ట్రం కర్నాటక అని నామకరణం చెందిన సంవత్సరం.

ఎ) 1956 బి) 1973

సి) 1937 డి) 1950

జ. బి) 1973

II. **కింది ప్రశ్నలకు ఒకటి / రెండు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి.**

1. భారతదేశం స్వాతంత్ర్యం పొందినప్పుడు ఎదుర్కొన్న సమస్యలేవి?

జ. నిరాశ్రయుల సమస్య, మత కలహాలు, ప్రభుత్వ నిర్మాణం, దేశీయ సంస్థానాల విలీనీకరణం, ఆహార ఉత్పత్తి, వ్యవసాయం మరియు పరిశ్రమం అభివృద్ధి.

2. నిరాశ్రయుల సమస్యను భారతదేశం ఎలా ఎదుర్కొంది?

జ. నిరాశ్రయులకు వసతి, ఉద్యోగం, భూమి, విద్య, ఆరోగ్యం, సామాజిక వాతావరణం నిర్మించి ఇవ్వడంలో కావలసిన ప్రయత్నాలు చేయడమైనది.

3. స్వతంత్ర భారతదేశ మొదటి గవర్నర్ జనరల్ ఎవరు?

జ. మౌంట్ బ్యాటన్.

4. భారతదేశ మొదటి ప్రధానమంత్రి ఎవరు?

జ. జవహర్ లాల్ నెహ్రూ.

5. భారతదేశ రాజ్యాంగం ఎప్పుడు అమల్లోకి వచ్చింది?

జ. 1950 జనవరి 26.

6. భారతదేశ మొదటి రాష్ట్రపతి ఎవరు?

జ. డా. బాబు రాజేంద్ర ప్రసాద్.

7. మన రాజ్యాంగానికి 4 వ తిద్దుపడివలన చేర్చబడిన అంశాలు ఏవి?

జ. లౌకిక మరియు సమాజవాదం.

8. భారతదేశం ఏ మాదరి ప్రజాప్రభుత్వం కలిగినది?

జ. పార్లమెంటు మాదరి ప్రజాప్రభుత్వం.

9. ఉక్కు మనిషిగా ఎవరు ప్రసిద్ధి చెందినారు?

జ. వల్లభాయ్ పటేల్.

10. స్వాతంత్ర్య పొందినప్పుడు భారతదేశంలో ఎన్న సంస్థానాలు ఉండేవి?

జ. 562.

11. ఆంగ్లేయులు దేశ విభజన చేసినప్పుడు సంస్థానాలకు ఇచ్చిన 3 అవకాశాలు ఏవి?

జ. • భారతదేశ కూటమిలో చేరవచ్చు • పాకిస్తాన్‌లో చేరవచ్చు • స్వతంత్రంగా ఉండవచ్చు.

12. భారతదేశ కూటమిలో విలీనమైన సంస్థానాలకు ఇచ్చిన సౌకర్యాలు తెల్పండి.

జ. • రాజధనం నిర్దిష్టం • కొన్ని సంపదాలు మరియు హోదానివ్వడం.

13. సంస్థానాలకు ఇచ్చిన రాజధనం మరియు హోదాలను భారతదేశం ఎప్పుడు రద్దు చేసింది?

జ. 1969లో.

14. భారతీయ కూటమిలో విలీనం చెందడానికి వ్యతిరేకించిన సంస్థానాలు ఏవి?

జ. జునాగడ్, హైదరాబాద్ మరియు జమ్ము – కాశ్మీర్.

15. భారతీయ కూటమిలో దేశీయ సంస్థానాల విలీనానికి ఎవరు నేతృత్వం వహించారు?
జ. వల్లభాయ్ పటేల్.
16. పాండిచ్చేరి ఎప్పుడు భారతదేశ కేంద్రపాలిత ప్రదేశం అయింది?
జ. 1963.
17. గోవా రాష్ట్రం ఏర్పడిన సంవత్సరం ఏది?
జ. 1987.
18. విశాలాంధ్ర నిర్మాణం కొరకు ఉపవాసంతో ఎవరు అసువులుబాసారు?
జ. పొట్టి శ్రీరాములు.
19. ఫజల్ ఆలి కమిషన్ ఎప్పుడు నిర్మాణమైంది?
జ. 1953.
20. ఫజల్ ఆలి కమిషన్‌లోని సభ్యులను తెల్పండి. .
జ. K.M. మాలిక్కర్, H.N. కుంజ్రు.
21. భారతీయ మొదటి భాషా ప్రాతిపదిక రాష్ట్రం ఏది?
జ. ఆంధ్రప్రదేశ్.
22. రాష్ట్ర పునర్విభజన చట్టం అమల్లోకి వచ్చిన సంవత్సరం ఏది?
జ. 1956.
23. 1956 నాటి రాష్ట్ర పునర్విభజన చట్టం ప్రకారం భారతదేశంలో నిర్మాణమైన రాష్ట్రాలు ఎన్ని?
జ. 14 రాష్ట్రాలు, 6 కేంద్రపాలిత ప్రాంతాలు.
24. మైసూరు రాష్ట్రం ఎప్పుడు ఉనికిలోనికి వచ్చింది?
జ. 1956.
25. మైసూరు రాష్ట్రానికి కర్నాటక అని ఎప్పుడు పునర్ నామకరణం చేయబడింది?
జ. 1973 నవంబర్ – 1.

III. కింది ప్రశ్నలకు నాలుగు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి.

1. జునాగడ్ సంస్థానం భారతదేశంలో ఎలా విలీనమైంది?
జ.
- జునాగడ్ నవాబ్ తన సంస్థానాన్ని పాకిస్తాన్‌లో చేర్చడానికి ఇష్టపడ్డాడు.
- జునాగడ్ ప్రజలు నవాబుకు వ్యతిరేకంగా తిరుగుబాటు చేశారు.
- నవాబు పాకిస్తాన్‌కు పారిపోయాడు.
- ప్రజల ఆశయం ప్రకారం 1949లో జునాగడ్ భారతీయ కూటమిలో చేర్చబడినది.

2. హైదరాబాద్ సంస్థానం భారతదేశంలో ఎలా విలీనమైనది?
జ.
- హైదరాబాద్ నిజామ్ స్వతంత్రంగా ఉండటానికి భారతదేశంలో కలవడానికి నిరాకరించాడు.
- ఆ సమయంలో రైతులు నిజామ్ మరియు జమీన్దారులకు వ్యతిరేకంగా ఉద్యమం జరుగుతుండేది.

- నిజామ్ దళమైన రజాకారులకు వ్యతిరేకంగా ప్రజల వ్యతిరేకం ఉండేది.
- భారతదేశ సైన్యం నిజామ్‌ను ఓడించి 1948లో హైదరాబాద్‌ను భారతదేశంలో విలీనం చేసింది.

3. జమ్ము-కాశ్మీర్ సమస్యను సంక్షిప్తంగా వివరించండి.

జ.
- జమ్ము-కాశ్మీర్ రాజు హరిసింగ్ స్వతంత్రంగా ఉండటానికి నిర్ణయించాడు.
- పాకిస్తాన్ స్థానిక ముస్లిం బుడకట్టు ప్రజలను దాడి చేయునట్లు ప్రేరేపించింది.
- రాజు హరిసింగ్ కోరికమేరకు భారతదేశం సమరం చేసింది.
- షేక్ అబ్దుల్లా మద్ధతుతోరాజు హరిసింగ్ కొన్ని షరతులతో కాశ్మీర్‌ను భారతదేశంలో విలీనం చేయడానికి ఒప్పుకొన్నాడు.
- కాశ్మీర్‌లోని ఒక భాగం పాకిస్తాన్ వశంలో ఉండిపోయింది.
- భారతదేశం ప్రపంచ సంస్థకు ఫిర్యాదు చేసింది.
- ప్రపంచ సంస్థ 01-01-1949లో యుద్ధ విరామాన్ని ప్రకటించింది.

4. పాండిచ్చేరి ఫ్రెంచివారినుండి ఎలా విముక్తి చేయబడింది.

జ.
- స్వాతంత్ర్యానంతరం ఫ్రెంచ్ వర్తకులు కారైకల్, మాహె మరియు చంద్రనగర్‌లమీద పట్టు కొన సాగించాయి.
- ఇవి భారతదేశంలో కలవాలని కాంగ్రెస్, కమ్యూనిస్ట్ మరియు ఇతర సంస్థల పోరాట ఫలంగా 1954లో ఈ ప్రదేశాలు భారతదేశంలో చేర్చబడ్డాయి.

చరిత్ర కార్డ్-2

స్వాతంత్ర్యానంతర భారతదేశం

అధ్యాయం - 9

I. కింది ప్రశ్నలకు ఐదారు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి.

1. భారతదేశంలో వేరే అన్నింటి సంస్థానాల విలీనం కంటే కాశ్మీర్ విలీనం విశిష్టమైనది ఎందుకు?

జ.
- రాజు హరిసింగ్ స్వతంత్రంగా ఉండటానికి నిర్ణయించాడు.
- కాశ్మీర్ భారతదేశంలో కలిసి పోవచ్చని పాకిస్తాన్ కాశ్మీర్‌లోని ముస్లిం బుడకట్టు ప్రజలు దాడి చేయునట్లు ప్రేరేపించింది.
- షేక్ అబ్దుల్లాకు చెందిన నేషనల్ కాన్ఫరెన్స్ పక్షం భారతదేశంతో గుర్తించు కోవడానికి పోరాటం చేసింది.
- రాజు హరిసింగ్ భారతదేశ సహాయం కోరినాడు.
- పాకిస్తాన్ ఉద్దేశం విఫలమై కాశ్మీర్ కొన్ని షరతులతో భారతదేశంలో విలీనమైంది.
- కాశ్మీర్‌లోని కొన్ని భాగాలు పాకిస్తాన్ వశంలో ఉండిపోయాయి.
- దీనికి వ్యతిరేకంగా భారతదేశం ప్రపంచ సంస్థకు ఫిర్యాదు చేసింది.
- ప్రపంచ సంస్థ 01-01-1949 న యుద్ధ విరామానికి ఆదేశం ఇచ్చింది.
- కాశ్మీర్‌లోని వాయువ్య ప్రదేశాన్ని పాక్ ఆక్రమిత ప్రదేశమని ఇప్పుడు కూడా పిలువబడుతోంది.

2. భాషల వారిగా ప్రాంతాల విభజన విధానాన్ని వివరించండి?

జ.
- బ్రిటిష్ మరియు దేశీయ సంస్థానాలలో మాట్లాడు భాషలో పరిపాలన జరుగుతుండేది.
- ఈ నేపథ్యంలో దేశమంతటా భాషలవారిగా రాష్ట్రాలను ఏర్పాటు చేయాలనే పిలుపు తీవ్రమైంది.
- విశాలాంధ్ర రాష్ట్రం ఏర్పాటు చేయాలని పొట్టి శ్రీరాములు నిరాహారదీక్ష చేసి, ప్రాణాలర్పించాడు.
- ఈ కోరిక తీవ్ర స్వరూపం పొందడం వలన ప్రభుత్వం 1953లో ఫజల్ ఆలి కమిషన్ నిర్మించింది.
- 1953లో మొదటి భాషాప్రాతిపదిక రాష్ట్రంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ నిర్మాణమయింది.
- ఫజల్ ఆలి కమిషన్ ప్రకారం 1956లో రాష్ట్ర పునర్విభజన చట్టం అమల్లోకి వచ్చింది.
- ఈ చట్టం ప్రకారం దేశంలో 14 రాష్ట్రాలు 6 కేంద్ర పాలిత ప్రాంతాలు ఏర్పడ్డాయి.

చరిత్ర కార్డ్–3

స్వాతంత్ర్యానంతర భారతదేశం

అధ్యాయం – 9

I. కింది ప్రశ్నలకు నాలుగైదు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి.

1. దేశీయ సంస్థానాల విలీనీకరణాన్ని సర్దార్ వల్లభాయ్ పటేల్ సమర్థవంతంగా నిర్వహించాడు. ఈ వ్యాఖ్యానాన్ని నిర్వచించండి?

జ.
- భారతదేశం స్వాతంత్ర్యంపొందినప్పుడు దేశంలో 562 సంస్థానాలుండేవి.
- ఆంగ్లేయులు ఈ సంస్థానాలకు భారతదేశం, పాకిస్తాన్‌లో విలీనమగు లేదా స్వతంత్రమయ్యే నిర్ణయం తీసుకోవడానికి స్వతంత్రమిచ్చింది.
- భారతదేశం 1947నాటి విలీన చట్టం ప్రకారం భారతదేశం కొన్ని సౌకర్యాలు మరియు హోదాలను ఇచ్చి భారతదేశంలో విలీనం కావడానికి ఆహ్వానించింది.
- జునాగడ్, హైదరాబాద్ మరియు కాశ్మీర్‌లు భారతదేశ కూటమిలో విలీనం కావడానికి నిరాకరించాయి.
- భారతదేశ హోంమంత్రి అయిన వల్లభాయ్ పటేల్ దేశీయ సంస్థానాల విలీనీకరణానికి నేతృత్వం వహించారు.
- జునాగడ్ దివాన్ కోరిక మరియు ప్రజల ఇష్టం ప్రకారం భారతదేశంలో విలీనమయింది.
- హైదరాబాద్ నిజామ్ ప్రజల అభిప్రాయానికి వ్యతిరేకంగా స్వతంత్రంగా ఉండటానికి నిర్ణయించి, క్రూర విధానం చేపట్టాడు.
- భారతీయ సైన్యం నిజామ్‌ను ఓడించి, 1948లో హైదరాబాద్‌ను విలీనం చేయడమైంది.
- జమ్ము–కాశ్మీర్‌లో పాకిస్తాన్ ఆక్రమణ చేసినప్పుడు హరిసింగ్ కోరిక ప్రకారం భారతీయ సైన్యం కార్యాచరణ జరిపి, 1949లో కాశ్మీర్‌ను భారతదేశంలో విలీనం చేయడమైనది.
- ఈ సందర్భాలన్నింటిలోనూ సర్దార్ వల్లభాయ్ పటేల్ పాత్ర అద్వితీయంగా ఉండేది.

చరిత్ర కార్డ్-1

20వ శతాబ్ధంలో రాజకీయ వ్యాప్తి

అధ్యాయం - 10

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1. మొదటి ప్రపంచయుద్ధ చివరలో ఈ ఒప్పందం జరిగింది.

ఎ) వర్సైల్ ఒప్పందం బి) ప్యారిస్ ఒప్పందం

సి) జేనీవా ఒప్పందం డి) తాష్కెంట్ ఒప్పందం

జ. ఎ) వర్సైల్ ఒప్పందం

2. 1905లో జపాన్ ఈ దేశాన్ని ఓడించింది.

ఎ) అమెరికా బి) చైనా

సి) రష్యా డి) టిబెట్

జ. సి) రష్యా

3. కారల్ మార్క్స్ సమాజవాదపు ఆలోచనలను ప్రయోగాత్మకంగా అమల్లోకి తెచ్చినవారు.

ఎ) స్టాలిన్ బి) లెనిన్

సి) రూస్‌వెల్ట్ డి) గోర్బ చెవ్

జ. బి) లెనిన్

4. జర్మన్ల సమస్యలన్నింటికీ యూదులే కారణమని చెప్పినవారు.

ఎ) ముసోలిని బి) స్టాలిన్

సి) ట్రూమన్ డి) హిట్లర్

జ. డి) హిట్లర్

5. ఇది ముసోలిని స్థాపించిన పక్షం.

ఎ) నాజ పక్షం బి) జాతీయ సోషలిస్ట్ పక్షం

సి) జాతీయ ప్యాసిస్ట్ పక్షం డి) డెమోక్రటిక్ పక్షం

జ. సి) జాతీయ ప్యాసిస్ట్ పక్షం

6. శీతల సమరపు రెండు గుంపులు.

ఎ) అమెరికా మరియు ఇంగ్లాండు బి) ఫ్రాన్స్ మరియు ఇంగ్లాండు

సి) జర్మని మరియు ఇటలి డి) అమెరికా మరియు రష్యా

జ. డి) అమెరికా మరియు రష్యా

7. కింది ఏ ఒప్పందం రష్యా నేతృత్వంలో నిర్మాణమయింది.

ఎ) వార్సా బి) న్యాటో సి) సియాటొ డి) సెంటొ

జ. ఎ) వార్సా

8. శీతల సమరం తరువాత ఈ దేశం ఏకైక బలమైన దేశమయింది ?

ఎ) రష్యా బి) ఇంగ్లాండు సి) అమెరికా డి) జర్మని

జ. సి) అమెరికా

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. 'యుద్ధ బాంధవ్యత్రయం' మైత్రి కూటమి నిర్మితమైన దేశాలు ఏవి?

జ. బ్రిటన్, ఫ్రాన్స్ మరియు రష్యా.

2. 'యుద్ధ సౌహార్ద్రత్రయం' మైత్రి కూటమి నిర్మితమైన దేశాలు ఏవి?

జ. జర్మని, ఆస్ట్రేలియా, హంగేరి మరియు ఇటలీ.

3. 'మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం' అవధిని తెల్పండి.

జ. క్రీ.శ 1914 నుండి 1918.

4. మొదటి ప్రపంచ యుద్ధానికి తక్షణ కారణమేమి?

జ. 28.07.1914న ఆస్ట్రేలియా రాజకుమారుడు ఆర్క్‌డ్యూక్ ఫర్డినాండ్ హత్య.

5. రష్యా విప్లవం జరిగిన సంవత్సరం తెల్పండి.

జ. క్రీ.శ.1917.

6. వర్సైల్ ఒప్పందం జరిగిన సంవత్సరం తెల్పండి.

జ. క్రీ.శ.1919.

7. 19వ శతాబ్దంలో రష్యాను ఏ వంశ పు రాజులు పరిపాలించేవారు?

జ. ఝార్ వంశపు రాజులు.

8. ప్రపంచ మొదటి గగన యాత్రికుడు ఎవరు?

జ. రష్యాకు చెందిన యూరి గగారిన్.

9. రష్యాకు చెందిన అక్టోబర్ విప్లవానికి ఎవరు నేతృత్వం వహించారు?

జ. బోల్శవిక్.

10. భారతదేశం పంచవార్షిక ప్రణాళికలను ఏ దేశాన్ని చూసి అనుసరించింది?

జ. రష్యా.

11. హిట్లర్ ధరించిన బిరుదు ఏది?

జ. ఫ్యూరర్

12. హిట్లర్ స్థాపించిన పక్షం ఏది?

జ. నాజి పక్షం.

13. హిట్లర్ స్థాపించిన దళం ఏది?

జ. బూడిద చొక్కా దళం.

14. ప్రజల ద్వేషాన్ని ప్రసారం చేయడానికి హిట్లర్ ఏ మంత్రిని నియమించాడు?

జ. గోబెల్స్.

15. ముసోలిని ఏ పక్షం స్థాపించాడు?
జ. జాతీయ ప్యాసిస్ట్ పక్షం.
16. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధ సమయంలో పుట్టుకొచ్చిన రెండు గుంపులు ఏవి?
జ. 01-09-1939న జర్మని పోలెండ్ మీద దాడి చేయడం.
17. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధ సమయంలో పుట్టుకొచ్చిన రెండు గుంపులు ఏవి?
జ. శత్రు గుంపు (AXIS) మరియు మిత్ర గుంపు (Alies).
18. చైనాలో ధీర్ఘపయనం ఎవరి నేతృత్వంలో జరిగింది?
జ. మావోత్సె తుంగ్.
19. అమెరికా రెండవ ప్రపంచ యుద్ధంలో ప్రవేశించడానికి కారణమేమి?
జ. అమెరికాకు చెందిన పర్ల్ హార్బర్‌పైన జపాన్ దాడి చేసినందువలన.
20. శీతల సమరం అనగానేమి.
జ. అమెరికా మరియు రష్యా గుంపుల మధ్య అఘోషిత సమరం.
21. హోలోకాస్ట్ అనగానేమి?
జ. హిట్లర్ జరిపిన సాముహిక హత్యలు.

III. కింది ప్రశ్నలకు మూడు/నాలుగు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి.

1. హిట్లర్‌యొక్క నాజీవాదపు సారాంశమేమి?
జ.
- ఆర్య జర్మన్ కులాలవారు ప్రపంచంలోనే శ్రేష్టులు.
- ఆర్యులు మాత్రమే ప్రపంచాన్ని పరిపాలించడానికి యోగ్యులు.
- మిగిలిన కులాలవారు వినడానికి మాత్రమే యోగ్యులు.
- జర్మనుల సమస్యలిన్నింటికి యెహోదులు, కమ్యూనిస్టులు, క్యాథోలిక్కులు,సోషలిస్టులు కారణం.

2. ప్యాసిస్ట్ వాదపు లక్షణాలను తెల్పండి.
జ.
- ఉగ్ర జాతీయవాదం విదేశీ శక్తుల నాశనం.
- హింసయొక్క వైభవీకరణం కులాలవారి శ్రేష్టత.
- సామ్రాజవాదవు విస్తరణ నరమేధాలకు మద్ధతు.

3. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధ పరిణామాలు ఏవి?
జ.
- చాలా ఎక్కువ మరణాలు
- ప్రపంచ సంస్థ నిర్మాణం
- ఆసియా మరియు ఆఫ్రికా వర్తక స్థావరాలు స్వాతంత్ర్యం పొందడానికి కారణమయింది.
- యూరోపియన్ దేశాలు తమవర్తక స్థావరాలను పోగొట్టుకున్నాయి.

4. చైనా విప్లవవు పరిణామాలు ఏవి?
జ.
- సాముహిక వ్యవసాయ పద్ధతి అమల్లోకి వచ్చింది.
- అందరికీ ఉచిత విద్య మరియు ఆరోగ్యం.
- విజ్ఞానం మరియు సాంకేతిక జ్ఞానానికి ప్రాధాన్యత.
- ముందుచూపుగల గొప్ప ప్రణాళిక అమలు.
- ప్రైవేట్ ఆస్తి సమాజవు ఆస్తి అయింది.

చరిత్ర కార్డ్–2

20వ శతాబ్ధంలో రాజకీయ వ్యాప్తి

అధ్యాయం – 10

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1. రష్యాలో 1917 నాటి ఫిబ్రవరి విప్లవానికి నేతృత్వం వహించిన పక్షం.

ఎ) బోల్శె విక్ బి) మెన్షెవిక్

సి) సామాజిక ప్రజావాది డి) సంవైధానిక ప్రజావాది.

జ. ఎ) బోల్శె విక్

2. రష్యాలో 1917నాటి అక్టోబర్ విప్లవానికి నేతృత్వం ఈ పక్షం వహించింది.

ఎ) సామాజిక సమాజవాది పక్షం బి) బోల్శెవిక్ పక్షం

సి) మెన్షెవిక్ పక్షం డి) రాజ్యాంగ ప్రజాపక్షం

జ. సి) మెన్షెవిక్ పక్షం

3. నాజీవాదం హిట్లర్‌ది అయితే, ప్యాసిస్ట్ వాదం

ఎ) కౌంట్ కవూర్ బి) గ్యారి బాల్డి

సి) ముసోలిని డి) విక్టర్ ఇమ్యాన్యుయల్

జ. సి) ముసోలిని

4. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధ సమయంలో నిర్మాణమైన నలుపు గుంపులోగల దేశాలనగా.

ఎ) జర్మని, ఇటలి, జపాన్ బి) జర్మని, ఇటలి, రష్యా

సి) ఇటలి, ఇంగ్లాండ్, రష్యా డి) బ్రిటన్, ఫ్రాన్స్, రష్యా

జ. ఎ) జర్మని, ఇటలి, జపాన్

5. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధ సందర్భంలో నిర్మాణమైన మిత్ర కూటమిలో చేరిన దేశాలు.

ఎ) జర్మని, ఇటలి, జపాన్ బి) బ్రిటన్, ఇటలి, జపాన్

సి) బ్రిటన్, ఫ్రాన్స్, జపాన్ డి) బ్రిటన్, ఫ్రాన్స్, రష్యా

జ. డి) బ్రిటన్, ఫ్రాన్స్, రష్యా

II. కింది ప్రశ్నలకు మూడు/నాలుగు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి.

1. వర్సైల్ ఒప్పందపు పరిణామాలను తెల్పండి?

జ. • ఆస్ట్రో–హంగేరి మరియు ఆటోమన్ సామ్రాజ్యం ఉనికి కోల్పోయింది.

- జర్మని తన అధిక ప్రదేశాన్ని కోల్పోయింది.
- చాలా చిన్న స్వతంత్ర దేశాలు నిర్మాణమయ్యాయి.
- దేశ సంఘం పుట్టింది.
- ఓడిన దేశాలలో ఉగ్రవాదం పెరిగింది.
- హిట్లర్‌లాంటి సర్వాధికారుల పెరుగుదల అయింది. (ఏవైనా 4 అంశాలు)

2. రష్యాలోని ఝార్ స్థావరాన్ని జాతీయ జైలు అని పిలువబడుతుంది, ఎందుకు?

జ.
- ఝార్ రాజులు రైతులను, పేదలను, జమీన్దారులను మరియు కూలీలను శోషించేవారు.
- పెట్టుబడిదారులను, కార్మికులను మరియు ఇతరులను శోషించేవారు.
- ఝార్ రాజుల పరిపాలన వలన ప్రజలు విసుగు చెందారు.

3. రష్యా విప్లవంలో లెనిన్ పాత్ర ఏమి?

జ.
- రైతులు మరియు కార్మికులకు విప్లవ మార్గదర్శనం చేశారు.
- సంపాదించేవర్గం విప్లవంలో పాల్గొనునట్లు ప్రేరేపించాడు.
- ప్రజలకు శాంతి, ఆహారం, భూమి అనూ ప్రజలపరమైన ప్రకటన చేశాడు.
- నవంబర్ 7న రష్యాను సమాజవాద గణతంత్ర దేశంగా ప్రకటించాడు.

4. రష్యా అభివృద్ధిలో లెనిన్ ముఖ్య పాత్ర ఎలా వహించాడు?

జ.
- రష్యన్లకు ఉచిత విద్య, క్రీడలు, ఆరోగ్యం, వసతి ఇచ్చెడి పద్ధతిని అమలు చేశాడు.
- కారల్ మార్క్స్ సమాజవాదపు ఆలోచనలను మొదట అమల్లోకి తెచ్చాడు.

5. రష్యా అభివృద్ధికి జోసెఫ్ స్టాలిన్ సేవలేవి? లేదా రష్యాలో స్టాలిన్ తెచ్చిన సంస్కరణ లేవి?

జ.
- పంచవార్షిక ప్రణాళికలను అమల్లోకి తెచ్చాడు.
- రష్యా అభివృద్ధి మార్గాన్ని మార్చాడు.
- అంతరిక్ష విజ్ఞానాన్ని అభివృద్ధి చేశాడు.
- ప్రపంచపు మొదటి మానవ సహిత ఉపగ్రహాన్ని ప్రయోగించడమైనది.

6. 1929లో అమెరికా ఆర్థిక సమస్యల యొక్క పరిణామాలేవి?

జ.
- పారిశ్రామిక మరియు వ్యవసాయ క్షేత్రాలలో ఉత్పత్తి తగ్గిపోయింది.
- గనుల పరిశ్రమ, పడవల తయారీ, ఆటోమొబైల్ మరియు గృహోపయోగ వస్తువుల ఉత్పాదనలో వెనుక బడిపోయింది.
- రాజకీయ మార్పులకు సాక్షి అయింది.

చరిత్ర కార్డ్–2

20వ శతాబ్ధంలో రాజకీయ వ్యాప్తి

అధ్యాయం - 10

I. కింది ప్రశ్నలకు ఐదారు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి.

1. నాజి సిద్ధాంతం జర్మనీ నాశనానికి కారణం నిర్వచించండి.

జ.
- నాజి సిద్ధాంతం ప్రకారం జర్మన్లు శ్రేష్టులు.
- ప్రపంచాన్ని పరిపాలించడానికి జర్మన్లు మాత్రమే శ్రేష్ఠులు.
- వేరే ప్రజలను హీనంగా చూశారు.
- హిట్లర్ యొక్క సామూహిక నరమేధాలు ప్రఖ్యాతి పొందాయి.
- ఈ సిద్ధాంతం వలన 2వ ప్రపంచ యుద్ధం జరిగింది.
- 2వ ప్రపంచ యుద్ధంలో జర్మని సర్వనాశనం అయింది.

2. శీతల సమరం ప్రపంచంలో యుద్ధ వాతావరణాన్ని సృష్టించింది. ఈ వ్యాఖ్యానాన్ని నిర్వచించండి?

జ.
- రెండు గుంపుల మధ్య శస్త్రాస్త్ర పైపోటి తీవ్రమైంది.
- ప్రపంచమంతటా శస్త్రాస్త్రాల అమ్మకం వ్యాపించింది.
- మిలిటరి మైత్రి కూటములు నిర్మాణమయ్యాయి.
- యుద్ధాస్త్రాల కర్మాగారాలు వృద్ధిచెందాయి.
- గూఢచర్యం స్థాపించబడింది.
- వ్యోమ సమరంలాంటి విజ్ఞాన సాంకేతిక జ్ఞానాల పైపోటి.
- చాలా దేశాల మధ్య యుద్ధాలు సంభవించాయి.

రాజనీతి శాస్త్రం : అధ్యాయం –1

భారత దేశ సమస్యలు – వాటి మార్గోపాయాలు

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1. భారతదేశంలో భాషా ప్రాతిపదికిన ప్రాంతాలు విభజించబడిన సంవత్సరం.

ఎ) 1965 బి) 1956 సి) 1953 డి) 1950

జ. బి) 1956

2. దేశమంతటా విద్యా హక్కు చట్టం అమల్లోకి వచ్చిన సంవత్సరం.

ఎ) 2009 బి) 1986 సి) 1961 డి) 2010

జ. ఎ) 2009

3. భారత ప్రభుత్వం జాతీయ సాక్షరతా మిషన్ స్థాపించిన సంవత్సరం.

ఎ) 2001 బి) 2011 సి) 1988 డి) 2002

జ. సి) 1988

4. విద్యాహక్కును ప్రాథమిక హక్కుగా పరిగణించిన రాజ్యాంగ విధి.

ఎ) 42వ బి) 21వ సి) 41వ డి) 93వ

జ. బి) 21వ

5. భారత ప్రభుత్వం 1988లో జాతీయ సాక్షరతా మిషన్ స్థాపించిన ఉద్దేశం.

జ. ఎ) నిరక్షరాస్యులను అక్షరాస్యులుగా చేయడానికి

బి) మహిళలను అక్షరాస్యులుగా చేయడానికి

సి) మహిళలలో చైతన్యం కల్గించడానికి

డి) పై వాటిలో ఏదియూ కాదు

జ. ఎ) నిరక్షరాస్యులను అక్షరాస్యులుగా చేయడానికి

6. కర్నాటక ప్రభుత్వం స్త్రీశక్తి అను కార్యక్రమం అమల్లోకి తెచ్చిన ఉద్దేశం.

జ. ఎ) అవినీతి నిర్మూలనకు బి) గ్రామీణ మహిళం వికాసం కొరకు

సి) నగర ప్రదేశాల మహిళల వికాసం కొరకు డి) నగరాలు మరియు గ్రామీణ మహిళల వికాసం కొరకు

జ. బి) గ్రామీణ మహిళం వికాసం కొరకు

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S (Politia l Sc ene) 1st Proof: 25-02-2015 / 11 :00 AM

7. 2001నుండి దేశమంతటా అనుండి 14 సంవత్సరాల పిల్లలకు విద్యావ్యవస్థకొరకు అమల్లోకి తెచ్చిన కార్యక్రమం.

ఎ) కూలి కొరకు ధాన్యం (కూలిగాగి కాళు) యోజన

బి) జాతీయ మాధ్యామిక విద్య

సి) సర్వ శిక్షణ అభియాన

డి) సాక్షర భారత కార్యక్రమం

జ. సి) సర్వశిక్షణ అభియాన.

8. 2011 జనాభాలెక్కల ప్రకారం భారతదేశ మొత్తం జనాభా.

ఎ) 84 కోట్లు   బి) 102.7 కోట్లు   సి) 121 కోట్లు   డి) 50 కోట్లు

జ. సి) 121 కోట్లు

9. 2011 జనాభా లెక్కల ప్రకారం భారతదేశ అక్షరాస్యతా ప్రమాణం.

ఎ) 12 శాతం   బి) 26 శాతం   సి) 74 శాతం   డి) 66 శాతం.

జ. సి) 74 శాతం

10. ప్రాంతీయవాదం కింది దేనికి ఆటంకం కల్గిస్తుంది.

ఎ) లౌకిక వాదానికి   బి) జాతీయ సమైక్యతకు

సి) ఆర్థిక తకు   డి) ధార్మికతకు

జ. బి) జాతీయ సమైక్యతకు

II. **కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి:**

1. మతవాదం అనగానేమి?

జ. అన్య మతస్తుల గురించి మంచి మనోభావన లేకపోవడమే మతవాదం.

2. ప్రాంతీయవాదం అనగానేమి?

జ. తాము నివసించు ప్రదేశం గురించి అత్యంత గాఢమైన అభిమానం పెంచుకొనియుండంటను ప్రాంతీయ వాదం అంటారు.

3. అవినీతి అనగానేమి?

జ. లంచం లేదా ఇంకాఏదైనా విధానంతో చట్ట విరుద్ధ విధానానికి ప్రచోదన ఇవ్వడం అని అర్థం.

4. కర్నాటక ప్రభుత్వం అవినీతి నిర్మూలన కొరకు స్థాపించిన సంస్థ ఏది?

జ. లోకాయుక్త.

5. పేదరికం అనగానేమి?

జ. ప్రజలు సరైన ఆహారం, బట్టలు, వసతి మరియు మూలభూత సౌకర్యాలను పొందకుండా పొందే కష్టాన్ని పేదరికం అంటారు.

6. లాభకోటతనం అనగానేమి?

జ. సామాన్య ప్రజలు లేదా వినియోగాదారుల నుండి అత్యధిక లాభంపొందు దోరణులను లాభకోరతనం అంటారు.

7. దొంగ రవాణా అనగానేమి?

జ. వస్తువులను విదేశాలనుండి తెప్పించుకోవడాన్ని దొంగ రవాణా అంటారు.

8. అవినీతి నియంత్రణలో పూరకశక్తిని సమకూర్చు సంస్థలు ఏవి?

జ. 1) లోకపాల్ 2) లోకాయుక్త.

III. కింది ప్రశ్నలకు మూడు/నాలుగు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి :

1. మతవాదం దేశ సమైక్యతకు/ఐక్యతకు ప్రమాదకరం ఎలా?

జ.
- సామాజికంగా భిన్నత్వం పరస్పర అపనమ్మకాలు మరియు భయవు వాతావరణం కల్గిస్తుంది.
- మతవాదం గుంపులు మరియు రాజకీయ పైపోటి కల్గిస్తుంది.
- మతవాదం జాతీయ సమైక్యత మరియు సమగ్రతకు భంగం కల్గిస్తుంది.
- సమాజవు ప్రశాంతతను చెరిపేయడమే గాక వ్యక్తుల జీవనం మరియు సూక్తుల నాశనానికి కారణమవుతుంది.

2. నిరక్షరాస్యత నివారించడానికి/ అక్షరాస్యతను పెంచడానికి ప్రభుత్వం చేపట్టిన చర్యలు ఏవి?

జ.
- 2001లో దేశమమంతటా సర్వశిక్షణ అభియాన కార్యక్రమ అమల్లోకి తెచ్చియుండుట.
- 1988లో జాతీయ సాక్షరతా మిషన్ స్థాపించియుండుట.
- సాక్షర భారత్ కార్యక్రమం అమల్లోకి తెచ్చియుండుట.
- 21 వ విధి ప్రకారం విద్య హక్కును ప్రాథమిక హక్కుగా పరిగణించియుండుట.
- 2009 లో దేశమంతటా విద్యాహక్కు చట్టాన్ని అమల్లోకి తెచ్చియుండుట.

3. మహిళల హోదా ఉత్తమ పరచడానికి ప్రభుత్వం చేపట్టిన చర్యలు ఏవి?

జ.
- మహిళల సబలీకరణకొరకు మహిళావిద్య, బాల్య వివాహ నిషేధం వరకట్న నిషేధం మరియు బహు భార్యత్వం నిషేధ చట్టం అమల్లోకి తెచ్చింది.
- గ్రామిణ మహిళల వికాసంకొరకు స్త్రీ శక్తి కార్యక్రమం రూపించింది.
- ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలలో మహిళలకు రిజర్వేషన్ ఇవ్వబడుతోంది.
- తంత్ర ఆస్తిలో స్త్రీలకు భాగం ఇచ్చెడి చట్టం అమల్లోకి తెచ్చింది.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S (Politia l Sc ene) 1st Proof: 25-02-2015 / 11 :00 AM

4. దొంగ రవాణాను నియంత్రించు విధానాలేవి?

జ.
- దేశ ఆంతరిక మార్కెట్‌లో దరలు నియంత్రించడం.
- సుయోగ్య దిగుమతి–ఎగుమతి దోరణులు.
- కట్టుదిట్టమైన భద్రతాదళ కార్యాచరణ.
- ఆర్థిక ఆపరాధాలకు కఠిణ శిక్ష.

5. భారతదేశంలో ఉన్నత పదవులను అలంకరించిన మహిళలను తెల్పండి.

జ.
- శ్రీమతి ఇందిరాగాంధి–ప్రధానమంత్రి.
- శ్రీమతి ప్రతిభా సింగ్ పాటిల్–రాష్ట్రపతి.
- శ్రీమతి సుచేతా కైపలాని – ప్రథమ మహిళా ముఖ్యమంత్రి.

6. ఆర్థిక అసమానతలను నిర్మూలించడానికి చేపట్టు విధానాలేవి?

జ.
- ఉత్తమ ఆర్థిక సంస్కరణలు.
- ప్రణాళికా బద్ధ ఆర్థిక నిర్వహణ.
- మంచి పన్నుల విధానం ఆర్థిక సమానతకు చాలా అవసరం.

7. జనాభా పెరుగుదలతో ఏర్పడు సమస్యలేవి?

జ.
- నిరుద్యోగం
- నిరక్షరాస్యత
- ఆరోగ్య సమస్యలు
- పేదరికం
- వసతి సమస్యలు
- నీటి సమస్యలు

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S (Politia l Sc ene) 1st Proof: 25-02-2015 / 11 :00 AM

రాజనీతి శాస్త్రం : అధ్యాయం –1

భారతదేశ విదేశాంగ నీతి

I. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి :

1. విదేశాంగ నీతి అనగానేమి?

జ. ఒక దేశం అన్యదేశాలతో వ్యవహరించునప్పుడు అనుసరించు పద్ధతీ వ్యవహరించునప్పుడు విదేశాంగనీతి.

2. సార్వభౌమ దేశం అనగానేమి?

జ. ఏదైనా దేశం ఆంతరికంగాని బాహ్యంగాగాని ఇతర దేశాలతో ఆధీనం కాకుండా స్వతంత్రంగా ఉండుటను సార్వభౌమ దేశం అంటారు.

3. భారత దేశ విదేశాంగ నీతిని ఎవరు రూపించారు?

జ. జవహర్ లాల్ నెహ్రూ.

4. ఆఫ్రికా గాంధిగా ఎవరు ప్రసిద్ధికెక్కారు?

జ. నెల్సన్ మండేలా.

5. నిశ్శస్త్రీకరణం అనగానేమి?

జ. కొన్ని నిర్దిష్ట రకాలు లేదా అన్నిరకాల శస్త్రాస్త్రాలను దశలవారిగా లేకుండా చేయడమే నిశ్శస్త్రీకరణం.

II. కింది ప్రశ్నలకు ఐదు–ఆరు వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. భారతదేశ విదేశాంగ నీతియొక్క ఉద్దేశాలు/గురులు ఏవి?

జ.
- దేశ భద్రత
- దేశ ఆర్థిక సంవర్ధన.
- మన దేశ సాంస్కృతిక విలువలను వేరే దేశాలకు విస్తరించడం.
- మిత్ర దేశాలను పెంచుకొని శత్రుదేశాలను నిర్బంధించడం లేదా అణిచివేయడం.
- ప్రపంచ శాంతి మరియు సహజీవనాన్ని సాధించడం.

2. పంచశీల తత్వాలనగానేమి పంచశీల తత్వాలేవి?

జ.
- 1954 లో చైనా ప్రధానమంత్రి చౌలున్ లాయ్ మరియు భారత ప్రధానమంత్రి జవహర్ లాల్ నెహ్రూ మధ్య పరస్పర అంతర్జాతీయ సంబంధాల వృద్ధి కొరకు ఐదు తత్వాలను అలవరచుకొన్నారు. అవే పంచశీల తత్వాలు.
- పరస్పరం దేశాల ప్రాదేశిక మరియు సార్వభౌమతకు గౌరవం.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S (Politia l Sc ene) 1st Proof: 25-02-2015 / 11 :00 AM

- పరస్పరం ఆక్రమణ చేయకుండుట.
- ఆంతరిక వ్యవహారాలలో పరస్పరం తలదూర్చకుండుట.
- పరస్పరం సహకారం మరియు సమానత్వం.
- శాంతియుత సహజీవనం.

3. విస్తారమైన ప్రపంచానికి నిశ్శస్త్రీకరణ చాలా అవసరము భారతదేశం ప్రతిపాదిస్తున్నది ఎందుకు వివరించండి?

జ.
- నిశ్శస్త్రీకరణం అనగా అన్నిరకాల శస్త్రాస్త్రాలను దశలవారిగా లేకుండా చేయడం.
- ప్రపంచంలో శస్త్రాస్త్రాల ఉత్పాదన, అమ్మకం , సీకరణలో భారీ పైపోటీ జరిగింది.
- శస్త్రాస్త్రాల పైపోటి వలన మూడవ ప్రపంచ యుద్ధం జరుగుతుందనే అపనమ్మకం చాలా దేశాలలో జరిగింది.
- శస్త్రాస్త్రాల పైపోటికి లోనైన దేశాలు అచాతుర్యంతో, తప్పుడు వినికిడితో అందులోను అణ్వస్త్రాలను తయారు చేసి ఉపయోగించు సంభవం ఉంటుంది.
- భారతదేశం శాంతిప్రియ దేశమైయుండి, గుణాత్మక మరియు పరిమాణంలో, పరివాతిలోగల నిశ్శస్త్రీకరణను ప్రతిపాదిస్తున్నది.

4. వర్తక స్థావరాల అధికారాన్ని భారతదేశం వ్యతిరేకించడానికి కారణాలేవి?

జ.
- ఒక దేశం మరొక దేశాన్ని తన స్వాధీనంలోనికి తీసుకొని ఆ దేశ సార్వభౌమత్వాన్ని స్వార్థం కొరకు దురుపయోగం చేస్తుంది.
- వర్తక స్థావర అధికారంపెత్తనం ఆదేశ రాజకీయంగా మరియు ఆర్థికంగా, శోషణకు లోనవుతుంది.
- ఒక దేశ ధార్మిక మరియు సామాజిక హితాసక్తికి భంగం కలుగుతుంది.
- భారతదేశం యురోపియన్ల వర్తక స్థావర నీతికి లోనైన దేశంగా ఉండేది.
- అందువలన భారతదేశం సహజంగానే ప్రపంచంలోని ఏ మూలలోకూడా వర్తక స్థావర అధికారం ఉండ కూడదనే నిర్ణయాన్ని ప్రతిపాదించింది.

5. అలీన విధానం అనగానేమి? భారతదేశం అలీన విధానాన్ని ప్రతిపాదిస్తున్నది, ఎందుకు?

జ. ఏదైనా శక్తివంతమైన గుంపుకు చేరకుండా తటస్థ నీతిని అనుసరించడాన్ని అలీన విధానం అని అంటారు.

- రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం తరువాత ప్రపంచం అమెరికా మరియు రష్యా కూటమి నేతృత్వంలో రెండు శక్తి వంతమైన గుంపులుగా విభజించబడ్డాయి.
- ప్రపంచంలో ఏర్పడిన శత్రుత్వం, సంఘర్షణ, భయం మొదలగువాటిని నియంత్రించడానికి మరియు గుంపుల ప్రాబల్యం తగ్గించడానికి.
- మూడవ ప్రపంచ యుద్ధంవైపు సాగుతున్న ప్రపంచాన్ని అరికట్టడానికి మరియు యుద్ధ

వాతావరణాన్ని తగ్గించడానికి.

- న్యాయాన్యాయాలు రెండింటిని నిష్పక్షపాతంగా చూసి, నిర్ణయించు దృష్టికోనాన్ని భారతదేశం ప్రతిపాదిస్తున్నది.

I. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. నిశ్శస్త్రీకరణ అనగానేమి??

జ. కొన్ని నిర్దిష్ట రకాలు లేదా అన్ని రకాల శస్త్రాస్త్రాలను దశ–దశలుగా లేకుండా చేయడం.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S (Politia l Sc ene) 1st Proof: 25-02-2015 / 11 :00 AM

రాజ్యశాస్త్రం అధ్యాయం – 3

విదేశాలతో భారతదేశ సంబంధాలు

I. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబులివ్వండి.

1. చైనా కమ్యూనిస్ట్ దేశంగా ఎప్పుడు ప్రకటించ బడింది.

జ. 1949లో

2. రష్యా సహకారంతో భారతదేశంలో స్థాపించబడిన ఉక్కువ పరిశ్రమలు ఏవి?

జ. భీలాయ్ మరియు భోకారో

3. శ్రీలంకలోని జాఫ్నా భాగంలోగల తమిళ ప్రత్యేక వాద సంస్థ ఏది?

జ. ఎల్. టి.టి.ఇ

4. తాష్కెంట్ ఒప్పందానికి సంతకం సంతకం చేసిన దేశాలను పేర్కొనండి.

జ. భారతదేశం – పాకిస్తాన్

5. కార్గిల్ యుద్ధం జరిగిన సంవత్సరం ఏది?

జ. 1999.

II. కింది ప్రశ్నలకు 5/6 వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. ఏ దేశానికైనా విదేశాలతో ఉత్తమ బాంధవ్యం అవసరం ఎందుకు?

జ. భారతదేశం స్వతంత్ర దేశంగా విదేశాలన్నింటితో ఉత్తమ బాంధవ్యం కల్గియుండాలి.

- అందులోను ముఖ్యంగా ఆసియా ఖండంలోని మన సరిహద్దు దేశాలతో మంచి సంబంధాలు పెట్టుకోవాల్సి ఉంది.
- దేశ హితాసక్తులైన సరిహద్దు భరత, విదేశీ వ్యాపారాభివృద్ధికొరకు.
- అంతర్జాతీయ స్థాయిలో శాంతి–సౌహార్దతను కల్గించడానికి.
- ప్రపంచ కుటుంబ భావనను పెంచడం ద్వారా దేశ గౌరవం కాపాడటానికి.
- ఈ కారణాలన్నింటి వలన భారతదేశం విదేశాలతో ఉత్తమ సంబంధాలు కల్గియుండవలసిన అవసరం ఉంది.

2. భారతదేశం మరియు పాకిస్తాన్ మధ్యల మధ్యస్నేహపూర్వకంగా లేదు అని ఎలా చెప్పగలరు?

జ.
- 1947 నుండి భారతదేశం – పాకిస్తాన్ మధ్య సంబంధం సౌహార్థయుతంగా లేదు.
- పాకిస్తాన్ మిలిటరి అధికారం మరియు రాజకీయ అస్థిరతవలన భారతదేశంతో మంచి సంబంధం లేదు.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S (Politia l Sc ene) 1st Proof: 25-02-2015 / 11 :00 AM

- భారతదేశం–పాకిస్తాన్ మధ్య 1947–48, 1965, 1999లో అనేక యుద్ధాలు, జరిగాయి. వీటిలో భారతదేశం విజయం సాధించింది.
- కాశ్మీర్ సమస్య – భయోత్పాదన రెండు ముఖ్య సమస్యలయ్యాయి.
- పాకిస్తాన్ అనేక మిలిటరి కూటములతో కల్గియున్న సంబంధం .
- చైనా–పాక్ మైత్రి మరియు రెండు దేశాలలో అల్ప సంఖ్యాత నిరాశ్రితుల సమస్య.

పై కారణాలవలన రెండు దేశాల మధ్య సంబంధం ఉత్తమంగా లేదు.

3. భారతదేశం– అమెరికా దేశాలు పరస్పరం సౌహార్దతను వివరించండి.

జ.
- భారతదేశం – అమెరికా దేశాలు బృహత్ మరియు ప్రజాతంత్ర వ్యవస్థ కల్గిన దేశాలియ్యాల.
- భారత దేశ పంచవార్షిక ప్రణాళికకు అమెరికా చాల సహాయపడింది.
- భయోత్పాదన, ఆధీనంలో పెట్టుకోవడంలో రెండు దేశాల మధ్య సమాన హితాసక్తి ఉంది.
- భారతదేశం విదేశీ వ్యాపారం, విజ్ఞానం మరియు సాంకేతితక, అంతరిక్షం విద్య మొదలగు క్షేత్రాలలో అమెరికాతో ఉత్తమ సంబంధం కల్గియుంది.
- ప్రపంచ సంస్థను బలపరచు మరియు ప్రపంచ ధోరణులు కలిగియున్నాయి.

4. ఇటీవలి రోజులలో చైనాతో మన బాంధవ్యాలు చెడిపోవడానికి కారణాలేవి?

జ.
- భారతదేశం చైనాతో ఉత్తమ సంబంధం కల్గియుండటానికి 1954లో చైనా–ఇండియా ఒప్పందం చేసుకొంది.
- భారతదేశ ధోరణికి వ్యతిరేకంగా చైనా టిబెట్‌ను వశపరచుకొంది.
- 1962లో చైనా భారతదేశంపైన దాడి చేసింది.
- భారతదేశం– చైనా దేశాల మధ్య సరిహద్దు సమస్య ఇంకనూ పరిష్కారం కాలేదు.
- మన రాష్ట్రాలలో ఒకటైన అరుణాచల్ ప్రదేశ్‌ను చైనా తనదని వాదిస్తున్నది.
- అణ్వస్త్రాల తయారి, విదేశీ వ్యాపారాల సవాళ్ళు సరిహద్దులో చైనా మిలిటరి దళాల అతిక్రమణ ఇవన్నియు భారత్ దేశం – చైనామధ్య సంబంధాలు చెడిపోవడానికి కారణమైనాయి.

5. భారతదేశం రష్యాతో ఉత్తమ సంబంధాలు కల్గియుంది ఎలా? వివరించండి.

జ.
- భారతదేశం అలీన విధానాన్ని కలిగియున్ననూ భారతదేశం–రష్యా ఒప్పందం రాజకీయ, ఆర్థిక మరియు ఇతర క్షేత్రాలలో ఉత్తమ ప్రగతిని చూపాయి.
- కాశ్మీర్ సమస్యకు సంబంధించి రష్యా తన మద్ధతు నిచ్చింది. ఉదా : 1966లో తాష్కెంట్ ఒప్పందం.
- 1962లో చైనా దాడిని రష్యా ఖండించింది.
- క్రీ.శ.1971లో భారతదేశం – రష్యా మధ్య పరస్పరమైత్రి, శాంతి మరియు సహకారాలు 20 సం

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S (Politia l Sc ene) 1st Proof: 25-02-2015 / 11 :00 AM

వత్సరాల ఒప్పందానికి సంతకాలు చేశాయి.

- రష్యా సహకారంతో బిలాయ్, బొకారోలలో ఉక్కు కర్మాగారాలు స్థాపించబడ్డాయి.
- హరిద్వార్‌లో రష్యా సహకారంతో భారీవిద్యుత్ స్థావర కేంద్రం స్థాపించబడింది.
- ప్రపంచ సంస్థయొక్క భద్రతా సమితిలో భారత దేశానికి శాశ్వత సభ్యత్వం లభించాలిని రష్యా ప్రతిపాదిస్తున్నది.

6. భారతదేశం శ్రీలంక సంబంధాలు చారిత్రాత్మకమైనవి. ఈ వ్యాఖ్యానాన్ని సమర్థించండి.

జ.
- రామాయణ కాలం నుండి కూడా భారతదేశం – శ్రీలంక మధ్య ఉత్తమ సంబంధాలు ఉన్నాయి.
- చరిత్ర కాల ఘట్టంలో బౌద్ధమత భారతీయ భిక్షువులనుండి శ్రీలంకలో విస్తరించబడింది.
- రాజకీయ, ఆర్థిక రంగంలో భారతదేశం శ్రీలంకతో ఉత్తమ సంబంధం కల్గియుంది.
- సముద్ర వ్యాపారం గురించిన ఒప్పందం చేసుకొంది.
- శ్రీలంకలోని జాఫ్నాభాగవు ఎల్.టి.టి.ఇ అను తమిల ప్రత్యేకవాదులను అణచి వేయడానికి మిలిటరి సహాయం చేశాయి.
- శ్రీలంకలోని సింహళీయులు మరియు తమిళుల మధ్య ఉత్తమ సంబంధాలుండాలిని కోరుకుంటోంది.

రాజ్యశాస్త్రం అధ్యాయం – 4

వర్తక స్థావరాల పాలనలో కన్నడ ప్రదేశాలు

I. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబులివ్వండి.

1. ప్రపంచ సంస్థ మానవ హక్కుల ప్రతిపాదన ఏ సంవత్సరంలో చేసింది?

జ. 10.12.1948న.

2. ఆఫ్రికాలో వర్ణబేధనీతిని వ్యతిరేకంగా ఎవరు పోరాటం చేశారు?

జ. నెల్సన్ మండేలా.

3. భయోత్పాదన అనగానేమి ?

జ. భయోత్పాదన అనగా భీతిమైన మరియు ఉగ్రవాదం అని పిలువవచ్చు.

4. వర్ణబేధ నీతి అనగానేమి?

జ. వర్ణం (రంగు) ఆధారంగా అనుసరించు తారతమ్యనీతిని వర్ణ బేధ నీతి అంటారు.

II. కింది ప్రశ్నలకు 2/3 వాక్యంలో జవాబులివ్వండి.

1. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధానంతరం ఎదురైన ముఖ్య ప్రపంచ సమస్యలేవి?

జ. • మానవ హక్కుల నిరాకరణ • శస్త్రాస్త్రాల పైపోటి.

• ఆర్థిక అసమానత • వర్ణబేధనీతి • భయోత్పాదన.

2. మానవ హక్కుల ప్రతిపాదనకొరకు భారతదేశం జరుపుతున్న పోరాటాలను వివరించండి.

జ.
- సార్వత్రిక మానవ హక్కులను భారతదేశం నిరంతరంగా ప్రతిపాదిస్తునే వచ్చింది.
- భారత దేశం తన రాజ్యాంగంతో ప్రాథమిక హక్కులను నమోదు చేసింది.
- ప్రపంచ సంస్థ మరియు ప్రపంచ వేదికల ద్వారా భారతదేశం మానవ హక్కుల సంరక్షణకు ప్రయత్నిస్తున్నది.
- మనుషు హత్యలు అన్నిరకాల శోషణ మరియు చెదిరించడాన్ని భారతదేశం వ్యతిరేకిస్తున్నది.
- వెట్టిచాకిరి పద్ధతి, మానవుల అమ్మకం, మహిళా శోషణను ఆక్షేపిస్తున్నది.

3. శస్త్రాస్త్రాల పైపోటి ప్రపంచ నాశనానికి నాంది ఈ నేపథ్యంలో శస్త్రాస్త్రాల పైపోటీ వలన కలిగే పరిణామాలేవి.

జ.
- అణ్వస్త్రాలు లేదా న్యూక్లియార్ బాంబుల తయారీతో నిశ్శస్త్రీకరణం అసాధ్యమైంది.
- శస్త్రాస్త్రాల పైపోటి మానవకుల నాశనమయ్యే బీతి ఉంది.

4. ఆర్థికంగా వెనుకబడిన దేశాల లక్షణాలేవి?

జ. • వెనుకబడిన దేశాలు స్వాతంత్ర్యం పొందిననూ ఆర్థికంగా, సామాజింగా వెనుకబడ్డాయి.

• ఈ దేశాలు పారిశ్రామిక, సాంకేతిక మరియు విజ్ఞాన రంగాలలో వెనుకబడ్డాయి.

• ఈ దేశాలు జీవన స్థాయి కింది స్థాయిలో ఉంది.

• ఈ దేశాలలోని జీవనస్థాయి కింది స్థాయిలో ఉంది.

• విద్య, ఆరోగ్యం, వ్యవసాయ క్షేత్రాలలో ఉత్తమ సాధనలు తీవు.

• ఈ దేశాల జాతీయాదాయం మరియు తలసరి ఆదాయం కింది స్థాయిలో ఉంది.

5. ప్రపంచ ఆర్థిక అసమానతల నివారణకొరకు భారతదేశం ప్రతిపాదించిన అంశాలేవి?

జ. • ఎటువంటి షరతులు లేకుండా అభివృద్ధి చెందిన దేశాలు పేద దేశాలకు ఆర్థిక సహాయం చేయాలి.

• ధనిక దేశాలు వెనుకబడిన దేశాల ఆత్మ గౌరవాన్ని కుటుంబంలోని దేశాల మధ్య ఆర్థిక న్యాయం మరియు సమానత్వాన్ని కలిగియుండాలి.

6. భయోత్పాదన ఒక సమాజ ఘాతుక కార్యాచరణం అయింది? ఎలా?

జ. • భయోత్పాదన సార్వజనికంగా వ్యక్తులు మరియు ఆస్తి-పాస్తులకు హాని కల్గిస్తుంది.

• భయోత్పాదన నిర్దిష్ట బాషలివారు, ధార్మిక, కులాలమీద భాధ కల్గిస్తుంది.

• భయోత్పాదన వలన రోడ్డు రవాణా, రైలు, విమాన నిలయాలు మరియు ప్రభుత్వ కార్యాలియాలు నాశనమవుతాయి.

• ఆత్మాహుతి దాడి, విమాన అపహరణ, ముందుగుండుకులోనైన ప్రజల వలన హీనకృత్యాలు ఏర్పడుతాయి.

7. ప్రపంచంలోని ఏ ముఖ్య ఘటనలు మానవ హక్కుల పోరాటానికి పుష్ఠినిచ్చాయి?

జ. • 1776 అమెరికా స్వాతంత్ర్య సంగ్రామం.

• 1789 ఫ్రాన్స్ మహా విప్లవం.

• 1917 రష్యా విప్లవం.

• 20వ శతాబ్దపు భారతదేశం మరియు ఇంకా ఇతర దేశాల స్వాతంత్ర్య పోరాటాలు.

8. శస్త్రాస్త్రాల సంఖ్యను తగ్గించడానికి ప్రపంచంలో జరిగిన ప్రముఖ ఒప్పందాలు ఏవి?

జ. • 1963 నాటి మిత అణ్వాస్త్ర పరీక్షా నిర్బంధ ఒప్పందం.

• నిర్ణయాత్మక శస్త్ర నియంత్రణ ఒప్పందం (సాల్ట్).

• పాక్షిక ప్రయోగ నిషేధ ఒప్పందం.

- సమగ్ర పరీక్షణా నిషేధ ఒప్పందం.
- ఫలికా నిషేధ ఒప్పందం.

9. వర్ణబేధ నీతికి వ్యతిరేకంగా పోరాడిన ప్రపంచ ప్రముఖ వ్యక్తులెవరు?

జ. • మహాత్మాగాంధి • అబ్రహాం లింకన్ • జాన్ ఎఫ్ .కెనడి

• మార్టిన్ లూథర్ కింగ్ • నెల్సన్ మండేలా.

10. వర్ణబేధ నీతి గురించి రాయండి.

జ. • తెల్ల జాతీయులు నల్ల జాతీయులను అత్యంత క్రూరంగా చూసుకొనేవారు.

- నల్ల జాతీయులకు వెట్టి చాకిరివారిలాగా అమ్మేవారు.
- నల్ల జాతీయులకు ఓటు హక్కును నిరాకరించేవారు.
- నెల్సన్ మండేలా నేతృత్వంలో నల్లజాతీయులు సుదీర్ఘ పోరాటం ద్వారం 1993లో వర్ణబేధనీతి అంతమొందిండి.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S (Politia l Sc ene) 1st Proof: 25-02-2015 / 11 :00 AM

రాజ్యశాస్త్రం అధ్యాయం – 5

ప్రపంచ సంస్థలు

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1. ప్రపంచ సంస్థ అను శబ్ధాన్ని వాడుకలోనికి తెచ్చినవారు.
   ఎ) చర్చిల్ బి) స్టాలిన్
   సి) రూస్‌వెల్ట్ డి) కెనడి

జ.

2. ప్రపంచ సంస్థ స్థాపించబడిన సంవత్సరం.
   ఎ) 1945 అక్టోబర్ – 24 బి) 1948 జనవరి – 26
   సి) 1945 జనవరి – 26 డి) 1985 మార్చి – 21

జ.

3. మొదటి ప్రపంచయుద్ధం : లీగ్ ఆఫ్ నేషన్ : : రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం : ____________.
   ఎ) సార్క్ బి) ప్రపంచసంస్థ
   సి) ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ డి) ప్రపంచ బ్యాంక్

జ. బి) ప్రపంచసంస్థ

4. ప్రస్తుత ప్రపంచ సంస్థ ప్రధాన కార్యదర్శి
   ఎ) ట్రిగ్వేలి బి) కోఫీఅన్నన్
   సి) బాన్–కీ–మూన్ డి) నెల్సన్ మండేలా

జ.

5. ప్రపంచ సంస్థ యొక్క ప్రధాన కార్యాలయం ఈ నగరంలో ఉంది.
   ఎ) వాషింగ్టన్ బి) న్యూయార్క్
   సి) జెనీవా డి) హీగ్

జ.

6. ప్రపంచ కుటుంబవు ఆర్థిక ప్రగతికి పూరకంగా పనిచేస్తున్న సంస్థ.
   ఎ) అంతర్జాతీయ కార్మిక సంఘం బి) ప్రపంచ వ్యాపార సంస
   సి) ప్రపంచ సంస్థ యొక్క వ్యాపార మరియు వాణిజ్య సమితి
   డి) యునిసెఫ్

జ.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S (Politia l Sc ene) 1st Proof: 25-02-2015 / 11 :00 AM

6. సార్క్ కేంద్ర కార్యాలయం గల స్థలం.

ఎ) లండన్ బి) రోమ్

సి) కాఠ్మండు డి) ప్యారిస్

జ. సి) కాఠ్మండు

7. ప్రపంచ సంస్థలో సభ్యత్వం కలిగిన సుమారు దేశాల సంఖ్య.

ఎ) 150 బి) 193

సి) 198 డి) 200

జ. బి) 193

8. ఇది ప్రపంచ సంస్థ స్థాపనకు కారణమైన నాయకుల గుంపు.

ఎ) డిగాలె, చర్చిల్, మార్షల్ బి) చర్చిల్, స్టాలిన్, ఎఫ్.డి.రూజ్ వెల్ట్

సి) మార్షల్, ట్రోయన్, డిగాల్ డి) ట్రోయన్, చర్చిల్, స్టాలిన్

జ. బి) చర్చిల్, స్టాలిన్, ఎఫ్.డి.రూజ్ వెల్ట్

9. ప్రపంచబ్యాంక్ : వాషింగ్టన్ : : సార్క్ : __________.

ఎ) లండన్ బి) రోమ్

సి) కాఠ్మండు డి) ప్యారిస్

జ.

10. ప్రపంచ సంస్థ సభ్యత్వం పొందిన దేశాల సంఖ్య.

ఎ) 150 బి) 193

సి) 198 డి) 200

జ. బి) 193

II. **కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబులివ్వండి.**

1. కామన్‌వెల్త్ కూటమి యొక్క కేంద్ర కార్యాలయం ఎక్కడ ఉంది?

జ. లండన్.

2. సార్క్ (SAARC) ను విస్తరించి రాయండి.

జ. సౌత్ ఏషియన్ అసోషియేషన్ ఆఫ్ రీజినల్ కో–ఆపరేషన్ (South Asian Association of Regional Co-Operation).

3. UNO ను విస్తరించి రాయండి?

జ. యునైటెడ్ నేషన్స్ ఆర్గనైజేషన్ (United Nations Organisations)

4. అంతర్జాతీయ న్యాయాలయ కేంద్ర కార్యాలయం ఎక్కడ ఉంది?

జ. నెదర్ ల్యాండ్‌లోని హేగ్

5. ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ యొక్క ముఖ్య సాధన ఏది?

జ. పోలియా రోగ నివారణ

6. ప్రపంచ సంస్థ యొక్క మంత్రిమండళి అని పిలువ బడుతున్న అంగ సంస్థ ఏది?

జ. భద్రతా సమితి.

7. ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ ఎప్పుడు స్థాపించ బడింది?

జ. 1948

8. W.H.O ను విస్తరించి రాయండి?

జ. వరల్డ్ హెల్త్ ఆర్గనైజేషన్ (World Health Organisation)

III. కింది ప్రశ్నలకు రెండు–మూడు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి.

1. ప్రపంచ సంస్థ యొక్క ముఖ్య అంగ సంస్థలను తెల్పండి.

జ.
- సాధారణ సభ
- భద్రతా సమితి
- ఆర్థిక మరియు సామాజిక సమితి
- అంతర్జాతీయ న్యాయాలయం.
- సచివాలయం.

2. భద్రతా సమితిలో శాశ్వత సభ్యత్వ దేశాలు ఏవి?

జ. అమెరికా, రష్యా, బ్రిటన్, ఫ్రాన్స్, చైనా.

3. సార్క్ సభ్యత్వ దేశాలను తెల్పండి?

జ. భారతదేశం, బాంగ్లాదేశ్, నేపాల్, శ్రీలంక, పాకిస్తాన్, భూటాన్, మాల్దీవులు, ఆఫ్ఘన్నిస్తాన్.

4. భద్రతా సమితి కార్యాలను తెల్పండి.

జ.
- ప్రపంచ స్థాయిలో శాంతి మరియు భద్రతను కాపాడటం.
- శాంతి పాలనా దళాన్ని సువ్యవస్థకు నియోజించడం.
- అంతర్జాతీయ న్యాయాలయ న్యాయమూర్తులను నియమించడం.
- ప్రధాన కార్యదర్శి అభ్యర్థిత్వానికి పేరను సూచించడం.

5. ప్రపంచా బ్యాంక్ ఆధీనంలోని రెండు సహకార సంస్థలేవి?

జ.
- అంతర్జాతీయ ప్రగతి కూటమి
- అంతర్జాతీయ ఆర్థిక సంస్థ.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S (Politia l Sc ene) 1st Proof: 25-02-2015 / 11 :00 AM

6. యూరోపియన్ యూనియన్‌లోని ముఖ్య అంగ సంస్థలను తెల్పండి.

జ.
- సమితి.
- కమిషన్
- యూరోపియన్ పార్లమెంటు
- యూరప్ న్యాయాలయం

7. ఆహారం మరియు వ్యవసాయ సంస్థ యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశాలను తెల్పండి.

జ.
- వ్యవసాయ క్షేత్రం అభివృద్ధి.
- పౌష్టికాహారం ఒదిగించడం.
- ప్రపంచ జన సముదాయాన్ని ఆకలి నుండి వియుక్తి చేయడం.
- గ్రామీణ ప్రదేశాల ప్రజల జీవన స్థాయి సంస్కరణ.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S (Politia l Sc ene) 1st Proof: 25-02-2015 / 11 :00 AM

కార్డ్ – 3

అధ్యాయం – 5

ప్రపంచ సమస్యలు

I. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1) ఆహారం మరియు వ్యవసాయ సంస్థ స్థాపన యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశం ఏది?

జ: పేదరికం, ఆకలి మరియు పౌష్టికాంశాల కొరతకు వ్యతిరేకంగా పోరాడటానికి.

2) యునెస్కో సంస్థ స్థాపన యొక్క ఉద్దేశం ఏది?

జ: ప్రపంచమంతటా విజ్ఞానం, విద్య, సంస్కృతులను ప్రోత్సహించడం.

3) తృతీయ ఆర్థిక ఆధార స్తంభంగా పిలువబడు సంస్థ ఏది?

జ: ప్రపంచ వ్యాపార సంఘం.

4) రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం తరువాత పిల్లవ సంక్షేమం కొరకు స్థాపించబడిన సంస్థ ఏది?

జ: యునిసెఫ్.

II. కింది ప్రశ్నలకు రెండు/మూడు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి.

1) అంతర్జాతీయ కార్మిక సంఘం యొక్క కార్యాలను తెల్పండి.

జ:
- కార్మిక వర్గపు సామాజిక భద్రత
- ఆరోగ్య సంరక్షణ
- ఉత్తమ జీవన స్థాయి
- మహిళా కార్మికులకు ప్రసూతి సౌకర్యం
- కనీస వేతనం అమలు
- వసతి నిర్మాణం.

2) సాధారణ సభ నిర్మాణాన్ని తెల్పండి.

జ:
- ప్రపంచ సంస్థలోని సభ్యత్వ దేశాలన్నింటి ప్రతినిధులతో కూడిన సభ.
- ప్రతి దేశం 5 మంది సభ్యులను పంపాతి ఒక ఓటు హక్కు మాత్రమే.
- ఒక అధ్యక్షుడు మరియు 7 మంది ఉపాధ్యక్షులు కల్గియుంటుంది.
- 7 స్థాయి సమితులను కలిగియుంటుంది.
- సమావేశాలు సెప్టెంబర్ నెలలో ప్రారంభమై డిశంబర్ నెలలో అంతమవుతాయి.

3) సాధారణ సభ కార్యాలను తెల్పండి.

జ:
- వార్షిక ఆదాయ–వ్యయ పట్టికకు అనుమతి నివ్వడం.
- విశేష విషయాల చర్చకు విశేష సమావేశల పిలువడం.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S (Politia l Sc ene) 1st Proof: 25-02-2015 / 11 :00 AM

- ప్రపంచ ముఖ్య విద్యా ప్రమాణాల చర్చలో పాత్ర వహించడం.

4) ప్రపంచ సంస్థ సాధనలను వివరించండి.

జ: **శాంతి స్థాపనా కార్యాలు :**

- సూయెజ్ కాలువ సమస్య
- కాశ్మీర్ సమస్య
- నిశ్శస్త్రీకరణంలో ముఖ్య పాత్ర.
- ఇరాన్ సంఘర్షణ.
- పాలస్తీనా విమోచనం.

ఆర్థిక మరియు ధనసాధన :

- శిస్తు మరియు వ్యాపారపు సాధారణ ఒప్పందం
- ప్రపంచ సంస్థ యొక్క ప్రగతి ప్రణాళిక.
- ప్రపంచ బ్యాంక్ మరియు ఐ.యం.ఎఫ్. తో ఉత్తమ సాధన.

సామాజిక సాధనలు :

- 1948 లో మానవ హక్కుల సార్వత్రిక ప్రకటన.
- వర్ణ బేధనీతి నిర్మూలనం.
- సామ్రాజ్యాధికారం మరియు వర్తక స్థావరాలు తీ కుండా చేయడం.

5) కామన్ వెల్త్ దేశాల సంఘపు ఉద్దేశాలేవి?

జ:
- ప్రజా తంత్రాలను ఎత్తి చూపడం.
- స్వాతంత్ర్య సంరక్షణ.
- పేదరిక నిర్మూలనం.
- విశ్వశాంతిని నెలగొల్పడం.
- క్రీడాద విజ్ఞానం మరియు కళల అభివృద్ధి.

6) ఆర్థిక మరియు సామాజిక సమితి యొక్క కార్యాలను తెల్పండి.

జ:
- నిరాశ్రయుల సమస్య వసతి సమస్యల నివారణ.
- మానవ హక్కులు మరియు మూలభూత స్వాతంత్ర్యాల గురించి శిఫారస్సు.
- మానవ వనరులు, సంస్కృతి, విద్య గురించి అంతర్జాతీయ సమ్మేళనం జరపడం.
- విశేష అంగ సంస్థల కార్యాలను సమన్వయ పరచడం.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S (Politia l Sc ene) 1st Proof: 25-02-2015 / 11 :00 AM

సమాజశాస్త్రం : అధ్యాయం –1

సామాజిక స్తర వ్యవస్థ

కార్డ్ 1

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి :

1. రాజ్యాంగంలోని కింది విధి అస్పృశ్యతా ఆచరణను నిషేధించింది.
   ఎ) 17వ విధి   బి) 19వ విధి
   సి) 23వ విధి   డి) 45వ విధి

జ. ఎ) 17వ విధి

2. అస్పృశ్యతా నేరస్థుల చట్టం : 1955 : : పౌర హక్కుల సంరక్షణా చట్టం.

జ. ఎ) 1973   బి)1976   సి) 1980   డి) 1982

జ. బి)1976

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి:

1. అస్పృశ్యతను సమాజానికి పట్టిన కళంకం అని ఎవరు చెప్పారు?

జ. మహాత్మాగాంధీ.

2. మానవ జాతి తానొక్కటే శ్రేష్టం అని ఎవరు చెప్పారు?

జ. ఆది కవి పంపడు.

3. సామాజిక స్తర విన్యాసం అనగానేమి?

జ. ప్రజలను ఆదాయం, విద్య, కులం, రంగు, లింగం, ఉద్యోగం బుద్ధిశక్తుల ఆధారంగా వర్గీకరించడం.

III. కింది ప్రశ్నలకు నాలుగైలు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి :

1. అస్పృశ్యతా నివారణ కొరకు ప్రభుత్వం చేపట్టిన రాజ్యాంగ పరమైన మరియు చట్ట పరమైన విధానాలు తెల్పండి.

జ.
- రాజ్యాంగంలోని 17వ విధి అస్పృశ్యతా ఆచరణను పారద్రోలింది.
- అస్పృశ్యతా నేరస్థుల చట్టాన్ని 1955లో అమలు చేయబడింది.
- అస్పృశ్యతా నేరస్థుల చట్టాన్ని తిద్దుపడి చేసి 1976లో పౌర హక్కుల సంరక్షణా చట్టాన్ని అమల్లోకి తీవడమైంది.
- సార్వత్రిక ఓటు హక్కు మరియు సమానత్వ హక్కులను పేరులందరికీ ఇవ్వడమైనది.
- వెనుక బడిన వర్గాల వారికి విద్య, రాజకీయ, ఆర్థిక మరియు ఉద్యోగావకాశాలలో రిజర్వేషన్ నౌకర్యాలు కల్పించబడినది.
- 1989 నాటి చట్టం అస్పృశ్యతా నిర్మూలన గురించిన విశేష జవాబ్దారులను రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు వహించింది.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 27-02-2015 / 11 :30 AM

కార్డ్ –2

సామాజిక స్తర వ్యవస్థ

అధ్యాయం–1

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి.

1. ప్రజలను ఆదాయం, కులం, రంగు, లింగం, ఉద్యోగం మొదలగు వాటి ఆధారంగా విభజించడం.

ఎ) సామాజిక చలనం | బి) సామాజిక స్తర వ్యవస్థ

సి) సామాజిక స్థిరీకరణం | డి) సామాజిక మార్పు

జ. బి) సామాజిక స్తర వ్యవస్థ

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. పూర్వాగ్రహం అనగానేమి?

జ. ఒక వ్యక్తి లేదా ఒక సమూహం గురించి కలిగి ఉండవలసిన పూర్వ నిర్ధారిత మనోభావన.

2. అస్పృశ్యతా కళంకాన్ని నివారించడానికి ప్రయత్నించిన ప్రముఖ నాయకులను పేర్కొనండి.

జ. జ్యోతిబా పులె, స్వామి వివేకానందుడు, డా. బి.ఆర్. అంబేడ్కర్.

III. కింది ప్రశ్నలకు రెండు–మూడు వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. సామాజిక స్తర వ్యవస్థ లక్షణాలను వివరించండి.

జ.
- కాలం నుండి కాలానికి మారుతుంది.
- దేశం నుండి దేశానికి భిన్నత్వంతో కన బడుతుంది.
- మేలు–కీడు వ్యవస్థ అయింది.
- సమాజాలన్నింటిలో కన బడుతుంది.
- అసమానతలు, భిన్నత్వాలను ఏర్పరస్తుంది.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 27-02-2015 / 11 :30 AM

కార్డ్ –3

సామాజిక స్తర వ్యవస్థ

అధ్యాయం–1

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి.

1. మన సమాజంలో సామాజిక చైతన్యం కలగడానికి కారణమైనది.

ఎ) పారిశ్రామికీ కరణం   బి) పెరుగుతున్న అక్షరాస్యత

సి) ఉదారీకరణం   డి) ప్రపంచీకరణం

జ. బి) పెరుగుతున్న అక్షరాస్యత

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. సామాజిక స్తర వ్యవస్థ పుట్టుకకు ముఖ్య కారణమేమి?

జ. సమాజంలో కనబడ్డ వ్యత్యాసాలు మరియు తారతమ్యాలు.

III. కింది ప్రశ్నలకు రెండు–మూడు వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. అస్పృశ్యతా నివారణలాంటి సామాజిక పిడుగులకు నివారించడానికి మీ సలహాలేవి?

జ.
- అక్షరాస్యతా శాతాన్ని పెంచడం.
- ప్రజలలో చైతన్యం కల్గించడం.
- దిన పత్రికలు, దూరదర్శన్ లాంటి మాధ్యమాల వినియోగం.
- వీధి నాటకాలు, వ్యాసరచన, భాషణ లాంటి సాంస్కృతిక కార్యక్రమాల వినియోగం.
- ఊరేగింపులు మరియు ఉత్సవాలు ఏర్పాటుచేయడం.
- అంతర్జాల సామాజిక స్థలాల వినియోగం.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 27-02-2015 / 11 :30 AM

కార్డ్ -1
సంపాదన - ఆర్థిక జీవనం

అధ్యాయం-2

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి.

1. ఏదైనా ఒక క్షేత్రంలోని లోతైన పరిణితి మరియు తర్ఫీదు.
   ఎ) ఆసక్తి బి) సామర్థ్యం సి) విశేష పరిణితి డి) సాధన

జ. సి) విశేష పరిణితి

2. కేంద్ర ప్రభుత్వం సమాన వేతనా చట్టాన్ని అమల్లోకి తెచ్చిన సంవత్సరం.
   ఎ) 1976 బి) 1978 సి) 1980 డి) 1982

జ. ఎ) 1976

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. శ్రమ విభజన అనగానేమి?

జ. ఒక పనిని ప్రజలు తమ ఆసక్తి, అభిరుచి, సామర్థ్యం వయస్సు, విశేష పరిణితి, నైపుణ్యం, లింగ బేధాల ఆధారంగా పంచుకొని చేయడం.

2. నిరుద్యోగం పదాన్ని నిర్వచించండి.

జ. సంపాదించు వయస్సు, సామర్థ్యం, ఆసక్తి, అర్హత ఉన్నను ఉద్యోగం దొరకని పరిస్థితి.

3. సంపాదన అనగానేమి?

జ. వ్యక్తి పరిశ్రమ నుండి ఆర్థిక లేదా వస్తురూప ప్రతిఫలం లభించడాన్ని సంపాదన అంటారు.

III. కింది ప్రశ్నలకు ఆరు వాక్యాలలో జవాబివ్వండి.

1. నిరుద్యోగ సమస్యను నివారించడానికి ప్రభుత్వం చేపట్టిన చర్యలు తెల్పండి.

జ.
- జనాభా నియంత్రణా చర్యలు.
- వ్యవసాయ క్షేత్ర అభివృద్ధి.
- విద్యా సంస్కరణా ప్రణాళికలు.
- వృత్తి విద్యకు ప్రోత్సాహం.
- ఉద్యోగ ఖాతరి ప్రణాళికలు.
- గ్రామీణాభివృద్ధి ప్రణాళికలు.
- పారిశ్రామిక క్షేత్రాల అభివృద్ధి (ఏవైనా 6 అంశాలు)

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 27-02-2015 / 11 :30 AM

కార్డ్ – 2

సంపాదన – ఆర్థిక జీవనం

అధ్యాయం–2

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి.

1. కేంద్ర ప్రభుత్వం సమాన వేతనా చట్టాన్ని అమల్లోకి తెచ్చిన ముఖ్య ఉద్దేశం.
   ఎ) ప్రజల జీవన స్థాయిని ఉన్నతీకరించడం.
   బి) స్త్రీ–పురుషుల మధ్య వేతన తారతమ్యాన్ని నివారించడం.
   సి) ఉద్యోగావ కాశాలను పెంచడం.
   డి) మహిళల అక్షరాస్యతా ప్రమాణం పెంచడం.

జ. బి) స్త్రీ–పురుషుల మధ్య వేతన తారతమ్యాన్ని నివారించడం.

2. అసంఘటిత పనివారికి ఉదాహరణ.
   ఎ) సైనికులు   బి) బీమా కంపెనిలో పని చేయువారు
   సి) వీధులలో కూరగాయలు అమ్మేవారు   డి) బ్యాంక్‌లో పని చేయువారు.

జ. సి) వీధులలో కూరగాయలు అమ్మేవారు

3. సంఘటిత పనివారికి ఉదాహరణ.
   ఎ) వాహనాలు మరమ్మతు చేయువారు   బి) గృహ నిర్మాణ కార్మికులు
   సి) ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు   డి) వ్యవసాయ కార్మికులు

జ. సి) ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. వర వ్యవస్థ సృష్టించ బడింది?

జ. ఆర్థిక హితాసక్తి మరియు శ్రమవిభజనవలన వర్గ వ్యవస్థ సృష్టించబడినది.

2. ప్రస్తుత పారిశ్రామిక సమాజంలో పనివారిలోని ఏ అంశానికి అధిక ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడినది?

జ. విశేష పరిణితి.

3. సంపాదన మరియు కూలి పంపకంలో కనబడు అసమానతలను ఏమని పిలువవచ్చు?

జ. సంపాదనలోని బేధభావం.

III. కింది ప్రశ్నలకు ఆరు వాక్యాలలో జవాబివ్వండి.

1. సంఘటిత వలయవు కార్మికులు అసంఘటిత వలయవు కార్మికుల కంటే ఎలా భిన్నంగా ఉన్నారు?

జ. **సంఘటిత కార్మికులు**

- అధికార శ్రేణి వ్యవస్థ.

- విశేష పరిణితి తర్ఫీదు, ప్రతిభ, అనుభవం, విద్యార్హతలు.
- పనియొక్క వ్యవహారాలన్నియు రాతరూపంలో ఉంటాయి.
- నిర్దిష్ట వేతనం, భత్యాలు, విరామ వేతనం, నివృత్తి వేతన సౌకర్యం.
- నిర్దిష్ట అవధిలో కార్య నిర్వహణ.

అసంఘటిత కార్మికులు

- నిర్దిష్ట చట్టాలు లేదా సంఘటనల నియంత్రణకులోబడవు.
- శ్రమకు తక్కువ కూలి పొందడం.
- ఉచిత వైద్య సౌకర్యాలు లభించవు.
- పని భద్రత ఉండదు.
- నిర్దిష్ట వేతనం, విరామవేతనం, నివృత్తి వేతనం, భత్యాల సౌకర్యాలు ఉండవు.

2) నిరుద్యోగానికి ఏ అంశాలు కారణమయ్యాయో నిరూపించండి.

జ:
- జనాభా పెరుగుదల.
- యాంత్రికరణం.
- శ్రమ విభజన పెరుగుదల.
- పెట్టుబడుల కొరత.
- నిరక్షరాస్యత.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 27-02-2015 / 11 :30 AM

కార్డ్ –3

సంపాదన – ఆర్థిక జీవనం

అధ్యాయం–2

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి.

1. కూలి రహిత సంపాదనకు కింది కార్యాచరణం ఉదాహరణ.
   ఎ) కర్మాగారాలలో కార్మికులుగా సంపాదించడం.
   బి) వ్యవసాయ కార్మికులుగా పని చేయడం.
   సి) బీమా కంపెనీలో పని చేయడం.
   డి) చిత్రాకారుడు ఆత్మ సంతోషం కొరకు చిత్రాలు గీయడం.

జ. డి) చిత్రాకారుడు ఆత్మ సంతోషం కొరకు చిత్రాలు గీయడం.

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. స్త్రీ–పురుషుల వేతన తారతమ్య నివారణ ఏ చట్టపు ప్రముఖ ఉద్దేశం?

జ. సమాన వేతన చట్టం.

III. కింది ప్రశ్నలకు ఆరు వాక్యాలలో జవాబివ్వండి.

1. నిరుద్యోగం అత్యంత గంభీరమైన సామాజిక సమస్య అయింది. ఈ వ్యాఖ్యానాన్ని నిర్వచించండి.

జ.
- పేదరికం.
- అనారోగ్యం.
- అవినీతి.
- కౌటుంబిక విఘటన.
- మోసాలు – వంచన.
- దొంగతనం.

పై సామాజిక సమస్యల ఉనికిని నిరుద్యోగం కారణమైనది.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 27-02-2015 / 11 :30 AM

కార్డ్ -1
సామూహిక ప్రవర్తన – ప్రతిఘటనలు

అధ్యాయం-3

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి.

1. గడిబిడి సృష్టించు ఉద్దేశం కలిగిన ప్రజల గుంపుకు ఉదాహరణ.
ఎ) జనమంద. బి) గలాటా.
సి) ఉద్యమం. డి) స్వసహాయ సమూహాలు.
జ. బి) గలాటా.

2. డా. శివరామ కారంత్ నేతృత్వంలో పరిసర ప్రేమికులు ఈ అణుకేంద్ర స్థాపనకు వ్యతిరేకంగా ఉద్యమించారు.
ఎ) శ్రీ శైలం అణుకేంద్రం. బి) కైగా అణు కేంద్రం.
సి) కల్పాకం అణుకేంద్రం. డి) కూడం కుళం అణుకేంద్రం.
జ. బి) కైగా అణు కేంద్రం.

3. చిప్కో ఉద్యమం ఈ రాష్ట్రంలో ప్రారంభమైంది.
ఎ) ఒరిస్సా బి) కర్నాటక సి) ఉత్తర ప్రదేశ్ డి) బీహార్
జ. సి) ఉత్తర ప్రదేశ్.

4. 1983లో అప్పికో ఉద్యమం కర్నాటకలోని ఈ కింది జిల్లాలో సంఘటించ బడింది.
ఎ) దక్షిణ కన్నడ బి) కొడగు సి) హాసన డి) ఉత్తర కన్నడ
జ. డి) ఉత్తర కన్నడ

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. సామూహిక ప్రవర్తన అనగానేమి?
జ. సమూహంలో ఉన్నప్పుడు చేయు వ్యక్తి యొక్క ప్రవర్తనను సామూహిక ప్రవర్తన అని పిలుస్తాం.

2. పర్యావరణ కాలుష్యం అనగానేమి?
జ. భూమి, నీరు, గాలి మరియు జీవ మండలంతో కూడిన మన చుట్టు ప్రక్కల పరిసరం విషపూరిత మరియు రసాయన అంశాలతో కలుషితం కావడాన్ని పర్యావరణ కాలుష్యం అంటారు.

3. చిప్కో ఉద్యమాన్ని సంఘటితం చేసిన ఇద్దరు నాయకులను తెల్పండి.
జ. సుందర్ లాల్ బహు గుణ మరియు చండీ ప్రసాద్ భట్ .

4. మౌనలోయ ఆందోళన ఏ రాష్ట్రంలో జరిగింది?
జ. కేరళ.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 27-02-2015 / 11 :30 AM

III. కింది ప్రశ్నలకు రెండు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి.

1. జనమంద అనగానేమి? ఉదాహరణ ఇవ్వండి.

జ. ఎటువంటి పూర్వప్రణాళిక లేకుండా అనిశ్చితంగా ఒక ఆకసక్తికరమైన చుట్టూ నివసించు జనరాశియే జనమంద.

ఉదా : రహదారి ప్రమాదాలు వీక్షించడానికి చేరిన జనసమూహం చలన చిత్ర మందిరం దగ్గర టికెట్ పొందడానికి చేరిన జన సమూహం.

సూచన : విద్యార్థి, పై పరికల్పనకు పూరకమైన వేరే ఏదైనా ఉదాహరణ ఇచ్చిననూ దానిని పరిగణించాలి.

2. జన మంద స్వరూపాన్ని తెల్పండి.

జ.
- జనమందయొక్క తాత్కాలిక స్వరూప సమూహమవుతుంది.
- దీనిలో ప్రజలు ఏదైనా ఒక నిర్దిష్ట స్థలంలో ఒకటిగా చేరి ఉంటారు.
- సభ్యులు పరస్పరం అభిప్రాయ భావనలు క్రియల ప్రభావానికి లోనవుతారు.
- ఒక్కొక్కసారి జనమంద ద్వారా వ్యక్తియొక్క అంతరాళ భావనలు ప్రేలుతాయి.

3. పర్యావరణ కాలుష్యానికి కారణాలను తెల్పండి.

జ.
- జనాభా పెరుగుదల.
- మానవ అవసరాలు పెరుగుదల.
- పరిసరాలమీద ఆక్రమణ మరియు ఒత్తిడి పెరుగుదల.
- పారిశ్రామికాభివృద్ధి మరియు సాంకేతిక ప్రగతి (ఏ వైనా నాలుగు అంశాలు)

కార్డ్ –2

సామూహిక ప్రవర్తన – ప్రతిఘటనలు

అధ్యాయం–3

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి.

1. కింది అంశం జనమందకు ఉదాహరణ.

ఎ) చలన చిత్ర మందిరం ముందు చేరిన జనసమూహం.

బి) తరగతిలో కూర్చున్న విద్యార్థులు గుంపు

సి) కర్మాగారంలో పని చేస్తున్న కార్మికుల గుంపు

డి) మైదానంలో ఆట్లాడుతున్న ఆటగాళ్ళ గుంపు

జ. ఎ) చలన చిత్ర మందిరం ముందు చేరిన జనసమూహం.

2. 1983లో జరిగిన అప్పికో ఉద్యమ ముఖ్య ఉద్దేశం.

ఎ) వినాశవు అంచులోగల ప్రాణుల సంరక్షణ

బి) భూకాలుష్యవు నియంత్రణ

సి) వృక్షజాల సంరక్షణ

డి) త్రాగునీటి సంరక్షణ

జ. సి) వృక్షజాల సంరక్షణ

3. చిప్కో ఉద్యమానికి సుందర్ లాల్ బహుగుణ నేతృత్వం వహించాడు. అలాగయితే నర్మదా ఆందోళనకు నాయత్వం వహించినవారు.

ఎ) శివరాయ కారంత　బి) వందనా శివ　సి) పాండురంగ హెగ్డే　డి) మేధా పాట్కర్

జ. డి) మేధా పాట్కర్

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. ఉద్యమ అర్థం తెల్పండి?

జ. సమూహం ప్రవర్తన ప్రణాళికా బద్ధంగా ఒక నిర్దిష్ట గురిని కల్గియుండి, సామాజిక మార్పుకు ప్రయత్నిస్తే దానిని ఉద్యమం అనవచ్చు.

2. నర్మదా బచావో ఆందోళన ముఖ్య ఉద్దేశం తెల్పండి.

జ. నర్మదా నదికి కట్టిన ఆనకట్ట నిర్మాణం వలన అటవీ నాశనం, పరిసరనాశనం, జంతుజాలానికి ఏర్పడే ఇబ్బందులను తప్పించడం.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 27-02-2015 / 11 :30 AM

III. కింది ప్రశ్నలకు రెండు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి.

1. సామూహిక ప్రవర్తన మాదరీలు ఏవి?

జ.
- జనమంద
- గలాటా – అబద్ధపు వార్తల ప్రచారం.
- సార్వజనిక అభిప్రాయం
- విప్లవం మరియు సామాజిక ఆందోళన

2. అప్పికో ఉద్యమ ఉద్దేశాలను తెల్పండి.

జ.
- వృక్షాల దొంగ రవాణా అరికట్టడం
- వృక్షజాలాన్ని పెంచడం
- పరిసరాల మహత్తరం గురించి సామాన్య ప్రజలకు జ్ఞానం కల్గించడం.

3. చిప్కో ఉద్యమం ఎలా జరిగిందో వివరించండి?

జ.
- ఉత్తర ప్రదేశ్‌లోని తెహ్రి ఘవారల్ జిల్లాలో వృక్షాలను నరకడానికి ప్రభుత్వం అనుమతి నిచ్చింది.
- అడవి నాశనమవుతున్నదని తెలిసి ప్రజలు వృక్షాలను కౌగలించుకొని నరకకుండా ఆపారు.
- శ్రీ సుందర్‌లాల్ బహుగుణ మరియు శ్రీ చండి ప్రసాద్ భట్ నేతృత్వం వహించారు.
- వృక్షాలు నరకడానికి ప్రభుత్వం ఇచ్చిన అనుమతి రద్దయింది.

4. మహిళా సబలీకరణంలో మహిళా స్వసహాయ సమూహాల పాత్రను వివరించండి.

జ.
- స్త్రీలను ఆర్థికంగా మరియు సామాజికంగా సబలులను చేస్తుంది.
- చిన్న స్థాయి ఆర్థిక మూలాలను పెద్ద స్థాయిలో ఒదిగిస్తుంది.
- స్త్రీలలో విద్య చైతన్యంతో పాటు స్వావలంబ జీవనం గడపడానికి సహాయకారి.
- స్త్రీల మీద దౌర్జన్యాలను ఎదిరించడానికి సహాయకారి.
- స్త్రీ ల పర హక్కులను పొందడానికి సహాయకారి (ఏవైనా నాలుగు అంశాలు)

5. ఉద్యమం మరియు గలాటాల మధ్య వ్యత్యాసాలను తెల్పండి.

జ.
- ఉద్యమం నిర్దిష్ట గురిని కలిగియుండి ప్రణాళికా బద్ధంగా ఉంటుంది. సామాజిక మార్పుకు ప్రయత్నిస్తుంది.
- గలాటా తీరా హింసాత్మక మరియు వినాశాత్మక స్వరూపం కలిగియుంటుంది. కొన్ని సార్లు వినాశనాన్ని కల్గిస్తుంది.

కార్డ్ -1

సామాజిక సమస్యలు

అధ్యాయం-4

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి.

1. సంపాదనలో పాల్గొన్న 14 సంవత్సరాల కంటే తక్కువ వయస్సు పిల్లలను ఇలా పిలువ బడుతుంది.
ఎ) పనివాళ్ళు బి) బాల కార్మికులు
సి) చేతివృత్తులవారు డి) విద్యార్థులు
జ. బి) బాల కార్మికులు

2. బాలకార్మిక పిల్లలను పాఠశాలకు రప్పించడానికి ప్రభుత్వం చేపట్టిన ప్రణాళిక.
ఎ) తిరిగి బడికి రండి బి) రా రా బడిరి
సి) బాలల సమూహం (చిణ్ణర అంగళ) డి) కూలినుండి బడికి
జ. డి) కూలినుండి బడికి

3. విద్యాహక్కు చట్టం అమల్లోకి వచ్చిన సంవత్సరం.
ఎ) 2006 బి) 2007 సి) 2008 డి) 2009
జ. డి) 2009

4. రాజ్యాంగంలోని ఈ విధి 14 సంవత్సరాల కంటే తక్కువ వయస్సు పిల్లలను సంపాదనకు నియమించడాన్ని శిక్షార్హ అపరాధం అని ప్రకటించింది.
ఎ) 24వ విధి బి) 26వ విధి సి) 28 వ విధి డి) 30వ విధి
జ. ఎ) 24వ విధి

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. బాలకార్మికుల సంక్షేమం కొరకు జాతీయ నీతిని ప్రకటించిన సంవత్సరం ఏది?
జ. 1987.

2. కేంద్ర ప్రభుత్వం వరకట్న నిషేధ చట్టాన్ని ఏ సంవత్సరంలో అమల్లోకి తెచ్చింది.
జ. 1961

3. బాలకార్మిక నిషేధ చట్టం అమల్లోకి వచ్చిన సంవత్సరం ఏది?
జ. 1986.

4. వరకట్నం అనగానేమి?
జ. వివాహవు బహుమానంగా వధువు కుటుంబం నుండి అపేక్షించు వస్తువులు, బంగారు ఆభరణాలు, నగదు, వాహనం మొదలగునవి.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 27-02-2015 / 11 :30 AM

3. బాలకార్మిక నిషేధ చట్టం అమల్లోకి వచ్చిన సంవత్సరం ఏది?
జ. 1986.

4. వరకట్నం అనగానేమి?
జ. వివాహవు బహుమానంగా వధువు కుటుంబం నుండి అపేక్షించు వస్తువులు, బంగారు ఆభరణాలు, నగదు, వాహనం మొదలగునవి.

5. స్త్రీ భ్రూణ హత్య అనగానేమి?
జ. గర్భంలోగల భ్రూణం స్త్రీ భ్రూణమై యుండి, అది గర్భంలోగల భ్రూణమై యుండి. అది తల్లిదండ్రులకు వద్దను కుంటే, దానిని గర్భంలోనే చంపివేయడం.

6. స్త్రీ శిశు హత్య అనగానేమి?
జ. జననం తరువాత ఆడపిల్లను హత్య చేయుక్రమైన పద్ధతి.

III. కింది ప్రశ్నలకు రెండు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి.

1. భారతీయ సమాజంలోగల ఏ వైనా నాలుగు సామాజిక సమస్యలను తెల్పండి.
జ.
- మితి మీరిన జనాభా
- పేదరికం
- నిరుద్యోగం
- బిక్షాటన
- బాలాపరాధం
- బాలకార్మికుల సమస్య
- అవినీతి
- మహిళల శోషణ
- వరకట్న శోషణ
- యువత అశాంతి

(పైన వాటిలో ఏవైనా నాలుగు అంశాలు)

2. బాలకార్మిక వ్యవస్థను నిర్మూలించడానికి ప్రభుత్వం చేపట్టిన రాజ్యాంగ పరమైన పరిష్కార చర్యలు ఏవి?
జ.
- రాజ్యాంగంలోని 24వ విధి బాలకార్మిక వ్యవస్థను నిషేధించింది.
- బాలకార్మిక నిషేధ చట్టాన్ని 1986లో అమల్లోకి తీవడమైనది.
- 1987 లో బాలకార్మికుల సంక్షేమం కొరకు జాతీయ నీతి.
- తాలూకా మరియు జిల్లా దశలలో బాలమందిరాల స్థాపన.
- కూలినుండి బడికి కార్యక్రమం.
- 2009 నాటి విద్యా హక్కు చట్టం.
- 2006 నాటి బాలశ్రమ నిర్మూలన మరియు పునర్వసీకరణ చట్టం

(పైవాటిలో ఏవైనా నాలుగు అంశాలు).

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 27-02-2015 / 11 :30 AM

3. బాలకార్మికులువిదుర్కొంటున్న సమస్యలు ఏవి?

జ.
- అనారోగ్యం
- పౌష్టికాహార లోపం
- వైద్య సౌకర్యాల కొరత
- ఒత్తితో కూడిన సంపాదన
- ఆర్థిక మరియు సామాజిక శోషణ

(పైవాటిలో ఏవైనా నాలుగు అంశాలు)

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 27-02-2015 / 11 :30 AM

కార్డ్ –2

సామాజిక సమస్యలు

అధ్యాయం–4

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి.

1. స్త్రీలను పీడిస్తున్న ఒక సామాజిక పిడుగు.

ఎ) ఆర్థిక అసమానతలు　　బి) భిక్షాటన

సి) వరకట్నం　　డి) అవినీతి

జ. సి) వరకట్నం

2. ఈ కింది వయస్సు కంటే తక్కువ వయస్సు వారిని బాలకార్మికులు అని పిలువబడుతుంది.

ఎ) 8 సంవత్సరాలు　　బి) 10 సంవత్సరాలు

సి) 12 సంవత్సరాలు　　డి) 14 సంవత్సరాలు

జ. డి) 14 సంవత్సరాలు

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక వాక్యంలో జవాబివ్వండి.

1. గర్భంలోగల లింగం గుర్తించడాన్ని నియంత్రించడానికి ప్రభుత్వ అమల్లోకి తెచ్చిన చట్టం ఏది?

జ. ప్రసవ పూర్వ లింగ పరీక్ష వ్యతిరేక చట్టం.

III. కింది ప్రశ్నలకు రెండు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి.

1. పిల్లల సంపాదన ఒక గంభీరమైన సామాజిక పిడుగులాంటిది ఎందుకు?

జ.
- పిల్లలను రోజంతా పని చేయించు కోవడం
- పిల్లల మానసిక, భావనాత్మక, విద్య, వైద్య మరియు ఇతర అవసరాల గురించి ఉండదు.
- పిల్లల శారీరక మరియు మానసిక హింస.

2. బాల కార్మికుల సమస్య పెరుగుతూనే ఉండటానికి కారణాలేవి?

జ.
- నిరుపేదరికం.
- కుటుంబ కలహాలు
- విచ్ఛేదనం
- కుటుంబ హింస
- పోషకుల అతిమైన నియంత్రణ
- పారిశ్రామిక వేత్తల లాభంకోరుతనం
- నిరక్షరాస్యత
- పిల్లల అపహరణ
- ఒత్తిడికి గురిచేయడం.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 27-02-2015 / 11 :30 AM

3. స్త్రీ భ్రూణ హత్యల ప్రకరణలు జరగడానికి కారాణాలేవి?

జ.
- పేదరికం
- వరకట్న భయం
- నిరక్షరాస్యత
- అజ్ఞానం
- స్త్రీ వ్యతిరేక విషయాలు
- మగ పిల్లల కోరిక

(పై వాటిలో ఏవైనా 4 అంశాలు)

కార్డ్ -3
సామాజిక సమస్యలు

అధ్యాయం-4

I. కింది వాటిలో సరైన జవాబును ఎన్నుకొని రాయండి.

1. పొలాలు, కర్మాగారాలలు మొదలగు వాటిలో పిల్లలు శ్రమించడం ఈ కింది సమస్యకు ఉదాహరణ.

ఎ) నిరక్షరాస్యత　　బి) భిక్షాటన

సి) పేదరికం　　డి) బాల కార్మిక తనం

జ. డి) బాల కార్మిక తనం

2. వరకట్న సమస్య పరిష్కారానికి సూచించిన రాజ్యాంగ విధానం.

ఎ) ఆధునిక ప్రచార మాధ్యమాలు　　బి) ప్రజాచైతన్యం

సి) 1961నాటి వరకట్న నిషేధ చట్టం　　డి) స్వయం సేవా సంస్థల పాత్ర

జ. సి) 1961నాటి వరకట్న నిషేధ చట్టం

II. కింది ప్రశ్నలకు రెండు వాక్యాలలో జవాబులివ్వండి.

1. వరకట్న సమస్య పరిష్కారానికి మీరు సూచించు విధానాలేవి?

జ.
- ప్రజా చైతన్యం.
- కులాంతర వివాహాలకు ప్రోత్సాహం.
- ఆధునిక ప్రచార మాధ్యమాల వినియోగం.
- స్వయం సేవా సంస్థల పాత్ర.

2. స్త్రీ భ్రూణ హత్యలులాంటి అమానవీయ సమస్యలు చాల రకాల దుష్పరిణామాలనం కల్గిస్తుంది. ఎలా?

జ.
- స్త్రీ-పురుషుల లింగనిష్పత్తిలో హెచ్చుతగ్గులు.
- లింగ తారతమ్యంలో పెరుగుదల.
- స్త్రీల అపమౌల్యీకరణం.

3. వరకట్న సమస్య సమాజంలో చాలా రకాల చెడు పరిణామాలను కల్గిస్తుంది. ఈ వ్యాఖ్యానాన్ని నిర్వచించండి.

జ.
- స్త్రీల ఆత్మాభిమానం మరియు గౌరవం కుగ్గిస్తుంది.
- స్త్రీ – పురుషుల మధ్య హోదాను దిగజారుస్తుంది.
- అనైతికత మరియు క్రౌర్యం పెరుగుతుంది.
- కుటుంబ సంబంధాలు నాశనమవుతాయి.
- స్త్రీ భ్రూణ హత్యలు మరియు శిశుహత్యల పెరుగుదల.
- వివాహ విచ్ఛేదనాల పెరుగుదల.

Sys 1 Kavitha/F:/Manjula Minority/10th Telugu S.S 1st Proof: 27-02-2015 / 11 :30 AM